

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-106-14

Druk nr 2957
Warszawa, 26 listopada 2014 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o systemie oświaty
oraz niektórych innych ustaw** z projektami
aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji Narodowej.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) pkt 2a otrzymuje brzmienie:

„2a) oddziale integracyjnym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2;”;

b) pkt 13b otrzymuje brzmienie:

„13b) programie wychowania przedszkolnego lub programie nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów wychowania lub kształcenia oraz treści nauczania ustalonych odpowiednio w podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub opis sposobu realizacji celów kształcenia oraz treści nauczania zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa kształcenia ogólnego, lecz program nauczania

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania, o którym mowa w art. 22a ust. 7;”,

c) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) specyficznych trudnościach w uczeniu się – należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi;”,

d) pkt 21 otrzymuje brzmienie:

„21) egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie – należy przez to rozumieć egzamin umożliwiający uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji, a w przypadku uzyskania świadectw potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, o którym mowa w art. 11a ust. 3, lub wykształcenia średniego, o którym mowa w art. 11a ust. 4 – również dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe;”,

e) po pkt 21 dodaje się pkt 21a–21c w brzmieniu:

„21a) sprawdzianie – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej lub w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, sprawdzający wiadomości i umiejętności ucznia lub słuchacza określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego;

21b) egzaminie gimnazjalnym – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w gimnazjum lub w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum, sprawdzający wiadomości i umiejętności ucznia lub słuchacza określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego;

21c) egzaminie maturalnym – należy przez to rozumieć egzamin przeprowadzany dla absolwentów posiadających wykształcenie średnie, o którym mowa w art. 11a ust. 4, umożliwiający uzyskanie świadectwa dojrzałości;”;

- 2) w art. 5:
- a) po ust. 3f dodaje się ust. 3g w brzmieniu:
„3g. Szkoły kształcące w zawodzie technik pożarnictwa może zakładać i prowadzić wyłącznie minister właściwy do spraw wewnętrznych.”,
- b) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.³⁾), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;”;
- 3) w art. 5a ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:
- 1) sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.”;
- 4) art. 5b otrzymuje brzmienie:
„Art. 5b. Prawa i obowiązki nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek określa ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198), z zastrzeżeniem art. 7e.”;
- 5) w art. 7:
- a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b.”,

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613 oraz z 2014 r. poz. 768 i 1100.

b) ust. 1g otrzymuje brzmienie:

„1g. Asystentowi, o którym mowa w ust. 1e, nie powierza się zadań określonych dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2.”,

c) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;”;

6) w art. 7a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej lub gimnazjum może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, umożliwi uzyskanie przez uczniów wiadomości i umiejętności umożliwiających im przystąpienie odpowiednio do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.”;

7) w art. 7b ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Uczniowie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej i gimnazjum przystępują odpowiednio do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.

6. Uczniowie oddziałów międzynarodowych w szkołach ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. b i c, mogą przystąpić do egzaminu maturalnego.”;

8) po art. 7d dodaje się art. 7e w brzmieniu:

„Art. 7e. 1. W celu realizacji zajęć w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w szkole lub placówce publicznej może być zatrudniony nauczyciel, który nie realizuje w tej szkole lub placówce tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, posiadający kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz spełniający warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. W celu potwierdzenia spełnienia warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nauczyciel,

przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązany przedstawić dyrektorowi szkoły lub placówki informację z Krajowego Rejestru Karnego.

2. Nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, zatrudnia się na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że za każdą godzinę prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie i realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.”;

9) w art. 9:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) trzyletnie gimnazjum, dające możliwość dalszego kształcenia w szkołach, o których mowa w pkt 3 lit. a–c i e, w którym w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin gimnazjalny;”;

b) uchyla się ust. 1a i 1b,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, w tym szkół, w których przeprowadza się egzamin dyplomowy, oraz szkół, w których przeprowadza się sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny, z uwzględnieniem szkół realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne, a także szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.”;

10) w art. 9a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie i ustalanie materiałów egzaminacyjnych, w szczególności zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
- 2) przygotowywanie i ustalanie zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz

- egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w celu zapewnienia porównywalności oceniania;
- 3) opracowywanie i ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informatorów zawierających w szczególności przykładowe zadania, jakie mogą wystąpić na sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym, egzaminie maturalnym, egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminach eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, wraz z rozwiązaniami;
  - 4) organizowanie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych; realizację wybranych zadań w zakresie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może powierzyć dyrektorom okręgowych komisji egzaminacyjnych, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na racjonalność wydatków związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
  - 5) analizowanie wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także składanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania corocznych sprawozdań dotyczących wyników tego sprawdzianu i tych egzaminów;
  - 6) przygotowywanie, we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, materiałów szkoleniowych dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów;
  - 7) współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi w zakresie egzaminowania;
  - 8) inicjowanie lub organizowanie badań i analiz oraz opracowywanie nowych rozwiązań w zakresie egzaminowania;
  - 9) realizowanie porozumień międzynarodowych i międzyresortowych w zakresie przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;

10) ogłaszanie każdego roku w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej:

a) komunikatów w sprawie:

- harmonogramu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w terminie głównym i terminie dodatkowym, a w przypadku egzaminu maturalnego – również w terminie poprawkowym, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w tym:
  - terminów ogłaszania wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
  - terminów przekazywania szkołom wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i części pisemnej egzaminu maturalnego oraz zaświadczeń o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości i zaświadczeń o wynikach egzaminu maturalnego,
  - terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz terminów przekazywania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, i pracodawcom świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie oraz dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe szkołom,
  - materiałów i przyborów pomocniczych, z których można korzystać na sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym, egzaminie maturalnym, egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminach eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także listy systemów operacyjnych, programów użytkowych oraz języków programowania – w przypadku egzaminu maturalnego z informatyki,
  - szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu

maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, do potrzeb osób, o których mowa w art. 44zzr, art. 44zzzf i art. 44zzzh,

- b) informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3.”;

11) w art. 9c:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Okręgowe komisje egzaminacyjne podlegają Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.”,

- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do zadań okręgowej komisji egzaminacyjnej należy w szczególności:

- 1) przeprowadzanie sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
- 2) przygotowywanie propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
- 3) przygotowywanie propozycji zadań do informatorów, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3, w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
- 4) przeprowadzanie próbnego zastosowania zadań w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem;
- 5) analizowanie wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
- 6) opracowywanie i przekazywanie:
  - a) dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły i kuratorom oświaty sprawozdań z przeprowadzonego sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego,

egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

- b) kuratorom oświaty sprawozdań z przeprowadzonych egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
  - 7) prowadzenie ewidencji egzaminatorów zamieszkujących na terenie objętym właściwością danej okręgowej komisji egzaminacyjnej;
  - 8) szkolenie kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów;
  - 9) udzielanie szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, upoważnień do przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu przeprowadzanej z wykorzystaniem systemu elektronicznego, o których mowa w art. 44zzzł;
  - 10) współpraca z innymi okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi;
  - 11) współpraca z kuratorami oświaty właściwymi ze względu na zasięg terytorialny okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawach związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3;
  - 12) wykonywanie innych zadań powierzonych przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”
- c) uchyla się ust. 2a,
  - d) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Dla celów przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie okręgowe komisje egzaminacyjne nadają szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, indywidualne numery identyfikacyjne.”,
  - e) w ust. 3:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole, z zakresu której jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin

gimnazjalny, egzamin maturalny, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, albo jest nauczycielem akademickim specjalizującym się w dziedzinie, z którą są związane zajęcia edukacyjne wchodzące w zakres odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu;”

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ukończyła z wynikiem pozytywnym szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów organizowane przez okręgową komisję egzaminacyjną, zakończone egzaminem ze znajomości zasad przeprowadzania, w szczególności oceniania, sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.”

f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie może również być wpisana osoba, która jest przedstawicielem pracodawcy lub organizacji pracodawców albo stowarzyszenia lub samorządu zawodowego oraz:

- 1) posiada kwalifikacje wymagane od instruktora praktycznej nauki zawodu i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4 albo
- 2) posiada przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, o którym mowa w art. 7 ust. 1d, i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 3 i 4.”

g) w ust. 5 w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w pracach dotyczących przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, do których egzaminator został wyznaczony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,

c) nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa

w art. 10 ust. 1 i 3, lub zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2;”,

h) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przeprowadzaniu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, w zakresie ustalonym w przepisach prawa, biorą udział egzaminatorzy i nauczyciele, a w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – także pracodawcy lub upoważnieni przez nich pracownicy oraz podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, lub upoważnieni przez nich pracownicy. W przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego mogą również brać udział nauczyciele akademicy.”,

i) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Nauczyciele biorący udział w przeprowadzaniu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wykonują czynności związane z przeprowadzaniem tego sprawdzianu i tych egzaminów w ramach czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz ustalonego wynagrodzenia, z zastrzeżeniem ust. 12.”;

12) art. 9d i art. 9e otrzymują brzmienie:

„Art. 9d. 1. Nadzór nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:

- 1) może wydawać dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wiążące go wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;
- 2) może zwracać się do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o przygotowanie i przekazanie informacji, dokumentów i sprawozdań dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;
- 3) przeprowadza kontrole w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3. Nadzór nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych sprawuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Organizację Centralnej Komisji Egzaminacyjnej określa jej statut nadany w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

5. Szczegółowy zakres zadań i organizację okręgowej komisji egzaminacyjnej określa jej statut nadany przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

6. Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne są państwowymi jednostkami budżetowymi finansowanymi z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

7. Działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

8. Wicedyrektorów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej powołuje i odwołuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

9. Działalnością okręgowej komisji egzaminacyjnej kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

10. W okręgowej komisji egzaminacyjnej może być utworzone stanowisko wicedyrektora, którego powołuje i odwołuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, za zgodą dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

11. Stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i stanowisko dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej może zajmować osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe magisterskie;
- 2) posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 14;
- 3) posiada doświadczenie związane z organizowaniem egzaminów lub prowadzeniem badań w zakresie egzaminowania;
- 4) spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
- 5) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 6) nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;
- 7) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

- 8) nie toczy się przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 9) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168 oraz z 2012 r. poz. 1529);
- 10) nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 Kodeksu pracy.

12. Kandydata na stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz na stanowisko dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wyłania się w drodze konkursu ogłaszanego przez odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

13. Jeżeli do konkursu, o którym mowa w ust. 12, nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, odpowiednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania i dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej powołuje na stanowisko odpowiednio dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wskazanego przez siebie kandydata.

14. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.

15. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 14, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, uwzględniając specyfikę zadań wykonywanych przez odpowiednio Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgową komisję egzaminacyjną.

Art. 9e. 1. Przygotowywanie materiałów egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych,

o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, a także drukowanie, przechowywanie i transport materiałów egzaminacyjnych, odbywają się w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem.

2. Osoby uczestniczące w przygotowywaniu, drukowaniu, przechowywaniu i transporcie materiałów egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do nieujawniania osobom nieuprawnionym materiałów egzaminacyjnych.

3. W przypadku nieuprawnionego ujawnienia materiałów egzaminacyjnych lub uzasadnionego podejrzenia o nieuprawnionym ujawnieniu tych materiałów decyzję co do dalszego przebiegu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, podejmuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może wyznaczyć nowy termin przeprowadzenia sprawdzianu lub danej części sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej lub w części ustnej, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub części pisemnej albo części praktycznej tego egzaminu oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3, z danego przedmiotu.”;

13) w art. 10:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Egzaminy eksternistyczne, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, z tym że w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych – na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego.”,

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie po zdaniu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami zawartymi w rozdziale 3b i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zzzv, z zastrzeżeniem ust. 5;”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wyniki egzaminów eksternistycznych, o których mowa w ust. 1 i 3, są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.”;

14) w art. 16:

a) w ust. 10 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym;”;

b) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane przez szkołę, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Uczniowi takiemu nie ustala się oceny zachowania. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.”;

c) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Przepisu ust. 11 nie stosuje się do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym.”;

d) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:

„12. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a.

13. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą ma prawo uczestniczyć w szkole w zajęciach, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2, 5 i 6.”;

e) w ust. 14 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11, albo nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 11;”;

15) w art. 20f w ust. 2:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:”;

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wyniki egzaminu gimnazjalnego;”;

16) w art. 20g:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na semestr pierwszy publicznej szkoły policealnej przyjmuje się kandydatów, którzy:

1) posiadają wykształcenie średnie;

2) posiadają zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 20f ust. 1 pkt 2;

3) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do szkoły realizującej program nauczania wymagający szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie – uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu, o którym mowa w ust. 1a.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, na wniosek dyrektora szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez ministra właściwego w zakresie zawodu, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzenie ten jest przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.”;

17) w art. 20h:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do klasy pierwszej publicznej szkoły podstawowej sportowej, publicznej szkoły podstawowej mistrzostwa sportowego lub oddziału sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub do klasy wyższej niż pierwsza w tych szkołach, w przypadku gdy szkolenie w danym sporcie rozpoczyna się w tej klasie, przyjmuje się kandydatów, którzy:”;

- b) w ust. 6 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
  - „1) wyniki sprawdzianu – w przypadku publicznego gimnazjum sportowego, publicznego gimnazjum mistrzostwa sportowego i oddziału sportowego w publicznym gimnazjum ogólnodostępnym;
  - 2) wyniki egzaminu gimnazjalnego – w przypadku publicznej szkoły ponadgimnazjalnej sportowej, publicznej szkoły ponadgimnazjalnej mistrzostwa sportowego i oddziału sportowego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej;”;
- 18) w art. 20i w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) wyniki sprawdzianu;”;
- 19) w art. 20j:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Do klasy pierwszej publicznej szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają warunki, o których mowa w art. 20f ust. 1, oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu kompetencji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.”;
  - b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1) wyniki egzaminu gimnazjalnego;”;
- 20) w art. 20k:
  - a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
    - „5) posiadają wykształcenie średnie i zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 20f ust. 1 pkt 2, oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu, o którym mowa w ust. 1a – w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły policealnej dla dorosłych realizującej program nauczania wymagający szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie.”;
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
    - „1a. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole policealnej dla dorosłych wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, na wniosek dyrektora szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po pozytywnym zaopiniowaniu

wniosku przez ministra właściwego w zakresie zawodu, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzian ten jest przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.”;

21) w art. 20t w ust. 2 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) zaświadczenie o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego,”;

22) w art. 20zb w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, prób sprawności fizycznej, sprawdzianu predyspozycji językowych, sprawdzianu kompetencji językowych, badania przydatności, sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, egzaminu wstępnego lub badania uzdolnień kierunkowych – w przypadkach, o których mowa w art. 7b ust. 1, art. 20f ust. 5, art. 20g ust. 1a, art. 20h ust. 1 pkt 3, art. 20i ust. 1, art. 20j ust. 1, art. 20k ust. 1a, art. 20n ust. 4 i art. 20o ust. 2;”;

23) w art. 20zh:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu o przyjęciu ucznia do publicznej szkoły innego typu decyduje dyrektor szkoły. Przepis art. 20a ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Uczeń, o którym mowa w ust. 1, jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr publicznej szkoły innego typu po dokonaniu oceny zakresu kształcenia zrealizowanego w szkole, do której uczeń uczęszczał, na podstawie kopii arkusza ocen tego ucznia, poświadczonej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszczał, lub na podstawie zaświadczenia o przebiegu nauczania tego ucznia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 5.

3. W przypadku przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu można przeprowadzić egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Uczeń niepublicznej szkoły nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej jest przyjmowany do publicznej szkoły tego samego typu po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu,

2) przypadki, w których uczeń przechodzący z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu może być przyjęty do klasy programowo wyższej, a w przypadku szkoły policealnej dla młodzieży i szkoły dla dorosłych – na semestr programowo wyższy, niż to wynika z kopii arkusza ocen ucznia lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w ust. 2,

3) szczegółowe warunki przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły tego samego typu

– uwzględniając potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego.”;

24) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Szkoły i placówki podejmują niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

- 1) efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych;
- 2) organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki;

- 3) tworzenia warunków do rozwoju i aktywności uczniów;
- 4) współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym;
- 5) zarządzania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania wobec szkół i placówek, dotyczące realizacji niezbędnych działań, o których mowa w ust. 1, pozwalające na badanie jakości ich pracy – w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, z uwzględnieniem charakterystyk spełniania wymagań na poziomie:

- 1) podstawowym – świadczącym o prawidłowym przebiegu procesów kształcenia, wychowania i opieki, umożliwieniu każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości, podejmowaniu przez szkołę lub placówkę działań podnoszących jakość jej pracy, angażowaniu uczniów, rodziców i nauczycieli w działania szkoły lub placówki, a także współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- 2) wysokim – świadczącym o wysokiej skuteczności działań, o których mowa w pkt 1, wyrażanej w szczególności efektami kształcenia i wychowania, pozytywnymi opiniami uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczącymi adekwatności procesu kształcenia i wychowania do potrzeb i możliwości uczniów oraz doskonaleniem jakości pracy prowadzącym do rozwoju i uspołecznienia szkoły poprzez angażowanie społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.”;

25) w art. 22:

- a) w ust. 2 uchyla się pkt 4,
- b) uchyla się ust. 4;

26) w art. 22ae:

- a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Kwoty dotacji celowej, o których mowa w ust. 5, są powiększane poprzez pomnożenie ich przez wskaźniki:

- 1) nie mniejsze niż 2 i nie większe niż 3 – w przypadku uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów;

- 2) nie mniejsze niż 5 i nie większe niż 10 – w przypadku uczniów słabowidzących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych w druku powiększonym;
  - 3) nie mniejsze niż 10 i nie większe niż 25 – w przypadku uczniów niewidomych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o ile uczniowie ci będą korzystać z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów, wydrukowanych w systemie Braille'a.”,
- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 1, 3 i 5, jest udzielana, z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, o których mowa w ust. 15, do wysokości kosztu zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych na każdego ucznia w danej klasie, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 1, 3 i 5, z uwzględnieniem ust. 5a, pod warunkiem że taki komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych będzie zapewniał możliwość używania ich przez uczniów tej klasy przez co najmniej trzy kolejne lata szkolne. Następną dotacją celową na uczniów tej klasy jest udzielana po trzech kolejnych latach szkolnych.”,
- c) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:
- „8. Jeżeli istnieje konieczność zapewnienia odpowiedniego kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych, w tym kompletu dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego, w przypadku gdy:
- 1) liczba uczniów w danej klasie jest większa niż w poprzednim roku szkolnym, a od roku szkolnego rozpoczynającego się w roku, w którym udzielono ostatniej dotacji celowej na wszystkich uczniów tej klasy, nie upłynęły trzy lata szkolne lub
  - 2) liczba uczniów w danej klasie nie jest większa niż w poprzednim roku szkolnym, a istnieje konieczność zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych, w szczególności dostosowanego do potrzeb

edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego, z powodu niedokonania zakupu takiego kompletu ze środków ostatniej dotacji celowej udzielonej na wszystkich uczniów tej klasy lub udzielonej w poprzednim roku, jeżeli ostatnią dotację celową na wszystkich uczniów tej klasy udzielono dwa lata temu, lub

- 3) komplet podręczników lub materiałów edukacyjnych dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia niepełnosprawnego został wcześniej przekazany innej szkole, zgodnie z art. 22ak ust. 6

– dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 1, 3 i 5, jest udzielana do wysokości kosztu zakupu brakujących kompletów podręczników lub materiałów edukacyjnych, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 1, 3 i 5, z uwzględnieniem ust. 5a.

9. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 5 pkt 2, 4 i 6, jest udzielana corocznie, z uwzględnieniem kosztów obsługi zadania, o których mowa w ust. 15, do wysokości kosztu zakupu materiałów ćwiczeniowych na każdego ucznia w danej klasie, rocznie nieprzekraczającej odpowiednio kwot, o których mowa w ust. 5 pkt 2, 4 i 6, z uwzględnieniem ust. 5a.”;

- 27) po art. 22ag dodaje się art. 22aga w brzmieniu:

„Art. 22aga. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wskaźników, o których mowa w art. 22ae ust. 5a, biorąc pod uwagę wyniki analiz kształtowania się cen podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych, słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących oraz z autyzmem, a także możliwość zapewnienia tych podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.”;

- 28) art. 22ai otrzymuje brzmienie:

„Art. 22ai. 1. Dyrektor szkoły podstawowej lub gimnazjum, za zgodą organu prowadzącego, może ustalić:

- 1) w zestawie, o którym mowa w art. 22ab ust. 4 pkt 1, podręczniki lub materiały edukacyjne, których koszt zakupu dla ucznia przekracza odpowiednio kwoty dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 pkt 1, 3 i 5, z uwzględnieniem ust. 5a;

2) materiały ćwiczeniowe, których koszt zakupu dla ucznia przekracza odpowiednio kwoty dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 pkt 2, 4 i 6, z uwzględnieniem ust. 5a.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, różnicę między kosztem zakupu dla ucznia kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz zakupu materiałów ćwiczeniowych a wysokością kwot dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5, z uwzględnieniem ust. 5a, pokrywa organ prowadzący szkołę podstawową lub gimnazjum.”;

29) w art. 22ak dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy szkoła dysponuje wolnymi:

- 1) podręcznikami zapewnionymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o których mowa w art. 22ad ust. 1, lub zakupionymi z dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3, lub
- 2) materiałami edukacyjnymi zakupionymi z dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3

– dostosowanymi do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych, dyrektor szkoły przekazuje te podręczniki lub materiały edukacyjne dyrektorowi szkoły, która wystąpi z wnioskiem o ich przekazanie. Podręczniki lub materiały edukacyjne stają się własnością organu prowadzącego szkołę, której zostały przekazane.”;

30) w art. 22as:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) rekomendację instytucji potwierdzającej posiadanie doświadczenia i osiągnięć odpowiednio w pracy naukowej, dydaktycznej, artystycznej lub pracy w danym zawodzie przez osobę ubiegającą się o wpis na listę rzeczoznawców, zapewniających należyte wykonywanie obowiązków rzeczoznawcy do spraw podręczników.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na listę rzeczoznawców nie może być wpisana osoba:

- 1) przeciwko której toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) ukarana karą dyscyplinarną;

- 3) skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.”;
- 31) w art. 22at:
- a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) w przypadku cofnięcia rekomendacji, o której mowa w art. 22as ust. 1 pkt 4.”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiesza rzeczoznawcę w wykonywaniu jego zadań, w przypadku gdy przeciwko rzeczoznawcy toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe.”;
- 32) w art. 31 w ust. 1:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami, placówkami doskonalenia nauczycieli, w tym nad niepublicznymi placówkami doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa;”,
- b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w realizacji zadań dotyczących diagnozowania, na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego, potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli;”;
- 33) w art. 32a ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania przepisy, o których mowa w art. 11 ust. 2 – z wyjątkiem przepisów określających warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, sposób dokonywania sprostowań ich treści i wydawania duplikatów oraz wysokość odpłatności za wydawanie duplikatów tych świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, a także tryb i sposób

dokonywania legalizacji wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności – oraz w art. 22 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1, 2a i 5–8.”;

34) w art. 33:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.”,

b) w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;”,

c) ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. Nauczyciele, o których mowa w art. 35 ust. 5, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.”,

d) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego.”;

35) w art. 34:

a) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce albo niespełniania przez szkołę lub placówkę na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu działań naprawczych. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

2a. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży, w określonych w harmonogramie terminach, programu działań naprawczych albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b i 2c w brzmieniu:

„2b. W przypadku niespełniania na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, dotyczących efektów kształcenia, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, poza działaniami, o których mowa w ust. 2, przeprowadza w szkole lub placówce ponowne badanie spełniania wymagań, nie później niż w terminie 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi szkoły lub placówki wyników nadzoru pedagogicznego, w których stwierdzono niespełnianie tych wymagań.

2c. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji określonej w ust. 2a, właściwy minister odwołuje dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.”;

36) w art. 35:

a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) podejmuje działania służące zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego, w szczególności:

a) opracowuje i modyfikuje narzędzia nadzoru pedagogicznego,

b) opracowuje programy szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz organizuje takie szkolenia,

c) analizuje i opracowuje dane dotyczące nadzoru pedagogicznego,

d) opracowuje corocznie i ogłasza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informacje o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi elektroniczną platformę nadzoru pedagogicznego i administruje nią. Do dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczyciele, uczniowie, rodzice i przedstawiciele organów prowadzących szkoły lub placówki.”,

c) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w art. 21 ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:”,

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w tym zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego;”,

d) po ust. 2a dodaje się ust. 2b i 2c w brzmieniu:

„2b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może powierzyć wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 1a, prowadzonej przez siebie placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

2c. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może powierzyć podległej sobie jednostce organizacyjnej sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami i szkolnymi punktami konsultacyjnymi, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a, a także wykonywanie w odniesieniu do nich zadań, o których mowa w art. 5 ust. 7.”,

e) ust. 5–6 otrzymują brzmienie:

„5. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 2a oraz w art. 32a i art. 32b, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podległych im jednostkach organizacyjnych.

5a. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 2a oraz w art. 32a i art. 32b, mogą zlecać osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, sposób ustalania spełniania wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, sposób i warunki dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego, wykaz stanowisk, o których mowa w ust. 5, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, o których mowa w ust. 5a, uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności nadzoru pedagogicznego.”;

37) art. 35b otrzymuje brzmienie:

„Art. 35b. Przepisy art. 33 i art. 34 stosuje się odpowiednio do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki doskonalenia nauczycieli oraz szkoły i szkolnego punktu konsultacyjnego, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a.”;

38) w art. 36a po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1g w brzmieniu:

„1a. Na stanowisko dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, powołuje i odwołuje z tego stanowiska właściwy minister. Przepisów ust. 2–15 nie stosuje się. Powołanie i odwołanie następuje na podstawie przepisów Kodeksu pracy dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie powołania.

1b. Kandydata na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, wyłania się w drodze konkursu.

1c. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, właściwy minister prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 1a, powołuje na stanowisko dyrektora placówki ustalonego przez siebie kandydata.

1d. Do czasu powołania na stanowisko dyrektora zgodnie z ust. 1b lub 1c organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora wicedyrektorowi lub innemu pracownikowi.

1e. Stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, może zajmować osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe magisterskie;
- 2) posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 1f;
- 3) posiada doświadczenie związane z prowadzeniem działań na rzecz rozwoju szkół i placówek lub doświadczenie na stanowisku kierowniczym;
- 4) spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
- 5) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 6) nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;
- 7) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) nie toczy się przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;

9) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168 oraz z 2012 r. poz. 1529);

10) nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 Kodeksu pracy.

1f. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 1a, sposób i tryb prowadzenia konkursu oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.

1g. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1f, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio:

- 1) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b;
- 2) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 5 ust. 3c;
- 3) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o której mowa w art. 5 ust. 3d pkt 2.”;

39) art. 38a otrzymuje brzmienie:

„Art. 38a. 1. Przepisy art. 38 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 36 ust. 2.

2. Przepisów art. 38 nie stosuje się do dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2.”;

40) w art. 39:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 8,
- b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne skreśla ucznia z listy uczniów, na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.”;

41) w art. 41 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki.”;

42) po rozdziale 3 dodaje się rozdziały 3a i 3b w brzmieniu:

„Rozdział 3a

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych

Art. 44a. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o zajęciach edukacyjnych bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2, zajęcia religii lub etyki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2, oraz zajęcia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3.

Art. 44b. 1. Ocenianiu podlegają:

- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
- 2) zachowanie ucznia.

2. W szkole policealnej nie ocenia się zachowania ucznia.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
- 2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

4. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

5. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

6. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania, z uwzględnieniem art. 44p ust. 6;
- 3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b;
- 5) ustalanie rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;

- 6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

7. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2.

8. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w szkole policealnej – uczniów, o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

9. Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
- 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

10. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

Art. 44c. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia poprzez dostosowanie metod i form pracy z uczniem.

Art. 44d. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

Art. 44e. 1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne:
  - a) śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne,
  - b) końcowe.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. W szkole policealnej oceny są jawne dla ucznia.

3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. W szkole policealnej sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi.

5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b, egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44m ust. 1, zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n, oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.

6. W szkole policealnej dokumentacja, o której mowa w ust. 5, jest udostępniana uczniowi do wglądu na jego wniosek.

7. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa statut szkoły.

Art. 44f. 1. Uczeń podlega klasyfikacji:

- 1) śródrocznej i rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej;
- 2) końcowej.

2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły.

3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w klasach I–III szkoły podstawowej w przypadku:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
- 2) dodatkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć.

4. Klasyfikacja semestralna w szkole policealnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

5. Na klasyfikację końcową składają się:

- 1) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym, oraz
- 2) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole danego typu, oraz
- 3) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.

6. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej szkoły danego typu, a w szkole policealnej – semestrze programowo najwyższym.

7. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.

8. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

9. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:

- 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
- 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

Art. 44g. 1. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

2. W szkole policealnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

Art. 44h. 1. Śródroczne i roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania – wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

2. W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, która organizuje praktyczną naukę zawodu, śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu ustalają nauczyciele praktycznej nauki zawodu lub osoby prowadzące praktyczną naukę zawodu, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4.

3. W szkole lub oddziale integracyjnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2.

4. W szkole lub oddziale ogólnodostępnym śródroczną i roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, a w przypadku gdy w szkole lub oddziale jest dodatkowo zatrudniony nauczyciel w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2, po zasięgnięciu opinii tego nauczyciela.

5. W szkole w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli i wychowawców odpowiednio zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich.

6. Termin ustalenia ocen, o których mowa w ust. 1–5, określa statut szkoły.

7. Oceny ustalone zgodnie z ust. 1–5 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44m i art. 44n.

Art. 44i. 1. W klasach I–III szkoły podstawowej:

- 1) oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, są ustalane według skali i w formach określonych w statucie szkoły;
- 2) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi.

2. W klasach I–III szkoły podstawowej oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

3. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej:

- 1) oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali i w formach określonych w statucie szkoły;
- 2) roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich albo wybranych obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ustalane również według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

6. Końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz końcowa ocena klasyfikacyjna zachowania są wyrażane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

7. Oceny bieżące oraz śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

Art. 44j. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, ustaloną według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb. Uczeń, który tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub tytuł laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną końcową ocenę klasyfikacyjną.

Art. 44k. 1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia odpowiednio w okresie lub semestrze, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.

2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

Art. 44l. 1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 16 ust. 11, art. 20zh ust. 3 i 3a, art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami, a w szkole policealnej – z uczniem.

3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

4. Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44m i art. 44n.

5. Dla ucznia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe nieklasyfikowanego z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu z powodu usprawiedliwionej nieobecności szkoła organizuje zajęcia umożliwiające uzupełnienie programu nauczania i ustalenie śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć prowadzonych w ramach praktycznej nauki zawodu.

Art. 44m. 1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z:

- 1) jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, albo
  - 2) jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego
- może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.

2. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

3. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły nie później niż do końca września, a w szkole, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.

4. Roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.

5. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, i powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

6. Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej, a w szkole policealnej – semestrze programowo wyższym.

Art. 44n. 1. Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

2. Uczeń w szkole policealnej może zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uzna, że semestralna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

3. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1 i 2, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

4. W przypadku stwierdzenia, że roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:

- 1) w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną, a w szkole policealnej – semestralną, ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

5. Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, roczna, a w szkole policealnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena

klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 1.

6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami, a w przypadku szkoły policealnej – w uzgodnieniu z uczniem.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych ustalonej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4, jest ostateczna.

Art. 44o. 1. Uczeń klasy I–III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej.

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I–III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

3. Na wniosek rodziców i po uzyskaniu zgody wychowawcy oddziału lub na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców, rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.

4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego otrzymał roczne,

a w szkole policealnej – semestralne, pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 6.

5. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.

6. Uczeń szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym szkoły podstawowej i gimnazjum w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który odpowiednio w szkole podstawowej lub w gimnazjum uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

7. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w przypadku szkoły policealnej – na semestr programowo wyższy, powtarza odpowiednio klasę lub semestr.

Art. 44p. 1. Uczniowie gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego.

2. Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.

3. Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum lub wykraczać poza te treści.

4. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje:

- 1) wybranie tematu projektu edukacyjnego;
- 2) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- 3) wykonanie zaplanowanych działań;
- 4) publiczne przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.

5. Szczegółowe warunki realizacji projektu edukacyjnego określa dyrektor gimnazjum w porozumieniu z radą pedagogiczną.

6. Kryteria oceniania zachowania ucznia gimnazjum zawarte w ocenianiu wewnątrzszkolnym uwzględniają udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego.

7. Wychowawca oddziału na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.

8. Dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego, w przypadkach uniemożliwiających udział ucznia w realizacji tego projektu.

Art. 44q. 1. Uczeń kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 2) w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum – przystąpił ponadto odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.

2. O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, o którym mowa w art. 71b ust. 1b.

3. Uczeń, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatnią klasę odpowiednio szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej, a w przypadku szkoły policealnej – ostatni semestr.

4. Uczeń, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powtarza ostatnią klasę odpowiednio szkoły podstawowej lub gimnazjum i przystępuje do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

5. Uczeń, który nie spełnił warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powtarza ostatnią klasę odpowiednio szkoły podstawowej lub gimnazjum i przystępuje ponownie do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

Art. 44r. Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie słuchaczy w szkole dla dorosłych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w art. 44s–44za oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.

Art. 44s. 1. Do słuchaczy szkoły dla dorosłych przepisy art. 44b ust. 1 pkt 1, ust. 3, 5, 6 i 8, art. 44c, art. 44j, art. 44l ust. 1–4, art. 44n ust. 1–3, ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

2. W szkole dla dorosłych nie ocenia się zachowania słuchacza.

Art. 44t. Dyrektor szkoły dla dorosłych zwalnia słuchacza z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

Art. 44u. 1. W szkole dla dorosłych słuchacz w trakcie nauki otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
- 2) klasyfikacyjne:
  - a) semestralne,
  - b) końcowe.

2. W szkole dla dorosłych oceny są jawne dla słuchacza, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1 – również dla jego rodziców.

3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace słuchacza są udostępniane słuchaczowi, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1 – również jego rodzicom.

5. Na wniosek słuchacza, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1 – na wniosek słuchacza lub jego rodziców, dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, o którym mowa w art. 20zh ust. 3 i 3a, egzaminu semestralnego, o którym mowa w art. 44w ust. 1, egzaminu poprawkowego, o którym mowa w art. 44y ust. 1, zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n, oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania słuchacza jest udostępniana do wglądu odpowiednio temu słuchaczowi lub jego rodzicom.

6. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa statut szkoły.

Art. 44v. 1. W szkole dla dorosłych słuchacz podlega klasyfikacji:

- 1) semestralnej;
- 2) końcowej.

2. Klasyfikacja semestralna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych słuchacza z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

3. Na klasyfikację końcową składają się:

- 1) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalone w semestrze programowo najwyższym oraz
- 2) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w semestrach programowo niższych w szkole danego typu.

4. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w semestrze programowo najwyższym.

Art. 44w. 1. Semestralne oceny klasyfikacyjne ustala się po przeprowadzeniu egzaminów semestralnych z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Egzaminy semestralne przeprowadzają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

2. Do egzaminu semestralnego dopuszcza się słuchacza, który uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w danym semestrze, w wymiarze co najmniej połowy czasu przeznaczanego na każde z tych zajęć, oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania.

3. Egzamin semestralny przeprowadza się w terminie określonym w statucie szkoły. Nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne na początku każdego semestru informują słuchaczy o terminach egzaminów semestralnych.

4. Na miesiąc przed terminem egzaminu semestralnego, nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne informują słuchacza, a w przypadku słuchacza, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1 – również jego rodziców, czy spełnia warunki dopuszczenia do egzaminu semestralnego, o których mowa w ust. 2, w formie określonej w statucie szkoły.

5. Słuchacz, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu semestralnego w terminie, o którym mowa w ust. 3, zdaje ten egzamin w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

6. Ustalona w wyniku egzaminu semestralnego semestralna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych zajęć edukacyjnych jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n i art. 44y.

Art. 44x. W szkole dla dorosłych:

- 1) oceny bieżące z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są ustalane według skali i w formach określonych w statucie szkoły;
- 2) semestralne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są ustalane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 3) końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych są wyrażane według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

Art. 44y. 1. Słuchacz, który w wyniku klasyfikacji semestralnej otrzymał negatywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb, z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć. Egzaminy poprawkowe są przeprowadzane po każdym semestrze.

2. Egzamin poprawkowy przeprowadza nauczyciel prowadzący dane obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

3. Semestralna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.

4. Słuchacz szkoły dla dorosłych, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji na semestr programowo wyższy.

Art. 44z. 1. W szkole dla dorosłych słuchacz otrzymuje promocję na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne semestralne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb.

2. Słuchacza szkoły dla dorosłych, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy, dyrektor szkoły skreśla, w drodze decyzji, z listy słuchaczy.

3. W przypadkach losowych lub zdrowotnych, dyrektor szkoły, na pisemny wniosek słuchacza, może wyrazić zgodę na powtarzanie semestru. Słuchacz może powtarzać semestr jeden raz w okresie kształcenia w danej szkole.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, słuchacz składa do dyrektora szkoły nie później niż w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez radę pedagogiczną uchwały w sprawie klasyfikacji i promocji słuchaczy.

5. Słuchacz, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy, powtarza ten semestr.

Art. 44za. 1. Słuchacz kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną dla dorosłych, jeżeli:

- 1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb;
- 2) w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum – przystąpił ponadto odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zw, art. 44zx i art. 44zz ust. 2.

2. Słuchacz, o którym mowa w art. 16 ust. 6c pkt 1, który nie spełnił warunków określonych w ust. 1, powtarza ostatni semestr i przystępuje w tym semestrze do odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

Art. 44zb. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych, w tym:

- 1) podstawę dostosowania metod i form pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, z uwzględnieniem konieczności właściwego zapewnienia procesu kształcenia ucznia, w tym ucznia szkoły dla dorosłych funkcjonującej w zakładzie karnym lub areszcie śledczym;
- 2) rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, specyfikę danych zajęć edukacyjnych oraz celowość realizacji przez ucznia niektórych treści nauczania;
- 3) skalę rocznych, semestralnych i końcowych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wraz ze wskazaniem, które z ocen według tej skali uznaje się za oceny pozytywne i negatywne, oraz podstawowe obszary, które bierze się pod

- uwagę przy ocenianiu zachowania ucznia, skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia jednolitego systemu oceniania ucznia;
- 4) warunki, tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 16 ust. 8 – także rodzaje zajęć edukacyjnych, z których nie przeprowadza się egzaminu klasyfikacyjnego, skład komisji powołanych do przeprowadzenia egzaminów klasyfikacyjnych, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu;
  - 5) tryb i formę przeprowadzania egzaminu poprawkowego, skład komisji powołanej do przeprowadzenia egzamin poprawkowego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu;
  - 6) tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1, oraz ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, skład komisji, o których mowa w art. 44n ust. 4, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego sprawdzianu lub prawidłowości ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz odpowiedniego udokumentowania pracy komisji;
  - 7) warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły z wyróżnieniem, z uwzględnieniem rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, które wlicza się do średniej ocen, oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 8) tryb i formę przeprowadzania egzaminu semestralnego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia tego egzaminu oraz odpowiedniego udokumentowania jego przebiegu.

Art. 44zc. Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkole artystycznej odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w art. 44zd–44zp oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq.

Art. 44zd. 1. Ocenianiu w szkole artystycznej realizującej kształcenie artystyczne i kształcenie ogólne podlegają:

- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących;
- 2) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych;

3) zachowanie ucznia.

2. Ocenianiu w szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych.

3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania;
- 2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania.

4. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli oraz uczniów danego oddziału stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

5. Do oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia szkoły artystycznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 44b ust. 5–7.

6. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – uczniów, o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których odpowiednio roczna lub semestralna ocena klasyfikacyjna jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego.

7. Wychowawca oddziału szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;

- 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
- 3) konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.

8. Na początku każdego roku szkolnego dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne informuje uczniów oraz ich rodziców, a w przypadku szkoły artystycznej policealnej i pomaturalnej – uczniów, o konsekwencjach otrzymania negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych.

9. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły artystycznej.

Art. 44ze. 1. Uczeń szkoły artystycznej podlega klasyfikacji:

- 1) śródrocznej i rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej;
- 2) końcowej.

2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, oraz ustaleniu odpowiednio śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły artystycznej.

3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, w danym roku szkolnym oraz ustaleniu odpowiednio rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej ustala się:

- 1) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących,
- 2) jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z dodatkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących oraz

3) roczne oceny klasyfikacyjne z poszczególnych zajęć edukacyjnych artystycznych, według skali i w formie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

4. Klasyfikacja semestralna w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

5. Na klasyfikację końcową składają się:

- 1) roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym, oraz
- 2) roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole artystycznej danego typu, oraz
- 3) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej – w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne.

6. Klasyfikację końcową przeprowadza się w klasie programowo najwyższej szkoły artystycznej danego typu, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestrze programowo najwyższym.

7. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

8. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:

- 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
- 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

Art. 44zf. 1. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły artystycznej.

2. W artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej przed semestralnym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia o przewidywanych dla niego semestralnych

ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, w terminie i formie określonych w statucie szkoły artystycznej.

Art. 44zg. 1. Śródroczne i roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, z wyjątkiem zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego.

2. Z wybranych zajęć edukacyjnych artystycznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, roczna ocena klasyfikacyjna jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, który ma na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie tych zajęć.

3. Przy ustalaniu oceny z egzaminu promocyjnego uwzględnia się jakość wykonania artystycznego oraz wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć edukacyjnych artystycznych.

4. Egzamin promocyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

5. Terminy egzaminów promocyjnych wyznacza dyrektor szkoły.

6. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu promocyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do tego egzaminu w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły, do końca danego roku szkolnego.

7. W przypadkach losowych lub zdrowotnych rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego. W takim przypadku roczną ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne artystyczne.

8. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia.

9. Termin ustalenia ocen, o których mowa w ust. 1 i 8, określa statut szkoły artystycznej.

10. Oceny ustalone zgodnie z ust. 1, 7 i 8 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44zk i art. 44n.

11. Oceny ustalone zgodnie z ust. 2 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44n.

Art. 44zh. Laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka

nadzoru, utworzona na podstawie art. 32a ust. 1, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – najwyższą pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną, ustaloną według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.

Art. 44zi. Dyrektor szkoły artystycznej może zwolnić ucznia z realizacji niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na stan zdrowia, posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

Art. 44zj. 1. Do szkół artystycznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 44c, art. 44e, art. 44k, art. 44l i art. 44n.

2. Do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne, w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, stosuje się odpowiednio przepisy art. 44i i art. 44j.

3. Do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum stosuje się odpowiednio przepisy art. 44p.

Art. 44zk. 1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.

2. Egzaminu poprawkowego nie przeprowadza się w przypadku uzyskania przez ucznia negatywnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego.

3. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły artystycznej do końca danego roku szkolnego, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – do końca danego semestru.

4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej nie później niż do końca

września, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.

5. Roczna, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7.

6. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy.

7. Rada pedagogiczna szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.

8. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, podlega skreśleniu z listy uczniów, z zastrzeżeniem art. 39 ust. 2a, chyba że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie danej klasy, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – danego semestru, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.

9. W ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej uczeń może powtarzać daną klasę, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – dany semestr, tylko jeden raz.

10. W przypadku szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na realizowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.

Art. 44zl. 1. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli:

- 1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz

2) przystąpił do sprawdzianu lub został zwolniony z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub jego części na podstawie art. 44zw i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, której zakres nauczania odpowiada klasie VI szkoły podstawowej.

2. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli:

- 1) ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz
- 2) przystąpił do egzaminu gimnazjalnego lub został zwolniony z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub jego części, na podstawie art. 44zw i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, której zakres nauczania odpowiada klasie III gimnazjum.

3. Uczeń szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych odpowiednio w danej klasie lub danym semestrze otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

Art. 44zm. Uczeń kończy szkołę artystyczną, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, a w przypadku szkoły artystycznej, w której jest przeprowadzany egzamin dyplomowy – ponadto zdał ten egzamin.

Art. 44zn. 1. Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów. W szkole artystycznej dającej wykształcenie w zawodach artystycznych w klasie programowo najwyższej, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej lub pomaturalnej – w semestrze programowo najwyższym, przeprowadza się egzamin dyplomowy.

2. Egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i części teoretycznej.

3. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych dla danego typu szkoły artystycznej.

4. Do ucznia, który w wyniku klasyfikacji końcowej nie otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywnych ocen klasyfikacyjnych, art. 44zk ust. 8 stosuje się odpowiednio.

5. Egzamin dyplomowy przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna.

6. Państwową komisję egzaminacyjną powołuje dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, utworzonej na podstawie art. 32a ust. 1, na wniosek dyrektora szkoły artystycznej, złożony nie później niż na 30 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru wyznacza przewodniczącego komisji spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w danej szkole, nie później niż na 21 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, upoważniając przewodniczącego do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji.

7. Termin przeprowadzenia poszczególnych części egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor szkoły w terminach niekolidujących ze zdawanymi przez uczniów egzaminami w zakresie egzaminu maturalnego.

8. Laureat olimpiady artystycznej oraz laureat konkursu, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, utworzona na podstawie art. 32a ust. 1, jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu dyplomowego w zakresie, który obejmowała olimpiada lub konkurs. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższej pozytywnej oceny z tej części egzaminu.

9. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli z poszczególnych części otrzymał pozytywne oceny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

10. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący państwowej komisji egzaminacyjnej zezwala na przeprowadzenie części teoretycznej lub części praktycznej egzaminu dyplomowego w wydzielonej sali lub w domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia.

Art. 44zo. 1. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej lub części teoretycznej, podlega skreśleniu z listy zdających. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.

2. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

3. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości albo w części teoretycznej lub części praktycznej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego odpowiednio z całości lub danej części egzaminu dyplomowego, w terminie ustalonym przez przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

4. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w ust. 3, lub nie przystąpił do egzaminu dyplomowego lub jego części w dodatkowym terminie, może przystąpić do egzaminu dyplomowego wyłącznie w trybie egzaminu eksternistycznego.

Art. 44zp. 1. Przewodniczący państwowej komisji egzaminacyjnej, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i poszczególnych uczniów.

3. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w ust. 2, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Kwestie sporne między uczniem a państwową komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 44zq. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych, w tym:

- 1) podstawę i zakres dostosowania metod i form pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, z uwzględnieniem wysiłku wkładanego przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków związanych z realizacją poszczególnych zajęć edukacyjnych;
- 2) rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, specyfikę danych zajęć edukacyjnych oraz celowość realizacji przez ucznia niektórych treści nauczania;
- 3) skalę i formę ocen z zajęć edukacyjnych ze wskazaniem, które z ocen według tych skal uznaje się za oceny pozytywne i negatywne, oraz skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z uwzględnieniem obszarów, które bierze się pod uwagę przy ocenianiu zachowania oraz konieczności zapewnienia jednolitego systemu oceniania ucznia;
- 4) zajęcia edukacyjne artystyczne, z których uczeń otrzymuje ocenę w trybie egzaminu promocyjnego;
- 5) tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego i promocyjnego z zajęć edukacyjnych artystycznych, skład komisji egzaminacyjnych, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzania tych egzaminów oraz udokumentowania ich przebiegu;
- 6) skład komisji, o której mowa w art. 44n, obowiązek sporządzenia protokołu z prac tej komisji, z uwzględnieniem możliwości zwolnienia nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne, z których będzie przeprowadzany sprawdzian wiadomości i umiejętności, z udziału w pracy tej komisji oraz informacji, jakie powinien zawierać protokół z prac tej komisji;
- 7) warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły z wyróżnieniem, z uwzględnieniem rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć

edukacyjnych, które wlicza się do średniej ocen, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne – oceny zachowania;

- 8) tryb i zakres przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a także skład komisji egzaminacyjnej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowego przeprowadzenia tego egzaminu oraz udokumentowania jego przebiegu;
- 9) warunki i tryb wyrażania przez radę pedagogiczną zgody na powtarzanie przez ucznia klasy lub realizowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat.

Art. 44zr. Przepisów rozdziału 3a nie stosuje się do dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

Rozdział 3b

Sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie

Art. 44zs. Sprawdzian i egzamin gimnazjalny są przeprowadzane na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz sprawdzają, w jakim stopniu uczeń lub słuchacz spełnia te wymagania.

Art. 44zt. Sprawdzian i egzamin gimnazjalny są przeprowadzane:

- 1) w terminie głównym:
  - a) w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym – w kwietniu,
  - b) w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze jesiennym – w styczniu, oraz
- 2) w terminie dodatkowym:
  - a) w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym – w czerwcu,
  - b) w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze jesiennym – w kwietniu

– zgodnie z harmonogramem ustalonym w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze.

Art. 44zu. 1. Sprawdzian i egzamin gimnazjalny są przeprowadzane w formie pisemnej.

2. Sprawdzian składa się z dwóch części i obejmuje:

- 1) w części pierwszej – wiadomości i umiejętności z języka polskiego oraz z matematyki, w tym wykorzystanie wiadomości i umiejętności z tych przedmiotów w zadaniach osadzonych w kontekście historycznym lub przyrodniczym;
- 2) w części drugiej – wiadomości i umiejętności z języka obcego nowożytnego.

3. Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:

- 1) w części pierwszej – humanistycznej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie;
- 2) w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki oraz z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii;
- 3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego.

4. Do części drugiej sprawdzianu i części trzeciej egzaminu gimnazjalnego uczeń lub słuchacz przystępuje z tego języka obcego nowożytnego, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

5. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego jest przeprowadzana na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.

6. Uczeń lub słuchacz, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, którego naukę na podbudowie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego kontynuował w gimnazjum, przystępuje do egzaminu z tego języka na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym, z zastrzeżeniem art. 44zv ust. 3.

7. Uczeń lub słuchacz, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny, o którym mowa w ust. 6, przystępuje do egzaminu z tego języka na poziomie podstawowym oraz może przystąpić do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym, na wniosek rodziców ucznia lub na wniosek słuchacza.

Art. 44zv. 1. Uczeń szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku

regionalnym, przystępuje do części pierwszej sprawdzianu oraz części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, języku danej mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

2. W języku danej mniejszości narodowej, języku danej mniejszości etnicznej lub języku regionalnym jest przeprowadzana:

- 1) w przypadku sprawdzianu – część pierwsza obejmująca wiadomości i umiejętności z matematyki;
- 2) w przypadku egzaminu gimnazjalnego – część pierwsza obejmująca wiadomości i umiejętności z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie oraz część druga.

Art. 44zw. 1. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie przystępuje do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.

2. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, inne niż wymienione w ust. 1, może być zwolniony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub jego części oraz z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub jego części, na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.

3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, który przystępuje do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, którego naukę na podbudowie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego kontynuował w gimnazjum, jest zwolniony z obowiązku przystąpienia do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym. Uczeń ten może przystąpić do egzaminu z tego języka na poziomie rozszerzonym, na wniosek rodziców.

Art. 44zx. 1. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8, organizowanego z zakresu jednego z przedmiotów objętych sprawdzianem lub egzaminem gimnazjalnym, jest zwolniony:

- 1) w przypadku ucznia lub słuchacza szkoły podstawowej lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej – z odpowiedniej części sprawdzianu;
- 2) w przypadku ucznia lub słuchacza gimnazjum lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum – z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, a w przypadku języka obcego nowożytnego – z części trzeciej tego egzaminu.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie odpowiednio przez ucznia lub słuchacza szkoły podstawowej lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej albo ucznia lub słuchacza gimnazjum lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum tytułu laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 3.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z odpowiedniej części sprawdzianu albo z danego zakresu części pierwszej lub z danego zakresu części drugiej egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z danej części sprawdzianu albo danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku.

4. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem z tej części egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym.

5. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz uzyskał tytuł laureata lub finalisty, o których mowa w ust. 1, z innego języka obcego nowożytnego niż ten, który został zadeklarowany odpowiednio w części drugiej sprawdzianu albo w części trzeciej egzaminu gimnazjalnego, dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia lub na wniosek słuchacza, złożony nie później niż na 2 tygodnie przed terminem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, informuje okręgową komisję egzaminacyjną o zmianie języka

obcego nowożytnego, jeżeli języka tego uczeń lub słuchacz uczy się w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 44zy. 1. Rodzice ucznia lub słuchacz składają dyrektorowi szkoły, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian i egzamin gimnazjalny, pisemną deklarację:

- 1) wskazującą język obcy nowożytny, z którego uczeń lub słuchacz przystąpi do:
  - a) części drugiej sprawdzianu – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz szkoły podstawowej lub uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej uczy się więcej niż jednego języka obcego nowożytnego w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
  - b) części trzeciej egzaminu gimnazjalnego;
- 2) informującą o zamiarze przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku, o którym mowa w art. 44zu ust. 7 i art. 44zw ust. 3;
- 3) informującą o zamiarze przystąpienia do części pierwszej sprawdzianu albo części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego, o których mowa w art. 44zv ust. 2, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

2. Rodzice ucznia lub słuchacz mogą złożyć dyrektorowi szkoły, nie później niż na 3 miesiące przed terminem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, z zastrzeżeniem art. 44zx ust. 5, pisemną informację o:

- 1) zmianie języka obcego nowożytnego wskazanego w deklaracji;
- 2) rezygnacji z przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku, o którym mowa w art. 44zu ust. 7 i art. 44zw ust. 3;
- 3) rezygnacji z przystąpienia do części pierwszej sprawdzianu albo części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego, o których mowa w art. 44zv ust. 2, w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

3. W przypadku niezłożenia informacji o rezygnacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2, i nieprzystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym, uczeń lub słuchacz otrzymuje z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym wynik „0%”.

Art. 44zz. 1. Uczeń lub słuchacz, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych:

- 1) nie przystąpił do sprawdzianu lub danej części sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie głównym albo
  - 2) przerwał daną część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego
- przystępuje do sprawdzianu lub danej części sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym ustalonym w komunikacie, w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.

2. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do sprawdzianu lub danej części sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub danej części sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia lub ze słuchaczem.

Art. 44zza. 1. Wyniki sprawdzianu są przedstawiane w procentach, a egzaminu gimnazjalnego – w procentach i na skali centylowej.

2. Wyniki sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w procentach ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne oraz elektronicznego odczytu karty odpowiedzi – w przypadku wykorzystania do sprawdzania prac egzaminacyjnych narzędzi elektronicznych.

3. Wyniki sprawdzianu obejmują:

- 1) wynik z części pierwszej, z wyszczególnieniem wyniku z języka polskiego i wyniku z matematyki;
- 2) wynik z części drugiej.

4. Wyniki egzaminu gimnazjalnego obejmują:

- 1) wynik z języka polskiego;
- 2) wynik z historii i wiedzy o społeczeństwie;

- 3) wynik z matematyki;
- 4) wynik z przedmiotów przyrodniczych;
- 5) wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym;
- 6) wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz przystąpił do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym, z zastrzeżeniem art. 44zy ust. 3.

5. Wyniki egzaminu gimnazjalnego na skali centylowej opracowuje Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych.

6. Wyniki sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

7. Wyniki sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego nie wpływają na ukończenie szkoły.

8. Dyrektor szkoły przekazuje uczniowi lub jego rodzicom albo słuchaczowi:

- 1) zaświadczenie o szczegółowych wynikach odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, wydane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, wraz ze świadectwem ukończenia szkoły – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz spełnił warunki określone odpowiednio w art. 44q ust. 1, art. 44za ust. 1 lub art. 44zl ust. 1 i 2, albo
- 2) informację o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, opracowaną przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej – w przypadku gdy uczeń lub słuchacz nie spełnił warunków określonych w art. 44q ust. 1 lub art. 44za ust. 1.

Art. 44zzb. Egzamin maturalny jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz sprawdza, w jakim stopniu absolwent spełnia te wymagania.

Art. 44zzc. Egzamin maturalny jest przeprowadzany jeden raz w ciągu roku, w okresie od maja do września, w terminie głównym, dodatkowym i poprawkowym, zgodnie z komunikatem, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze.

Art. 44zdz. 1. Egzamin maturalny jest przeprowadzany z przedmiotów obowiązkowych oraz przedmiotów dodatkowych i składa się z części ustnej oraz z części pisemnej.

2. Egzamin maturalny obejmuje następujące przedmioty obowiązkowe:
- 1) w części ustnej:
    - a) język polski,
    - b) język obcy nowożytny,
    - c) język mniejszości narodowej – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej;
  - 2) w części pisemnej:
    - a) język polski,
    - b) język obcy nowożytny,
    - c) matematykę,
    - d) język mniejszości narodowej – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej.

3. Przedmioty dodatkowe, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny w części ustnej i w części pisemnej, określają przepisy wydane na podstawie art. 44zzza.

4. Absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych oraz do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego.

5. Absolwent może w danym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu przedmiotów dodatkowych oprócz przedmiotu, o którym mowa w ust. 4.

6. W przypadku przedmiotów dodatkowych, z których egzamin maturalny jest przeprowadzany w części ustnej i w części pisemnej, absolwent może przystąpić do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej.

7. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany w części ustnej i w części pisemnej z tego samego języka.

8. Absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej nie może wybrać języka danej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego.

9. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym w części pisemnej jako przedmiot dodatkowy ten sam język obcy nowożytny lub ten sam język mniejszości narodowej, który zdawał jako przedmiot obowiązkowy, zdaje ten język tylko w części pisemnej, z zastrzeżeniem art. 44zze ust. 3 i 4.

10. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym jako przedmiot dodatkowy język polski, zdaje ten przedmiot tylko w części pisemnej.

11. Wybór przedmiotu dodatkowego, do którego absolwent przystępuje na egzaminie maturalnym, nie jest zależny od typu szkoły, do której absolwent uczęszczał, ani od przedmiotów, których uczył się w tej szkole.

Art. 44zze. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów obowiązkowych jest przeprowadzany na poziomie podstawowym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej z przedmiotów obowiązkowych nie określa się poziomu egzaminu.

2. Egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów dodatkowych jest przeprowadzany na poziomie rozszerzonym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej z przedmiotów dodatkowych nie określa się poziomu egzaminu.

3. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego jest przeprowadzany na:

- 1) poziomie rozszerzonym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego albo
- 2) poziomie dwujęzycznym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla oddziałów dwujęzycznych.

4. W przypadku gdy absolwent wybrał na egzaminie maturalnym w części pisemnej jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny na poziomie dwujęzycznym, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, może przystąpić do egzaminu maturalnego z tego języka na poziomie dwujęzycznym również w części ustnej.

Art. 44zzf. 1. Absolwent szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub językiem regionalnym, w których zajęcia są prowadzone w tych językach, oraz absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny jest drugim językiem nauczania, może zdawać na egzaminie maturalnym przedmioty w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii

Polski i geografii Polski – w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

2. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego na egzaminie maturalnym z matematyki, nauczanej w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zdawanej jako przedmiot obowiązkowy, rozwiązuje w języku polskim zadania egzaminacyjne przygotowane dla absolwentów zdających egzamin maturalny w języku polskim oraz może rozwiązać w języku obcym będącym drugim językiem nauczania dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku. Dodatkowe zadania egzaminacyjne obejmują wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego.

3. Absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego na egzaminie maturalnym z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia i historia, nauczanych w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zdawanych jako przedmioty dodatkowe, rozwiązuje w języku polskim zadania egzaminacyjne przygotowane dla absolwentów zdających egzamin maturalny w języku polskim oraz może rozwiązać w języku obcym będącym drugim językiem nauczania dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku. Dodatkowe zadania egzaminacyjne obejmują wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego i rozszerzonego.

4. W przypadku zgłoszenia w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, zamiaru rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 2 i 3, i nieprzystąpienia do rozwiązywania tych zadań, absolwent otrzymuje z dodatkowych zadań egzaminacyjnych wynik „0%”.

Art. 44zzg. Absolwent niesłyszący jest zwolniony z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego.

Art. 44zzh. 1. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej wymienionej w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, jest zwolniony z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie przez ucznia lub słuchacza szkoły ponadgimnazjalnej lub ucznia szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzs ust. 3.

3. W przypadku absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej, który uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z przedmiotu nauczanego w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, zwolnienie z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu nie obejmuje dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzf ust. 2 i 3.

4. Laureatowi i finaliście olimpiady przedmiotowej uprawnienie wymienione w ust. 1 przysługuje także wtedy, gdy nie uczestniczył w zajęciach edukacyjnych z danego przedmiotu w szkole.

5. W przypadku gdy uczeń lub słuchacz uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z danego przedmiotu, w tym z danego języka obcego nowożytnego, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zss ust. 3, na wniosek ucznia lub słuchacza, złożony nie później niż na 2 tygodnie przed terminem egzaminu maturalnego, informuje okręgową komisję egzaminacyjną o zmianie przedmiotu lub wyborze nowego przedmiotu, w tym o zmianie języka obcego nowożytnego, lub o zmianie poziomu egzaminu z języka obcego nowożytnego, wskazanych w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi.

6. Zwolnienie laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z egzaminu maturalnego z:

- 1) przedmiotu obowiązkowego zdawanego w części ustnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku;
- 2) przedmiotu obowiązkowego zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie podstawowym;
- 3) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej na poziomie dwujęzycznym – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części ustnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie dwujęzycznym;

- 5) przedmiotu dodatkowego, z wyjątkiem języka obcego nowożytnego, zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie rozszerzonym;
- 6) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części pisemnej – jest równoznaczne z uzyskaniem z tego języka w części pisemnej egzaminu maturalnego najwyższego wyniku na poziomie wskazanym w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi.

Art. 44zzi. Zdający, który zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, składa pisemną deklarację przystąpienia do tego egzaminu.

Art. 44zzj. 1. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie głównym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek absolwenta lub jego rodziców, może wyrazić zgodę na przystąpienie przez absolwenta do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, absolwent lub jego rodzice składają do dyrektora szkoły, w której absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego, nie później niż w dniu, w którym odbywa się egzamin maturalny z danego przedmiotu. Dyrektor szkoły przekazuje wniosek wraz z załączonymi do niego dokumentami dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż następnego dnia po otrzymaniu wniosku.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w terminie 2 dni od dnia jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej jest ostateczne.

4. Do absolwentów, którzy nie przystąpili do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie głównym albo w terminie dodatkowym, stosuje się odpowiednio art. 44zzn.

Art. 44zzk. 1. Wyniki egzaminu maturalnego są przedstawiane:

- 1) w części ustnej – w procentach;
- 2) w części pisemnej – w procentach i na skali centylowej, z tym że wyniki z egzaminu maturalnego z dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzf ust. 2 i 3, są przedstawiane wyłącznie w procentach.

2. Wyniki egzaminu maturalnego w procentach ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie:

- 1) liczby punktów przyznanych przez zespół przedmiotowy, o którym mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 2 – w części ustnej egzaminu maturalnego;
- 2) liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne oraz elektronicznego odczytu karty odpowiedzi w przypadku wykorzystania do sprawdzania prac egzaminacyjnych narzędzi elektronicznych – w części pisemnej egzaminu maturalnego.

3. Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów na skali centylowej opracowuje Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników ustalonych przez dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych.

4. Wyniki egzaminu maturalnego są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

Art. 44zzl. 1. Absolwent zdał egzamin maturalny, jeżeli z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania oraz przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego.

2. Absolwent, który:

- 1) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego i któremu egzamin z tego przedmiotu został unieważniony, zgodnie z art. 44zzv lub art. 44zzw, albo
- 2) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z więcej niż jednego przedmiotu dodatkowego i któremu egzaminy ze wszystkich tych przedmiotów zostały unieważnione, zgodnie z art. 44zzv i art. 44zzw

– nie zdał egzaminu maturalnego.

3. Niezdanie lub nieprzystąpienie do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej nie stanowi przeszkody w przystępowaniu do egzaminu maturalnego z pozostałych przedmiotów.

4. Absolwent, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

5. Jeżeli absolwent nie zdał egzaminu maturalnego, otrzymuje informację o wynikach tego egzaminu.

Art. 44zzm. 1. Absolwent, który:

- 1) przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej i nie zdał egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo w części pisemnej oraz
- 2) przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego

– może w tym samym roku przystąpić do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego odpowiednio w części ustnej albo w części pisemnej w terminie poprawkowym.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się:

- 1) w przypadku gdy egzamin maturalny z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej został unieważniony lub
- 2) w przypadkach określonych w art. 44zzl ust. 2.

3. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu maturalnego, określonego w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze, składa przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 3, pisemne oświadczenie o zamiarze przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w terminie poprawkowym.

Art. 44zzn. 1. Absolwent, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych w części ustnej lub w części pisemnej, może przystąpić ponownie do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym przystępował do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.

2. Absolwent, który nie przystąpił do egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej albo któremu ten egzamin został unieważniony, może przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego, w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.

3. Absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub przedmiotów dodatkowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

4. Absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, z przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych, z których uzyskał wynik określony w art. 44zzl ust. 1, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

5. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, przystępujący ponownie do egzaminu maturalnego, może wybrać jako przedmiot obowiązkowy inny język obcy nowożytny niż język obcy nowożytny, który zdawał poprzednio.

6. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, nie może wybrać jako przedmiotu obowiązkowego języka obcego nowożytnego, z którego poprzednio przystąpił do egzaminu maturalnego jako przedmiotu dodatkowego w części ustnej bez określania poziomu egzaminu.

7. Po upływie 5 lat od daty pierwszego przystąpienia do egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, absolwent, o którym mowa w ust. 1 i 2, przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

8. W przypadku zgłoszenia w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, zamiaru przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w art. 44zzd ust. 5, i nieprzystąpienia do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu, absolwent otrzymuje z egzaminu maturalnego z tego przedmiotu wynik „0%”.

Art. 44zzo. 1. Absolwent, który uzyskał świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego.

2. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów lub przystąpił do egzaminu

maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów dodatkowych, z których wcześniej nie zdawał egzaminu maturalnego, otrzymuje aneks do świadectwa dojrzałości wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Art. 44zpz. 1. Absolwent, który posiada świadectwo dojrzałości uzyskane po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego, w części pisemnej albo w części pisemnej i w części ustnej, z wybranego przedmiotu albo wybranych przedmiotów, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego.

2. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, do których przystąpił, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

3. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, ma prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach, z tych samych przedmiotów, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego. Absolwent, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów, otrzymuje zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, do których przystąpił, wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Art. 44zpq. 1. Egzamin maturalny z każdego przedmiotu obowiązkowego i przedmiotu dodatkowego, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, jest odpłatny dla:

- 1) absolwentów, którzy po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu obowiązkowego lub z tego samego przedmiotu dodatkowego;
- 2) absolwentów, którzy przystępują do egzaminu maturalnego z tego samego przedmiotu dodatkowego, który wcześniej zgłaszali w deklaracji, o której mowa w art. 44zzi, ale nie przystąpili do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu.

2. Opłata za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

3. Opłatę za egzamin maturalny, o której mowa w ust. 1, wnosi się w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 7 lutego roku kalendarzowego, w którym zdający zamierza

przystąpić do egzaminu maturalnego, na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej może zwolnić z opłaty za egzamin maturalny z danego przedmiotu osobę o niskim dochodzie, na jej wniosek, jeżeli ten dochód nie jest większy niż kwota, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Art. 44zrz. 1. Uczeń lub absolwent niepełnosprawny posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających odpowiednio z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, na podstawie tego orzeczenia.

3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z jego stanu zdrowia, na podstawie tego orzeczenia.

4. Uczeń, słuchacz albo absolwent chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

5. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, wydaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego

w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju tych trudności, na podstawie tej opinii.

6. Uczeń, słuchacz albo absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających odpowiednio z rodzaju tych trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

7. Uczeń, o którym mowa w art. 94a ust. 1, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, może przystąpić do części pierwszej sprawdzianu lub części pierwszej lub części drugiej egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z tego ograniczenia, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

8. Dostosowanie formy sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, o którym mowa w ust. 1, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta niepełnosprawnego, z tym że nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dla absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim.

9. Dostosowanie formy sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, o którym mowa w ust. 7, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu.

10. Dostosowanie warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, o których mowa w ust. 1–7, polega odpowiednio na:

- 1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia, słuchacza albo absolwenta;

- 2) zapewnieniu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
- 3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
- 4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego;
- 5) ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, słuchacza albo absolwenta;
- 6) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego nauczyciela wspomagającego ucznia lub absolwenta w czytaniu lub pisaniu lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

11. Dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 2–6, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

12. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–7.

13. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia, słuchacza albo absolwenta o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.

14. Rodzice ucznia, słuchacz albo absolwent składają oświadczenie o skorzystaniu lub rezygnacji z przyznanych mu dostosowań, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 13.

15. W przypadku absolwenta, o którym mowa w ust. 4 i 5, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwenta, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 3.

16. Przystąpienie do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1-7, zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 3.

17. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia, słuchacza albo absolwenta do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, nieujętych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie.

Art. 44zsz. 1. Za organizację i przebieg sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego w danej szkole odpowiada dyrektor tej szkoły.

2. Do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego w danej szkole dyrektor szkoły powołuje zespół egzaminacyjny.

3. Dyrektor szkoły jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub z innych ważnych przyczyn uniemożliwiających udział w sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym lub egzaminie maturalnym, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, spośród członków zespołu egzaminacyjnego, powołuje odpowiednio:

- 1) zespoły nadzorujące przebieg sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub części pisemnej egzaminu maturalnego w poszczególnych salach egzaminacyjnych oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów;
- 2) zespoły przedmiotowe do przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów.

5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole odpowiednio sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego, w tym:

- 1) informuje uczniów, słuchaczy albo absolwentów, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego, odpowiednio o sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym i egzaminie maturalnym;
- 2) zapewnia przekazanie do okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego;
- 3) zapewnia warunki do samodzielnej pracy uczniów, słuchaczy i absolwentów podczas odpowiednio sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego;
- 4) zabezpiecza przed nieuprawnionym ujawnieniem materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego od momentu odbioru materiałów egzaminacyjnych do momentu ich przekazania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

6. Przebieg sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego są dokumentowane w protokołach tego sprawdzianu i tych egzaminów.

Art. 44zst. 1. W czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego każdy uczeń, słuchacz albo absolwent pracuje przy osobnym stoliku, w odległości zapewniającej samodzielność pracy.

2. Do sali, w której jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny, nie można wносить żadnych urządzeń telekomunikacyjnych oraz materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, ani korzystać z nich w tej sali.

3. Uczeń, słuchacz albo absolwent samodzielnie rozwiązuje zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności tworzy własny tekst lub własne rozwiązania zadań w czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego.

Art. 44zsu. 1. Prace egzaminacyjne uczniów, słuchaczy albo absolwentów sprawdzają i przyznają punkty egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7, wyznaczeni przez dyrektora okręgowej komisji

egzaminacyjnej. Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

2. Prace egzaminacyjne uczniów, słuchaczy albo absolwentów mogą być sprawdzane z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych.

3. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 1, tworzą odpowiednio zespół egzaminatorów w zakresie odpowiedniej części sprawdzianu, danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub danego przedmiotu w przypadku egzaminu maturalnego. W przypadku części trzeciej egzaminu gimnazjalnego egzaminatorzy tworzą zespół egzaminatorów w zakresie danego języka obcego nowożytnego.

4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, spośród członków zespołu egzaminatorów, o którym mowa w ust. 3, wyznacza przewodniczącego tego zespołu.

5. Część ustną egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów przeprowadzają i przyznają punkty zespoły przedmiotowe, o których mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 2.

Art. 44zzv. W przypadku:

- 1) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia, słuchacza albo absolwenta lub
- 2) wniesienia lub korzystania przez ucznia, słuchacza albo absolwenta w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego albo materiałów lub przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, lub
- 3) zakłócania przez ucznia, słuchacza albo absolwenta prawidłowego przebiegu odpowiedniej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego, w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom, słuchaczom albo absolwentom

– przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio daną część sprawdzianu albo dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzamin maturalny z danego przedmiotu odpowiednio w części ustnej lub w części pisemnej. Informację o przerwaniu i unieważnieniu zamieszcza się w protokole przebiegu odpowiednio sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

Art. 44zzw. 1. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej przez egzaminatora:

- 1) niesamodzielnego rozwiązania zadania lub zadań przez ucznia, słuchacza albo absolwenta,
- 2) występowania w pracy egzaminacyjnej ucznia, słuchacza albo absolwenta jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi lub korzystanie z rozwiązań innego ucznia, słuchacza albo absolwenta

– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje tę informację uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi.

2. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić odpowiednio daną część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.

3. W terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej umożliwi uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi zapoznanie się z dokumentacją oraz złożenie wyjaśnień, we wskazanym miejscu i czasie.

4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, w terminie 14 dni od dnia:

- 1) otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) upływu terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemną informację o unieważnieniu odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, wraz z uzasadnieniem.

6. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 5, może wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

7. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 6, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta.

8. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 6, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń wraz z dokumentacją od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

9. W przypadku braku możliwości przekazania uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od dyrektora szkoły, rozstrzyga o unieważnieniu danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, pisemną informację o tym unieważnieniu wraz z uzasadnieniem uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za

pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia:

- 1) otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 9, albo
- 2) zapoznania się z dokumentacją oraz złożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 2 i 3.

Przepisy ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

11. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia.

12. Świadectwo dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzl ust. 4, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent spełnia warunki, o których mowa w art. 44zzl ust. 1.

13. Aneks do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2, lub zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zpz ust. 2, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent podwyższył wynik z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej.

14. Uczeń lub słuchacz, któremu unieważniono odpowiednio daną część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, przystępuje ponownie do odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w dodatkowym terminie w szkole, której jest uczniem lub słuchaczem.

15. W przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, o którym mowa w art. 44zzd ust. 5, danego absolwenta, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik egzaminu maturalnego z tego przedmiotu dodatkowego jako „0%”.

Art. 44zxx. W przypadku unieważnienia z przyczyn, o których mowa w art. 44zzv i art. 44zzw ust. 1, odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, przeprowadzonego w terminie dodatkowym, w sytuacjach określonych w art. 44zz ust. 1 i art. 44zzw ust. 14, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik odpowiednio danej części sprawdzianu

lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego jako „0%”.

Art. 44zzy. 1. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent może, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia odpowiednio danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego w części ustnej lub części pisemnej z danego przedmiotu, zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uzna, że w trakcie sprawdzianu albo egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

2. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do egzaminu maturalnego w części ustnej z danego przedmiotu dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca się do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o przedstawianie wyjaśnień dotyczących wniesionego zastrzeżenia.

3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania i informuje ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta o wyniku rozstrzygnięcia.

4. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia, o której mowa w ust. 3, może wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

5. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 4, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta.

6. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

7. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego, na skutek zastrzeżeń,

o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić daną część sprawdzianu, dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny w części ustnej lub części pisemnej z danego przedmiotu i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik tego sprawdzianu albo egzaminu.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może unieważnić daną część sprawdzianu, dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny w części ustnej lub części pisemnej z danego przedmiotu i zarządzić ich ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik sprawdzianu albo egzaminu. O rozstrzygnięciu w sprawie unieważnienia dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informuje dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 7 i 8, unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich uczniów, słuchaczy albo absolwentów, uczniów, słuchaczy albo absolwentów w poszczególnych szkołach, a także w stosunku do poszczególnych uczniów, słuchaczy albo absolwentów.

10. W przypadku niemożności ustalenia wyników danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego w części pisemnej z danego przedmiotu z powodu zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia daną część sprawdzianu, dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu danego ucznia, słuchacza albo absolwenta i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.

11. Termin ponownego sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego ustala dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Art. 44zzz. 1. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mają prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej tego ucznia, słuchacza albo absolwenta, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną:

1) zaświadczenia, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1;

- 2) świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzl ust. 4;
- 3) aneksu do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2;
- 4) zaświadczenia, o którym mowa w art. 44zpz ust. 2;
- 5) informacji o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego albo informacji o wynikach egzaminu maturalnego – w przypadkach, o których mowa odpowiednio w art. 44zza ust. 8 pkt 2 i art. 44zzl ust. 5.

2. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, uczniowi lub jego rodzicom, słuchaczowi albo absolwentowi zapewnia się możliwość zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

3. Uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy przyznanych punktów, o których mowa w art. 44zza ust. 2 lub art. 44zzk ust. 2. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu.

4. Weryfikacji sumy przyznanych punktów dokonuje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje pisemnie ucznia lub jego rodziców, słuchacza albo absolwenta o wyniku weryfikacji sumy przyznanych punktów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma przyznanych punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowe wyniki odpowiednio:

- 1) sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz anuluje dotychczasowe zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zza ust. 8 pkt 1, i wydaje nowe zaświadczenie;
- 2) egzaminu maturalnego oraz:
  - a) wydaje świadectwo dojrzałości, jeżeli absolwent spełnił warunki określone w art. 44zzl ust. 1, lub
  - b) anuluje dotychczasowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w art. 44zzo ust. 2, lub zaświadczenie, o którym mowa w art. 44zpz ust. 2, i wydaje nowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie.

7. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio do egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1.

Art. 44zzza. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, w tym:

- 1) wykaz języków obcych nowożytnych, z których jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny,
- 2) wykaz przedmiotów dodatkowych, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, z uwzględnieniem przedmiotów, dla których podstawa programowa kształcenia ogólnego określa wymagania w zakresie rozszerzonym,
- 3) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu maturalnego oraz tryb składania tej deklaracji,
- 4) zakres i terminy przekazywania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, w tym informacji zawartych w deklaracjach, o których mowa w art. 44zy i art. 44zzi,
- 5) tryb wydawania opinii, o których mowa w art. 44zrz ust. 6 i 7,
- 6) skład zespołów, o których mowa w art. 44zrs ust. 4,
- 7) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów, o których mowa w art. 44zrs ust. 4,
- 8) zakres informacji, które zamieszcza się w protokołach, o których mowa w art. 44zrs ust. 6,
- 9) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczonymi do szkół, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,
- 10) czas trwania, sposób organizacji i przeprowadzania każdej części sprawdzianu, każdej części egzaminu gimnazjalnego oraz części ustnej i części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w miejscu innym niż szkoła ze względu na stan zdrowia ucznia, słuchacza lub jego niepełnosprawność,
- 11) termin przechowywania prac uczniów, słuchaczy i absolwentów oraz dokumentacji sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,
- 12) osoby, które nie wchodzi w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu

maturalnego, które mogą przebywać w sali egzaminacyjnej podczas tego sprawdzianu i tych egzaminów, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,

13) wysokość opłat pobieranych za egzamin maturalny w przypadkach określonych w art. 44zzq ust. 1 oraz tryb i termin złożenia wniosku o zwolnienie z opłaty za egzamin maturalny

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu oraz właściwego dokumentowania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, zapewnienia w składzie zespołów, o których mowa w art. 44zsz ust. 4, co najmniej jednej osoby zatrudnionej w innej szkole lub w placówce, zapewnienia możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzz ust. 2, oraz że wysokość opłaty za dany egzamin maturalny nie może być wyższa niż średni koszt przeprowadzania egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej.

Art. 44zzzb. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest formą oceny poziomu opanowania przez osoby, o których mowa w ust. 3, wiadomości i umiejętności z zakresu jednej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

2. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

3. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany dla:

- 1) uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników oraz uczniów i słuchaczy szkół policealnych,
- 2) absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- 3) osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- 4) osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa odpowiednio w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.⁴⁾), jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględniał wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach,

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 829, 1291, 1623, 1645 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 567, 598 i 1146.

5) osób spełniających warunki dopuszczenia do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie określone w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5

– zwanych dalej „zdającymi”.

Art. 44zzzc. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminach ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

2. Termin egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej okręgowej komisji egzaminacyjnej, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 44zzzd. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się z części pisemnej i części praktycznej.

2. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego, a część praktyczna w formie zadania lub zadań praktycznych.

3. Część pisemna jest przeprowadzana:

1) z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, po uzyskaniu upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 1, albo

2) z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi.

4. Część praktyczna polega na wykonaniu zadania lub zadań egzaminacyjnych, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej udostępnia szkole, placówce, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, elektroniczny system przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 44zzze. 1. Laureat i finalista turnieju lub olimpiady tematycznej związanych z wybraną dziedziną wiedzy, wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw, jest zwolniony z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie

przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z uzyskaniem z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie najwyższego wyniku.

Art. 44zzzf. 1. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń lub absolwent posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających odpowiednio z niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, na podstawie tego orzeczenia.

3. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, wynikających z jego stanu zdrowia, na podstawie tego orzeczenia.

4. Zdający chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

5. Uczeń, słuchacz albo absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, wydaną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z rodzaju tych trudności, na podstawie tej opinii.

6. Uczeń, słuchacz albo absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, był objęty pomocą

psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających odpowiednio z rodzaju tych trudności, zaburzeń lub sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

7. Dostosowanie formy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w ust. 1, polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności ucznia lub absolwenta.

8. Dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o których mowa w ust. 1–6, polega odpowiednio na:

- 1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia, słuchacza albo absolwenta;
- 2) zapewnieniu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych;
- 3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych;
- 4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
- 5) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub absolwentem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.

9. Dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 2–6, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

10. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania

egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–6.

11. W przypadku absolwenta wymienionego w ust. 4 i 5, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do potrzeb i możliwości absolwenta, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3.

12. Przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, słuchacza albo absolwenta, o którym mowa w ust. 1–6, zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3.

13. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia, słuchacza albo absolwenta do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, nieujętych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie.

Art. 44zzzg. Zdający, który zamierza przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, składa pisemną deklarację.

Art. 44zzzh. 1. Zdający, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3–5: niewidomi, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności, na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji, wydanego przez lekarza.

2. Na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz komunikatu, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej lub upoważniona przez niego osoba wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla zdających, o których mowa w ust. 1.

Art. 44zzzi. 1. Za organizację i przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, odpowiada dyrektor tej szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, ten pracodawca lub upoważniony przez niego pracownik lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, lub upoważniony przez niego pracownik.

2. Do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, powołuje zespół egzaminacyjny.

3. Dyrektor szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub przedstawiciel podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, jest przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego. W przypadku choroby przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub z innych ważnych przyczyn uniemożliwiających udział w egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego może być osoba wskazana przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, spośród członków zespołu egzaminacyjnego, powołuje zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej tego egzaminu w poszczególnych salach oraz zespoły nadzorujące przebieg części praktycznej tego egzaminu w poszczególnych salach i wyznacza przewodniczących tych zespołów.

5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego organizuje i nadzoruje przebieg w danej szkole, placówce, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym:

- 1) informuje zdających, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o tym egzaminie;
- 2) zapewnia przekazanie do okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;

- 3) zapewnia warunki do samodzielnej pracy zdających podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
- 4) zabezpiecza przed nieuprawnionym ujawnieniem materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie od momentu odbioru materiałów egzaminacyjnych do momentu ich przekazania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

6. Przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest dokumentowany w protokole przebiegu tego egzaminu.

Art. 44zzzj. 1. W czasie trwania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie każdy zdający pracuje w warunkach zapewniających samodzielność pracy.

2. Do sali, w której jest przeprowadzany egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, nie można wносить żadnych urządzeń telekomunikacyjnych oraz materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, ani korzystać z nich w tej sali.

3. Zdający samodzielnie wykonuje zadania egzaminacyjne w czasie trwania części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 44zzzk. 1. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w danej szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u danego pracodawcy albo w miejscu wskazanym przez pracodawcę, w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, albo w miejscu wskazanym przez ten podmiot.

2. Dla osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie organizuje podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2.

Art. 44zzzl. 1. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz część pisemną tego egzaminu przeprowadzaną z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadza się w szkole, placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, posiadających upoważnienie wydane przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, potwierdza, że szkoła, placówka, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs

zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, posiada warunki zapewniające prawidłowy przebieg egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:

- 1) w przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:
  - a) zapewnia realizację kształcenia w danym zawodzie, określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach,
  - b) zapewnia samodzielne wykonywanie przez zdających zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz warunki socjalne,
  - c) zapewnia zdającym przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości,
  - d) zapewnia zdającym pierwszą pomoc medyczną;
- 2) w przypadku części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanej z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie:
  - a) posiada odpowiednie wyposażenie indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganych elektronicznie,
  - b) zapewnia warunki do samodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdających.

3. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na okres nie dłuższy niż 3 lata. Upoważnienie może zostać przedłużone na kolejne okresy nie dłuższe niż 3 lata.

4. Upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na wniosek szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2.

Art. 44zzzm. 1. Część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie trwa nie krócej niż 45 minut i nie dłużej niż 90 minut.

2. Część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut.

3. Czas trwania części pisemnej i części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie określa się w informatorze, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3.

Art. 44zzzn. 1. Prace egzaminacyjne zdających w części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie są sprawdzane z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych.

2. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, obserwują i oceniają obecni w sali egzaminacyjnej egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7.

3. Część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja, sprawdzają i oceniają egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7.

4. Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

5. Egzaminatorzy, o których mowa w ust. 3, z zakresu danej kwalifikacji tworzą zespół egzaminatorów.

Art. 44zzzo. 1. Wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego:

- 1) w części pisemnej:
  - a) po odczytaniu odpowiedzi zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania tego egzaminu,
  - b) po elektronicznym odczytaniu karty odpowiedzi – w przypadku gdy część pisemna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi;
- 2) w części praktycznej – po elektronicznym odczytaniu karty oceny.

2. Zdający zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, jeżeli uzyskał:

- 1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
- 2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

3. Zdający, który zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną. Jeżeli zdający nie zdał egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, otrzymuje informację o wynikach tego egzaminu.

4. Wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest ostateczny i nie służy na niego skarga do sądu administracyjnego.

Art. 44zzzp. W przypadku:

- 1) stwierdzenia niesamodzielnego wykonywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego lub
- 2) wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego albo materiałów lub przyborów pomocniczych niewymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie, lub
- 3) zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym

– przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia temu zdającemu odpowiednią część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Informację o przerwaniu i unieważnieniu zamieszcza się w protokole przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Art. 44zzzq. 1. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania i oceniania zadania lub zadań egzaminacyjnych przez egzaminatora, jeżeli jedynym rezultatem końcowym wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja:

- 1) niesamodzielnego wykonania zadania lub zadań przez zdającego w części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- 2) występowania w pracy zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu zdającemu lub korzystanie z rozwiązań innego zdającego

– dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom, pisemną informację o zamiarze unieważnienia temu zdającemu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

2. W przypadku zdających, o których mowa w art. 44 zzzb ust. 3 pkt 1–3, informację, o której mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2. Dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, niezwłocznie przekazuje tę informację zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom.

3. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, mają prawo złożyć wniosek o wgląd do dokumentacji, na podstawie której dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zamierza unieważnić część praktyczną egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia otrzymania pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1.

4. W terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej umożliwi zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom, zapoznanie się z dokumentacją oraz złożenie wyjaśnień w tej sprawie, we wskazanym miejscu i czasie.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w terminie 14 dni od dnia:

- 1) otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, albo
- 2) upływu terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom, pisemną informację o unieważnieniu części praktycznej egzaminu, wraz z uzasadnieniem.

7. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 5, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji

Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

8. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 7, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez zdającego, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającego lub jego rodziców.

9. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 7, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń wraz z dokumentacją od dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

10. W przypadku braku możliwości przekazania zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom, pisemnej informacji, o której mowa w ust. 1, dyrektor szkoły, dyrektor placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawca albo podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, niezwłocznie informuje o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy albo podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, rozstrzyga o unieważnieniu. W przypadku braku potwierdzenia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, przez zdającego wymienionego w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 i 5 dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozstrzyga o unieważnieniu. W przypadku unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, za pośrednictwem dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, pisemną informację o tym unieważnieniu wraz z uzasadnieniem, zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom. W przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 i 5, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje pisemną informację o unieważnieniu temu zdającemu. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia:

- 1) otrzymania informacji o unieważnieniu, o której mowa w ust. 10, albo
- 2) zapoznania się z dokumentacją oraz złożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 3 i 4.

Przepisy ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

12. Świadcstwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, o którym mowa w art. 44zzzo ust. 3, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia nie została unieważniona część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tego zdającego i zdający spełnił warunki, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2.

13. W przypadku unieważnienia części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie danego zdającego, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala wynik uzyskany z części pisemnej lub części praktycznej tego egzaminu jako „0%”.

Art. 44zzzr. 1. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia:

- 1) części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- 2) części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której jedynym rezultatem wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja

– może zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

2. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania i informuje zdającego, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającego lub jego rodziców, o wyniku rozstrzygnięcia.

3. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku rozstrzygnięcia, o której mowa w ust. 2, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

4. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 3, wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez zdającego, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającego lub jego rodziców.

5. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa w ust. 3, w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

6. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, może unieważnić daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zarządzić jej ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik tego egzaminu.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej może unieważnić daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zarządzić jej ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik egzaminu. O rozstrzygnięciu dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej informuje dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

8. W przypadkach, o których mowa w ust. 6 i 7, unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich zdających, zdających w poszczególnych szkołach, placówkach, o których mowa w art. 2 ust. 3a, u pracodawców lub w podmiotach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, a także w stosunku do poszczególnych zdających.

9. W przypadku niemożności ustalenia wyników danej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z powodu zaginięcia lub zniszczenia kart oceny lub prac egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia daną część egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie danego zdającego i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.

10. Termin ponownego przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Art. 44zzzs. 1. W przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, której rezultatem wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych jest wyrób lub usługa, zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, mogą wnieść zastrzeżenia do nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem składa się w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca się do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o przedstawienie wyjaśnień dotyczących wniesionego zastrzeżenia.

3. Przepisy art. 44zzzr ust. 2–8 i 10 stosuje się.

Art. 44zzzt. 1. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, ma prawo wglądu do:

- 1) karty odpowiedzi – w przypadku części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- 2) karty oceny – w przypadku części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

– w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie lub informacji o wynikach egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o których mowa w art. 44zzzo ust. 3. Jeżeli rezultatem wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest dokumentacja, zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa

w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, mają prawo wglądu także do tej dokumentacji.

2. Podczas dokonywania wglądu, o którym mowa w ust. 1, zdającemu, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającemu lub jego rodzicom, zapewnia się możliwość zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2.

3. Zdający, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdający lub jego rodzice, mogą zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy przyznanych punktów, o których mowa w art. 44zzzo ust. 1. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu.

4. Weryfikacji sumy przyznanych punktów dokonuje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

5. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje pisemnie zdającego, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – zdającego lub jego rodziców, o wyniku weryfikacji sumy przyznanych punktów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma przyznanych punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz wydaje świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, jeżeli zdający spełnił warunki, o których mowa w art. 44zzzo ust. 2.

Art. 44zzzu. 1. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1:

- 1) który nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie albo
  - 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
  - 3) który nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie liczby punktów z danej części tego egzaminu
- ma prawo przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania w trakcie nauki.

2. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 2 i 3:

- 1) który nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w wyznaczonym terminie, albo
- 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
- 3) który nie uzyskał wymaganej do zdania tego egzaminu liczby punktów z danej części tego egzaminu

– ma prawo przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania, z tym że w przypadku, gdy przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub jego części po raz trzeci lub kolejny, zdaje ten egzamin lub jego część na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10 ust. 5, z tym że tego zdającego nie dotyczy wykaz zawodów, o którym mowa w art. 10 ust. 6.

3. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 i 5, który przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i nie uzyskał z jednej części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów, ma prawo przystąpić do tej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w kolejnych terminach jego przeprowadzania przez okres 5 lat, licząc od dnia, w którym przystąpił do tego egzaminu po raz pierwszy.

4. Po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym zdający po raz pierwszy:

- 1) przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i nie uzyskał z jednej części tego egzaminu wymaganej do zdania liczby punktów,
- 2) którego część pisemna lub część praktyczna egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie została unieważniona, albo
- 3) nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w wyznaczonym terminie

– zdający ten przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w pełnym zakresie.

Art. 44zzzv. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym:

- 1) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz tryb składania tej deklaracji,
- 2) zakres i terminy przekazywania dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym informacji zawartych w deklaracjach, o których mowa w art. 44zzzg,
- 3) tryb wydawania opinii, o których mowa w art. 44zzzf ust. 6,
- 4) skład zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4,
- 5) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w art. 44zzzi, egzaminatorów i zespołów egzaminatorów w zakresie części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, a także nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- 6) zakres informacji, które zamieszcza się w protokołach, o których mowa w art. 44zzzi ust. 6,
- 7) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczanymi do szkół, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie,
- 8) sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w miejscu innym niż szkoła, placówka, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, ze względu na stan zdrowia zdającego lub jego niepełnosprawność,
- 9) termin przechowywania prac zdających oraz dokumentacji egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

- 10) zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4, termin złożenia tego wniosku oraz tryb udzielania i przedłużania upoważnienia szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe, o których mowa w art. 68a ust. 2,
- 11) osoby, które nie wchodzi w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, które mogą przebywać w sali egzaminacyjnej podczas tego egzaminu, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
- 12) wysokość opłat pobieranych za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 – Kodeksu pracy oraz dla osób dorosłych, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4, oraz możliwość zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie oraz tryb tego zwalniania
– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia właściwej organizacji i przebiegu oraz właściwego dokumentowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zapewnienia w składzie zespołów, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4, co najmniej jednej osoby zatrudnionej w innej szkole lub w placówce, zapewnienia możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzzt ust. 2, oraz że wysokość opłaty za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie nie może być wyższa niż koszt przeprowadzania tego egzaminu.

Art. 44zzzw. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych przeprowadzanych z przedmiotu lub przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym lub egzaminem maturalnym, a także turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy, uprawniających odpowiednio do:

- 1) zwolnienia z przystąpienia do danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,

2) przyjmowania laureatów i finalistów tych olimpiad lub turniejów w pierwszej kolejności do szkół wymienionych w art. 20d

– nie później niż na 2 lata przed terminem ich przeprowadzania.

Art. 44zzzx. Przepisów rozdziału 3b nie stosuje się do dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.”;

43) w art. 53:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, na rodziców każdego ucznia przypada jeden głos. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w danym roku szkolnym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Kadencja rad rodziców, o których mowa w ust. 1, trwa 3 lata szkolne. W przypadku zmniejszenia się składu rady rodziców przed upływem kadencji przeprowadza się wybory uzupełniające; przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

44) w art. 54 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) opiniowanie ustalonego przez radę pedagogiczną sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ nadzoru pedagogicznego.”;

45) w art. 55 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Samorząd ma prawo do zapoznania się z ustalonym przez radę pedagogiczną sposobem wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ nadzoru pedagogicznego i wyrażenia o nim opinii.”;

46) w art. 61 po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktycznych do klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie tej szkoły, dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego oraz rady oddziałowej, o której mowa w art. 53 ust. 2 pkt 1, może zwiększyć liczbę uczniów w oddziale, do którego przyjmuje ucznia, ponad liczbę określoną w ust. 3.

3b. Jeżeli liczba uczniów w oddziale klas I–III zostanie zwiększona, zgodnie z ust. 3a, o więcej niż dwóch uczniów, w szkole zatrudnia się asystenta nauczyciela.

3c. Oddział, w którym liczbę uczniów zwiększono zgodnie z ust. 3a, może funkcjonować ze zwiększoną liczbą uczniów w ciągu całego etapu edukacyjnego.”;

47) w art. 64:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1, w tym praktyczną naukę zawodu, a w przypadku szkół artystycznych – zajęcia edukacyjne artystyczne;
- 2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:
  - a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1,
  - b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;
- 3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęcia prowadzone w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
- 5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2, zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, oraz zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z późn. zm.⁵⁾), organizowane w trybie określonym w tych przepisach.

---

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 66, poz. 334, z 1996 r. Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 141, poz. 943 i Nr 157, poz. 1040, z 1999 r. Nr 5, poz. 32 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1792.

1b. Zajęcia edukacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.”,

c) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Szkoła może prowadzić również inne niż wymienione w ust. 1 i 1a zajęcia edukacyjne.

3. Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3, 5 i 6 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.”;

48) w art. 66 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki jest klasyfikowany na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane zgodnie z przepisami art. 44l i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb, a w przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych w szkole artystycznej – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq.”;

49) w art. 68a w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;

2) niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe – w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie obszarów kształcenia, do których są przypisane te zawody;”;

50) po art. 71a dodaje się art. 71aa w brzmieniu:

„Art. 71aa. 1. Placówka artystyczna umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej.

2. Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej są prowadzone zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i art. 32a ust. 4.

3. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny placówki, opracowany przez dyrektora placówki artystycznej i zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej, w tym specjalność, w ramach której placówka prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa ramowy statut placówki artystycznej.

4. Ocenianie w placówce artystycznej polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w placówce artystycznej zajęć edukacyjnych artystycznych.

5. Ocenianie odbywa się w formach określonych w statucie placówki artystycznej na zakończenie każdego semestru i ma za zadanie wskazanie postępów w rozwoju uzdolnień artystycznych ucznia.”;

51) w art. 71b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w ust. 3.”,

c) w ust. 7:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci, rodzaje niepełnosprawności wymagające

stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, szczegółowy zakres indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz tryb jego opracowywania, a także zatrudnienie specjalistów do realizacji potrzeb dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1.”,

– uchyla się pkt 3;

52) w art. 77a po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Do zadań placówek doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, należy także podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek.

1b. Ministrowie prowadzący placówki doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, mogą powierzać tym placówkom wykonywanie zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji, zapewniając środki na ich realizację.”;

53) w art. 80:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedszkola, o których mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę, pomniejszonym o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkoli publicznych, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”,

b) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania

przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 50% wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”,

c) w ust. 3d pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pokrycie wydatków bieżących szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki, w tym na:

a) wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego,

b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 5 ust. 7

– z wyjątkiem wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów lub wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;”,

d) ust. 3e–3g otrzymują brzmienie:

„3e. Organy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 2–3b, mogą kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji przyznanych szkołom, przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego i placówkom z budżetów tych jednostek.

3f. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli przez organy, o których mowa w ust. 3e, mają prawo wstępu do szkół, przedszkoli, innych form

wychowania przedszkolnego i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania.

3g. Organy, o których mowa w ust. 3e, w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji przez szkoły, przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego i placówki mogą przetwarzać dane osobowe uczniów tych szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek.”;

54) w art. 82:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, prowadzenie ewidencji niepublicznych szkół artystycznych i wydawanie decyzji, o których mowa w ust. 4, art. 83 ust. 2, art. 85 ust. 4 i art. 88.”,

b) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych w art. 7 ust. 3 – w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum, a także w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, którym z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia szkoły publicznej;”,

c) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Szkoła, o której mowa w ust. 2 pkt 6, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia – także opinię tego ministra o spełnieniu wymagań określonych w art. 7 ust. 3.”;

55) w art. 83 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki jest sprzeczna z przepisami ustawy lub statutem, a w szkole podstawowej, gimnazjum oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum – również w przypadku gdy nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 82 ust. 2 pkt 6, jeżeli osoba

prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do poleceń organu sprawującego nadzór pedagogiczny;”;

56) w art. 85 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niepublicznej szkole podstawowej, niepublicznemu gimnazjum i niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, założonym zgodnie z art. 82 ust. 1–3, przysługują uprawnienia szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności.”;

57) art. 85a otrzymuje brzmienie:

„Art. 85a. Przepisy art. 71b ust. 1–1b oraz przepisy wydane na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przedszkoli niepublicznych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych.”;

58) w art. 86 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W stosunku do niepublicznych szkół artystycznych uprawnienia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratora oświaty wymienione w ust. 1 i 1a oraz w ust. 2 przysługują odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1.”;

59) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Uprawnienia szkoły publicznej mogą zostać cofnięte przez organ, który je nadał, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 3, lub określonych zgodnie z art. 86 ust. 2. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum jest równoznaczne z ich likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.”;

60) art. 89 otrzymuje brzmienie:

„Art. 89. 1. Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi sprawują właściwi kuratorzy oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych – również minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przepisy art. 33 i przepisy wydane na podstawie art. 21a ust. 3 i art. 35 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy szkoła lub placówka niepubliczna nie spełnia na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3, dotyczących efektów kształcenia, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu działań naprawczych. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Przepis art. 34 ust. 2b stosuje się odpowiednio.”;

61) w art. 90:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji, z zastrzeżeniem ust. 3h oraz 3i. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone ich własnoręcznymi podpisami na listach obecności na tych zajęciach. W przypadku braku na terenie gminy lub powiatu szkoły publicznej danego typu i rodzaju, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę lub powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju.”,

b) w ust. 3d pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pokrycie wydatków bieżących szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, obejmujących każdy wydatek poniesiony na cele działalności szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub placówki, w tym na:

a) wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej szkołę, przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub placówkę, jeżeli odpowiednio

pełni funkcję dyrektora szkoły, przedszkola lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego,

b) sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 5 ust. 7

– z wyjątkiem wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów lub wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;”,

c) ust. 3e i 3f otrzymują brzmienie:

„3e. Organy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1a–3b, mogą kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji przyznanych szkołom, przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego i placówkom z budżetów tych jednostek.

3f. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli przez organy, o których mowa w ust. 3e, mają prawo wstępu do szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania, a w przypadku szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 2a – dodatkowo wglądu do list obecności, o których mowa w ust. 3, oraz ich weryfikacji.”,

d) po ust. 3f dodaje się ust. 3fa–3fc w brzmieniu:

„3fa. W przypadku utrudniania lub udaremniania przez szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej niewymienioną w ust. 2a lub przez organ prowadzący czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 3f, organ dotujący wzywa dyrektora szkoły lub organ prowadzący szkołę do zaprzestania tych działań w określonym terminie.

3fb. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3fa, organ dotujący wstrzymuje przekazywanie szkole dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w szkole czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 3f.

3fc. Dotacja przekazana szkole za okres, którego dotyczyło wstrzymanie, może być wykorzystana wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły, określonych w ust. 3d, poniesionych przez szkołę w okresie roku budżetowego, w którym została wstrzymana dotacja. Jeżeli okres wstrzymania dotacji przypada na więcej niż jeden rok budżetowy, może być ona

wykorzystana proporcjonalnie do okresów wstrzymania w poszczególnych latach budżetowych.”,

e) ust. 3g otrzymuje brzmienie:

„3g. Organy, o których mowa w ust. 3e, w związku z przeprowadzaniem kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji przez szkoły, przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego i placówki, mogą przetwarzać dane osobowe uczniów tych szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek.”,

f) ust. 4c otrzymuje brzmienie:

„4c. Dotacje dla niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych w ust. 4b przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w wysokości nie niższej niż 50% wydatków bieżących ustalonych dla szkół tego samego typu prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną szkołę poda ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych musi być potwierdzone ich własnoręcznymi podpisami na listach obecności na tych zajęciach.”;

62) w art. 90u w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) szczegółowe warunki dofinansowania regionalnych lub lokalnych programów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, warunki, jakie muszą spełnić te programy, podmioty dokonujące oceny programów oraz udział środków własnych niezbędnych do ubiegania się o udzielenie dofinansowania, a także sposób i tryb wyboru programów, którym zostanie udzielone dofinansowanie, uwzględniając w szczególności potrzeby edukacyjne na danym obszarze, osiągnięcia uczniów, w tym w szczególności wyniki ze sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, a w przypadku ubiegania się o dofinansowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego – także udział nakładów na oświatę w budżecie tej jednostki;”;

63) w art. 92a ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W czasie wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowanego w formach, o których mowa w ust. 1, wychowawcą lub kierownikiem tej formy wypoczynku nie może być osoba karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁶⁾), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) albo osoba, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, lub obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami, zakaz zbliżania się do określonych osób lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.”;

64) art. 93 otrzymuje brzmienie:

„Art. 93. 1. Wykształcenie średnie oraz uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe potwierdzają w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) świadectwa i inne dokumenty wydane przez szkołę lub instytucję edukacyjną działającą w systemie edukacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w tych państwach;

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611, z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 538.

- 2) dyplomy IB (International Baccalaureate) wydane przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie;
- 3) dyplomy EB (European Baccalaureate) wydane przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 3, poz. 10).

2. Świadectwa i inne dokumenty wydane za granicą przez szkoły lub instytucje edukacyjne uznawane przez państwo, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji działają, uznaje się na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

3. Jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, świadectwa i inne dokumenty wydane za granicą przez szkoły lub instytucje edukacyjne uznawane przez państwo, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji działają, mogą być uznane w drodze decyzji administracyjnej za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub średnie, lub uprawnienie do kontynuacji nauki, w tym uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, z uwzględnieniem zakresu uprawnień w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu.

4. Jeżeli dane świadectwo lub inny dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo w ust. 3, uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na określone kierunki studiów wyższych w państwie jego wydania, świadectwo to lub dokument potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na te same lub podobne ze względu na program kształcenia kierunki studiów wyższych albo może być uznane za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na te same lub podobne ze względu na program kształcenia kierunki studiów wyższych.”;

65) po art. 93 dodaje się art. 93a – 93h w brzmieniu:

„Art. 93a. Jeżeli przedłożenie oryginału albo duplikatu świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uwierzytelnienie tego świadectwa lub innego dokumentu napotyka trudne do usunięcia przeszkody dla osoby, która:

- 1) uzyskała status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub która posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub

2) została poszkodowana w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych, spowodowanych przez naturę lub człowieka – wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe oraz średnie uzyskane przez tę osobę za granicą lub posiadane przez tę osobę uprawnienia do kontynuacji nauki uzyskane za granicą, w tym uprawnienia do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, może być potwierdzone w Rzeczypospolitej Polskiej w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 93b. 1. W sprawach o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o których mowa w art. 93 ust. 3, albo o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a, właściwy jest kurator oświaty ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, zwanej dalej „wnioskodawcą”, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę instytucji, w której wnioskodawca zamierza złożyć świadectwo lub inny dokument wydany za granicą.

2. Jeżeli stroną postępowania jest wnioskodawca, o którym mowa w art. 93a pkt 1, decyzję administracyjną wydaje kurator oświaty właściwy dla województwa mazowieckiego.

Art. 93c. 1. W postępowaniu w sprawie uznania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, oraz w postępowaniu w sprawie potwierdzenia wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, kurator oświaty dokonuje porównania przebiegu kształcenia za granicą z kształceniem w Rzeczypospolitej Polskiej prowadzonym w szkołach publicznych, uwzględniając treści kształcenia, standardy wymagań i oceniania, zakładane efekty uczenia się lub planowy czas nauki oraz prawo do kontynuacji nauki na określonym poziomie odpowiednio w państwie wydania świadectwa lub innego dokumentu albo w państwie uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki. Przepis art. 93 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku wątpliwości dotyczących:

1) przebiegu kształcenia w systemie edukacji państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a,

2) statusu szkoły lub instytucji edukacyjnej państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a

– kurator oświaty może zwrócić się o informację w szczególności do jednostki organizacyjnej pełniącej w Rzeczypospolitej Polskiej funkcję Krajowego Ośrodka Informacji Sieci ENIC, o której mowa w Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzonej w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 233, poz. 2339), placówki konsularnej w Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu albo państwa uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej, której kompetencje terytorialne dotyczą odpowiednio państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu albo państwa uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki.

Art. 93d. 1. W postępowaniu w sprawie uznania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, jeżeli świadectwo lub inny dokument nie daje podstaw do uznania, kurator oświaty może przeprowadzić z wnioskodawcą rozmowę sprawdzającą poziom jego wykształcenia, zwaną dalej „rozmową sprawdzającą”.

2. W postępowaniu w sprawie potwierdzenia wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, kurator oświaty przeprowadza z wnioskodawcą rozmowę sprawdzającą, chyba że na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów w sposób bezpośredni lub pośredni jest możliwe ustalenie faktu uzyskania za granicą poziomu wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki.

Art. 93e. Kurator oświaty określa zakres rozmowy sprawdzającej, uwzględniając zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, oraz uwzględniając specyfikę kształcenia w systemie edukacji państwa wydania świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a.

Art. 93f. 1. Rozmowę sprawdzającą przeprowadza komisja powołana przez kuratora oświaty.

2. Jeżeli przemawia za tym ważny interes wnioskodawcy, o którym mowa w art. 93a pkt 1, kurator oświaty może powołać komisję przy kuratorze oświaty właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

3. W skład komisji wchodzi:

- 1) kurator oświaty lub wskazany przez niego pracownik kuratorium oświaty – jako przewodniczący;
- 2) nauczyciele uczący przedmiotów objętych rozmową sprawdzającą na poziomie kształcenia prowadzącym do uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którego odpowiednio uznanie albo potwierdzenie ubiega się wnioskodawca – jako członkowie komisji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, kurator oświaty może powołać członków komisji spośród kandydatów przedstawionych przez kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, o którym mowa w art. 93a pkt 1.

5. Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za pracę w komisji.

Art. 93g. 1. Przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej podlega opłacie. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

2. Wysokość opłaty stanowi sumę kosztów wynagrodzenia członków komisji i tłumacza.

3. Kurator oświaty zwalnia z opłaty:

- 1) wnioskodawcę, o którym mowa w art. 93a pkt 1;
- 2) wnioskodawcę, który pobierał zasiłek, o którym mowa w art. 37 lub art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, lub pobierał taki zasiłek w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku odpowiednio o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a.

4. Kurator oświaty może rozłożyć obowiązek uiszczenia opłaty na raty, jeżeli przemawia za tym ważny interes wnioskodawcy.

5. Jeżeli rozmowa sprawdzająca nie odbyła się z przyczyn losowych lub zdrowotnych dotyczących wnioskodawcy, wniesiona opłata lub jej część może podlegać zwrotowi.

Art. 93h. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, oraz wymagania dotyczące formy przedkładanych dokumentów,
- 2) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, z których bezpośrednio lub pośrednio wynika posiadanie przez wnioskodawcę wykształcenia uzyskanego za granicą lub nabycie uprawnień do kontynuacji nauki za granicą,
- 3) sposób uwierzytelnienia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3,
- 4) warunki, jakie muszą spełniać tłumaczenia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3, oraz dokumentów, o których mowa w pkt 2,
- 5) warunki i tryb przeprowadzania rozmowy sprawdzającej, w tym skład komisji, o której mowa w art. 93f ust. 1, oraz warunki ustalania wyniku rozmowy sprawdzającej, a także zakres przedmiotów, które mogą być objęte rozmową sprawdzającą,
- 6) wysokość wynagrodzenia członków komisji, o którym mowa w art. 93f ust. 5, nie wyższą niż 10% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego, posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- 7) tryb wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 93g ust. 1,
- 8) wysokość opłaty, która może podlegać zwrotowi w przypadkach, o których mowa w art. 93g ust. 5, oraz tryb zwrotu opłaty,
- 9) przypadki, w których opłata, o której mowa w art. 93g ust. 1, nie podlega zwrotowi – biorąc pod uwagę zasady przejrzystości i spójności procedur oraz stosowania obiektywnych kryteriów podczas rozpatrywania wniosków o uznanie świadectw lub dokumentów, wynikające z Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzonej w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r.”;

66) w art. 94a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 90 ust. 1b, i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c, a podlegające obowiązkowi szkolnemu korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach, publicznych szkołach artystycznych oraz w placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich.”,

b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół, w tym szkół artystycznych, placówek oraz na kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także rodzaje dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia tych osób oraz sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, uwzględniając brak znajomości języka polskiego przez kandydata lub brak możliwości przedłożenia przez kandydata dokumentów stwierdzających ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji;”;

67) po art. 94b dodaje się art. 94c w brzmieniu:

„Art. 94c. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich dofinansowanie, z uwzględnieniem rocznych i wieloletnich planów współpracy zagranicznej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz zakładach kształcenia i placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy

z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁷⁾), z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1a, 1b oraz pkt 2 lit. a;”;

b) w ust. 2 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

„1b) nauczyciele zatrudnieni w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy o systemie oświaty;”;

2) w art. 9b w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nauczycielom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1b oraz art. 9e ust. 3, odpowiedni stopień – właściwy minister.”;

3) w art. 9e ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczyciel mianowany, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1b, zatrudniony na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, posiadający nieprzerwany okres pracy na tym stanowisku co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat.”;

4) w art. 9g w ust. 6:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) urządzenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych i publicznej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 662, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

- 2) urzędzie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, specjalistycznej jednostce nadzoru oraz publicznej placówce doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;”
- b) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
- „5) urzędzie ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych – minister właściwy do spraw rolnictwa.”;
- 5) w art. 17 ust. 2a otrzymuje brzmienie:
- „2a. Nauczyciele skierowani w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty do pracy w szkołach działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, zwanych dalej „szkołami europejskimi”, otrzymują urlop bezpłatny na czas skierowania.”;
- 6) w art. 30 ust. 10b otrzymuje brzmienie:
- „10b. Zwiększenie środków na poszczególne składniki wynagrodzenia dla nauczycieli ponad poziom określony w ust. 3 może odbywać się wyłącznie z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.”;
- 7) w art. 32 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3. Nauczycielom mianowanym i dyplomowanym zatrudnionym na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy o systemie oświaty, oprócz wynagrodzenia zasadniczego przysługują dodatki: za wysługę lat, motywacyjny oraz służbowy.
4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania dodatków, o których mowa w ust. 3, z zastrzeżeniem art. 33,

uwzględniając potrzebę zróżnicowania ich wysokości w zależności od jakości świadczonej pracy i zajmowanego stanowiska.”;

8) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Nauczycielom wymienionym w art. 1 ust. 1, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób określony w art. 35 ust. 3.

2. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, są przydzielane za zgodą nauczyciela.

3. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, nie są wliczane do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz.

4. Wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3.”;

9) w art. 91a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczycielom mianowanym i dyplomowanym zatrudnionym w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisjach egzaminacyjnych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy o systemie oświaty, przysługują uprawnienia wynikające z art. 9a–9i, art. 30 ust. 5, art. 32, art. 33, art. 47, art. 49 ust. 1 pkt 3, art. 51, art. 58, art. 60, art. 63, art. 86–88 i art. 90.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.⁸⁾) w art. 53c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Praktyczna nauka zawodu dorosłych kończy się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami zawartymi w rozdziale 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r.

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 829, 1291, 1623, 1645 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 567, 598 i 1146.

o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹⁾) oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zzzv tej ustawy, lub egzaminem czeladniczym przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminów na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 169:

1) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;”;

2) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Jeżeli podstawę przyjęcia na studia stanowią wyniki egzaminu dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, senat uczelni może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu egzaminów wstępnych, w trybie określonym na podstawie ust. 2, z wyłączeniem przedmiotów wymienionych w zaświadczeniu.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Absolwenci, o których mowa w ust. 1, którzy w terminach określonych w ust. 1 nie przystąpili do egzaminu maturalnego, nie zdali egzaminu maturalnego, chcą podwyższyć wynik egzaminu maturalnego uzyskany z danego przedmiotu lub przedmiotów lub chcą przystąpić do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 219, poz. 1705, z 2011 r. Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 176 oraz z 2013 r. poz. 1265.

przedmiotów, z których wcześniej nie zdawali egzaminu maturalnego, przystępują do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów na podstawie standardów wymagań, o których mowa w ust. 1, w okresie 5 lat szkolnych, licząc od końca roku szkolnego wymienionego w ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) nauczycieli, o których mowa w art. 7e ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;”;
- 2) w art. 7 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) numer identyfikacyjny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;”;
- 3) w art. 8 w pkt 1 w lit. j średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. k w brzmieniu:
„k) danych o wysokości przeciętnego wynagrodzenia przypadającego na 1 etat, z uwzględnieniem nieperiodycznych składników wynagrodzenia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych zatrudnionych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;”;
- 4) w art. 14 pkt 25 otrzymuje brzmienie:
„25) uczestniczenie w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, według rodzajów tych zajęć, oraz innych niż wymienione w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty formach działalności dydaktyczno-wychowawczej;”;

---

¹²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941, z 2013 r. poz. 827, 829, 1639 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 811 i 1198.

- 5) w art. 20:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Dane dziedzinowe ucznia w związku ze sprawdzianem, egzaminem gimnazjalnym, egzaminem maturalnym i egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminami eksternistycznymi przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne obejmują.”;
  - b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.”;
- 6) w art. 26a w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) informację o uczestniczeniu ucznia w zajęciach edukacyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z późn. zm.¹³⁾).”;
- 7) w art. 29 w ust. 1:
- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) w odniesieniu do nauczycieli, o których mowa w art. 7e ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:
    - a) wykształcenie,
    - b) przygotowanie pedagogiczne,
    - c) posiadane kwalifikacje do nauczania,
    - d) staż pracy,
    - e) formę i wymiar zatrudnienia,
    - f) zajmowane stanowiska i sprawowane funkcje,
    - g) rodzaje i wymiar prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków,
    - h) przyczyny nieprowadzenia zajęć,
    - i) dane o wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich wysokości – w przypadku osób zatrudnionych w publicznych

---

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 66, poz. 334, z 1996 r. Nr 139, poz. 646, z 1997 r. Nr 141, poz. 943 i Nr 157, poz. 1040, z 1999 r. Nr 5, poz. 32 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1792.

szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i ministrów,

j) datę nawiązania stosunku pracy oraz datę rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy;”;

b) w pkt 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„2) w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych zatrudnionych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:”;

8) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych nauczyciela i zbioru danych ucznia przekazuje dane do bazy danych SIO, w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit. c, e–k i pkt 2–4, art. 9 pkt 2, art. 14 pkt 25, art. 20 pkt 1, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, w zakresie dotyczącym rodzaju i wymiaru innych zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. g, w zakresie dotyczącym uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego, oraz w przypadku nauczycieli w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych – art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz ust. 3 pkt 1 lit. c, w zakresie dotyczącym wymiaru zatrudnienia, i art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, ust. 3 pkt 1 lit. e oraz ust. 4 pkt 5, a także danych identyfikacyjnych uczniów przystępujących

do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.”;

9) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli oraz terminy przekazywania do bazy danych SIO danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit. c, e–k i pkt 2–4, art. 9 pkt 2, art. 14 pkt 25, art. 20 pkt 1, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, w zakresie dotyczącym rodzaju i wymiaru innych zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz pkt 2 lit. g, w zakresie dotyczącym uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego, oraz w przypadku nauczycieli w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych – art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz ust. 3 pkt 1 lit. c, w zakresie dotyczącym wymiaru zatrudnienia, i art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. g, ust. 3 pkt 1 lit. e oraz ust. 4 pkt 5, a także danych identyfikacyjnych uczniów przystępujących do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.”;

10) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Okręgowa komisja egzaminacyjna przekazuje do RSPO informację o numerze identyfikacyjnym szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w terminie 7 dni od dnia otrzymania z bazy danych SIO komunikatu o wpisaniu do RSPO danych identyfikacyjnych szkoły lub placówki.”;

11) w art. 42 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dane w związku ze sprawdzianem, egzaminem gimnazjalnym, egzaminem maturalnym i egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminami eksternistycznymi przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne – okręgowe komisje egzaminacyjne;”;

12) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. 1. Okręgowe komisje egzaminacyjne, w związku z organizacją sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie mogą pozyskiwać następujące dane ucznia:

- 1) ze zbioru PESEL – drugie imię (imiona), datę i miejsce urodzenia;
- 2) z bazy danych SIO – numer PESEL, imię i nazwisko, informację o orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nazwę i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza albo uczęszczał w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, oraz numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

2. Szkoły przekazują do bazy danych SIO dane identyfikacyjne uczniów przystępujących do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w terminach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 31.”;

13) w art. 57 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z bazy danych SIO – miejsce zamieszkania, nazwę i adres szkoły, do której uczeń uczęszczał, wyniki egzaminu gimnazjalnego, informację o uzyskaniu tytułu laureata olimpiady przedmiotowej, konkursu lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827 oraz z 2014 r. poz. 7 i 811) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w pkt 20:

a) w lit. b w zakresie art. 90 ust. 1b i 1c otrzymują brzmienie:

„1b. Niepubliczne przedszkole może otrzymywać dotację z budżetu gminy na każdego ucznia w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach prowadzonych przez gminę, pomniejszonym o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, jeżeli przedszkole to:

- 1) spełni warunki określone w art. 6 ust. 1, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez

- radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę,
- 2) będzie pobierać opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a,
  - 3) będzie prowadzić dokumentację przebiegu nauczania, wychowania i opieki ustaloną dla przedszkoli publicznych,
  - 4) zapewni liczbę uczniów w oddziale przedszkolnym nieprzekraczającą maksymalnej liczby uczniów w oddziale przedszkola publicznego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 2,
  - 5) zapewni uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11,
  - 6) stosuje zasady przyjmowania do publicznych przedszkoli, określone w rozdziale 2a

– z tym że na ucznia niepełnosprawnego dotacja może być przyznana w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkoli publicznych, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.

1c. Niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego może otrzymywać dotację z budżetu gminy na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego w wysokości równej 50% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolach prowadzonych przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, jeżeli ta inna forma:

- 1) spełni warunki określone w art. 6 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o którym mowa w art. 6 ust. 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę,

2) będzie pobierać opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. b,

3) stosuje zasady przyjmowania do publicznych innych form wychowania przedszkolnego określone w rozdziale 2a

– z tym że na ucznia niepełnosprawnego dotacja może być przyznana w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkoli publicznych, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”,

b) w lit. c w zakresie art. 90 ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Dotacje dla niepublicznych przedszkoli niespełniających warunków, o których mowa w ust. 1b, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach prowadzonych przez gminę w przeliczeniu na jednego ucznia, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”,

c) w lit. c w zakresie art. 90 ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, niespełniających

warunków, o których mowa w ust. 1c, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną formę wychowania przedszkolnego poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”;

2) w art. 14:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 31 sierpnia 2015 r. dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach prowadzonych przez gminę w przeliczeniu na jednego ucznia, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty

za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do dnia 31 sierpnia 2015 r. osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu prowadzonym przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczną formę wychowania przedszkolnego poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7 i 811) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w pkt 11 w zakresie art. 20l pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów, o których mowa w art. 20f ust. 2 pkt 1–4, art. 20h ust. 6, art. 20i ust. 2 pkt 1, 3 i 4 oraz art. 20j ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5,

2) sposób ustalania punktacji w przypadku osób zwolnionych odpowiednio ze sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego,”;

2) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2016/2017 do klasy pierwszej publicznej szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej lub oddziału

dwujęzycznego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają warunki, o których mowa w art. 20f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4–6 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w ust. 2, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 20c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Przepis art. 20c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się.

5. Laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, w postępowaniu rekrutacyjnym na lata szkolne 2014/2015–2016/2017 są przyjmowani w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej, oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej lub oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 20f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2016/2017 do szkoły lub oddziału, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 20a ust. 1–4, 6 i 7, art. 20b, art. 20s, art. 20t ust. 1, 2 pkt 1 i 4 lit. a, b, d i e oraz ust. 3–10, art. 20v i art. 20z–20ze ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.”;

3) w art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2016/2017 do oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów zgodnie z art. 11.”;

4) w art. 20 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 1 pkt 17 lit. c, który wchodzi w życie z dniem 31 marca 2015 r.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 w ust. 1 pkt 2–10 otrzymują brzmienie:

- „2) w 2015 r. – 306 mln zł;
- 3) w 2016 r. – 335 mln zł;
- 4) w 2017 r. – 376 mln zł;
- 5) w 2018 r. – 448 mln zł;
- 6) w 2019 r. – 453 mln zł;
- 7) w 2020 r. – 477 mln zł;
- 8) w 2021 r. – 552 mln zł;
- 9) w 2022 r. – 549 mln zł;
- 10) w 2023 r. – 492 mln zł.”;

2) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzecznawcy wpisani na listy rzeczoznawców na podstawie dotychczasowych przepisów podlegają z urzędu wpisowi na odpowiednie listy, o których mowa w art. 22an ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w pkt 1 w zakresie art. 1 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁴⁾), z zastrzeżeniem ust. 2 pkt la, lb oraz pkt 2 lit. a;”;

2) w art. 4 w pkt 19 w lit. c w zakresie art. 94a ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół, w tym szkół artystycznych, placówek oraz na

---

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 662, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265 i 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także rodzaje dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia tych osób oraz sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, uwzględniając brak znajomości języka polskiego przez kandydata lub brak możliwości przedłożenia przez kandydata dokumentów stwierdzających ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji;”.

Art. 11. W roku szkolnym 2014/2015 szkoła publiczna realizuje ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 12. Do projektów realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w ramach których nauczyciele prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, dla których umowa o dofinansowanie została zawarta przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 13. Do dnia 31 grudnia 2015 r. do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej należy koordynowanie działalności okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz nadzorowanie ich prac związanych z opracowywaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, a także nadzorowanie prac związanych z przeprowadzaniem tego sprawdzianu i tych egzaminów oraz ocenianiem przez okręgowe komisje egzaminacyjne prac egzaminacyjnych, w celu zapewnienia porównywalności oceniania.

Art. 14. Osoby wpisane do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie na podstawie dotychczasowych przepisów nadal pozostają egzaminatorami.

Art. 15. Osoby zajmujące w dniu 1 stycznia 2016 r. stanowiska:

- 1) dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych zajmują nadal te stanowiska, do czasu ich odwołania odpowiednio przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej;
- 2) wicedyrektorów odpowiednio Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz okręgowych komisji egzaminacyjnych zajmują nadal te stanowiska, do czasu ich odwołania odpowiednio przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej za zgodą dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Art. 16. Przepisy art. 20g ust. 1 i 1a, art. 20k ust. 1 pkt 5 i ust. 1a oraz art. 20zb ust. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego, o którym mowa w art. 13 ustawy zmienianej w art. 8.

Art. 17. Jeżeli informacje lub wnioski, o których mowa w art. 22af ust. 1 i 2 oraz art. 22ah ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, przekazane w terminie od dnia 15 marca 2015 r. do dnia 30 marca 2015 r. uwzględniały uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum może przekazać ponownie odpowiednio informacje lub wnioski dotyczące tych uczniów, o ile uczniowie ci będą korzystali z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów. W takim przypadku informacje lub wnioski uwzględniające tych uczniów nie mogą spowodować przekroczenia kwot dotacji celowej dla tych uczniów wynikających z art. 22ae ust. 5a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przepisów wydanych na podstawie art. 22aga ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. Do zaleceń, uwag i wniosków wydanych na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 33 ust. 4–8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 19. 1. Osoby zajmujące w dniu 1 września 2015 r. stanowiska dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, zajmują nadal te stanowiska do końca okresu, na jaki je powierzono, chyba że wcześniej zostaną odwołane na podstawie art. 36a ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dyrektorzy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, do dnia 30 kwietnia 2015 r. na piśmie zaproponują nauczycielom zatrudnionym w tych placówkach nowe warunki pracy i płacy oraz wskażą termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków.

3. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, o których mowa w ust. 2, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 2, z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć oświadczenie, o którym mowa w ust. 2.

4. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, do praw i obowiązków nauczycieli, o których mowa w ust. 2, stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 20. 1. Przepisy rozdziału 3a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

2. W roku szkolnym 2014/2015 ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych odbywa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21. 1. Przepisy rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

2. W roku szkolnym 2014/2015 sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny dla absolwentów liceów ogólnokształcących jest przeprowadzany na warunkach i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W roku szkolnym 2014/2015 egzamin maturalny dla absolwentów technikum jest przeprowadzany na warunkach i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2014 r.

4. W roku szkolnym 2014/2015 egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, w tym egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany dla osób odbywających praktyczną naukę zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53a ust. 2 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 3, jest przeprowadzany na warunkach i w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Upoważnienia do zorganizowania przez szkołę, placówkę kształcenia ustawicznego, placówkę kształcenia praktycznego lub pracodawcę części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, udzielone przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają w mocy przez okres, na jaki zostały udzielone.

Art. 22. 1. Uczniowie, którzy w roku szkolnym 2012/2013 i 2013/2014 uzyskali tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej lub laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, z zakresu jednego z przedmiotów objętych w tych latach sprawdzianem lub jednego z przedmiotów wchodzących w zakres części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego, są w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 zwolnieni:

- 1) w przypadku uczniów szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu szkoły podstawowej – z części pierwszej sprawdzianu;
- 2) w przypadku uczniów gimnazjum oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu gimnazjum – odpowiednio z części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie odpowiednio przez ucznia szkoły podstawowej lub szkoły

artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu szkoły podstawowej albo ucznia gimnazjum lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne z zakresu gimnazjum tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, z części pierwszej sprawdzianu albo z części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem odpowiednio z części pierwszej sprawdzianu albo części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego najwyższego wyniku.

Art. 23. 1. Na rok szkolny 2014/2015 oraz 2015/2016 komunikaty w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych, a także turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego, uprawniających do zwolnienia z przystąpienia do odpowiednio danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub w części pisemnej, etapu pisemnego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, ogłoszony przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają w mocy.

2. Do dnia 31 marca 2015 r. dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych oraz turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego, uprawniających do przyjmowania laureatów lub finalistów tych olimpiad lub turniejów w pierwszej kolejności do szkół wymienionych w art. 20d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok szkolny 2015/2016.

Art. 24. Absolwent, który posiada świadectwo dojrzałości uzyskane po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich, ma prawo przystąpić do egzaminu maturalnego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

Art. 25. 1. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczął prowadzenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego z zakresu kwalifikacji, z której przeprowadzony ma być egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, może przeprowadzić egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

2. Począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, który rozpoczął prowadzenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego z zakresu kwalifikacji, z której przeprowadzony ma być egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, przeprowadza ten egzamin.

Art. 26. 1. Egzamin maturalny, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, przeprowadza się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2014 r., z zastrzeżeniem ust. 2–13.

2. Począwszy od roku szkolnego 2015/2016 do egzaminu maturalnego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 44zzh, art. 44zzk ust. 4, art. 44zzn ust. 5 i 6, art. 44zzq, art. 44zzr, art. 44zzv–44zzw, art. 44zzy i art. 44zzz ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Egzamin maturalny, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, z przedmiotów dodatkowych jest przeprowadzany na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym.

4. Egzamin maturalny, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, w części pisemnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego jest przeprowadzany na poziomie podstawowym, poziomie rozszerzonym albo na poziomie dwujęzycznym.

5. W przypadku gdy absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, wybrał na egzaminie maturalnym jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny na poziomie dwujęzycznym, może przystąpić do egzaminu maturalnego z tego języka w części pisemnej albo w części ustnej, albo w obu tych częściach.

6. W przypadku gdy absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, wybrał na egzaminie maturalnym w części pisemnej, jako przedmiot dodatkowy, ten sam język obcy nowożytny, który zdawał jako przedmiot obowiązkowy, zdaje ten język na

poziomie rozszerzonym tylko w części pisemnej albo na poziomie dwujęzycznym w części pisemnej albo w części ustnej, albo w obu tych częściach.

7. W przypadku, o którym mowa w art. 44zzw ust. 3–11 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje świadectwo dojrzałości po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, zdał egzamin maturalny zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2014 r.

8. W przypadku, o którym mowa w art. 44zzw ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej wydaje aneks do świadectwa dojrzałości po dokonaniu rozstrzygnięcia w sprawie unieważnienia, jeżeli w wyniku tego rozstrzygnięcia absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, podwyższył wynik z egzaminu maturalnego z tego przedmiotu w części pisemnej.

9. W przypadku, o którym mowa w art. 44zzz ust. 1–4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowe wyniki egzaminu maturalnego oraz:

- 1) wydaje świadectwo dojrzałości, jeżeli absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, spełnił warunki określone w ust. 7,
- 2) anuluje dotychczasowe świadectwo dojrzałości lub aneks do świadectwa dojrzałości, o którym mowa w ust. 8, i wydaje nowe świadectwo dojrzałości lub aneks do świadectwa dojrzałości

– jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma przyznanych punktów została podwyższona.

10. Absolwent, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, który nie zdał egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów, w części ustnej lub części pisemnej, może przystąpić ponownie do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w okresie 5 lat, licząc od października roku, w którym zdający przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, nie dłużej jednak niż w terminie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

11. Absolwent, o którym mowa w ust. 10, po upływie 5 lat od przystąpienia do egzaminu maturalnego po raz pierwszy lub po upływie terminu określonego w art. 20 ust. 2

ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie.

12. Po upływie terminów, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, egzamin maturalny przeprowadza się na podstawie przepisów rozdziału 3b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

13. Przepisy ust. 1–12 stosuje się odpowiednio do uczniów i absolwentów szkół artystycznych.

Art. 27. 1. Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 11 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 941 i 979), stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2012 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Począwszy od roku szkolnego 2015/2016 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 44zzzf, art. 44zzzo ust. 4, art. 44zzzp–44zzzt ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 28. Do zdającego, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zdał egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 44zzzb ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wyłącznie w części pisemnej albo części praktycznej stosuje się przepisy art. 44zzzu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 29. Szkoły lub placówki, w terminie do dnia 1 września 2015 r., dostosują swoje statuty do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30. Przepisy art. 61 ust. 3a–3c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do uczniów w oddziale:

- 1) klasy II publicznej szkoły podstawowej – od roku szkolnego 2015/2016;
- 2) klasy III publicznej szkoły podstawowej – od roku szkolnego 2016/2017.

Art. 31. Do dnia 31 sierpnia 2016 r. przepisy art. 94a ust. 1 i ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej.

Art. 32. Do roku szkolnego 2017/2018 przepis art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 27.

Art. 33. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 1 września 2016 r.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 marca 2015 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 29, który wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2015 r.;
- 2) art. 1 pkt 1 lit. a–c, pkt 5 lit. b, pkt 9 lit. b i c, pkt 11 lit. c, pkt 14 lit. a–d, pkt 23, 24, pkt 35 lit. a i b w zakresie art. 34 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1, pkt 36 lit. e w zakresie art. 35 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, pkt 38, 39 w zakresie art. 38a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, pkt 40 lit. a, pkt 43, 47, 48, 51 lit. b i c, pkt 57, 60 i 66, art. 2 pkt 7 w zakresie art. 32 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2 i art. 6 pkt 3 i 7 lit. b, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.;
- 3) art. 1 pkt 36 lit. a, b i d w zakresie art. 35 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2015 r.;
- 4) art. 1 pkt 11 lit. a, pkt 11 lit. b w zakresie art. 9c ust. 2 pkt 12 ustawy zmienianej w art. 1, pkt 12 w zakresie art. 9d ustawy zmienianej w art. 1, pkt 26 lit. c w zakresie art. 22ae ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
- 5) art. 10, który wchodzi w życie z dniem 1 października 2016 r.

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), dalej zwanej „ustawą”, zawierającego upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasadniczym powodem rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego było niespełnianie przez art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy konstytucyjnych wymagań związanych z rozkładem materii między ustawę a rozporządzenie. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że istota zagadnień związanych z konstytucyjnym prawem do nauki – a taka jest w ocenie Trybunału Konstytucyjnego materia zawarta w kwestionowanym upoważnieniu, dotycząca warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania oraz warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów – powinna zostać określona bezpośrednio w ustawie, a kwestie, które mają być regulowane w rozporządzeniu, wymagają szczegółowych wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego.

Pomimo że wyrok Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP nie jest równoznaczny ze stwierdzeniem niezgodności z Konstytucją wydanego na podstawie tego przepisu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), to rozporządzenie to również utraci moc obowiązującą. Derogacja delegacji ustawowej oznacza, że traci moc również akt wykonawczy wydany na podstawie tego przepisu, co nastąpi z upływem osiemnastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, tj. z dniem 9 kwietnia 2015 r.

W związku z tym wyrokiem w niniejszej nowelizacji ustawy o systemie oświaty proponuje się wprowadzenie przepisów dotyczących:

- I. ogólnych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do uregulowania, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów odpowiednio w szkołach publicznych oraz w publicznych szkołach artystycznych (dodany rozdział 3a);
- II. ogólnych warunków przeprowadzania egzaminów zewnętrznych: sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzeń, szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (dodany rozdział 3b); ww. upoważnienia określają kierunki regulacji wykonawczych oraz merytoryczne wskazówki dotyczące treści aktów wykonawczych.
- III. W projekcie proponuje się również zmiany dotyczące:
  - 1) sprawowania i organizacji nadzoru pedagogicznego, w tym upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków sprawowania nadzoru pedagogicznego, dostosowanego do wymogów art. 92 Konstytucji RP (zmiany w art. 21a, art. 31, art. 33, art. 34, art. 35, art. 41, art. 54, art. 55 i art. 89 ustawy o systemie oświaty);
  - 2) funkcjonowania szkół prowadzących kształcenie zawodowe, m.in. w zakresie postępowania rekrutacyjnego, prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych (zmiany w art. 5, art. 20f, art. 20g, art. 20k, art. 68a, art. 90 ustawy o systemie oświaty);
  - 3) doprecyzowania zadań organu prowadzącego szkołę w zakresie zapewnienia szkole, w ramach dotychczas świadczonej obsługi administracyjnej, również obsługi prawnej (zmiana art. 5 ust. 7 pkt 3 ustawy o systemie oświaty);

- 4) finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich (zmiana art. 5b i art. 7e ustawy o systemie oświaty oraz art. 30 ust. 10b i art. 35a ustawy – Karta Nauczyciela);
- 5) zadań i struktury organizacyjnej instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych, tj. Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych (zmiany w art. 9a, art. 9c, art. 9d i art. 9e ustawy o systemie oświaty);
- 6) zasad w zakresie postępowania rekrutacyjnego do szkół sportowych oraz szkół dwujęzycznych, a także w zakresie przechodzenia uczniów do szkół różnych typów (zmiany w art. 20h, art. 20j, art. 20zh ustawy o systemie oświaty);
- 7) zwiększenia kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów (zmiany w art. 22ae ustawy o systemie oświaty);
- 8) wyboru rady rodziców (zmiany w art. 53 ustawy o systemie oświaty);
- 9) liczby uczniów w oddziałach klas I–III szkoły podstawowej (zmiany w art. 61 ustawy o systemie oświaty);
- 10) kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zmiany w art. 3 pkt 2a i dodany pkt 18a, art. 16 ust. 11a oraz art. 71b ustawy o systemie oświaty);
- 11) zadań publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym (zmiany w art. 77a ustawy o systemie oświaty);
- 12) niepublicznych szkół artystycznych (zmiany w art. 82, art. 83, art. 85, art. 86, art. 88 i art. 89 ustawy o systemie oświaty);
- 13) uznawania świadectw szkolnych wydanych za granicą (zmiana w art. 93 ustawy o systemie oświaty i dodane art. 93a–93h);
- 14) zadań z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży (dodany art. 94c ustawy o systemie oświaty);

15) ujednoczenia zasad ustalania wysokości dotacji dla publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz dla niepublicznych przedszkoli i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego;

16) przepisów:

- art. 3 pkt 2a, 13b, 21 oraz dodawane pkt 18a, 21a–21c, art. 7, art. 7a, art. 7b, art. 9, art. 39 ustawy o systemie oświaty (charakter dostosowawczy),
- art. 5a ust. 4, art. 10, art. 16, art. 22ak, art. 22as, art. 22at, art. 64, art. 66, art. 80, art. 90, art. 90u, art. 94a (inne zmiany);

17) przepisów następujących ustaw:

- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198); art. 2 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.); art. 3 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.); art. 4 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.); art. 5 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.); art. 6 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827, z późn. zm.); art. 7 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7 i 811); art. 8 projektu ustawy,
- ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811); art. 9 projektu ustawy,

- ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198); art. 10 projektu ustawy.

Rozdział 3a – Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych (art. 1 pkt 42 projektu ustawy)

W dodawanym do ustawy o systemie oświaty rozdziale 3a określone zostały ogólne zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych (szkołach dla dzieci i młodzieży, szkołach dla dorosłych oraz w szkołach artystycznych).

Zaproponowane regulacje prawne zostały przeniesione z obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) i określają:

- zajęcia edukacyjne podlegające ocenianiu i klasyfikowaniu w szkole;
- co podlega ocenie w szkole (osiągnięcia edukacyjne ucznia i zachowanie ucznia, z wyjątkiem szkoły policealnej, w której nie ocenia się zachowania słuchacza);
- na czym polega ocenianie osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania uczniów;
- cel oraz zakres oceniania wewnątrzszkolnego;
- informacje dotyczące oceniania wewnątrzszkolnego, jakie nauczyciel oraz wychowawca oddziału są obowiązani przekazać uczniom oraz ich rodzicom;
- rodzaje ocen uzyskiwanych przez uczniów w trakcie nauki;
- zasadę jawności ocen dla ucznia i jego rodziców (w szkole policealnej – dla ucznia);
- obowiązek uzasadniania przez nauczyciela oceny w sposób określony w szkole;
- udostępnianie uczniowi i jego rodzicom sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac ucznia (w szkole policealnej – uczniowi);
- prawo wglądu do dokumentacji dotyczącej oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
- obowiązek indywidualizacji pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych ucznia oraz możliwość zwolnienia ucznia z realizacji niektórych zajęć edukacyjnych;

- na czym polega klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa oraz semestralna;
- obowiązek informowania ucznia i jego rodziców o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i ocenie zachowania;
- kto ustala śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i zachowania;
- zasady ustalania skali i formy ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania w klasach I–III szkoły podstawowej (śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne muszą być ocenami opisowymi), z uwzględnieniem możliwości stosowania oceny opisowej dla ocen bieżących w tych klasach;
- zasady określania skali i formy ocen bieżących, klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) oraz semestralnych i końcowych, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej;
- możliwość ustalania ocen bieżących oraz ocen klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) w formie opisowej, począwszy od IV klasy szkoły podstawowej, również na wyższych etapach edukacyjnych;
- oceny klasyfikacyjne dla ucznia będącego laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej z danego przedmiotu (najwyższa ocena w skali określonej dla rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych);
- obowiązek uczestnictwa ucznia gimnazjum w projekcie edukacyjnym;
- warunki, jakie muszą być spełnione, aby uczeń uzyskał promocję do klasy programowo wyższej lub ukończył szkołę danego typu oraz konsekwencje nieuzyskania tej promocji lub ukończenia szkoły.

Projekt ustawy zawiera również przepisy dotyczące praw ucznia i jego rodziców w zakresie oceniania przeprowadzanego w szkole, tzn. prawo przystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz prawo do złożenia przez ucznia lub jego rodziców zastrzeżeń, w przypadku gdy roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do przepisów dotychczas obowiązujących, w ustawie nie przewiduje się zasadniczych zmian w zakresie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych. Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego polegają na:

- jednoznacznym określeniu obowiązku udostępniania uczniowi i jego rodzicom sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac ucznia (w szkole policealnej – uczniowi, a w szkole dla dorosłych – słuchaczowi);
- określeniu, że w klasach I–III szkoły podstawowej oceny bieżące mogą być ocenami opisowymi (dotychczas oceny bieżące w tych klasach były ustalane według skali i formach określonych w statucie szkoły). Forma opisowa w postaci przekazywanych uczniowi opinii zawierających informacje o tym, co uczeń zrobił dobrze, co i jak powinien poprawić i jak ma się dalej uczyć, pozwala efektywniej wykorzystywać informacje płynące z oceny oraz pozytywnie wpływa na funkcjonowanie ucznia w szkole i jego motywację do nauki. Ocena powinna informować ucznia i jego rodziców o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, a także pomóc uczniowi pokonać trudności w nauce poprzez wskazanie błędów i sposobów radzenia sobie z nimi;
- wprowadzeniu możliwości ustalania opisowych ocen: bieżących oraz klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) również na wyższych etapach edukacji – począwszy od klasy IV szkoły podstawowej. Możliwość ta będzie dotyczyła wszystkich lub wybranych zajęć edukacyjnych. W przypadku szkół, które stosują opisową ocenę, roczne oceny klasyfikacyjne są zawsze dodatkowo ustalane w skali stopni szkolnych, określonej w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Do ustawy przeniesiono również zasadę jawności ocen (również dostęp do ocenianych prac pisemnych i dokumentacji dotyczącej egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, sprawdzianu przeprowadzanego w związku ze zgłoszonymi zastrzeżeniami, jak również innej dokumentacji dotyczącej oceniania ucznia) uzyskanych przez ucznia dla niego i jego rodziców, z tym że w przypadku szkół policealnych – dla ucznia, a w szkołach dla dorosłych – dla słuchacza. Oznacza to, że informacja dotycząca postępów i trudności w nauce oraz ocen uzyskiwanych przez uczniów, w tym uczniów pełnoletnich w szkołach dla dzieci i młodzieży, z wyjątkiem szkół policealnych, tak jak obecnie, będzie dostępna dla ich rodziców.

Co do zasady, uczniami szkół dla dzieci i młodzieży są osoby niepełnoletnie (część młodzieży osiąga pełnoletność w ostatnich klasach szkół ponadgimnazjalnych). Z tego względu w projekcie ustawy, w dodawanym rozdziale 3a określającym ogólne zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przyjęto, że w szkołach dla dzieci i młodzieży oceny ucznia są jawne także dla rodziców uczniów pełnoletnich. Zasadne jest zapewnienie rodzicom prawa do informacji nt. ocen dziecka w trakcie całego etapu edukacyjnego, mimo że pod koniec tego etapu dziecko osiąga pełnoletność. Końcowy etap edukacyjny jest bardzo istotny dla przyszłości dziecka. Rozstrzygają się wówczas sprawy, które decydują o dalszych losach życiowych osoby wchodzącej w dorosłe życie. Szczególnie ważne jest wówczas wsparcie ze strony rodziców polegające między innymi na zaangażowaniu w sprawy szkolne dziecka. Aby można było mówić o realnym wsparciu należy zapewnić rodzicom prawo do informacji na temat osiągnięć, postępów i trudności w nauce dziecka.

W rozdziale 3a ustawy uregulowana została także kwestia oceniania, klasyfikowania i promowania w szkołach dla dorosłych. W odniesieniu do przepisów dotychczas obowiązujących projekt ustawy nie przewiduje zasadniczych zmian w zakresie oceniania słuchaczy w szkołach dla dorosłych.

Tak jak dotychczas we wszystkich typach szkół dla dorosłych podstawą klasyfikowania słuchaczy są wyniki egzaminów semestralnych przeprowadzanych ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych w szkolnym planie nauczania na dany semestr. Zachowania słuchaczy nie ocenia się. Promocję przeprowadza się dwa razy w ciągu roku szkolnego, po każdym semestrze. Do egzaminu semestralnego dopuszcza się słuchacza po spełnieniu warunków określonych w art. 44w ust. 2, tj. jeśli uczęszczał na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w danym semestrze, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na każde z tych zajęć, oraz otrzymał z tych zajęć oceny uznane za pozytywne według skali określonej w statucie szkoły. Słuchacz, który z przyczyn usprawiedliwionych sytuacją życiową lub zdrowotną nie przystąpił do egzaminu semestralnego w terminie, zdaje ten egzamin w terminie dodatkowym, wyznaczonym przez dyrektora szkoły. Utrzymana została możliwość zdawania jednego lub dwóch egzaminów poprawkowych, jeśli słuchacz uzyskał z jednego lub dwóch egzaminów semestralnych ocenę negatywną, według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb. Terminy, tryb i formę

przeprowadzania egzaminów semestralnych, w tym egzaminu semestralnego w terminie dodatkowym i egzaminu semestralnego poprawkowego, oraz sposób ustalania oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których przeprowadza się egzamin, określi rozporządzenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Utrzymana została także zasada, że słuchacz, który nie uzyskał promocji, zostaje skreślony z listy słuchaczy. Doprecyzowano tryb skreślenia – następuje ono w drodze decyzji dyrektora szkoły. Ponadto, tak jak dotychczas, na pisemny wniosek słuchacza, uzasadniony sytuacją życiową lub zdrowotną, dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na powtarzanie semestru. Słuchacz może powtarzać semestr jeden raz w okresie kształcenia w danej szkole. Wniosek, o którym mowa w art. 44z ust. 3, słuchacz składa do dyrektora szkoły nie później niż w ciągu 7 dni od daty podjęcia przez radę pedagogiczną uchwały w sprawie klasyfikacji i promocji słuchaczy.

Istotną zmianą jest uregulowanie kwestii braku promocji słuchacza niepełnoletniego, przyjętego na podstawie przepisów art. 16 ust. 6c pkt 1 ustawy o systemie oświaty. Wobec takiego słuchacza obowiązują przepisy takie jak w szkołach dla dzieci i młodzieży. Oznacza to, że słuchacz niepełnoletni, który nie otrzymał promocji na semestr programowo wyższy lub nie przystąpił odpowiednio do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, nie zostaje skreślony z listy słuchaczy i powtarza semestr. W ten sposób zagwarantowane zostało prawo osoby niepełnoletniej do realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zasada jawności ocen uzyskanych przez tego słuchacza obejmuje także jego rodziców.

W akcie wykonawczym do ustawy zostaną ponadto określone rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z realizacji których uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, biorąc pod uwagę stan zdrowia ucznia, posiadane przez niego kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie tych zajęć na wcześniejszym etapie edukacyjnym, w tym np. zwolnienie słuchacza szkoły policealnej dla dorosłych z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części.

Tę część rozdziału 3a kończą przepisy określające upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia,

szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.

Ostatnia część rozdziału 3a ustawy dotyczy oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach artystycznych.

Przepisy dotyczące szkół artystycznych w obszarze merytorycznym nie wprowadzają zasadniczych zmian względem obecnych regulacji, a jedynie doprecyzowują ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach artystycznych na poziomie ustawy.

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkole artystycznej odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w przepisach art. 44zd–44zp oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq.

W art. 44zd–44zp projektowanej nowelizacji ustawy o systemie oświaty wyodrębniono generalne zasady oceniania i klasyfikowania stosowane w szkołach artystycznych, w tym w szkołach artystycznych realizujących także kształcenie w zakresie ogólnokształcącym, odpowiednio poziomu podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego.

Art. 44zd stanowi, że ocenianiu w szkole artystycznej realizującej kształcenie artystyczne i kształcenie ogólne podlegają: osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych oraz zachowanie ucznia.

Natomiast ocenianiu w szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania, natomiast w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania.

W zakresie klasyfikacji art. 44ze stanowi, że uczeń szkoły artystycznej podlega klasyfikacji śródrocznej i rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej oraz końcowej.

Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, oraz ustaleniu odpowiednio śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły artystycznej.

Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, a w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne – również zachowania ucznia, w danym roku szkolnym oraz ustaleniu odpowiednio rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z tym że w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I–III szkoły podstawowej ustala się:

- jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z obowiązkowych ogólnokształcących zajęć edukacyjnych,
- jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z dodatkowych ogólnokształcących zajęć edukacyjnych oraz
- roczne oceny klasyfikacyjne z poszczególnych zajęć edukacyjnych artystycznych, według skali i w formie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

Klasyfikacja semestralna w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych w danym semestrze oraz ustaleniu semestralnych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

Na klasyfikację końcową składają się:

- roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej lub semestrze programowo najwyższym, oraz
- roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się odpowiednio w klasach programowo niższych lub semestrach programowo niższych w szkole artystycznej danego typu, oraz

- roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej
  - w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne.

Klasyfikację końcową przeprowadza się w klasie programowo najwyższej szkoły artystycznej danego typu, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestrze programowo najwyższym.

W zakresie oceny klasyfikacyjnej zachowania zasadą jest, że ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły. Ponadto oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

Zasady wystawiania ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych artystycznych w trybie egzaminu promocyjnego oraz zwalniania z tego egzaminu uczniów będących laureatami ogólnopolskich konkursów, olimpiad, przesłuchań oraz przeglądów organizowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczną jednostkę nadzoru, utworzoną na podstawie art. 32a ust. 1 – określają przepisy art. 44zg i art. 44zh.

W art. 44zg określa się, że śródroczne i roczne, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, z wyłączeniem zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego. Z wybranych zajęć edukacyjnych artystycznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, roczna ocena klasyfikacyjna jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, który ma na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie tych zajęć. Przy ustalaniu oceny z egzaminu promocyjnego uwzględnia się jakość wykonania artystycznego oraz wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć edukacyjnych artystycznych. Egzamin promocyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

Zgodnie z art. 44zh laureat ogólnopolskiego konkursu, przesłuchania lub przeglądu w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, utworzona na podstawie art. 32a ust. 1, otrzymuje odpowiednio z danych zajęć edukacyjnych artystycznych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – najwyższą pozytywną

semestralną ocenę klasyfikacyjną, ustaloną według skali określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq. W przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego, laureat jest jednocześnie zwolniony z tego egzaminu.

Zasady przeprowadzania egzaminów poprawkowych, wydawania zgody na powtarzanie klasy albo realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat zostały określone w art. 44zk.

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralnej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć. Egzaminu poprawkowego nie przeprowadza się w przypadku uzyskania przez ucznia negatywnej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, z których ocena jest ustalana w trybie egzaminu promocyjnego.

Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły artystycznej do końca danego roku szkolnego, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – do końca danego semestru.

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły artystycznej nie później niż do końca września, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – nie później niż do końca marca.

Roczna, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – semestralna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem postanowień, o których mowa w art. 44n.

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a w artystycznej szkole policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, z tym że rada pedagogiczna szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących, pod warunkiem że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.

Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, podlega skreśleniu z listy uczniów, z zastrzeżeniem art. 39 ust. 2a, chyba że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie danej klasy, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – danego semestru, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.

W ciągu cyklu kształcenia w danym typie szkoły artystycznej uczeń może powtarzać daną klasę, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej i pomaturalnej – dany semestr, tylko jeden raz.

W przypadku szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na realizowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat, biorąc pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia ucznia.

Zasady promocji ucznia do klasy programowo wyższej (na semestr programowo wyższy) określają przepisy art. 44zl i art. 44zm.

Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz przystąpił do sprawdzianu lub został zwolniony z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub jego części na podstawie art. 44zw i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, której zakres nauczania odpowiada klasie VI szkoły podstawowej.

Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, z zastrzeżeniem art. 44zk ust. 7, oraz przystąpił do egzaminu gimnazjalnego lub został zwolniony z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub jego części, na podstawie art. 44zw i art. 44zz ust. 2 – w przypadku ucznia klasy, w której zakres nauczania odpowiada klasie III gimnazjum.

Natomiast uczeń szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, a w przypadku artystycznej szkoły

policealnej i pomaturalnej – na semestr programowo wyższy, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych artystycznych odpowiednio w danej klasie lub danym semestrze otrzymał pozytywne roczne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

Art. 44zm stanowi, że uczeń kończy szkołę artystyczną, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq, a w przypadku szkoły artystycznej, w której jest przeprowadzany egzamin dyplomowy – ponadto zdał ten egzamin.

Jednym z warunków ukończenia szkoły artystycznej prowadzącej kształcenie w zawodzie artystycznym jest zdanie egzaminu dyplomowego. Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego określają przepisy art. 44zn–44zp.

Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów. W szkole artystycznej dającej wykształcenie w zawodach artystycznych w klasie programowo najwyższej, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej lub pomaturalnej – w semestrze programowo najwyższym, przeprowadza się egzamin dyplomowy.

Egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i części teoretycznej.

Do egzaminu dyplomowego może przystąpić uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał pozytywne oceny klasyfikacyjne ze wszystkich zajęć edukacyjnych przewidzianych dla danego typu szkoły artystycznej.

Egzamin dyplomowy przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna.

Państwową komisję egzaminacyjną powołuje dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, utworzonej na podstawie art. 32a ust. 1, na wniosek dyrektora szkoły artystycznej, złożony nie później niż na 30 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru wyznacza przewodniczącego komisji spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w danej szkole, nie później niż na 21 dni przed terminem przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, upoważniając przewodniczącego do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji egzaminacyjnej.

Termin przeprowadzenia poszczególnych części egzaminu dyplomowego wyznacza dyrektor szkoły w terminach niekolidujących ze zdawanymi przez uczniów egzaminami w zakresie egzaminu maturalnego.

Laureat olimpiady artystycznej oraz laureat konkursu, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, utworzona na podstawie art. 32a ust. 1, jest zwolniony z części teoretycznej egzaminu dyplomowego w zakresie, który obejmowała olimpiada lub konkurs. Zwolnienie jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższej pozytywnej oceny z tej części egzaminu.

Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli z poszczególnych części otrzymał pozytywne oceny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq.

Odstąpienie od egzaminu dyplomowego w części praktycznej lub teoretycznej oraz niestawienie się na egzamin dyplomowy z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje skreślenie ucznia z listy zdających. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości albo w części praktycznej lub teoretycznej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z danej części lub całości egzaminu dyplomowego, w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego lub nie przystąpił do egzaminu lub jego odpowiedniej części w dodatkowym terminie, może przystąpić do egzaminu dyplomowego wyłącznie w trybie egzaminu eksternistycznego.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, przewodniczący komisji egzaminacyjnej może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W takiej sytuacji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do

wszystkich, jak i poszczególnych uczniów. Termin ponownego egzaminu dyplomowego ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Zgodnie z art. 44zq minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych.

Przepisy rozdziału 3a będą stosowane od dnia 1 września 2015 r. i będą obowiązywały od roku szkolnego 2015/2016. Obecnie ww. kwestie są uregulowane w:

- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. Nr 65, poz. 400, z późn. zm.).

Rozdział 3b – Sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny oraz egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (art. 1 pkt 42 projektu ustawy)

W dodawanym do ustawy o systemie oświaty rozdziale 3b określone zostały ogólne zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych: sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej, egzaminu w klasie III gimnazjum oraz egzaminu maturalnego.

W ustawie, w części dotyczącej egzaminów z zakresu kształcenia ogólnego, określa się:

- wymagania, na podstawie których przeprowadzane są sprawdzian i egzaminy z zakresu kształcenia ogólnego (podstawa programowa kształcenia ogólnego),
- terminy, w jakich przeprowadzany jest sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny,
- formę i zakres przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,
- zasady przystępowania do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,

- zasady przystępowania do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego przez uczniów szkół lub oddziałów, w których zajęcia są prowadzone w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej lub języku regionalnym,
- zasady przystępowania do egzaminu maturalnego przez absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych,
- przypadki zwolnienia z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego oraz z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego,
- uprawnienia przysługujące laureatom i finalistom olimpiad przedmiotowych oraz laureatom konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim,
- przypadki, w których uczeń i absolwent może przystąpić do sprawdzianu i egzaminów w terminie dodatkowym,
- sposób przedstawiania wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,
- warunki zdania egzaminu maturalnego,
- warunki przystąpienia do egzaminu maturalnego w terminie poprawkowym,
- warunki ponownego przystępowania do egzaminu maturalnego przez absolwentów, którzy nie zdali tego egzaminu,
- zasady ponownego przystępowania do egzaminu maturalnego przez absolwentów, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości, w tym przez absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich,
- zasady odpłatności za przystąpienie do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów przez absolwentów, którzy po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub którzy deklarowali, a nie przystąpili do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu i chcą do niego przystąpić po raz kolejny,
- warunki i formy przystępowania do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego uczniów lub absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym, uczniów lub absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, uczniów lub

absolwentów chorych lub niesprawnych czasowo, uczniów lub absolwentów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniów lub absolwentów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym, w którym przystępują do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego oraz uczniów-cudzoziemców, którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu,

- podstawowe obowiązki dyrektora szkoły i powołanego przez niego zespołu egzaminacyjnego w zakresie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów,
- organizację sprawdzania prac egzaminacyjnych uczniów i absolwentów,
- konsekwencje nieprzystąpienia do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego,
- definicję samodzielności pracy przy rozwiązywaniu zadań egzaminacyjnych oraz tryb, w jakim może nastąpić unieważnienie pracy egzaminacyjnej,
- tryb i warunki zgłaszania przez ucznia lub absolwenta zastrzeżeń w przypadku uznania, że w trakcie sprawdzianu lub egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące ich przeprowadzania,
- prawo ucznia, a w przypadku ucznia niepełnoletniego – również jego rodziców, albo absolwenta do wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej oraz możliwość złożenia przez ucznia lub jego rodziców albo absolwenta wniosku o weryfikację sumy punktów przyznanych przez egzaminatorów,
- tryb, w jakim – na wniosek ucznia lub jego rodziców albo absolwenta – może nastąpić weryfikacja sumy przyznanych punktów.

Należy podkreślić, że w ustawie nie proponuje się zmian w zakresie zasad przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, które:

- w przypadku egzaminu gimnazjalnego obowiązują od roku szkolnego 2011/2012 i zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 156, poz. 1046),
- w przypadku sprawdzianu obowiązują od roku szkolnego 2014/2015, a w przypadku egzaminu maturalnego obowiązują od roku szkolnego 2014/2015 w odniesieniu do

absolwentów liceum ogólnokształcącego, a od roku szkolnego 2015/2016 w odniesieniu do absolwentów technikum i zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 520).

Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego polegają na:

- wprowadzeniu możliwości przystępowania do egzaminu maturalnego z wybranych przedmiotów, z których przeprowadza się egzamin maturalny, dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu dojrzałości. Definicja egzaminu maturalnego zaproponowana w art. 1 pkt 1 lit. e projektu ustawy precyzuje, że do egzaminu maturalnego mogą przystępować absolwenci posiadający wykształcenie średnie. Zgodnie z art. 11a ust. 4 ustawy o systemie oświaty wykształcenie średnie posiada osoba, która ukończyła szkołę ponadpodstawową lub szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem zasadniczej szkoły zawodowej i trzyletniej szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Od roku szkolnego 2015/2016 absolwent, który uzyskał już świadectwo dojrzałości, będzie mógł przystąpić do egzaminu maturalnego z przedmiotów, z których przeprowadzany jest ten egzamin, w celu uzyskania zaświadczenia o wynikach egzaminu z przedmiotów, do których przystępował.

Osoby posiadające świadectwo dojrzałości uzyskane w wyniku zdanego egzaminu dojrzałości, które nie podjęły wcześniej nauki w szkole wyższej lub chciałyby podjąć naukę na nowym kierunku, będą mogły przystąpić do egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu lub przedmiotów, dzięki czemu będą miały równe szanse w procesie rekrutacji do szkół wyższych w stosunku do osób, które legitymują się świadectwem dojrzałości uzyskanym w wyniku zdania egzaminu maturalnego w formule obowiązującej od 2005 r. Zasady przeprowadzania egzaminu dojrzałości, który po raz ostatni został przeprowadzony w 2013 r. dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich dla dorosłych, nie dawały możliwości ponownego przystępowania do egzaminu z tego samego przedmiotu lub nowego wybranego przedmiotu dodatkowego. Na różnicowanie sytuacji osób, które zdawały albo egzamin dojrzałości, albo egzamin maturalny, w kontekście dostępu do nauki

w szkołach wyższych wskazywał również Rzecznik Praw Obywatelskich we wniosku skierowanym w dniu 31 lipca 2012 r. do Trybunału Konstytucyjnego.

Od roku szkolnego 2015/2016 osoby posiadające świadectwo dojrzałości uzyskane w wyniku zdanego egzaminu dojrzałości będą mogły przystąpić do egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu lub przedmiotów, z których w danych roku przeprowadzany jest egzamin maturalny, niezależnie od tego, czy zdawały dany przedmiot na egzaminie dojrzałości, czy nie. Absolwenci ci będą mogli również ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w celu podwyższenia uzyskanego wyniku. W związku z powyższym w projekcie ustawy proponuje się również zmiany w art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (art. 4 projektu ustawy);

- określeniu trybu, w jakim może nastąpić unieważnienie pracy egzaminacyjnej przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w przypadku stwierdzenia, podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej przez egzaminatora, niesamodzielnego rozwiązania zadań przez ucznia albo absolwenta, albo wystąpienia w pracy egzaminacyjnej ucznia albo absolwenta jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu uczniowi albo absolwentowi lub korzystanie z rozwiązań innego ucznia albo absolwenta. Nie ulega wątpliwości, że niesamodzielnosc przy rozwiązywaniu zadań jest naganna i prowadzi do naruszenia zasady równości w dostępie do nauki (wyniki egzaminów mają wpływ na rekrutację do szkoły ponadgimnazjalnej i decydują o możliwości kształcenia w szkołach wyższych). W ustawie proponuje się jednak również możliwość wniesienia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w tej sprawie do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który wraz z materiałami niezbędnymi do ich rozpatrzenia przekazuje je dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni te zastrzeżenia). Stwierdzona w ww. trybie niesamodzielnosc pracy ucznia albo absolwenta będzie skutkowała unieważnieniem pracy egzaminacyjnej i ustaleniem przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wyniku tej pracy jako 0%. W przypadku absolwenta, który przystąpił do egzaminu maturalnego tylko z jednego przedmiotu dodatkowego, unieważnienie tego egzaminu skutkuje niezdaniem egzaminu maturalnego (absolwent nie uzyska świadectwa dojrzałości).

Analogiczna sytuacja powstaje również wtedy, gdy absolwent przystąpił do egzaminu maturalnego z więcej niż jednego przedmiotu dodatkowego i wszystkie te egzaminy zostały mu unieważnione. W tym miejscu należy dodać, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy – wyniki egzaminu są ostateczne i nie przysługuje na nie skarga do sądu administracyjnego. W związku z powyższym oraz faktem, iż unieważnienie egzaminu jest równoważne z ustaleniem wyniku 0%, powołany przepis stosuje się wprost.

Zaproponowana w projekcie ustawy procedura unieważniania sprawdzianu lub egzaminów uczniowi lub absolwentowi gwarantuje zdającym prawo zabrania głosu w zakresie rozstrzygnięcia w jego sprawie poprzez:

- a) nałożenie na dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej obowiązku poinformowania o zamiarze unieważnienia uczniowi albo absolwentowi odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej,
  - b) prawo wglądu do materiałów dotyczących zamiaru unieważnienia i złożenia wyjaśnień w tej sprawie przez ucznia lub jego rodziców albo absolwenta,
  - c) nałożenie na dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej obowiązku pisemnego uzasadnienia rozstrzygnięcia w przedmiocie unieważnienia,
  - d) możliwość wniesienia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej;
- określeniu trybu, w jakim – na wniosek ucznia lub jego rodziców albo absolwenta – może nastąpić weryfikacja sumy przyznanych punktów. Wynik sprawdzianu oraz egzaminu (podobnie jak każda ocena uzyskana przez ucznia) ma charakter merytoryczny i z tego względu nie może być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Ocenianie poprawności odpowiedzi na sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym lub maturalnym nie ma cech postępowania administracyjnego. Merytoryczna ocena poprawności rozwiązania zadań jest potwierdzeniem określonego stanu faktycznego. Zadaniem egzaminatorów jest porównanie treści udzielonych odpowiedzi z odpowiedziami prawidłowymi, ustalonymi na podstawie wiedzy z dziedziny objętej danym egzaminem. Wyniki sprawdzianu i egzaminów ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów oraz na podstawie elektronicznego odczytu karty

odpowiedzi (w przypadku wykorzystania narzędzi elektronicznych). W projekcie ustawy zachowuje się dotychczasowe przepisy dotyczące ostateczności ustalonego wyniku sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego i braku możliwości zaskarżenia tych wyników do sądu administracyjnego.

Zaproponowany mechanizm weryfikacji sumy przyznanych punktów jest natomiast odzwierciedleniem i usankcjonowaniem dotychczasowej praktyki w tym zakresie. Po dokonaniu wglądu zdający może zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy punktów przyznanych przez egzaminatora. W większości przypadków weryfikacja ta wynika z konieczności poprawienia pomyłki w sumowaniu liczby punktów przyznanych za poszczególne zadania. Zdarzają się jednak sytuacje, w których zdający – po dokonaniu wglądu – zwracają się z wnioskiem o ponowne sprawdzenie rozwiązania zadania lub zadań ze względu na wątpliwości związane z liczbą przyznanych przez egzaminatora punktów. Większość z tych wątpliwości nie znajduje potwierdzenia w rzeczywistości. Zrozumiałe jest jednak, że zdarzają się przypadki, kiedy liczba punktów przyznanych przez danego egzaminatora odbiega od wytycznych określonych w schematach punktowania zadań, co pociąga za sobą konieczność zmiany przyznanych przez egzaminatora punktów, a tym samym – ustalenia nowego wyniku przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma przyznanych punktów zostanie podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowe wyniki odpowiednio:

- 1) sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz anuluje dotychczasowe zaświadczenie i wydaje nowe zaświadczenie,
- 2) egzaminu maturalnego oraz:
  - a) wydaje świadectwo dojrzałości, jeżeli absolwent spełnił wszystkie warunki uzyskania tego świadectwa, lub
  - b) anuluje dotychczasowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie (w przypadku absolwenta, który zdał egzamin dojrzałości przed 2005 r.) i wydaje nowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie.

W projekcie ustawy przewiduje się również możliwość zgłoszenia do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej zastrzeżeń, jeżeli zdający uzna, że w trakcie

sprawdzianu albo egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

W projekcie ustawy określa się również warunki przystąpienia do egzaminu maturalnego w terminie poprawkowym, zasady poprawiania egzaminu maturalnego przez absolwentów, którzy nie zdali tego egzaminu, oraz zasady przystępowania lub ponownego przystępowania do egzaminu maturalnego z wybranych przedmiotów:

- prawo przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w terminie poprawkowym (w sierpniu) będzie przysługiwało wyłącznie absolwentowi, który przystąpił do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i w części pisemnej i nie zdał egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu w części ustnej albo w części pisemnej oraz przystąpił do egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej. Podobnie jak dotychczas możliwość ta nie będzie dotyczyła osób, którym egzamin maturalny z przedmiotu obowiązkowego lub przedmiotu dodatkowego (jednego – jeżeli absolwent przystąpił do egzaminu tylko z jednego przedmiotu dodatkowego, lub wszystkich) został unieważniony;
- w projekcie ustawy zachowana jest możliwość poprawiania egzaminu maturalnego przez absolwenta, który nie zdał tego egzaminu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym absolwent przystępował do egzaminu maturalnego po raz pierwszy przez 5 lat (od pierwszego egzaminu maturalnego). Jeżeli absolwent ten będzie chciał przystąpić do egzaminu z przedmiotów dodatkowych bądź też podwyższyć wynik egzaminu z przedmiotu dodatkowego, do którego już wcześniej przystępował, przystąpi do egzaminu z tych przedmiotów zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego. Po upływie 5 lat od daty pierwszego przystąpienia do egzaminu maturalnego absolwent, który nie zdał egzaminu, przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie, zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie;
- absolwent, który uzyskał świadectwo dojrzałości, będzie miał prawo ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego z wybranych przez siebie przedmiotów, z których przeprowadzany jest ten egzamin, zgodnie z przepisami obowiązującymi

w roku, w którym ponownie przystępuje do egzaminu maturalnego; absolwent, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego lub przystąpił do egzaminu maturalnego z przedmiotów dodatkowych, z których wcześniej nie zdawał egzaminu maturalnego, otrzymuje aneks do świadectwa dojrzałości wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W projektowanych przepisach uwzględniono również kwestie przystępowania do sprawdzianu oraz egzaminów: gimnazjalnego, maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Uwzględniając specyfikę funkcjonowania uczniów niepełnosprawnych określono:

- możliwość zwolnienia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub jego części oraz z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego lub jego części – w stosunku do rozwiązań wynikających z aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych wskazano na możliwość zwolnienia także z części sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, nie warunkując jednocześnie możliwości zwolnienia oceną, czy uczeń rokuje kontynuowanie nauki w szkole ponadgimnazjalnej, uznając, że decyzja o kontynuowaniu przez ucznia nauki w szkole ponadgimnazjalnej, w tym szkole specjalnej przysposabiającej do pracy, może być podjęta także w późniejszym czasie;
- możliwość zwolnienia uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim z obowiązku przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym, z jednoczesnym wskazaniem, że uczeń może do tej części egzaminu przystąpić na wniosek rodziców – analogicznie do przepisów ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych;

- zasadę zwolnienia absolwenta niesłyszącego z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego – rozwiązanie dotychczas wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

W projektowanych przepisach uregulowano kwestie dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu oraz egzaminów: gimnazjalnego, maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie do potrzeb edukacyjnych i możliwości odpowiednio uczniów lub absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, a w przypadku uczniów i absolwentów niepełnosprawnych również formy sprawdzianu oraz ww. egzaminów. Doprecyzowano, że dostosowanie warunków uwzględnia potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia lub absolwenta wynikające z rodzaju stwierdzonych dysfunkcji.

W przepisach projektu wskazano, że podstawę dostosowania odpowiednio warunków lub warunków i formy sprawdzianu oraz egzaminów: gimnazjalnego, maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stanowi odpowiednio:

- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza dla ucznia lub absolwenta chorego lub niesprawnego czasowo;
- opinia o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną;
- pozytywna opinia rady pedagogicznej w przypadku uczniów lub absolwentów, którzy w roku szkolnym, w którym przystępują do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego, byli objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną.

W projektowanych przepisach, analogicznie do obecnie obowiązujących rozwiązań, wskazano również na czym polega dostosowanie formy i warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów.

Projekt określa przypadki odpłatności za przystąpienie do egzaminu maturalnego przez absolwentów, którzy po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów, lub którzy deklarowali chęć przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, a do niego nie przystąpili i w kolejnym roku deklarują chęć przystąpienia do niego po raz kolejny. Polski system egzaminów zewnętrznych zapewnia obecnie każdemu zdającemu prawo do nieodpłatnego przystąpienia do egzaminu maturalnego z każdego przedmiotu, w części ustnej i w części pisemnej, tj. do pięciu lub – w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów z językiem nauczania danej mniejszości narodowej – siedmiu egzaminów z przedmiotów obowiązkowych oraz sześciu egzaminów z przedmiotów dodatkowych. Ponadto zdający, który nie uzyskał świadectwa dojrzałości (nie zdał części obowiązkowej egzaminu maturalnego), ma prawo w ciągu kolejnych 5 lat przystępować, również nieodpłatnie, do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w celu zdania tego egzaminu i uzyskania świadectwa dojrzałości. Obecnie przepisy dotyczące przeprowadzania egzaminu maturalnego umożliwiają wielokrotne i Nielimitowane przystępowanie do egzaminu maturalnego w celu zdania tego egzaminu lub podwyższenia uzyskanego wyniku. Wielu zdających kilkakrotnie przystępuje do egzaminu z tego samego przedmiotu lub przedmiotów w celu podwyższenia wyniku, jak również składa deklarację przystąpienia do egzaminu i nie zgłasza się na egzamin, co generuje znaczące dodatkowe koszty dla systemu związane z drukiem i dystrybucją materiałów egzaminacyjnych i wynagrodzeniem dla egzaminatorów. Nieprzystępowanie przez zdających do zadeklarowanych wcześniej egzaminów często dezorganizuje pracę szkoły (dyrektor szkoły jest zobowiązany m.in. powołać zespoły przedmiotowe i nadzorujące spośród nauczycieli tej szkoły). Dla przykładu w roku szkolnym 2012/2013 na egzamin maturalny z danego przedmiotu nie zgłosiło się – pomimo wcześniejszych deklaracji – ponad 130 tys. osób, a ponad 39 tys. absolwentów przystąpiło po raz trzeci i kolejny do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w celu zdania lub podwyższenia wyniku egzaminu z tego przedmiotu.

Proponuje się, aby z każdego przedmiotu (zarówno w części ustnej, jak i pisemnej) zdający wnosili opłatę za przystąpienie do egzaminu maturalnego, w wysokości nieprzekraczającej średnich kosztów przeprowadzenia egzaminu z poszczególnych przedmiotów. Wysokość opłat zostanie określona w rozporządzeniu wydanym przez

ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zaś przypadki zwalniania z tych opłat osób o niskim dochodzie będą określone w ustawie.

Należy podkreślić, że propozycja wprowadzenia opłat za ponowne przystąpienie do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów, w wysokości nieprzekraczającej średnich kosztów przeprowadzenia egzaminu z poszczególnych przedmiotów, nie ogranicza prawa absolwentów do nauki. Każdy absolwent, z wyjątkiem sytuacji złożenia deklaracji i nieprzystąpienia do egzaminu, ma prawo dwukrotnie przystąpić do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu bezpłatnie. Wprowadzenie opłat w przypadkach określonych w ustawie może spowodować, że zdający będą z większą odpowiedzialnością podejmować decyzję o przystąpieniu do egzaminu, zwiększy się również motywacja zdających do starania się o uzyskanie w ramach dwóch pierwszych podejść satysfakcjonującego ich wyniku egzaminu. Proponowane rozwiązanie ma również pozytywny wpływ na racjonalność i efektywność systemu egzaminacyjnego.

Projektowany art. 44zzza ustawy zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

Rozporządzenie, oprócz wykazu języków obcych nowożytnych, z których przeprowadza się sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny, wykazu przedmiotów dodatkowych, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny, oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego z uwzględnieniem specyfiki tych egzaminów, będzie w pozostałym zakresie określać głównie kwestie organizacyjno-techniczne związane z przeprowadzeniem sprawdzianu i egzaminów.

W art. 44zzzb zostały uregulowane ogólne zasady przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Proponuje się, aby w ustawie znalazły się regulacje określające:

- podstawę i cel przeprowadzania egzaminu;
- katalog osób uprawnionych do zdawania egzaminu;
- formę przeprowadzania egzaminu;
- termin przeprowadzania egzaminu;

- czas trwania egzaminu;
- ogólne warunki przystąpienia do egzaminu;
- podstawowe obowiązki dyrektora szkoły lub placówki, pracodawcy oraz podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, w zakresie organizacji i przebiegu egzaminu;
- miejsce przeprowadzania egzaminu oraz osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie egzaminu;
- sposób ustalania wyników egzaminu i sposób ich przedstawiania;
- warunki zdania egzaminu;
- definicję samodzielności pracy przy wykonywaniu zadań egzaminacyjnych przez zdających oraz tryb, w jakim może nastąpić unieważnienie części pisemnej lub części praktycznej egzaminu;
- tryb i warunki zgłaszania przez zdającego zastrzeżeń w przypadku uznania, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania;
- prawo zdającego, a w przypadku ucznia – również jego rodziców, do wglądu do karty odpowiedzi i karty oceny odpowiednio w części pisemnej lub w części praktycznej egzaminu, a także do dokumentacji – jeżeli rezultatem wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej jest dokumentacja;
- tryb i warunki, w jakich zdający, a w przypadku ucznia – również jego rodzice, mogą skorzystać z prawa wglądu do karty odpowiedzi i karty oceny oraz do dokumentacji, jeżeli rezultatem wykonania zadania egzaminacyjnego w części praktycznej jest dokumentacja;
- tryb, w jakim – na wniosek zdającego, a w przypadku ucznia również jego rodziców – może nastąpić weryfikacja sumy przyznanych punktów;
- zasady ponownego przystępowania do egzaminu przez zdających, którzy nie zdali tego egzaminu;
- warunki upoważniania szkół, placówek, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe do przeprowadzania części praktycznej oraz części pisemnej egzaminu z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego;
- przypadki odpłatności za przystąpienie do egzaminu przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych oraz osób, które

ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli po raz trzeci i kolejny przystępują do egzaminu.

Projektowane przepisy nie wprowadzają istotnych zmian dotyczących zasad przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w stosunku do egzaminów przeprowadzanych na podstawie obecnie obowiązujących przepisów wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 262). Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego polegają na:

- wprowadzeniu możliwości przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (zarówno część pisemna, jak i część praktyczna) może być przeprowadzany w szkole, w placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty, albo u pracodawcy lub w miejscu wskazanym przez pracodawcę. W związku z tym, że do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie mogą przystępować osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, istotne jest, aby podmioty, które organizują te kursy, również mogły przeprowadzać egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Biorąc pod uwagę coraz większe zainteresowanie kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi, wprowadzenie projektowanego rozwiązania ułatwi organizację egzaminu zarówno dla osób zdających, jak i dla okręgowych komisji egzaminacyjnych. Ponadto wprowadzono obowiązek zorganizowania egzaminu dla uczestników kwalifikacyjnego kursu zawodowego przez podmiot prowadzący ten kurs. Kwalifikacyjny kurs zawodowy, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach, staje się coraz bardziej popularną formą kształcenia ustawicznego dorosłych. Rozwiązanie to zostało wprowadzone w celu zwiększenia efektywności kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, tak aby więcej uczestników tych kursów mogło przystąpić do egzaminu i potwierdzić swoje kwalifikacje,
- określeniu trybu, w jakim może nastąpić unieważnienie pracy egzaminacyjnej przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej – jeżeli rezultatem wykonania zadania

lub zadań egzaminacyjnych jest dokumentacja – w przypadku stwierdzenia, podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej przez egzaminatora niesamodzielnego wykonania zadania przez zdającego, albo wystąpienia w pracy egzaminacyjnej zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu zdającemu lub korzystanie z rozwiązań innego zdającego. Wyniki egzaminu decydują o posiadaniu odpowiednich kwalifikacji koniecznych do realizacji zadań zawodowych w danym zawodzie, dlatego też niesamodzielnosc pracy na egzaminie może skutkować nierzetelną realizacją zadań zawodowych. W projekcie ustawy proponuje się możliwość wniesienia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w tej sprawie do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, który wraz z materiałami niezbędnymi do ich rozpatrzenia przekazuje je dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni te zastrzeżenia). Stwierdzona w ww. trybie niesamodzielnosc pracy zdającego będzie skutkowała unieważnieniem części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i ustaleniem przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wyniku tej części egzaminu jako 0%. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy – wynik egzaminu jest ostateczny i nie przysługuje na niego skarga do sądu administracyjnego. W związku z powyższym oraz faktem, iż unieważnienie egzaminu jest równoważne z ustaleniem wyniku 0%, powołany przepis stosuje się wprost.

Zaproponowana w projekcie ustawy procedura unieważniania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, gdy rezultatem wykonania zadania lub zadań jest dokumentacja, gwarantuje zdającemu prawo zabrania głosu w zakresie rozstrzygnięcia w jego sprawie poprzez:

- a) nałożenie na dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej obowiązku poinformowania o zamiarze unieważnienia zdającemu części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, gdy rezultatem wykonania zadania lub zadań jest dokumentacja,
- b) prawo wglądu do materiałów dotyczących zamiaru unieważnienia i złożenia wyjaśnień w tej sprawie przez zdającego lub jego rodziców,
- c) nałożenie na dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej obowiązku pisemnego uzasadnienia rozstrzygnięcia w przedmiocie unieważnienia,

- d) możliwość wniesienia zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej;
- określeniu trybu, w jakim – na wniosek zdającego, a w przypadku zdającego, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 – również jego rodziców – może nastąpić weryfikacja sumy przyznanych punktów. Wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ma charakter merytoryczny i z tego względu nie może być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Ocenianie poprawności odpowiedzi na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie nie ma cech postępowania administracyjnego. Merytoryczna ocena poprawności wykonania zadań jest potwierdzeniem określonego stanu faktycznego. W części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w przypadku egzaminu z zastosowaniem arkuszy egzaminacyjnych, zdający zaznaczają prawidłowe odpowiedzi na karcie odpowiedzi, która jest odczytywana elektronicznie, a w przypadku gdy część pisemna przeprowadzana jest z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania tego egzaminu, wynik części pisemnej jest wygenerowany przez system elektroniczny po zakończeniu pracy zdającego. Zadaniem egzaminatorów podczas oceniania wykonania zadania w części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest porównanie rezultatów końcowych z prawidłowym wykonaniem tego zadania poprzez wypełnienie karty oceny zdającego. Wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej na podstawie liczby punktów uzyskanych przez zdającego po odczytaniu odpowiedzi zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu, w przypadku gdy część pisemna jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania tego egzaminu, lub po elektronicznym odczytaniu karty odpowiedzi, jeżeli część pisemna jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, oraz po elektronicznym odczytaniu karty oceny w części praktycznej egzaminu tego zdającego. W projekcie ustawy zachowuje się dotychczasowe rozwiązania przewidujące, że wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest ostateczny i nie ma możliwości zaskarżenia go do sądu administracyjnego. Zaproponowany mechanizm weryfikacji sumy uzyskanych przez zdającego punktów jest odzwierciedleniem i usankcjonowaniem dotychczasowej praktyki

w tym zakresie. Po dokonany m wglądzie do dokumentacji zdający może zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy punktów. Weryfikacja ta może wynikać z konieczności poprawienia pomyłki w sumowaniu liczby punktów uzyskanej w wyniku odczytania karty oceny. Zdający – po dokonaniu wglądu – zwracają się również z wnioskiem o ponowną weryfikację karty oceny wypełnionej przez egzaminatora, ze względu na wątpliwości związane z liczbą uzyskanych punktów. Zdarzają się przypadki, kiedy liczba punktów przyznanych przez danego egzaminatora odbiega od wytycznych określonych w schematach punktowania zadań, co pociąga za sobą konieczność zmiany liczby przyznanych przez egzaminatora punktów, a tym samym – ustalenia nowego wyniku przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma przyznanych punktów zostanie podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowy wynik egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz wydaje świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, jeżeli zdający uzyskał z części pisemnej co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz z części praktycznej co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania i spełnił warunki konieczne do zdania tego egzaminu.

W przypadku części praktycznej oraz części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w projekcie ustawy przewiduje się, że zdający może wnieść do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej zastrzeżenia, jeżeli uznał, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące przeprowadzania danej części egzaminu. Również w tym przypadku możliwe będzie wniesienie do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w trybie określonym w projektowanych art. 44zzzr i art. 44zzzs;

- wydłużeniu z 3 do 5 lat możliwości ponownego przystąpienia do jednej części egzaminu (pisemnej lub praktycznej). Zgodnie z przepisami projektowanej ustawy, po upływie 5 lat, licząc od dnia, kiedy zdający po raz pierwszy przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i nie zdał jednej części egzaminu, nie przystąpił do części pisemnej lub części praktycznej egzaminu w wyznaczonym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej terminie lub została unieważniona część pisemna lub część praktyczna egzaminu tego zdającego

– zdający przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w pełnym zakresie. W obecnie obowiązujących przepisach okres ten wynosi 3 lata. Biorąc pod uwagę, że wiadomości i umiejętności w zakresie danego zawodu są aktualne przez ponad 3 lata, w projekcie ustawy przewiduje się wydłużenie do 5 lat okresu, w którym zdający może poprawiać jedną część egzaminu. Celem tej regulacji jest zwiększenie szans na uzyskanie przez zdających świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

W projekcie ustawy uporządkowano przepisy dotyczące katalogu osób uprawnionych do zdawania egzaminu. W katalogu osób uprawnionych do przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wymieniono wprost osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa w art. 53c i art. 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 416, z późn. zm.). Jest to zmiana porządkująca obowiązujące przepisy.

W art. 44zzzl ust. 2 projektowanej ustawy utrzymano rozwiązanie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, zgodnie z którymi absolwenci szkół prowadzących kształcenie zawodowe oraz zdający, którzy ukończyli kwalifikacyjny kurs zawodowy, którzy nie przystąpią do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub jego części w terminie wyznaczonym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej albo którzy nie uzyskają wymaganej do zdania tego egzaminu liczby punktów z danej części tego egzaminu, albo których część pisemna lub część praktyczna egzaminu została unieważniona, mają prawo przystąpić do egzaminu lub do odpowiedniej części tego egzaminu w kolejnych terminach jego przeprowadzania, z tym że w przypadku gdy przystępują do egzaminu lub jego części po raz trzeci lub kolejny zdają ten egzamin lub jego część na zasadach określonych dla egzaminu eksternistycznego. Oznacza to, że będą oni wносить opłatę za przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych, wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, z tym że tych zdających nie dotyczy wykaz zawodów, o którym mowa w art. 10 ust. 6 tej ustawy,

tj. wykaz zawodów, w zakresie których nie przeprowadza się egzaminu eksternistycznego.

Należy podkreślić, że uczeń, który nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub do odpowiedniej części tego egzaminu w odpowiednim terminie, którego egzamin został unieważniony lub nie uzyskał wymaganej do zdania egzaminu liczby punktów, przystępuje do egzaminu w kolejnych terminach w trakcie nauki, przed ukończeniem szkoły kształcącej w tym zawodzie, bez wnoszenia opłaty.

Art. 44zzzv zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Rozporządzenie to będzie określało: sposób organizacji i przeprowadzania każdej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, sposób postępowania w sytuacjach zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, przypadki przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w miejscu innym niż szkoła, placówka, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, ze względu na stan zdrowia zdającego lub jego niepełnosprawność; sposób i tryb zgłaszania zdających do egzaminu; tryb składania przez zdającego deklaracji przystąpienia do egzaminu oraz zakres danych zawartych w deklaracji; tryb dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie; zadania i kompetencje okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz szkół, placówek, pracodawców, a także podmiotów prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe przeprowadzających egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie oraz innych osób w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminu; obowiązki egzaminatorów, nauczycieli oraz innych osób w zakresie przeprowadzania egzaminu; zadania i kompetencje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów nadzorujących; skład zespołów nadzorujących; sposób dokumentowania przebiegu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie; zakres informacji zawartych we wniosku dotyczącym udzielania szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe upoważnień do przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz części pisemnej tego egzaminu, gdy jest ona przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu

przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie; termin przechowywania prac zdających oraz dokumentacji egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie; osoby, które nie wchodzi w skład zespołu egzaminacyjnego i nie biorą udziału w przeprowadzaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, które mogą przebywać w sali egzaminacyjnej podczas tego egzaminu, w tym osoby, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie; wysokość opłat pobieranych za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników oraz osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych.

W rozdziale 3b w art. 44zzzw wprowadzona jest także regulacja wskazująca kompetencje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydawania komunikatu w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych oraz turniejów lub olimpiad tematycznych uprawniających laureatów i finalistów odpowiednio do:

- 1) zwolnienia z przystąpienia do danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
- 2) przyjęcia w pierwszej kolejności do szkół ponadgimnazjalnych wymienionych w art. 20d ustawy o systemie oświaty.

Komunikat będzie ogłaszany przez wymienionego ministra w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej nie później niż na 2 lata przed terminem przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminów.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej publikuje na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wykaz olimpiad oraz turniejów uprawniających do zwolnienia ze sprawdzianu i egzaminów.

W związku z ww. zmianą zaprojektowany został także przepis przejściowy (art. 23 projektu ustawy).

Przepisy rozdziału 3b będą stosowane od dnia 1 września 2015 r. i będą obowiązywały od roku szkolnego 2015/2016. Obecnie ww. kwestie są uregulowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2014 r. poz. 392) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 414).

Inne zmiany

1. Sprawowanie i organizacja nadzoru pedagogicznego (zmiany w art. 21a, art. 31, art. 33, art. 34, art. 35, art. 41, art. 54, art. 55 i art. 89 ustawy o systemie oświaty)

Wprowadzenie do nadzoru pedagogicznego rozwiązań umożliwiających dokonywanie oceny pracy szkół i placówek według kryteriów jakościowych

Nadzór pedagogiczny powinien dawać rzetelną informację o jakości pracy szkół i placówek, zgodności ich działań z przepisami prawa, przedstawiać badanym szkołom i placówkom wyniki nadzoru w postaci umożliwiającej samodzielne podejmowanie przez nie działań służących rozwojowi jakościowemu, a organom prowadzącym i ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania – dane o funkcjonowaniu jednostek systemu oświaty umożliwiające prowadzenie polityki oświatowej. Aby to było możliwe, niezbędne jest uwzględnienie w nadzorze pedagogicznym – poza działaniami obejmującymi badanie zgodności pracy szkół i placówek z przepisami prawa – rozwiązań umożliwiających dokonywanie oceny ich pracy według kryteriów jakościowych na podstawie wymagań sformułowanych w odniesieniu do poszczególnych typów szkół i placówek.

W obecnym stanie prawnym wymagania, których poziom spełniania przez szkoły i placówki jest oceniany w procesie ewaluacji zewnętrznej przez organy sprawujące

nadzór pedagogiczny, określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324, z późn. zm.). Jednak ze względu na charakter tych wymagań powinny one uzyskać jednoznaczne umocowanie w przepisach ustawy o systemie oświaty. Na potrzebę takiej zmiany ustawy o systemie oświaty wskazywało wielokrotnie Rządowe Centrum Legislacji, a także Najwyższa Izba Kontroli, która zgłosiła wniosek o zdefiniowanie w ustawie pojęcia nadzoru pedagogicznego oraz określenie zasad jego prowadzenia, z uwzględnieniem możliwości skutecznego oddziaływania w przypadku stwierdzenia odchyień od przyjętych zasad.

W związku z powyższym, w projekcie ustawy umocowano wymagania wobec szkół i placówek, wskazując na ich znaczenie w podnoszeniu jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego, oraz upoważniono ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań wobec szkół i placówek pozwalających na badanie jakości ich pracy. Wytyczne upoważnienia zobowiązują ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do sformułowania wymagań w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, z uwzględnieniem charakterystyk ich spełniania na poziomie podstawowym i wysokim (art. 21a).

Umocowanie w ustawie wymagań wobec szkół i placówek oraz upoważnienie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia tych wymagań w akcie wykonawczym stanowiło podstawę do zaprojektowania zmiany w art. 34 ust. 2 ustawy. W przepisie tym uwzględniono sytuację, w której szkoła lub placówka nie spełnia wymagań. Na podstawie przepisu art. 34 ust. 2 ustawy organ sprawujący nadzór pedagogiczny – w przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce albo niespełniania na poziomie podstawowym wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3 – poleci dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu działań naprawczych. Wdrożenie programu nastąpi w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Dyrektor, opracowując program, będzie zobowiązany uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie zobowiązany wystąpić do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub

placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia w sytuacji, gdy dyrektor szkoły lub placówki nie opracuje lub nie wdroży, w określonych w harmonogramie terminach, programu działań naprawczych albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków. Wniosek w tej sprawie będzie wiążący dla organu prowadzącego (art. 34 ust. 2a).

Ponadto w art. 34 ustawy dodano ust. 2b, w którym sformułowano nowy wymóg zobowiązujący organ sprawujący nadzór pedagogiczny do przeprowadzenia ponownego badania spełniania wymagań w szkole lub placówce, w której stwierdzono niespełnienie na poziomie podstawowym wymagań dotyczących efektów kształcenia. Badanie takie odbywałoby się nie później niż w ciągu 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi szkoły lub placówki wyników nadzoru pedagogicznego, w których stwierdzono niespełnienie tych wymagań. Pozwoli to na zweryfikowanie skuteczności działań naprawczych podjętych przez szkołę lub placówkę w określonym czasie.

Analogiczny sposób postępowania przyjęto wobec szkół i placówek niepublicznych (art. 89 ust. 2). Szkoła lub placówka niepubliczna, która nie spełnia na poziomie podstawowym wymagań dotyczących efektów kształcenia, również będzie zobowiązana opracować program i harmonogram działań naprawczych, a ponowne badanie spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań nastąpi nie później niż w ciągu 3 lat od dnia przekazania dyrektorowi wyników nadzoru pedagogicznego.

Wzmocnienie roli nadzoru pedagogicznego w podnoszeniu jakości pracy szkół i placówek

Wprowadzając zmiany w nadzorze pedagogicznym, w szczególności poprzez określenie wymagań wobec szkół i placówek, wskazano pożądany kierunek ich pracy i rozwoju. Wyniki tego nadzoru pozwalają dyrektorom i nauczycielom podejmować działania na rzecz doskonalenia jakości pracy szkół i placówek. Ważne dla efektywności sprawowanego nadzoru pedagogicznego jest zaangażowanie w ww. działania, oprócz dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli, również innych podmiotów, tj. organów prowadzących, uczniów, wychowanków i ich rodziców. Na zwiększenie zaangażowania ww. podmiotów w działania związane z wykorzystaniem wyników nadzoru pedagogicznego wpłyną projektowane rozwiązania prawne, na podstawie których:

- rada pedagogiczna będzie ustalała sposób wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ nadzoru pedagogicznego (art. 41);
- rada rodziców i samorząd uczniowski będą mogły wyrażać opinie w odniesieniu do ustalonego przez radę pedagogiczną sposobu wykorzystywania wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ nadzoru pedagogicznego (art. 54 ust. 2 i art. 55 ust. 5a);
- organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego będzie miał obowiązek przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego (art. 5a ust. 4).

Zmiany w procedurach nadzoru pedagogicznego

Przepisy art. 33 ust. 3 ustawy o systemie oświaty stanowią o prawach przysługujących nauczycielom zatrudnionym w organach nadzoru pedagogicznego, wykonującym czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Nauczyciele ci mają prawo wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły lub placówki. Wizytatorzy kuratoriów oświaty korzystają z tego prawa w trakcie ewaluacji zewnętrznych, kontroli planowych oraz kontroli doraźnych w szkołach i placówkach – przeprowadzanych najczęściej w wyniku interwencji różnych podmiotów zewnętrznych. Doświadczenia pracowników nadzoru pedagogicznego pokazują, że prawo wstępu na ww. zajęcia bez konieczności wcześniejszego powiadomienia dyrektora szkoły lub placówki może mieć istotny wpływ na dokonanie obiektywnej oceny pracy szkoły lub placówki. Proponuje się zatem znieść dotychczasowy wymóg uprzedniego powiadomienia dyrektora szkoły lub placówki o zamiarze wstępu na zajęcia w trakcie przeprowadzania czynności nadzoru pedagogicznego.

Na podstawie przepisów art. 33 ust. 4–6 ustawy pracownicy kuratoriów oświaty, realizujący zadania z nadzoru pedagogicznego, „mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek doraźne zalecenia oraz zgłaszać uwagi i wnioski wynikające

z przeprowadzonych czynności. Dyrektor szkoły lub placówki w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły lub placówki jest obowiązany powiadomić ten organ o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni”.

W ww. trybie nie jest możliwe wyznaczenie dyrektorowi szkoły lub placówki terminu usunięcia stwierdzonych uchybień. Jedyne w przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny dyrektor szkoły lub placówki jest obowiązany – w terminie 30 dni – powiadomić ten organ o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Jeżeli zatem dyrektor nie złoży zastrzeżeń, żądanie powiadomienia o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, skierowane do dyrektora szkoły, nie ma podstawy prawnej.

Proponuje się zmianę ww. przepisów poprzez:

- umożliwienie wizytatorom – oprócz wydawania dyrektorom szkół i placówek zaleceń – także określania terminów ich realizacji;
- zobowiązanie dyrektora szkoły i placówki, aby w każdym przypadku, tj. zarówno w sytuacji otrzymania zaleceń, jak i nieuwzględnienia zastrzeżeń złożonych wobec otrzymanych zaleceń, w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego stanowiska organu sprawującego nadzór pedagogiczny, powiadomił:
  - 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie ich realizacji,
  - 2) organ prowadzący o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Nowelizacja ustawy wprowadza zmiany w zakresie powoływania i odwoływania ze stanowiska dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez organy, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2, tj. właściwych ministrów.

Na podstawie projektowanych przepisów art. 36a dyrektor placówki doskonalenia nauczycieli prowadzonej przez właściwego ministra będzie powoływany przez organ prowadzący po przeprowadzeniu konkursu, a powołanie i odwołanie ze stanowiska dyrektora placówki będzie odbywało się na zasadach określonych w Kodeksie pracy. Ponadto nie będzie miał zastosowania przepis art. 38 ust. 2 ustawy i nie będzie konieczne – w sytuacji odwoływania dyrektora placówki centralnej – zasięgnięcie opinii kuratora oświaty, który nie posiada kompetencji nadzorczych wobec placówek

centralnych. Takie rozwiązanie jest korzystniejsze dla dyrektora placówki z uwagi na przewidziany w przepisach prawa pracy okres wypowiedzenia.

Z uwagi na wielokrotnie poruszane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych kwestie dotyczące pozyskiwania danych osobowych w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego, proponuje się uzupełnić zawarte w art. 33 ustawy uregulowania o przepis stanowiący, iż „organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego”.

Podnoszenie sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego

Zmiany w obszarze nadzoru pedagogicznego, rozpoczęte w 2009 r., służą sprawności i efektywności nadzoru oraz jego profesjonalizacji. Od tego czasu w nadzorze pedagogicznym prowadzi się też badania jakościowe służące ocenie pracy szkół i placówek (ewaluacje) na podstawie wymagań sformułowanych w odniesieniu do poszczególnych typów szkół i rodzajów placówek. Zmiany w sposobie sprawowania nadzoru pedagogicznego wspierane są przez projekt systemowy „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły etap III” realizowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim w latach 2009–2015, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach III Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 3.1. Należy jednak zaznaczyć, iż w większości krajów UE funkcjonują wyspecjalizowane jednostki realizujące różnego rodzaju zadania, stanowiące wsparcie działań umożliwiających skuteczne prowadzenie polityki oświatowej, na szczeblu centralnym. Zakres działań tych instytucji jest powiązany z istniejącymi w danym kraju uwarunkowaniami, takimi jak np.: wielkość kraju, liczba szkół i uczniów. Przepisy art. 32a ust. 1 i 1a ustawy o systemie oświaty uprawniają ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz ministra właściwego do spraw środowiska do utworzenia specjalistycznych jednostek nadzoru, którym ministrowie ci mogą powierzyć wykonywanie należących do nich zadań w zakresie nadzoru pedagogicznego, a także wykonywanie zadań organu prowadzącego, określonych w art. 5 ust. 7, w stosunku do szkół prowadzonych przez tych ministrów. Regulacja taka pozwala wymienionym ministrom na tworzenie jednostek niebędących jednostkami administracji niespolonej, wykonujących

w imieniu ministra wszystkie zadania związane z nadzorem pedagogicznym nad określonymi rodzajami szkół i placówek oraz ich prowadzeniem.

Biorąc pod uwagę organizację polskiego systemu oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, odpowiedzialny za kształtowanie polityki oświatowej państwa, również potrzebuje wsparcia wyspecjalizowanej jednostki, która w sposób profesjonalny będzie gromadziła dane, dokonywała ich analiz, dostarczała informacji o realizacji celów postawionych przed systemem edukacji.

Proponuje się, aby zadania związane z zapewnieniem sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego, tj.:

- 1) opracowywanie i modyfikowanie narzędzi nadzoru pedagogicznego,
- 2) opracowywanie programów szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego i organizowanie takich szkoleń,
- 3) analizowanie i opracowywanie danych dotyczących nadzoru pedagogicznego,
- 4) opracowywanie i ogłaszanie na stronie internetowej informacji o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty,
- 5) formułowanie wniosków z nadzoru pedagogicznego i kierowanie ich do organów sprawujących nadzór pedagogiczny,
- 6) prowadzenie elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego i administrowanie nią

– minister właściwy do spraw oświaty i wychowania mógł powierzyć jednej z prowadzonych przez siebie placówek doskonalenia nauczycieli.

Organizacja nadzoru pedagogicznego nad szkołami i szkolnymi punktami konsultacyjnymi za granicą

Ustawa o systemie oświaty wskazuje organy administracji publicznej sprawujące zewnętrzny nadzór pedagogiczny. Są to kurator oświaty oraz ministrowie (właściwi do spraw: oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, ochrony środowiska oraz Minister Sprawiedliwości), którzy realizują nadzór za pomocą odpowiednio – kuratorium oświaty oraz właściwych ministerstw. Biorąc pod uwagę ww. przepisy, pozwalające, w przypadku trzech ministrów, realizować zadania nadzoru pedagogicznego za pomocą podległych specjalistycznych jednostek, uzasadnione jest przyjęcie podobnego rozwiązania w odniesieniu do ministra właściwego do spraw

oświaty i wychowania, któremu ustawa powierza prowadzenie szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych za granicą i sprawowanie nad nimi nadzoru pedagogicznego.

Na podstawie projektowanego przepisu ustawy (art. 35 ust. 2c) Minister Edukacji Narodowej będzie miał możliwość powierzenia, w drodze rozporządzenia, podległej jednostce organizacyjnej sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz wykonywania zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 5 ust. 7 ustawy, w odniesieniu do szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. a.

Modyfikacja przepisów ustawy związana z organizacją systemu wspomagania szkół i placówek

Dotychczasowe zmiany w zakresie nadzoru pedagogicznego związane są z równoczesną budową systemu wspomagania szkół i placówek. Działania te z jednej strony obejmują określenie dla celów nadzoru pedagogicznego jednoznacznych wymagań, z drugiej zaś oferują szkołom i placówkom powszechnie dostępne i profesjonalnie zorganizowane wsparcie w realizacji nałożonych na nie zadań.

Przepisy § 17 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324, z późn. zm.) stanowią, iż organ sprawujący nadzór pedagogiczny wspomaga szkoły i placówki w szczególności przez:

- przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej organu analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli,
- promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

W roku szkolnym 2012/2013 przepisami rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:

- z dnia 26 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1196),
- z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. poz. 199),

- z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz. U. poz. 369)

wprowadzono zmiany w sposobie funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, które umożliwiają tym jednostkom organizowanie i prowadzenie:

- 1) wspomagania szkół i placówek, polegającego na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły lub placówki wynikających z potrzeb szkoły lub placówki; wspomaganie uwzględnia: kierunki polityki oświatowej państwa oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty, wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego oraz wyniki egzaminów zewnętrznych, wymagania stawiane wobec szkół i placówek, których wypełnianie jest badane w procesie ewaluacji zewnętrznej, a także wymagania wynikające z realizacji podstaw programowych,
- 2) sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek.

Oprócz ww. zadań realizowanych przez wszystkie placówki systemu wspomagania szkół i placówek na publiczne placówki doskonalenia nauczycieli prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego nałożono obowiązek organizowania i prowadzenia doskonalenia nauczycieli m.in. w zakresie:

- wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty;
- wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego;
- wymagań stawianych szkole lub placówce, których wypełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w procesie ewaluacji zewnętrznej, zgodnie z przepisami w sprawie nadzoru pedagogicznego;
- przygotowania nauczycieli oraz dyrektorów szkół do analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego, wyników sprawdzianu i egzaminów oraz korzystania z nich w celu doskonalenia pracy.

Na mocy znowelizowanego rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli na placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzone przez Ministra Edukacji Narodowej nałożono natomiast obowiązek:

- wspierania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych w zakresie

wynikającym z kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty;

- wspierania ww. placówek oraz doradców metodycznych w organizowaniu i prowadzeniu wspomaganie szkół i placówek, a także organizowaniu i prowadzeniu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek.

Zmiany w przepisach zostały zaprojektowane w taki sposób, aby od momentu ich wejścia w życie umożliwić ww. jednostkom realizację wspomaganie szkół, a zadaniem obowiązkowym ustanowić wspomaganie od 1 stycznia 2016 r.

Już obecnie zadaniem obowiązkowym publicznych placówek doskonalenia nauczycieli jest organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie m.in. wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa.

Biorąc pod uwagę ww. rozwiązania, proponuje się odpowiednie zmiany przepisów ustawy o systemie oświaty:

- dotychczasowy przepis art. 31 ust. 1 pkt 9, w świetle którego kurator oświaty „bada potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia oraz inicjuje i koordynuje działania związane z doskonaleniem nauczycieli, współdziałając z organami prowadzącymi szkoły i placówki, a także może podejmować działania wspomagające materialnie i organizacyjnie doskonalenie nauczycieli, w szczególności promować nowatorstwo dydaktyczno-wychowawcze”, proponuje się zastąpić zapisem: „współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w realizacji zadań dotyczących diagnozowania, na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego, potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli”;
- z treści przepisu art. 35 ust. 2, zobowiązującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do „ustalania podstawowych kierunków realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, w szczególności zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego”, proponuje się usunąć sformułowanie „przez kuratorów oświaty”, ponieważ określone w tym dokumencie kierunki mają – po zmianach wprowadzonych w roku szkolnym 2012/2013 przepisami rozporządzeń w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli, w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i w sprawie szczegółowych

zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych – zastosowanie również wobec placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych, realizujących zadania wspomaganie.

2. Funkcjonowanie szkół prowadzących kształcenie zawodowe m.in. w zakresie postępowania rekrutacyjnego, prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych (zmiany w art. 5 ust. 3g, art. 20f ust. 2, art. 20g, art. 20k, art. 20zb i art. 68a ustawy o systemie oświaty)

– art. 5 ust. 3g – celem przepisu jest formalne uniemożliwienie zakładania i prowadzenia szkół kształcących w zawodzie technik pożarnictwa przez podmioty inne niż Minister Spraw Wewnętrznych. Zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie, określoną rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 184), umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa obejmują m.in. planowanie i organizowanie przebiegu służby zgodnie z regulaminami oraz utrzymanie dyscypliny służbowej u podwładnych oraz podczas dowodzenia w pododdziałach. Ponadto szkoła podejmująca kształcenie w tym zawodzie powinna posiadać m.in. pracownię przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, sygnalizacji pożarowej i stałych urządzeń gaśniczych, pracownię taktyki działań gaśniczych, pracownię działań ratowniczych, poligon, komorę dymową. Zgodnie z podstawą kształcenia w zawodzie szkoła powinna posiadać jednostkę ratowniczo-gaśniczą z wyposażeniem, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2000 r. w sprawie szczególnych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 93, poz. 1053), oraz stanowić Centralny Odwód Operacyjny Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Wszystkie te warunki mogą spełnić jedynie policealne szkoły aspirantów Państwowej Straży Pożarnej prowadzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Uzasadnienie dla zmiany stanowi charakter zadań zawodowych oraz wymogi stawiane organizatorowi kształcenia w zawodzie technik pożarnictwa. Obecnie nie ma innych szkół kształcących w zawodzie technik pożarnictwa niż prowadzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Sposób organizacji kształcenia strażaków, którzy następnie podejmują służbę w Państwowej Straży Pożarnej, został

jednoznacznie sprecyzowany w przepisach Ministra Spraw Wewnętrznych. Wymuszają one na organizatorze kształcenia selekcję kandydatów pod względem zdrowia, przydatności do służby oraz w zakresie sprawności fizycznej i gotowości psychicznej. Przepisy te opisują także przebieg służby kandydackiej, która powinna być pełniona w systemie skoszarowanym z zapewnieniem odpowiedniego umundurowania i pełnieniem służb. Wymusza to zapewnienie strażakowi w służbie kandydackiej zakwaterowania i wyżywienia oraz organizację systemu pełnienia służb, podczas których nabywa on szereg umiejętności i cech oraz kształtuje postawy niezbędne w jego dalszej służbie w Państwowej Straży Pożarnej lub innych jednostkach ochrony przeciwpożarowej. Strażacy w służbie kandydackiej, będąc istotnym elementem systemu odwołów operacyjnych Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, są kierowani do działań ratowniczo-gaśniczych w pierwszej kolejności, co stanowi nie tylko uzupełnienie kształcenia w szkole, ale często jest dla nich najbardziej wartościowym doświadczeniem edukacyjnym w kształceniu pożarniczym, bo nabytym nie w warunkach laboratoryjnych i symulowanych, ale w realnych działaniach mających wpływ na ratowanie życia, zdrowia, mienia i środowiska ludzi;

- art. 20g, art. 20k i art. 20zb – celem zmiany przepisów dotyczących postępowania rekrutacyjnego do szkół policealnych (dla młodzieży i dla dorosłych) jest umożliwienie wprowadzenia w tych szkołach, w których program nauczania wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, dodatkowego kryterium w postaci wyniku sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzian ten będzie przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną i przeprowadzany przez komisję rekrutacyjną (zmiana w art. 20zb). Proponuje się, aby decyzję w tej sprawie wydawał, tak jak w przypadku szkół ponadgimnazjalnych (art. 20f ust. 5), minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek dyrektora szkoły, lecz w tym przypadku zaopiniowany pozytywnie przez ministra właściwego dla danego zawodu. W szkołach policealnych realizowane jest wyłącznie kształcenie zawodowe, które jest ściśle związane z kształtowaniem i rozwijaniem umiejętności niezbędnych do wykonywania tego zawodu. Dlatego też podjęcie kształcenia w danym zawodzie w szkole policealnej powinno być świadomym wyborem osoby posiadającej co najmniej wykształcenie

średnie, ograniczającym do minimum ryzyko nietrafnego wyboru, a tym samym przedwczesnego porzucenia nauki i zmiany kierunku kształcenia w trakcie nauki. Należy podkreślić, że proponowana zmiana jedynie umożliwia, a nie narzuca dyrektorowi szkoły skorzystanie z przedmiotowego rozwiązania, co pozwoli dyrektorowi szkoły policealnej na przyjęcie do szkoły kandydatów, którzy posiadają uzdolnienia lub predyspozycje przydatne w danym zawodzie, co umożliwi szkole płynne kształtowanie umiejętności słuchaczy w wybranym zawodzie. Planuje się wejście w życie niniejszego rozwiązania z dniem 31 marca 2015 r.;

- art. 20f ust. 2 – kandydaci do szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe, tj. zasadniczych szkół zawodowych lub techników, mogą składać wnioski o przyjęcie do trzech szkół publicznych, a nawet do więcej niż trzech wybranych szkół, jeśli organ prowadzący dopuści taką możliwość. Zgodnie z przepisem art. 20f ust. 1 do klasy pierwszej publicznej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe przyjmuje się kandydatów posiadających świadectwo ukończenia gimnazjum oraz zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych lub wyższych, uczniów tych szkół, studentów i uczestników studiów doktoranckich. W przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły prowadzącej kształcenie w kilku różnych zawodach lub do kilku szkół, ze względu na odmienne w każdym zawodzie czynniki szkodliwe lub uciążliwe w miejscu odbywania praktycznej nauki zawodu, kandydat otrzymywałby kilka skierowań i byłby zobowiązany do odbycia kilkakrotnie badań lekarskich. Ze względów racjonalnych i ekonomicznych zasadne jest więc poddanie się przez kandydata jednokrotnemu badaniu lekarskiemu dopiero wówczas, gdy zostanie on w szkołach, do których aplikuje, zamieszczony na liście kandydatów zakwalifikowanych i podejmie decyzję o ostatecznym wyborze zawodu, w którym podejmie kształcenie. Dlatego też po wprowadzeniu tej zmiany komisja rekrutacyjna nie będzie na etapie postępowania rekrutacyjnego brała pod uwagę posiadania przez kandydata tego zaświadczenia. Dołączenie zaświadczenia jest potwierdzeniem wyboru szkoły, a następnie po jego dostarczeniu – przyjęcie kandydata;
- art. 68a ust. 2 pkt 1 i 2 – zmiana polega na poszerzeniu zakresu zawodów, w których szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół

publicznych będą mogły prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe. Zmiana ta umożliwi szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe lepsze dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

3. Doprecyzowanie zadań organu prowadzącego szkołę w zakresie zapewnienia szkole, w ramach dotychczas świadczonej obsługi administracyjnej, również obsługi prawnej (zmiana art. 5 ust. 7 pkt 3 ustawy o systemie oświaty)

Dotychczas obowiązujące przepisy art. 5 ust. 7 i 9 ustawy o systemie oświaty wskazują, że organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność, zapewniając jej obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną. Z przepisu tego wywodzono, że systemowo w obsłudze administracyjnej, finansowej i organizacyjnej mieści się zapewnienie przez organ prowadzący również obsługi prawnej szkoły. W praktyce szkoły często korzystały ze wsparcia obsługi prawnej zapewnianej przez organ prowadzący.

Projektowany przepis ma charakter doprecyzowujący. Zmiana nie będzie rodziła dodatkowych skutków finansowych.

4. Finansowanie zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich (zmiana art. 5b i dodany art. 7e ustawy o systemie oświaty oraz art. 30 ust. 10b i art. 35a ustawy – Karta Nauczyciela)

Zmiana ma na celu ułatwienie finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Obecne przepisy ustawy – Karta Nauczyciela uniemożliwiają nauczycielom realizowanie w ramach stosunku pracy nawiązanego na podstawie tej ustawy dodatkowych zajęć z uczniem wynikających z projektów i programów finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej. Przydzielanie nauczycielom prowadzenia tych zajęć wiąże się z koniecznością zawierania dodatkowych umów o charakterze cywilnoprawnym po przeprowadzeniu postępowań określonych w przepisach w sprawie zamówień publicznych. W wyniku powyższych działań zajęcia, które, co do zasady, mają uzupełniać ofertę szkoły i odpowiadać na potrzeby uczniów danej szkoły, mogą być realizowane przez osoby niepracujące z uczniami danej szkoły.

W związku z powyższym w ustawie – Karta Nauczyciela dodaje się przepis art. 35a, zgodnie z którym nauczycielom wymienionym w art. 1 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób jak wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową (art. 35 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela). Zajęcia te będą przydzielane za zgodą nauczyciela. Nie będą one wliczane do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz.

Ponadto w art. 7e ustawy o systemie oświaty stworzona zostanie podstawa do zatrudnienia w szkole lub placówce publicznej nauczyciela w celu realizacji zajęć finansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej, tj. nauczyciela, który nie realizuje w tej szkole lub placówce publicznej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, posiadającego kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela. Nauczyciel taki będzie zatrudniany na zasadach określonych w ustawie – Kodeks pracy, z tym że za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć będzie otrzymywał wynagrodzenie nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć, ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie i realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w lp. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Proponowane zmiany ułatwią organizowanie w ramach programów finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej zajęć dla uczniów lub wychowanków zgodnie z ich potrzebami oraz przyczynią się do podniesienia jakości tych zajęć. Dyrektor szkoły będzie mógł bowiem powierzyć prowadzenie określonych zajęć przewidzianych w wymienionych projektach i programach nauczycielowi, który prowadzi już zajęcia z danym uczniem lub wychowankiem i zna jego potrzeby. Przyczyni się to do rozszerzenia dodatkowej oferty szkół i placówek publicznych dla uczniów i wychowanków w bezpiecznym i znanym im środowisku.

Wynagrodzenie nauczycieli finansowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie będzie uwzględniane przy rozliczaniu puli środków przeznaczonych na wynagrodzenia nauczycieli, które jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest wydatkować w roku budżetowym. Przepis ten zapewni, że gwarantowany przez ustawę – Karta Nauczyciela poziom wynagrodzeń nauczycieli nie będzie osiągnięty poprzez przydzielanie nauczycielom do realizacji powyżej pensum zajęć finansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto w celu ułatwienia wydatkowania środków z budżetu Unii Europejskiej umożliwia się zwiększanie środków na poszczególne składniki wynagrodzenia dla nauczycieli ponad ustawowo określony poziom nie tylko z dochodów własnych, ale również ze środków z budżetu Unii Europejskiej. W związku z tym, w art. 30 ust. 10b ustawy – Karta Nauczyciela wprowadza się odpowiednie dodatkowe zastrzeżenie, zgodnie z którym zwiększenie środków na poszczególne składniki wynagrodzenia dla nauczycieli ponad poziom średniego ustawowego wynagrodzenia nauczycieli może odbywać się wyłącznie z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

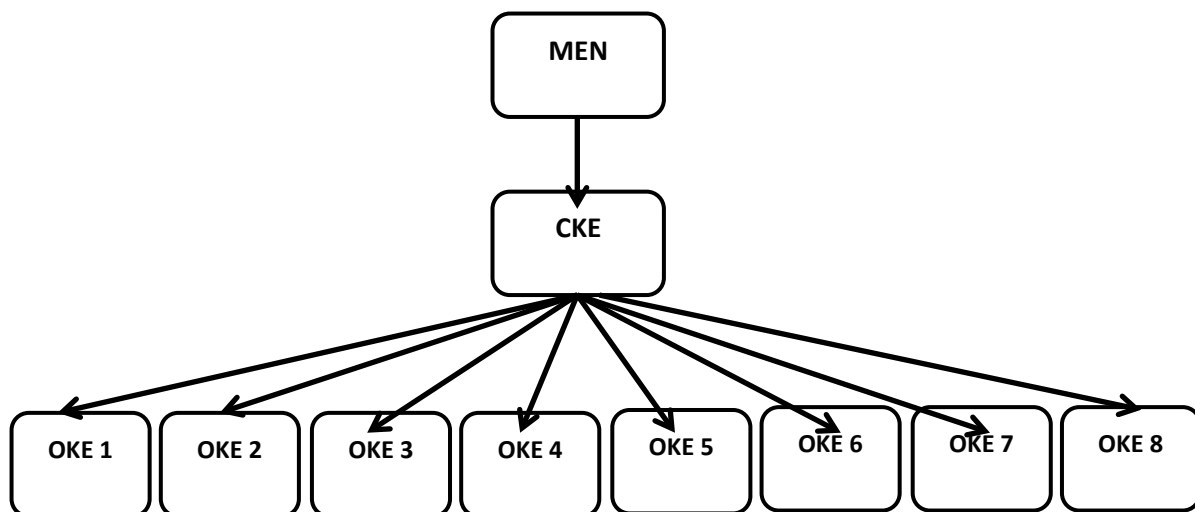
5. Zadania i struktura organizacyjna instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych, tj. Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych (zmiany w art. 9a, art. 9c, art. 9d i art. 9e ustawy o systemie oświaty)

Oprócz zmian wynikających z konieczności wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego w projekcie zaproponowane zostały zmiany legislacyjne obejmujące również organizację i zadania instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzanie sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych, usuwające niespójności dotychczasowego modelu. Zaproponowane w tym zakresie zmiany wynikają z potrzeby uwzględnienia i wykorzystania dotychczasowych doświadczeń zgromadzonych w trakcie 15 lat funkcjonowania tego systemu, jak również wyzwań stojących przed tym systemem, w tym związanych z możliwością wykorzystania narzędzi IT do organizacji i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych (tworzenie arkuszy egzaminacyjnych, e-egzaminy zawodowe).

Art. 1 pkt 10–12 projektu ustawy zmienia art. 9a, art. 9c, art. 9d i art. 9e ustawy o systemie oświaty i określa nową organizację instytucji odpowiedzialnych za

przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych oraz, związany z tym, zmieniony zakres kompetencji Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE) i okręgowych komisji egzaminacyjnych (oke).

Proponuje się zachowanie obecnej struktury systemu – Centralna Komisja Egzaminacyjna i 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych – z tym, że okręgowe komisje egzaminacyjne będą jednostkami podległymi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Obecnie CKE i oke są niezależnymi względem siebie jednostkami tworzącymi system egzaminacyjny, nad którymi nadzór pełni bezpośrednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Kompetencje koordynacyjne i nadzorcze Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wobec okręgowych komisji egzaminacyjnych dotyczą tylko wybranych obszarów wskazanych w art. 9a ust. 2 pkt 6 ustawy o systemie oświaty, tj. prac związanych z opracowaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych oraz prac związanych z przeprowadzeniem i ocenianiem sprawdzianu i egzaminów. Obecna struktura systemu egzaminów zewnętrznych, w której wszystkie 9 instytucji podlega bezpośrednio ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, sprawia, że realizacja tych kompetencji jest znacznie utrudniona.

Zmodyfikowanie dotychczasowej organizacji instytucji systemu egzaminów zewnętrznych poprzez przekazanie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nadzoru nad okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, który dotychczas był sprawowany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ma na celu zapewnienie pełnej spójności i lepszej efektywności systemu egzaminacyjnego. Taka struktura instytucji egzaminacyjnych jest bardziej logiczna z punktu widzenia założeń, jakie ma spełniać

system egzaminacyjny, a także bardziej funkcjonalna niż dotychczasowa. Proponowane rozwiązania pozwolą na tworzenie lepszych egzaminów przez efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów finansowych, kadrowych i organizacyjnych wszystkich jednostek działających w tym systemie. Powinny przyczynić się również do zwiększenia jednolitości działań związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ocenianiem prac egzaminacyjnych.

Proponuje się, aby zmiany w powyższym zakresie weszły w życie 1 stycznia 2016 r.

Zmieniany art. 9a ustawy o systemie oświaty określa ustawowe zadania CKE. Katalog tych zadań uwzględnia wszystkie dotychczasowe zadania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej związane z realizacją podstawowej funkcji CKE, przy czym opis tych zadań został doprecyzowany lub uzupełniony, oraz nowe zadania związane z przejściem nadzoru nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych.

W ramach sprawowanego nadzoru dyrektor CKE będzie mógł:

- wydawać dyrektorom oke wiążące ich wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;
- zwracać się do dyrektorów oke o przygotowanie i przekazanie informacji, dokumentów i sprawozdań dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;
- przeprowadzać kontrole w okręgowych komisjach egzaminacyjnych.

Wśród zadań CKE przewidziano również ogłaszanie w Biuletynie Informacji Publicznej:

- a) komunikatów w sprawie harmonogramu przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów oraz w sprawie materiałów i przyborów pomocniczych, z których zdający może korzystać w trakcie sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, a także listy systemów operacyjnych, programów użytkowych oraz języków programowania w przypadku egzaminu maturalnego z informatyki oraz o szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- b) informacji o zasadach organizacji i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

Podobnie jak dotychczas, do zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej będzie należało organizowanie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych. Projekt ustawy przewiduje również, że dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej będzie miał możliwość powierzenia wybranych zadań w zakresie druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych dyrektorom okręgowych komisji egzaminacyjnych, jeżeli będzie to uzasadnione ze względu na racjonalność wydatków związanych z przeprowadzeniem sprawdzianu i egzaminów. Może mieć to miejsce np. w przypadku druku i dystrybucji materiałów niezbędnych do przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego lub występujących lokalnie egzaminów z określonych kwalifikacji w zawodzie.

Nowym zadaniem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej będzie również nadawanie statutów okręgowym komisjom egzaminacyjnym oraz powoływanie i odwoływanie dyrektorów okręgowych komisji egzaminacyjnych (zmiana art. 9d ustawy o systemie oświaty).

Nadzór nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, tak jak obecnie, będzie sprawował minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. W ramach sprawowanego nadzoru minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie mógł:

- wydawać dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wiążące go wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;
- zwracać się do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o przygotowanie i przekazanie informacji, dokumentów i sprawozdań dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;
- przeprowadzać kontrole w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

W kompetencjach ministra pozostaje również powoływanie i odwoływanie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz wydawanie zgody na powołanie i odwołanie wicedyrektorów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Jednocześnie przepis przejściowy projektu ustawy zakłada, że dotychczasowi dyrektorzy i wicedyrektorzy odpowiednio Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych, po wejściu w życie ww. zmian, nadal będą pełnić swoje funkcje.

Zakres zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych (art. 9c ustawy o systemie oświaty) został określony w sposób uwzględniający zmiany wprowadzone w zadaniach Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w szczególności powierzenie CKE nadzoru nad komisjami okręgowymi.

Zadania dotyczące przygotowywania propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminów eksternistycznych, a także przygotowywania propozycji zadań do informatorów, okręgowe komisje egzaminacyjne będą realizować w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. Obecny system tworzenia zadań i arkuszy egzaminacyjnych nie sprawdza się w pełni. Rozwiązania w tym zakresie, polegające na tym, że każda z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych przygotowuje własne propozycje zadań i arkuszy egzaminacyjnych, z których następnie Centralna Komisja Egzaminacyjna ustala zestawy wykorzystywane do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, skutkują niepotrzebnym powieleniem tych zadań i są powodem przeciążenia systemu. Taki sposób tworzenia arkuszy egzaminacyjnych nie sprzyja również doskonaleniu jakości zadań i arkuszy egzaminacyjnych. Zaproponowana zmiana dotycząca systemu tworzenia zadań i arkuszy egzaminacyjnych, polegająca na przygotowywaniu przez poszczególne okręgowe komisje egzaminacyjne propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych w węższym zakresie, określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, zracjonalizuje ten proces i będzie sprzyjała podnoszeniu jakości zadań egzaminacyjnych. Wprowadzenie narzędzi umożliwiających dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej różnicowanie podziału między komisje okręgowe szczegółowych zadań, związanych z przygotowaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych, pozwoli w konsekwencji na wyspecjalizowanie się poszczególnych okręgów w przygotowywaniu zadań do konkretnych przedmiotów egzaminacyjnych lub kwalifikacji. Umożliwi również wdrożenie do systemu rezultatów projektu systemowego Budowa banków zadań, w ramach którego tworzone są zadania egzaminacyjne.

Do dotychczasowego katalogu zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych dodano:

- przeprowadzanie próbnego zastosowania zadań w zakresie określonym przez Centralną Komisję Egzaminacyjną;
- szkolenia egzaminatorów (nie tylko kandydatów na egzaminatorów);

- wykonywanie innych zadań zleconych przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W art. 9c i art. 9d ustawy o systemie oświaty wprowadza się również inne zmiany o charakterze dostosowującym.

Zmiana w art. 9c ust. 4 jest uzasadniona głównie potrzebami pracodawców, którzy chcą zostać egzaminatorami, ale nie zawsze mogą spełnić wymagania 3-letniego stażu pracy w zawodzie w okresie ostatnich 6 lat przed złożeniem wniosku o wpis do ewidencji. Projektowany przepis ułatwi pracodawcom dostęp do uzyskania statusu egzaminatora, a tym samym przyczyni się do usprawnienia organizacji części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Jest to szczególnie ważne w przypadku zawodów, w których brakuje egzaminatorów.

W art. 9d ustawy o systemie oświaty przewiduje się wprowadzenie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania – w drodze rozporządzenia – regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Art. 9e ustawy o systemie oświaty został poszerzony o regulacje dotyczące ochrony materiałów egzaminacyjnych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem i postępowania w przypadku zaistnienia takiej sytuacji, znajdujące się obecnie w akcie wykonawczym.

6. Zasady w zakresie postępowania rekrutacyjnego do szkół sportowych i szkół dwujęzycznych, a także w zakresie przechodzenia uczniów do szkół różnych typów (zmiany w art. 20h, art. 20j, art. 20zh ustawy o systemie oświaty)

- Zmiana art. 20h ust. 1 ma na celu umożliwienie przyjmowania do klas wyższych szkół podstawowych sportowych i szkół z oddziałami sportowymi lub mistrzostwa sportowego niż klas pierwszych. Polega na dodaniu wyrażenia „lub do klasy wyższej niż pierwsza w tych szkołach, w przypadku gdy szkolenie w danym sporcie rozpoczyna się w tej klasie”. Zmiana podyktowana jest potrzebą dostosowania postępowania rekrutacyjnego do ww. szkół do przepisów zawartych w akcie wykonawczym do ustawy o systemie oświaty, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. poz. 1129), regulującego funkcjonowanie szkół,

w których prowadzi się szkolenie sportowe, wskazującego sporty, w których to szkolenie rozpocząć można począwszy od I klasy szkoły podstawowej, tj. pływanie, gimnastyka artystyczna, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, łyżwiarstwo figurowe, narciarstwo alpejskie i tenis stołowy. W przypadku pozostałych sportów szkolenie może rozpocząć się dopiero od IV klasy szkoły podstawowej. Wobec powyższego obecne brzmienie przepisu art. 20h ust. 1 ustawy o systemie oświaty, którego treść odnosi się do przyjmowania kandydatów do klasy I, mogłoby znacznie utrudnić w przyszłości, tj. po okresie przejściowym, przeprowadzanie postępowania rekrutacyjnego do klasy IV publicznej szkoły podstawowej sportowej, publicznej szkoły podstawowej mistrzostwa sportowego i szkoły podstawowej z oddziałami sportowymi.

- W związku ze zmianą art. 20j ust. 1, polegającą na rezygnacji z obowiązku przygotowania przez CKE sprawdzianu kompetencji językowych dla celów rekrutacji do szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej i nadania kompetencji w tym zakresie radom pedagogicznym tych szkół, wprowadza się zmianę brzmienia art. 20l pkt 1, tj. delegacji do wydania rozporządzenia dotyczącego sposobu przeliczania na punkty kryteriów, o których mowa w projektowanym art. 20j. W związku z powyższym wprowadza się również zmiany w przepisach przejściowych w art. 11 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7). W obecnie obowiązującym przepisie art. 11 ust. 1 okres przejściowy dotyczy rekrutacji na lata 2016/2017 i 2017/2018. Zmiana polega na skróceniu okresu przejściowego o jeden rok, tj. do rekrutacji na rok 2016/2017. W tym czasie rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych podlegać będą uczniowie z roczników, których zmiany wprowadzone ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. objęły już jako uczniów gimnazjum. Dla tych uczniów zmiany rozciągnięto w czasie, wprowadzając przepisy przejściowe, tak aby nie zmieniły one sytuacji uczniów i wybranej przez nich dalszej ścieżki kształcenia. W rekrutacji na rok szkolny 2017/2018 do szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyć będą kandydaci, których nowe rozwiązania objęły przed dniem rozpoczęcia nauki w gimnazjum, i swoją ścieżkę dalszego kształcenia planują, kierując się nowymi przepisami.

- W art. 20zh projektowana zmiana dotyczy brzmienia delegacji dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczegółowych warunków przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu,
  - 2) przypadków, w których uczeń przechodzący z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły innego typu, może być przyjęty do klasy programowo wyższej niż to wynika z kopii arkusza ocen ucznia lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia,
  - 3) szczegółowych warunków przechodzenia ucznia z publicznej szkoły lub niepublicznej szkoły o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do publicznej szkoły tego samego typu

- uwzględniając potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego.

Obecna delegacja zawarta w art. 20zh ust. 4 ustawy o systemie oświaty uniemożliwia określenie szczegółowych warunków przechodzenia ucznia ze szkoły niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej jednego typu do innego typu szkoły publicznej. Zmiana spowoduje, że uczeń realizujący obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej będzie miał określone regulacje umożliwiające przejście do szkoły publicznej.

W art. 20zh ust. 4 proponuje się również rozszerzyć delegację o kwestie dotyczące kontynuacji nauki języka obcego i wyrównywania różnic programowych przez ucznia przechodzącego do szkoły tego samego typu. Ta kwestia nie jest obecnie uregulowana w przepisach oświatowych.

Zgodnie z treścią projektowanego ww. przepisu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu określi kwestie dotyczące kontynuacji nauki języka obcego i wyrównywania różnic programowych przez ucznia przechodzącego do szkoły innego typu. Regulacje w tym zakresie powinny dotyczyć zarówno uczniów przechodzących do szkół tego samego typu, jak i do szkół innego typu.

Zmiany w ust. 2 art. 20zh polegają na zastąpieniu przyjmowania ucznia do innego typu publicznej szkoły na podstawie świadectwa ukończenia klasy programowo niższej, obowiązkiem przedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem – przez dyrektora szkoły, do której uczęszczał – kopii arkusza ocen lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty.

Proponuje się również możliwość przejścia ucznia z niepublicznej szkoły nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej do publicznej szkoły tego samego typu po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych przeprowadzanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb.

7. Zwiększenie kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla niektórych uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (zmiany w art. 22ae ustawy o systemie oświaty)

Proponowana zmiana umożliwi zwiększenie kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność. Uczniowie niepełnosprawni powinni mieć możliwość korzystania z podręczników, materiałów dydaktycznych oraz materiałów ćwiczeniowych, które uwzględniają ograniczenia wynikające z dysfunkcji. Wymaga to przygotowania odrębnych podręczników i materiałów, które ze względu na ograniczoną grupę odbiorców w danym roczniku (do 3% populacji uczniów) będą znacząco droższe od takich samych materiałów przygotowywanych dla uczniów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Jednocześnie ze względu na specyfikę zaburzeń, rodzaj szkoły, wybór programów lub klasę, w której dany uczeń się uczy, nie można określić w sposób jednoznaczny kwoty dofinansowania dla takiego ucznia, co uniemożliwia wpisanie jej do ustawy o systemie oświaty. Elastyczne realizowanie takiego zadania powoduje lepsze wykorzystanie środków budżetowych, zapewniając jednocześnie jednakową jakość udzielanej pomocy dla wszystkich uczniów ze strony państwa.

Projektowany przepis umożliwi kierowanie środków finansowych do szkół podstawowych i gimnazjów, tak aby dyrektorzy tych szkół mogli zwiększać kwoty

przeznaczone na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przewidzianych na ucznia w art. 22ae ustawy o systemie oświaty, o wartości wynikające z pomnożenia kwot wynikających z art. 22ae ust. 5 przez wskaźniki określone w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w ramach przedziałów określonych w ustawie (projektowany art. 22aga). Wskaźniki te będą mieściły się co do zasady w przedziale od 2 do 3, natomiast w przypadku uczniów słabowidzących korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych wydrukowanych w druku powiększonym – od 5 do 10, a w przypadku uczniów niewidomych korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych wydrukowanych w systemie Braille’a – od 10 do 25. Oznacza to, dla przykładu, że dla ucznia niepełnosprawnego w gimnazjum, korzystającego z podręczników dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kwota dotacji celowej będzie mieściła się w przedziale od 500 zł do 750 zł, a jeśli będzie uczniem niewidomym – w przedziale od 2500 zł do 6250 zł. Umożliwi to dokonywanie zakupów przez szkołę podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność o wartości większej niż przewidziana w art. 22ae ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

Zmiana została zaprojektowana poprzez dodanie ust. 5a do art. 22ae ustawy o systemie oświaty i konsekwentne zmiany w art. 22ae ust. 6 i 9 oraz art. 20i. Rozwiązanie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy.

8. Wybór rady rodziców (zmiany w art. 53 ustawy o systemie oświaty)

Aktualnie obowiązujący przepis art. 53 ust. 3 określa, że wybory do rad rodziców przeprowadzane są na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym. Proponowane zmiany eliminują konieczność wyboru rad rodziców w każdym roku szkolnym, łącząc zarazem ich kadencyjność z poszczególnymi etapami edukacyjnymi. Projektowany przepis przewiduje ponadto, że w przypadku zmniejszenia się składu rady rodziców przed upływem kadencji, przeprowadzane są wybory uzupełniające.

9. Liczba uczniów w oddziałach klas I–III (zmiany w art. 61 ustawy o systemie oświaty)

Art. 61 ust. 3 ustawy o systemie oświaty określa, że od roku szkolnego 2014/2015 zajęcia w klasach I szkoły podstawowej są prowadzone w oddziałach liczących nie więcej niż 25 uczniów. W kolejnych latach szkolnych zasada ta obowiązywać będzie również w oddziałach klas II i III.

Z informacji przekazywanych do MEN przez organy prowadzące, dyrektorów szkół podstawowych oraz rodziców wynika, że określenie maksymalnej liczby uczniów w oddziałach klas I–III może spowodować wiele problemów organizacyjnych, gdy do oddziału liczącego już 25 uczniów w trakcie roku szkolnego zgłosi się kolejny zamieszkały w jej obwodzie. W takiej sytuacji dyrektor szkoły publicznej, działając zgodnie z art. 20a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, powinien podzielić oddział na dwa mniejsze. Zasada ta powodować może m.in. problemy lokalowe czy konieczność dostosowania planu zajęć dydaktycznych. Może mieć także wpływ na zmienność pracy szkoły. Przede wszystkim jednak spowoduje rozdzielenie grupy rówieśników, między którymi zawiązały się relacje emocjonalne i koleżeńskie, zrodziło się poczucie bezpieczeństwa i więzi z wychowawcą.

Projektowana zmiana dopuszcza możliwość zwiększenia liczby uczniów w oddziale klas I–III w trakcie roku szkolnego. Jednakże, z uwagi na konieczność zapewnienia uczniom właściwych warunków realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w przypadku gdy liczba uczniów zostanie zwiększona o więcej niż 2, zatrudnia się asystenta nauczyciela. W każdym przypadku zwiększenia liczby uczniów, dyrektor szkoły zobowiązany jest do powiadomienia organu prowadzącego oraz uzyskania jego zgody w zakresie przyjętych rozwiązań. Jednocześnie, w każdym przypadku zwiększenia liczby uczniów w oddziale klas I–III, dyrektor szkoły będzie obowiązany uzyskać również zgodę rady oddziałowej rodziców. Zmiana ta zapewni rodzicom prawo współdecydowania o warunkach pracy danego oddziału szkolnego.

10. Dodawany do ustawy art. 71aa dotyczy placówek artystycznych, nad którymi nadzór pedagogiczny sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

W art. 71aa doprecyzowano zasady działania placówki artystycznej oraz jej organizację w zakresie prowadzonych przez placówkę specjalności kształcenia, a także zasad oceniania uczniów placówki artystycznej na poziomie ustawy.

Zgodnie z ww. art. 71aa placówka artystyczna umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej.

Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej są prowadzone zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i art. 32a ust. 4.

Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny placówki, opracowany przez dyrektora placówki artystycznej i zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej, w tym specjalność, w ramach której placówka prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa ramowy statut placówki artystycznej.

Ocenianie w placówce artystycznej polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w placówce artystycznej zajęć edukacyjnych artystycznych.

Ocenianie odbywa się w formach określonych w statucie placówki artystycznej na zakończenie każdego semestru i ma za zadanie wskazanie postępów w rozwoju uzdolnień artystycznych ucznia.

11. Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zmiany w art. 3 pkt 2a i dodany pkt 18a, art. 16 ust. 11a oraz art. 71b ustawy o systemie oświaty)

W słowniku ustawy dookreślono definicję oddziału integracyjnego, w związku ze zmianą porządkującą w wyniku uchylecia art. 71b ust. 7 pkt 3 ustawy o systemie oświaty (art. 3 pkt 2a), oraz wprowadzono definicję specyficznych trudności w uczeniu

się zawartą obecnie w aktach wykonawczych do ustawy o systemie oświaty (dodany pkt 18a).

Wskazano również, że w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie stosuje się przepisów dotyczących przeprowadzania rocznych egzaminów klasyfikacyjnych związanych ze spełnieniem przez ucznia obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą (art. 16 ust. 11a).

W art. 71b ustawy o systemie oświaty doprecyzowano, że kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach (młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim oraz dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki).

Wskazano również, że uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania w oparciu o indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w publicznej poradni specjalistycznej, określając jednocześnie zakres tego programu.

Zaproponowano również wydanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jednego rozporządzenia określającego warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, odpowiednio w innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ww. ośrodkach,

uwzględniając rodzaje niepełnosprawności wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, konieczność opracowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla ucznia, a także zatrudnienia specjalistów do realizacji tego programu. Obecnie kwestie te regulują dwa rozporządzenia – jedno dotyczy przedszkoli i szkół ogólnodostępnych oraz przedszkoli i szkół oraz oddziałów integracyjnych, a drugie przedszkoli i szkół oraz oddziałów specjalnych, a także ww. ośrodków.

Ponadto doprecyzowano, że projektowane przepisy art. 71b ust. 1, 1a i 1b oraz przepisy wydane na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 stosuje się odpowiednio do przedszkoli niepublicznych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych (art. 85a).

12. Zadania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym (zmiany w art. 77a ustawy o systemie oświaty)

Proponuje się – w związku z zadaniami nałożonymi na placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, prowadzone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, związane z tworzeniem systemu wspomagania – rozszerzyć przepisy art. 77a ustawy o:

- zobowiązanie tych placówek do podejmowania działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek;
- umożliwienie ministrom prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli powierzania wykonywania zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji, po zapewnieniu środków na ich realizację.

13. Niepubliczne szkoły artystyczne (zmiany w art. 82, art. 83, art. 85, art. 86, art. 88 i art. 89 ustawy o systemie oświaty)

Zmiany w art. 82–85 doprecyzowują uprawnienia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w zakresie wpisywania do prowadzonej ewidencji szkół artystycznych wraz z nadaniem im uprawnień szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności. Dodatkowo proponowane przepisy umożliwiają przekazanie zadań związanych z prowadzeniem ewidencji niepublicznych szkół artystycznych powołanej przez ministra specjalistycznej jednostce nadzoru.

Projektowany art. 86 ust. 3 przenosi uprawnienia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratora oświaty do nadawania uprawnień szkoły publicznej szkole niespełniającej warunków określonych w art. 7 ust. 3, w szczególności, jeżeli uzna ją za eksperymentalną, na ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i specjalną jednostkę nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1, względem szkół artystycznych.

14. Wymogi dotyczące wychowawcy lub kierownika formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży (zmiany w art. 92a ustawy o systemie oświaty)

Zmiana ma na celu objęcie normą art. 92a ust. 1 w sposób wyczerpujący wszystkich środków karnych wymienionych w art. 41a § 1 Kodeksu karnego. W obowiązującym stanie prawnym w ustawie o systemie oświaty pominięto środek karny w postaci zakazu zbliżania się do określonych osób.

15. Uznawanie świadectw szkolnych i dokumentów wydanych za granicą (zmiana w art. 93 i art. 93a–93h ustawy o systemie oświaty)

W obecnym stanie prawnym zasady uznawania w Polsce świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą reguluje art. 93 ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. Nr 63, poz. 443).

Konieczność zmian unormowań w obszarze uznawania zagranicznych dokumentów o wykształceniu wynika z doświadczeń zebranych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na przestrzeni blisko 20 lat obowiązywania obecnych rozwiązań, w tym licznych sygnałów o trudnościach w stosowaniu obowiązujących procedur, zgłaszanych do Ministra Edukacji Narodowej zarówno przez kuratorów oświaty, jak również przez zainteresowane osoby ubiegające się o uznanie w Polsce świadectw wydanych za granicą.

Głównymi celami zaproponowanych zmian art. 93 są:

- 1) poprawa skuteczności oraz skrócenie czasu postępowania prowadzącego do uznania wykształcenia uzyskanego za granicą, a w konsekwencji umożliwienie posiadaczom świadectw wydanych za granicą szybszego podejmowania dalszej nauki lub pracy w Polsce;

- 2) realizacja zobowiązań międzynarodowych Polski w zakresie uznawalności wykształcenia, w tym umów dwustronnych oraz Konwencji lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997;
- 3) poprawa spójności systemu uznawania w Polsce świadectw i dyplomów uzyskanych za granicą w świetle wprowadzonych w ciągu ostatnich lat nowych uregulowań prawnych w zakresie uznawania zagranicznych dyplomów ukończenia szkół wyższych.

Wprowadzone zmiany

W art. 93 ust. 1 poszerzono katalog świadectw i innych dokumentów uznawanych z mocy prawa, czyli bez konieczności przeprowadzania postępowania administracyjnego. Dotychczas grupa ta obejmowała świadectwa objęte umowami międzynarodowymi, dyplomy IB (International Baccalaureate), wydawane przez organizację International Baccalaureate Organization w Genewie, oraz dyplomy EB (European Baccalaureate), wydawane przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. Nowy przepis postuluje uznawanie z mocy prawa także świadectw maturalnych, uprawniających do podjęcia studiów wyższych w państwie wydania, które jest państwem członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Takie rozwiązanie będzie wsparciem polityki prowadzonej przez rząd polski na rzecz mobilności akademickiej, zwłaszcza w celu zwiększenia liczby osób z zagranicznymi świadectwami maturalnymi, podejmujących studia wyższe w Polsce. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wprowadził w 2011 r. zasadę uznawania, z mocy prawa, uprawnień do kontynuacji studiów wyższych w Polsce osób, które posiadają dyplomy ukończenia studiów wyższych: 3-letnich, pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub co najmniej 4-letnich jednolitych, wydane w państwach UE, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i OECD. Ponadto 10-letnia współpraca Ministerstwa Edukacji Narodowej w dziedzinie edukacji z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, także z udziałem państw EOG, jak również wieloletnia współpraca z OECD dają podstawy do stwierdzenia, że nie zachodzi obawa negatywnych skutków takiego rozwiązania, tj. nie budzi wątpliwości

co do poziomu przygotowania do studiów wyższych w Polsce absolwentów szkół średnich z tej grupy państw, którzy mają prawo dostępu do studiów wyższych w państwie wydania świadectwa. Każde z państw należących do wymienionych organizacji stosuje krajowe mechanizmy służące zapewnieniu dobrej jakości kształcenia we własnym systemie edukacji. Ponadto decyzję o przyjęciu na studia wyższe posiadacza zagranicznego świadectwa podejmuje uczelnia, rozstrzygając tym samym o przyjęciu lub odmowie przyjęcia absolwenta szkoły zagranicznej.

Dodatkowym argumentem, przemawiającym za przyjęciem takiego rozwiązania, jest kwestia wzajemności w uznawaniu świadectw dojrzałości. Przepisy w tej sprawie znajdują się w gestii odpowiednich władz w każdym państwie, jednak regułą jest uznawanie prawa posiadaczy polskiego świadectwa dojrzałości do podejmowania studiów w innym państwie UE, EOG lub OECD, bez dodatkowych, przewlekłych procedur. Regułą jest rozstrzygnięcie o przyjęciu absolwentów polskich szkół (liceów lub techników) przez same uczelnie lub upoważnione instytucje, na podstawie ocen uzyskanych w szkole ponadpodstawowej oraz na egzaminie maturalnym. Kandydaci na studia muszą ponadto udokumentować biegłą znajomość języka obcego, w którym odbywać się będą studia.

W okresie ostatnich 10 lat nie odnotowano spraw zgłaszanych przez obywateli polskich, którzy mieliby problemy z uznaniem polskich świadectw dojrzałości w państwach UE. W art. 93 ust. 2 powtarza się dotychczasową zasadę, że świadectwa i inne dokumenty uzyskane za granicą są uznawane na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

W art. 93 ust. 3 odstępuje się od zasady uznawania zagranicznego świadectwa za równorzędne z odpowiednim świadectwem ukończenia szkoły polskiej, określonym w ustawie, na rzecz nowej zasady uznawania, że świadectwo zagraniczne (lub inny dokument) potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub średnie, w rozumieniu art. 11 ustawy o systemie oświaty.

Wskazanie odpowiedniego świadectwa polskiego, wydanego przez odpowiedni typ i rodzaj szkoły polskiej, jako równorzędnego ze świadectwem zagranicznym często było niemożliwe ze względu na brak analogicznej szkoły czy przebiegu lub kierunku kształcenia. Proponowane rozwiązanie usuwa tę trudność, wprowadzając nową elastyczną regułę, polegającą na uznawaniu poziomu wykształcenia.

Uznawanie równorzędności świadectw było terminologią stosowaną w umowach bilateralnych zawieranych w latach 70. XX wieku przez rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną, Arabską Republiką Syryjską, Ludową Republiką Bułgarii, Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii, Węgierską Republiką Ludową oraz Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, a także w tzw. Konwencji praskiej, czyli Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni i tytułów naukowych (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28), której stronami były państwa socjalistyczne. Od sierpnia 2006 r. Rzeczpospolita Polska nie jest stroną Konwencji praskiej, wypowiedziano także ww. umowy bilateralne.

Terminu „uznanie równorzędności świadectw” nie stosuje się w umowach zawieranych z państwami członkowskimi UE (z wyjątkiem umów zawartych z Republiką Czeską w 2006 r. oraz z Republiką Słowacką w 2005 r.).

W kwestiach uznawania świadectw wydanych za granicą Polska powinna uwzględniać – podobnie jak pozostałe państwa członkowskie Unii Europejskiej (oprócz Grecji, która jeszcze nie zakończyła procedury) – postanowienia tzw. Konwencji lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997, ratyfikowanej przez Polskę w 2004 r. Konwencja lizbońska nie zobowiązuje stron do uznawania równorzędności świadectw zagranicznych i krajowych, lecz do uznania praw posiadacza świadectwa zagranicznego do kontynuowania nauki na określonym poziomie w innym państwie, analogicznie do praw uzyskanych w państwie wydania dokumentu. Zatem każde państwo będące stroną Konwencji, w tym Polska, powinno uznać świadectwo zagraniczne jako uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, jeśli jego posiadacz ma prawo do podjęcia studiów wyższych w państwie wydania.

Odstąpienie od uznawania równorzędności spowoduje odbiurokratyzowanie procedury uznawania świadectw maturalnych, objętych umowami dwustronnymi, zawartymi przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, w których uzgodniono, że świadectwa dojrzałości uzyskane w jednym z państw-stron umowy uprawniają do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w drugim państwie, będącym stroną umowy. Jednak ze względu na brak postanowienia o uznaniu równorzędności świadectw zagranicznych z polskim

świadectwem dojrzałości dokumenty te nie były w Polsce uznawane z mocy prawa, lecz podlegały dodatkowej procedurze nostryfikacyjnej. Dotyczy to następujących umów:

- z Rządem Republiki Austrii o ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1996 r. Nr 39, poz. 169 i 170),
- z Rządem Republiki Białorusi o uznaniu ekwiwalencji w szkolnictwie wyższym, równoważności stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki (M.P. z 2005 r. Nr 26, poz. 288),
- z Rządem Republiki Francuskiej o wzajemnym uznawaniu dokumentów uprawniających do wstępu na studia wyższe, okresów studiów, dyplomów, tytułów i stopni (M.P. z 2009 r. Nr 23, poz. 299),
- z Rządem Republiki Litewskiej o wzajemnym uznawaniu dokumentów uprawniających do podejmowania studiów wyższych oraz uznawaniu okresów studiów, tytułów zawodowych, stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki (M.P. z 2005 r. Nr 71, poz. 979),
- z Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnym uznawaniu akademickim dokumentów o wykształceniu i równoważności stopni z 2005 r. (M.P. z 2006 r. Nr 79, poz. 783 i 784),
- z Rządem Republiki Federalnej Niemiec w sprawie założenia polsko-niemieckiej Szkoły Spotkań i Dialogu im. Willy'ego Brandta (Dz. U. z 2005 r. Nr 166, poz. 103).

Nowe podejście wynika także z aktualnych uregulowań prawnych, dotyczących szkolnictwa zawodowego, w tym z wprowadzenia egzaminu zewnętrznego, potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Konsekwentnie rozdzielono kwestię potwierdzania kwalifikacji zawodowych uzyskanych za granicą od uznawania poziomu wykształcenia. Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami, uznanie przez kuratora oświaty danego świadectwa lub dokumentu wydanego za granicą za dokument potwierdzający w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie zasadnicze zawodowe nie będzie tożsame z potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych. Potwierdzanie kwalifikacji zawodowych, także uzyskanych za granicą, znajduje się w gestii samych pracodawców lub kompetentnych dla danego zawodu gremiów (np. izb branżowych). Ponadto osoby z potwierdzonym przez kuratora oświaty wykształceniem zasadniczym zawodowym mogą przystąpić do wybranego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Dodatkowo w art. 93 ust. 3 wprowadzono zmianę trybu postępowania w celu uznania świadectwa. Wydawanie zaświadczenia o uznaniu świadectwa lub postanowienia o odmowie uznania świadectwa zostanie zastąpione przez wydawanie decyzji administracyjnej o uznaniu lub o odmowie uznania świadectwa stosownie do przepisów ustawy i wydanego na jej podstawie rozporządzenia, a w zakresie w nich nieuregulowanym – przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Dotychczasowy tryb działu VII Kodeksu postępowania administracyjnego okazał się nieadekwatny do zakresu czynności, w tym czynności uznaniowych, podejmowanych przez organ administracji w toku postępowania o uznanie zagranicznego świadectwa oraz ograniczenia w praktyce. Zmiana przyczyni się do większej skuteczności i elastyczności postępowania oraz skrócenia czasu trwania postępowania prowadzącego do uznania wykształcenia uzyskanego za granicą. Będzie to stanowiło istotne ułatwienie dla posiadaczy świadectw wydanych za granicą, gdyż w praktyce umożliwi szybsze podejmowanie dalszej nauki lub pracy w Polsce.

W art. 93 ust. 4 wprowadzono możliwość uznania zakresu uprawnień do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce osoby posiadającej świadectwo zagraniczne także w przypadku, gdy w państwie wydania (UE, EOG lub OECD) posiadane świadectwo uprawnia do ubiegania się o przyjęcie jedynie na wybrany kierunek studiów. Zgodnie z art. IV.3 Konwencji lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997, ratyfikowanej przez Polskę w 2004 r., w takich przypadkach państwo przyjmujące powinno umożliwić dostęp do podobnych, konkretnych kierunków studiów.

W art. 93a wprowadzono możliwość potwierdzania wykształcenia, w drodze decyzji administracyjnej, przez kuratora oświaty, w przypadku gdy przedłożenie oryginału lub duplikatu świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, albo uwierzytelnienie tego świadectwa lub dokumentu napotyka trudne do usunięcia przeszkody. Przepis ten jest skierowany przede wszystkim do cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub którym udzielono ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z odrębnymi przepisami. Uzasadnieniem takiego rozwiązania jest przepis art. 9 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z późn. zm.), zgodnie z którym dane cudzoziemca, na podstawie których jest możliwe ustalenie nadania

statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej, nie mogą być udostępniane władzom oraz instytucjom publicznym kraju jego pochodzenia.

Przepis dotyczący możliwości potwierdzenia wykształcenia w art. 93a będzie mieć zastosowanie również w odniesieniu do obywateli polskich, którzy wrócili do Polski z państw objętych zamieszkami wojennymi lub klęską żywiołową bądź innymi kryzysami humanitarnymi, co uniemożliwia uwierzytelnienie oraz skompletowanie wymaganych dokumentów.

W dodanych przepisach art. 93b–93g określono podstawowe zasady i warunki przeprowadzania postępowania administracyjnego w sprawie uznania zagranicznego dokumentu o wykształceniu oraz postępowania administracyjnego w sprawie potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą.

W art. 93b ust. 1 wskazano właściwość kuratora oświaty jako organu wydającego decyzje w sprawach uznania świadectw i dokumentów wydanych za granicą lub w sprawach potwierdzenia wykształcenia. Ponadto uregulowano, że decyzje administracyjne w sprawach uznania świadectw i dokumentów lub w sprawach potwierdzenia wykształcenia podejmuje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy, a w przypadku braku miejsca zamieszkania na terenie RP – kurator oświaty właściwy ze względu na siedzibę instytucji, w której wnioskodawca zamierza złożyć świadectwo uzyskane za granicą.

W art. 93b ust. 2 uregulowano, że decyzje administracyjne w sprawach potwierdzenia wykształcenia wnioskodawców nieposiadających kompletnej dokumentacji przebiegu nauki za granicą, którzy są obywatelami państw trzecich lub bezpaństwowcami o statusie uchodźcy lub pod ochroną uzupełniającą, lub obywatelami państw trzecich, posiadającymi zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, podejmuje kurator oświaty właściwy dla województwa mazowieckiego. Celem wskazania jednego organu było ujednoczenie postępowania wobec tej grupy wnioskodawców w skali kraju, przy zachowaniu jakości procedur. Kurator oświaty właściwy dla województwa mazowieckiego został wskazany ze względu na dotychczasowe doświadczenie w rozpatrywaniu wniosków o uznanie świadectw zagranicznych (największa liczba rozpatrzonych wniosków w 2013 r. w skali kraju – na podstawie danych MEN za 2013 rok), jak również ze względu na fakt, że największa liczba osób o statusie uchodźcy lub pod ochroną uzupełniającą,

korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, mieszka w województwie mazowieckim (na podstawie danych MPiPS za 2013 rok).

W art. 93c ust. 1 przedstawiono syntetycznie elementy będące przedmiotem porównania świadectwa zagranicznego, dokonywanego przez organ, stanowiąc, że kurator oświaty dokonuje porównania przebiegu kształcenia wnioskodawcy za granicą. Zrezygnowano z porównania zajęć wiodących, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą w § 5, § 6, § 7 i § 8. Jako nowe elementy porównania wprowadzono treści kształcenia, standardy wymagań i oceniania oraz zakładane efekty uczenia się. Zachowano, jako element porównania, planowy czas trwania nauki (obecnie § 5, § 6, § 7 i § 8 w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą).

Zmiana ta ma charakter porządkujący, odpowiadający aktualnym tendencjom zmian w systemach edukacji zarówno Polski, jak też w państwach UE i OECD. Ponadto prowadzi do uelastycznienia, a przez to – ułatwienia postępowania w celu uznania danego świadectwa zagranicznego, umożliwiając kuratorowi porównywanie różnych aspektów wykształcenia uzyskanego za granicą.

Jako dodatkowy element porównania wprowadzono prawo do kontynuowania nauki na określonym poziomie w państwie wydania świadectwa, co oznacza poszerzenie na wszystkie rodzaje świadectw regulacji § 9 obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą. Dotychczasowe rozwiązanie dotyczyło jedynie świadectw dojrzałości, czyli prawa do ubiegania się o przyjęcie na studia w państwie wydania. Zmiana ta powinna ułatwić kuratorowi postępowanie w celu uznania, zwłaszcza w przypadkach świadectw uzyskanych w państwach, z którymi Polska nie prowadzi współpracy w obszarze edukacji. W takich sytuacjach w dotychczasowym stanie prawnym kurator oświaty odmawiał uznania.

W art. 93c ust. 2 wprowadza przepis umożliwiający kuratorowi oświaty zasięgnięcie informacji na temat przebiegu kształcenia w systemie edukacji państwa wydania świadectwa lub dokumentu albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, albo statusu szkoły lub instytucji edukacyjnej państwa wydania świadectwa lub dokumentu albo uzyskania wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, między

innymi w jednostce organizacyjnej, pełniącej w Polsce funkcję krajowego ośrodka informacji na temat uznawalności dokumentów o wykształceniu – ENIC lub w odpowiednich placówkach konsularnych w Polsce, lub w placówkach konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej za granicą. Zmiana ta jest niezbędna ze względu na fakt, iż obecnie nie wskazano instytucji bądź organu krajowego, uprawnionych do udzielania informacji na temat świadectw zagranicznych, niezbędnych do określenia ich polskich odpowiedników. Funkcję taką, zgodnie z art. IX.2 ust. 1 Konwencji Lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim (Dz. U. z 2004 r. Nr 233, poz. 2339), pełnią w 57 państwach-stronach Konwencji krajowe ośrodki sieci Rady Europy i UNESCO ds. uznawania wykształcenia (ENIC). Zadania ośrodków ENIC określono w art. IX.2 ust. 2 Konwencji jako ułatwianie dostępu do wiarygodnych i rzetelnych informacji na temat systemu szkolnictwa wyższego oraz kwalifikacji w kraju, w którym ośrodek się znajduje, ułatwianie dostępu do informacji na temat systemów szkolnictwa wyższego i kwalifikacji innych Stron oraz udzielanie porad lub informacji w sprawach uznania i oceny kwalifikacji, zgodnie z prawem krajowym i obowiązującymi uregulowaniami. Zgodnie z definicją w art. 1, rozdział 1 Konwencji, termin „kwalifikacje” obejmuje zarówno kwalifikacje uzyskane w szkolnictwie wyższym, jak też kwalifikacje dające dostęp do studiów wyższych, czyli cyt.: „każdy dyplom lub inne świadectwo wydane przez kompetentne władze, stwierdzające ukończenie programu nauczania i umożliwiające jego posiadaczowi ubieganie się o przyjęcie na studia wyższe.”.

W związku z przyjęciem w 2004 r. przez Komitet Konwencji Wspólnej Karty ENIC/NARIC w zakresie działań i usług, ośrodki krajowe ENIC oraz ośrodki NARIC współpracują w realizacji zadań dotyczących informowania i opiniowania w zakresie uznawalności wykształcenia.

W Polsce rolę ośrodka ENIC-NARIC pełni Zespół do spraw Uznawalności Wykształcenia, stanowiący obecnie część struktury Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W art. 93d ust. 1 wprowadzono możliwość przeprowadzenia rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia w toku procedury mającej na celu uznanie świadectwa, w przypadku gdy przedłożone świadectwo lub dokument nie dają podstaw do uznania.

W art. 93d ust. 2 wprowadzono przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia jako element obligatoryjny w toku postępowania w celu potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą lub uprawnień do kontynuacji nauki, o których mowa w art. 93a, z wyjątkiem przypadków, gdy na podstawie przedłożonych dokumentów jest możliwe ustalenie w sposób bezpośredni lub pośredni faktu uzyskania za granicą poziomu wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki.

W art. 93e przewiduje się, że kurator oświaty określa zakres rozmowy sprawdzającej oraz powołuje komisję w celu przeprowadzenia tej rozmowy. Możliwość powołania komisji egzaminacyjnej przez kuratora oświaty została dopuszczona w obowiązującym § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą. Obowiązująca regulacja odnosi się jednak do przepisów dotyczących egzaminów eksternistycznych, które nie dotyczą postępowania w celu uznania świadectwa wydanego za granicą, co powoduje, że w praktyce rozwiązanie dotyczące egzaminu jest niemożliwe do zastosowania.

Ponadto przewiduje się, że określając zakres rozmowy sprawdzającej, kurator uwzględnia zakres wiedzy i umiejętności stanowiący warunek ukończenia danego etapu edukacyjnego, jak również specyfikę kształcenia w systemie oświaty innym niż polski. Intencją tego przepisu było zalecenie wyłączenia z porównania treści kształcenia elementów typowych dla oświaty w Polsce (np. literatura polska, geografia Polski, historia Polski).

W art. 93f ust. 1 uregulowano, że rozmowę sprawdzającą poziom wykształcenia przeprowadza komisja powołana przez kuratora oświaty.

W art. 93f ust. 2 wprowadzono możliwość powołania komisji w celu przeprowadzania rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia uchodźców lub osób pod ochroną uzupełniającą, przy kuratorze oświaty właściwym ze względu na miejsce zamieszkania, w przypadku gdy za takim rozwiązaniem przemawia ważny interes wnioskodawcy.

W art. 93f ust. 3 określono, że w skład komisji wchodzi przewodniczący, tj. kurator oświaty lub wskazany przez niego pracownik kuratorium oświaty, oraz członkowie którymi mogą być nauczyciele uczący przedmiotu objętego rozmową.

W art. 93f ust. 4 wprowadzono możliwość, że w przypadkach, o których mowa w ust. 2, członkowie komisji mogą być powołani spośród kandydatów przedstawionych

przez kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

W art. 93f ust. 5 wskazano, że członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za pracę w komisji.

W art. 93g ust. 1 i 2 wprowadzono opłatę za rozmowę sprawdzającą jako sumę kosztów wynagrodzenia członków komisji i tłumacza. W ust. 3 wprowadzono zwolnienie z opłat cudzoziemców o statusie uchodźcy lub będących pod ochroną uzupełniającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również wnioskodawców, którzy pobierają zasiłek, o którym mowa w art. 37 lub art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.), lub pobierali taki zasiłek w okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku. W ust. 4 wprowadzono możliwość rozłożenia na raty obowiązku uiszczenia opłaty, jeżeli przemawia za tym ważny interes wnioskodawcy, jak również zawarto podstawę prawną zwrotu opłaty. W ust. 5 wskazano, że w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych wniesiona opłata lub jej część może podlegać zwrotowi.

W art. 93h zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, rodzajów dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o uznanie świadectwa wydanego za granicą lub z wnioskiem o potwierdzenie wykształcenia uzyskanego za granicą, sposobu uwierzytelnienia oraz warunków, jakie muszą spełniać tłumaczenia świadectw, i innych dokumentów załączonych do wniosku o uznanie świadectwa lub potwierdzenie wykształcenia, warunków i trybu przeprowadzania rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia oraz ustalania jej wyniku, zakresu przedmiotów, które mogą być objęte rozmową, wysokości wynagrodzenia członków komisji, trybu wnoszenia opłaty za rozmowę sprawdzającą, wysokości opłaty podlegającej zwrotowi oraz trybu zwrotu opłaty oraz przypadków, w których opłata nie podlega zwrotowi.

Zgodnie z wytyczną do wydania przedmiotowego rozporządzenia, należy w nim kierować się postanowieniami Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim (Dz. U. z 2004 r. Nr 233, poz. 2339), w których określono m.in. podstawowe zasady uznawania świadectw uprawniających do dostępu do studiów wyższych. Zgodnie z art. III.2 Konwencji, procedury uznawania świadectw powinny być przejrzyste, spójne i spolegliwe, czyli budzące zaufanie. Kryteria stosowane podczas rozpatrywania

wnioseków o uznanie świadectw powinny być obiektywne i sprawiedliwe. Należy zapewnić, aby wnioski o uznanie świadectw były rozpatrywane wyłącznie w kontekście uzyskanej wiedzy i umiejętności. Oznacza to, że w procesie tym nie będzie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, niepełnosprawność, język, religię, przekonania polityczne, pochodzenie, związek z mniejszościami narodowymi, status majątkowy lub inne okoliczności, niemające związku ze świadectwem, o którego uznanie ubiega się wnioskodawca (art. III.1 ust. 2 Konwencji).

16. Zadania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży (nowy art. 94c ustawy o systemie oświaty)

Kompetencje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wynikają z przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743, z późn. zm.), które wskazują, że dział oświata i wychowanie obejmuje sprawy m.in. międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży (art. 20 pkt 4). Proponowany przepis przewiduje, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich dofinansowanie. Przy realizacji działań z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży uwzględnia się roczne i wieloletnie plany współpracy zagranicznej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o których mowa w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (art. 32 ust. 2 pkt 2).

17. Pozostałe zmiany

- a) art. 3 pkt 13b – zaproponowana zmiana polega na uzupełnieniu definicji programu nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego o programy nauczania zajęć edukacyjnych, dla których nie została ustalona podstawa programowa kształcenia ogólnego; możliwość włączenia takiego programu nauczania do szkolnego zestawu programów nauczania jest obecnie przewidziana w akcie wykonawczym do ustawy;
- b) art. 3 pkt 21–21c – zaproponowana zmiana w pkt 21a–21c wprowadza definicję poszczególnych egzaminów zewnętrznych przeprowadzanych w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, tj. sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego – obok zamieszczonej już w art. 3 pkt 21 definicji egzaminu

potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w przypadku którego wprowadza się także zmianę o charakterze doprecyzującym;

- c) art. 5a ust. 4 – zmiana polega na rozszerzeniu zakresu informacji o stanie realizacji zadań oświatowych jednostki samorządu terytorialnego, jakie organ wykonawczy tej jednostki ma przedstawić organowi stanowiącemu. Proponuje się, aby informacje te obejmowały nie tylko wyniki egzaminów zewnętrznych, które – przedstawiane w formie jedynie średnich wyników uzyskanych przez uczniów z poszczególnych egzaminów – dają dalece niepełny obraz pracy szkoły. Dla uzyskania pełnego obrazu stanu realizacji zadań oświatowych konieczne jest uwzględnienie w szczególności wyników nadzoru pedagogicznego, jak również działań szkół nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- d) art. 7 ust. 1 pkt 5 – wprowadzona zmiana ma charakter redakcyjny – w ramach egzaminów zewnętrznych przeprowadzany jest tylko jeden sprawdzian dla uczniów VI klasy szkoły podstawowej, stąd też wyraz „sprawdzianów” zastąpiono wyrazem „sprawdzian” oraz wskazanie rozdziałów – 3a i 3b, w których opisane zostały ogólne zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów;
- e) art. 7a ust. 3, art. 7b ust. 5 i 6 – zmiana o charakterze dostosowującym terminologię stosowaną w ustawie odnośnie do sprawdzianu i egzaminów, dotycząca oddziałów międzynarodowych;
- f) art. 9 ust. 1 pkt 2 – zmiana przyporządkowuje nazwę „egzamin gimnazjalny” do egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum. Nazwa ta jest następnie używana w nowo wprowadzonym rozdziale 3b projektu ustawy. Analogicznie zamiast określenia „sprawdzian i egzaminy, o których mowa w art. 9 ust. 1”, w projekcie ustawy wymieniane są poszczególne egzaminy zewnętrzne z zakresu kształcenia ogólnego – „sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny”. W związku z powyższym należało konsekwentnie wprowadzić zmiany w: art. 7a ust. 3, art. 9c ust. 2b, 3 i 11, art. 9e, art. 20f ust. 2, art. 20h ust. 6, art. 20i, art. 20j ust. 2, art. 20t ust. 2 i art. 39 ust. 1;
- g) art. 9 ust. 3 – zmiana polega na uzupełnieniu delegacji dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o określenie typów szkół, w których na koniec nauki przeprowadza się egzamin dyplomowy (zmiana ma charakter doprecyzujący). Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny

poziomu przygotowania zawodowego uczniów klas programowo najwyższych we wszystkich typach szkół artystycznych II stopnia. Jest on jednym z niezbędnych warunków ukończenia szkoły;

- h) art. 10 ust. 1a i 2 – w przepisach tych określono podstawę i zakres przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, po zdaniu których osoba dorosła może uzyskać świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego; są one przeprowadzane na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, z tym że w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych są one przeprowadzane, tak jak dotychczas, z obowiązkowych zajęć edukacyjnych obejmujących wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego. Stosownie do przepisów art. 21 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.) egzaminy eksternistyczne w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego na podstawie standardów wymagań będących podstawą ich przeprowadzania są przeprowadzane do sesji zimowej 2016 r. włącznie;
- i) art. 10 ust. 3 pkt 1 – zmiana porządkowa, wynikająca z wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, uchylającego art. 22 ust. 2 pkt 4;
- j) art. 16 ust. 11 i 12 – zmiany mają charakter porządkujący i doprecyzowujący. W ust. 11 zwrot „otrzymuje świadectwo ukończenia poszczególnych klas danej szkoły” zastępuje się zwrotem „uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne”. Ponadto doprecyzowano brzmienie ust. 11 poprzez wyłączenie z rocznych egzaminów klasyfikacyjnych uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym. Natomiast zmiany w treści ust. 12 są konsekwencją zmian art. 22 ust. 2 pkt 4 – tj. uchylenia przepisu. Projektowana zmiana brzmienia art. 64 skutkuje zmianą brzmienia art. 16 ust. 13 dotyczącego prawa dziecka – spełniającego obowiązek szkolny lub nauki poza szkołą – do uczestniczenia w szkole we wskazanych w ustawie zajęciach. Należy zaznaczyć, że zakres tego prawa nie uległ zmianom. Zmiana ma charakter redakcyjny;
- k) art. 22ae ust. 8 – proponowana zmiana uelastycznia system udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkoły w podręczniki lub materiały edukacyjne. Dotacja

celowa na wyposażenie szkoły w podręczniki i materiały edukacyjne jest udzielana, co do zasady, w cyklu trzyletnim. Jeżeli jednak w drugim lub trzecim roku cyklu zwiększy się liczba uczniów w klasie w stosunku do poprzedniego, dotacja celowa przyznawana jest na zwiększoną liczbę uczniów. Projektowany przepis umożliwia udzielanie dodatkowo dotacji celowej na brakujące podręczniki lub materiały edukacyjne w drugim lub trzecim roku cyklu, jeśli nie zwiększyła się liczba uczniów w stosunku do poprzedniego roku, ale konieczność zakupu odpowiedniego zestawu podręczników lub materiałów edukacyjnych wynika z:

- obecności w klasie ucznia niepełnosprawnego, wykorzystującego podręcznik lub materiał edukacyjny dostosowany do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, a takiego podręcznika lub materiału edukacyjnego nie zakupiono ze środków dotacyjnych otrzymanych wcześniej, ale nie wcześniej niż od roku udzielenia dotacji celowej dla wszystkich uczniów z danej klasy, lub zakupiono, lecz przekazano go innej szkole, zgodnie z przepisami projektowanego art. 22ak ust. 6;
- konieczności zakupu brakującego podręcznika dla dziecka pełnosprawnego, jeśli ze środków dotacji celowej otrzymanych wcześniej, ale nie wcześniej niż od roku udzielenia dotacji celowej dla wszystkich uczniów z danej klasy, zakupiono podręcznik dla ucznia niepełnosprawnego, dostosowany do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych;
- konieczności zakupu brakującego podręcznika dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia, jeśli szkoła przekazała takie podręczniki innej szkole, zgodnie z projektowanym art. 22ak ust. 6.

Zmiana wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;

- l) art. 22ak – dodany ust. 6 – przepis umożliwi szkołom niekorzystającym w danym roku szkolnym z podręczników lub materiałów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych nieodpłatne przekazanie ich do szkół, które potrzebują takich podręczników i materiałów edukacyjnych i z takim wnioskiem zwróciły się do tych szkół. Po przekazaniu podręczniki i materiały edukacyjne stają się własnością organu prowadzącego szkołę, do której zostały przekazane;
- m) art. 22as i art. 22at – przepisy dotyczą warunków wpisania na listę rzeczoznawców do spraw podręczników. Zgodnie z proponowaną zmianą na listę rzeczoznawców

nie będzie mogła być wpisana osoba, przeciwko której toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe. Proponuje się także uzupełnienie katalogu przypadków, w których minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego skreśla rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców – mowa o sytuacji, gdy rzeczoznawcy zostaje cofnięta rekomendacja będąca jednym z warunków wpisania na listę rzeczoznawców (do wydania takiej rekomendacji osobie ubiegającej się o wpisanie na listę rzeczoznawców uprawnione są następujące podmioty: stowarzyszenia naukowe, instytuty badawcze, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, szkoły wyższe, komitety główne olimpiad przedmiotowych). Również w przypadku powzięcia informacji o toczącym się postępowaniu karnym o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowaniu karnym skarbowym o umyślne przestępstwo skarbowe minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiesi rzeczoznawcę w wykonywaniu jego zadań. Osoba wpisana na listę rzeczoznawców do spraw podręczników, oprócz posiadania wysokich kwalifikacji zawodowych, w szczególności doświadczenia i osiągnięć w pracy naukowej lub dydaktycznej, które uprawniają ją do opiniowania podręczników pod względem merytorycznym, dydaktycznym, wychowawczym czy językowym, powinna cechować się nienaganną opinią. Osoba, przeciwko której toczy się postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie karne skarbowe o umyślne przestępstwo skarbowe, do czasu prawomocnego wyroku w danej sprawie, nie powinna być wpisana na listę rzeczoznawców. Podobnie, w przypadku osoby już wpisanej na listę rzeczoznawców, zaistnienie takiej sytuacji powinno skutkować zawieszeniem rzeczoznawcy w pełnieniu tej funkcji. W związku z powyższymi zmianami uzupełnieniu uległ również przepis dotyczący rekomendacji instytucji potwierdzającej doświadczenie i osiągnięcia osoby ubiegającej się o wpis na listę rzeczoznawców;

- n) art. 64 ust. 1 – zmiana w art. 64 ma charakter porządkujący i ma związek z projektowanym rozdziałem 3a ustawy o systemie oświaty, który określa zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.

W art. 64 doprecyzowano formy działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, wyszczególniając obowiązkowe zajęcia edukacyjne oraz dodatkowe zajęcia edukacyjne, które są organizowane w szkole z puli dodatkowych godzin przyznanых, na wniosek dyrektora szkoły, przez organ prowadzący szkołę, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców. Udział uczniów w zajęciach dodatkowych organizowanych w szkole jest obowiązkowy dla uczniów. Uczeń jest z tych zajęć oceniany i klasyfikowany. W art. 64 wymienia się również pozostałe rodzaje zajęć, tj.:

- zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;
- zajęcia prowadzone w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
- zajęcia organizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Ponadto wskazane zostały formy działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły organizowane w trybie określonym w niżej wymienionych przepisach:

- zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2;
  - zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3;
  - zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 17, poz. 78, z późn. zm.);
- o) art. 80 i art. 90 – w związku z pojawiającymi się problemami o charakterze interpretacyjnym, w celu uporządkowania stanu prawnego, proponuje się wprowadzenie zmian redakcyjnych, dookreślających w art. 1 pkt 52 niniejszej nowelizacji ustawy dotyczącym art. 80 ust. 2 i 2b ustawy o systemie oświaty oraz w art. 7 niniejszej nowelizacji ustawy dotyczącym art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827, z późn. zm.), odnoszącym się do art. 90 ust. 1b, 1c, 2b i 2d ustawy o systemie oświaty – we wszystkich tych przepisach wprowadzone zostało jednakowo brzmiące sformułowanie dotyczące ustalania wysokości dotacji dla publicznych przedszkoli prowadzonych przez podmiot inny niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przedszkoli niepublicznych, w sytuacji gdy dana

gmina dotująca nie prowadzi przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego – we wszystkich przypadkach kwota podstawy do wyliczenia dotacji powinna być pomniejszona o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy. Konsekwencją powyższej zmiany jest propozycja zmiany brzmienia art. 14 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (w art. 7 pkt 2 niniejszej nowelizacji ustawy). Celem tej zmiany jest uporządkowanie stanu prawnego. Ma ona również charakter doprecyzowujący, w celu zapobieżenia ewentualnym problemom interpretacyjnym przy określaniu wydatków bieżących, w sytuacji gdy dana gmina dotująca nie prowadzi przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego;

- p) art. 80 ust. 3d i art. 90 ust. 3d – proponowana zmiana brzmienia ma charakter doprecyzowujący, potwierdzając (zgodnie z dotychczasową praktyką w interpretacji tego przepisu), że w ramach wydatków bieżących szkół, przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i placówek, które mogą być pokrywane z dotacji, można uwzględniać również wydatki związane z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty;
- q) art. 80 ust. 3e i 3g oraz art. 90 ust. 3e i 3g – zaproponowano poszerzenie zakresu kontroli dotacji o możliwość kontrolowania prawidłowości jej pobrania oraz konsekwentnie umożliwiono przetwarzanie danych osobowych związanych z tą kontrolą. Zmiana ta umożliwi m.in. weryfikację przez organy jednostek samorządu terytorialnego informacji, przekazywanych przez osoby prowadzące szkoły, inne formy wychowania przedszkolnego i placówki, dotyczącej liczby uczniów będącej podstawą do udzielenia dotacji;
- r) art. 90 ust. 3, 3f i 4c – w art. 90 ust. 3 i 3f doprecyzowano przepisy dotyczące kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przyznanych szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. Zmiany polegają na wprowadzeniu warunku, że uczestnictwo ucznia w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, które jest warunkiem uzyskania przez szkołę dotacji, powinno być potwierdzone podpisami ucznia na listach obecności (ust. 3) oraz na przyznaniu osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli przez organy dotujące prawa do wglądu do list obecności (ust. 3f). Ponadto, w przypadku udaremniania lub

utrudniania przez te szkoły czynności kontrolnych, organ, który ją dotuje, wzywa szkołę lub organ prowadzący tę szkołę do zaprzestania tych działań, wyznaczając odpowiedni termin. W przypadku dalszego udaremniania lub utrudniania przez te szkoły czynności kontrolnych, organ dotujący wstrzymuje przekazanie szkole dotacji, do dnia umożliwienia przeprowadzenia w tej szkole czynności kontrolnych. W ust. 4c dla niepublicznych szkół artystycznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, wprowadzono również warunek, że uczestnictwo ucznia w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, które jest warunkiem uzyskania przez szkołę dotacji, powinno być potwierdzone podpisami ucznia na listach obecności;

- s) art. 94a ust. 1 i ust. 6 pkt 1 – zmiana ma charakter doprecyzowujący, dostosowujący przepis do obowiązującego stanu prawnego. Zgodnie z brzmieniem art. 14 ust. 1 ustawy o systemie oświaty wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego. Ponadto gmina może zapewniać dzieciom miejsca wychowania przedszkolnego w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 90 ust. 1b oraz niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 90 ust. 1c. Dotychczasowe brzmienie art. 94a nie uwzględniało zmian wprowadzonych ustawą z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827, z późn. zm.). Należy zatem uzupełnić katalog miejsc wychowania przedszkolnego o publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, a także niepubliczne przedszkola i niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa odpowiednio w art. 90 ust. 1b i 1c ustawy o systemie oświaty. Jednocześnie w art. 31 wskazano, że do dnia 31 sierpnia 2016 r. przepisy art. 94a ust. 1 i ust. 6 pkt 1 stosuje się odpowiednio do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Przepis ten wynika bezpośrednio z przepisu art. 5 oraz art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 827, z późn. zm.), w których określono m.in., że z dniem 1 września 2016 r. oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne w szkole podstawowej stają się przedszkolem, które tworzy zespół ze szkołą podstawową, w której dotychczas działał oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne;

- t) w art. 39 dodano ust. 2b, który upraszcza procedurę skreślenia z listy uczniów, w przypadku rezygnacji z nauki w szkole artystycznej potwierdzonej wnioskiem pisemnym złożonym przez rodziców lub pełnoletniego ucznia.

18. Zmiany innych ustaw

Art. 2 projektu – zmiany w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198)

- 1) zmiany w art. 1, art. 9b, art. 9e, art. 9g, art. 32 i art. 91a; ograniczenie stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Obecnie nauczyciele zatrudnieni w ww. placówkach doskonalenia nauczycieli podlegają ustawie – Karta Nauczyciela w pełnym zakresie. W celu usprawnienia realizacji zadań przez te placówki proponuje się ograniczenie zakresu stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy o systemie oświaty stanowią m.in., że nauczyciele-konsultanci i specjaliści niebędący nauczycielami są zobowiązani do realizacji zadań statutowych placówek. Zadania statutowe placówek prowadzonych przez właściwych ww. ministrów są inne niż zadania placówek doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zadania te mogą być w taki samym stopniu realizowane przez nauczycieli-konsultantów, jak i przez specjalistów niebędących nauczycielami. Nie ma zatem uzasadnienia, aby nauczyciele-konsultanci zatrudnieni w placówkach doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez ww. właściwych ministrów mieli znacząco inne warunki pracy niż specjaliści niebędący nauczycielami, w tym m.in. inny wymiar czasu pracy. Zakres przepisów ustawy – Karta Nauczyciela, które będą miały zastosowanie do nauczycieli zatrudnionych w ww. placówkach, będzie analogiczny do zakresu przepisów tej ustawy stosowanych względem nauczycieli mianowanych

i dyplomowanych zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych. Do nauczycieli tych będą miały zatem zastosowanie przepisy ustawy – Karta Nauczyciela określone w art. 9a–9i, art. 30 ust. 5, art. 32, art. 33, art. 47, art. 49 ust. 1 pkt 3, art. 51, art. 58–60, art. 63, art. 86–88 i art. 90, tj. przepisy dotyczące uzyskiwania stopni awansu zawodowego, wynagrodzenia zasadniczego, nagrody jubileuszowej, nagród ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, nadawania Medalu Komisji Edukacji Narodowej, prawa do zajmowania mieszkania w budynkach szkolnych i użytkowanych przez szkoły, prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych oraz uprawnień emerytalnych nauczycieli. Ponadto minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego oraz służbowego. Przewiduje się wprowadzenie przepisów przejściowych dla nauczycieli zatrudnionych w dniu wejścia w życie ustawy w ww. placówkach. Nauczycielom tym do dnia 30 kwietnia 2015 r. dyrektorzy ww. placówek zaproponują na piśmie nowe warunki pracy i płacy oraz wskażą termin – nie krótszy niż 7 dni – do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy spowoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć ww. oświadczenie. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia do praw i obowiązków nauczycieli będą stosowane dotychczasowe przepisy. Obecnie Minister Edukacji Narodowej prowadzi trzy placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, Krajowy Ośrodek Rozwoju Edukacji Ustawicznej i Zawodowej w Warszawie oraz Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie. W placówkach tych zatrudnionych jest 58 nauczycieli (54,1 etatów). Ponadto placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania prowadzą: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla nauczycieli szkół artystycznych oraz Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych;

- 2) zmiana w art. 17 ust. 2a; zmiana ma na celu dostosowanie zasad przyznawania urlopu bezpłatnego nauczycielom kierowanym do pracy w szkołach działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich do zasad kierowania określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty;
- 3) zmiana w art. 30 ust. 10b i art. 35a; zmiana ma na celu ułatwienie finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich; w art. 30 ust. 10b ustawy – Karta Nauczyciela wprowadza się odpowiednie dodatkowe zastrzeżenie, zgodnie z którym zwiększenie środków na poszczególne składniki wynagrodzenia dla nauczycieli ponad poziom średniego ustawowego wynagrodzenia nauczycieli może odbywać się wyłącznie z dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego lub ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej; dodaje się przepis art. 35a, zgodnie z którym nauczycielom wymienionym w art. 1 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób jak wynagrodzenie za jedną godzinę nadwymiarową (art. 35 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela). Zajęcia te będą przydzielane za zgodą nauczyciela. Nie będą one wliczane do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz. Wynagrodzenie nauczycieli finansowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie będzie uwzględniane przy rozliczaniu puli środków przeznaczonych na wynagrodzenia nauczycieli, które jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest wydatkować w roku budżetowym.

Art. 3 projektu – zmiany w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.)

Zmiany mają charakter dostosowujący i wynikają z projektowanego uchylecia przepisu art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy o systemie oświaty.

Art. 4 projektu – zmiany w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

Zmiana w art. 169 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym jest konsekwencją zmiany wprowadzonej w dodawanym do ustawy o systemie oświaty rozdziale 3b, w którym przewidziana została możliwość przystępowania do egzaminu maturalnego z wybranych przedmiotów, z których przeprowadza się egzamin maturalny, dla absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu dojrzałości. Osoby te, w przypadku przystąpienia do egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu lub przedmiotów, będą otrzymywać zaświadczenie o uzyskanych wynikach.

Zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów będzie dodatkowym, oprócz świadectwa dojrzałości, dokumentem, który absolwent szkoły ponadpodstawowej legitymujący się świadectwem dojrzałości po zdaniu egzaminu dojrzałości będzie mógł przedłożyć, ubiegając się o przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

W efekcie ww. zmiany uczelnia będzie mogła przeprowadzić dodatkowe egzaminy wstępne dla absolwenta szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w art. 169 ust. 6 i 6a, z wyłączeniem egzaminów z przedmiotów, do których ten absolwent przystąpił na egzaminie maturalnym i posiada zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z tych przedmiotów.

Biorąc pod uwagę, iż proponuje się, aby zmiany w ww. zakresie weszły w życie z dniem wejścia w życie przedmiotowego projektu (co powinno nastąpić nie później niż do dnia 9 kwietnia 2015 r.), komisje rekrutacyjne będą mogły uwzględnić tę zmianę już w uchwałach rekrutacyjnych na rok akademicki 2016/2017.

Art. 5 projektu – zmiany w ustawie z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późn. zm.)

Zmiana w art. 20 ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw polega na wydłużeniu do pięciu lat możliwości przystąpienia do egzaminu maturalnego przeprowadzanego na podstawie standardów wymagań egzaminacyjnych lub jego poprawiania dla absolwentów:

- 1) uzupełniającego liceum ogólnokształcącego, którzy ukończyli szkołę do roku szkolnego 2012/2013 włącznie;
- 2) liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego oraz technikum uzupełniającego dla młodzieży, którzy ukończyli szkołę do roku szkolnego 2013/2014 włącznie;
- 3) technikum i technikum uzupełniającego dla dorosłych, którzy ukończyli szkołę do roku szkolnego 2014/2015 włącznie.

Absolwenci, którzy w ww. terminach nie przystąpili do egzaminu maturalnego, nie zdali egzaminu maturalnego, chcą podwyższyć wynik egzaminu maturalnego uzyskany z danego przedmiotu lub przedmiotów lub chcą przystąpić do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów, z których wcześniej nie zdawali egzaminu maturalnego, przystępują do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów na podstawie standardów wymagań egzaminacyjnych, w okresie 5 lat szkolnych, licząc od końca roku szkolnego odpowiednio: 2012/2013 (absolwenci uzupełniającego liceum ogólnokształcącego), 2013/2014 (absolwenci liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego oraz technikum uzupełniającego dla młodzieży) i 2014/2015 (absolwenci technikum i technikum uzupełniającego dla dorosłych).

Wymagania określone w standardach wymagań egzaminacyjnych, ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (Dz. U. Nr 92, poz. 1020, z późn. zm.), różnią się od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.), będących podstawą przeprowadzania egzaminu maturalnego dla absolwentów liceum ogólnokształcącego, począwszy od roku szkolnego 2014/2015, i absolwentów technikum, począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

Absolwenci, którzy uczyli się według poprzedniej podstawy programowej kształcenia ogólnego, na podstawie której określone zostały ww. standardy wymagań egzaminacyjnych, powinni mieć możliwość przystąpienia lub poprawy egzaminu maturalnego przez 5 lat, w oparciu o niezmienione wymagania egzaminacyjne. W obecnym rozporządzeniu takie prawo przysługuje wszystkim poprzednim

rocznikom, tzn. osobom, które ukończyły szkołę w latach szkolnych 2004/2005–2008/2009.

Art. 6 projektu – zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.)

Zmiany art. 3, art. 7, art. 14, art. 20, art. 26a, art. 29, art. 30–31, art. 38, art. 42, art. 55 i art. 57 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814, z późn. zm.) mają charakter dostosowujący i wynikają z konieczności dostosowania do zmian przepisów ustawy o systemie oświaty przewidzianych w niniejszym projekcie. Natomiast zmiany w art. 8 w pkt 1 (dodanie lit. k) oraz art. 29 w ust. 1 w pkt 2 dostosowują przepisy ustawy o systemie informacji oświatowej do zmian wprowadzanych w niniejszym projekcie w ustawie – Karta Nauczyciela.

Art. 7 projektu – zmiany w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827 oraz z 2014 r. poz. 7 i 811)

Zmiany dotyczą brzmienia art. 90 ust. 1b, 1c, 2b i 2d ustawy o systemie oświaty oraz art. 14 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw i zostały omówione w części uzasadnienia odnoszącej się do tych zmian.

Art. 8 projektu – zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 7 i 811)

W obecnie obowiązującym przepisie art. 11 ust. 1 powyższej ustawy okres przejściowy dotyczący rekrutacji do publicznych szkół ponadgimnazjalnych dwujęzycznych i oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych ustalono na lata 2016/2017 i 2017/2018. Zmiana polega na skróceniu okresu przejściowego o jeden rok, tj. do rekrutacji na rok 2016/2017. W tym czasie rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych podlegać będą uczniowie z roczników, których zmiany wprowadzone powyższą ustawą objęły już jako uczniów gimnazjum. Dla tych uczniów zmiany rozciągnięto w czasie, wprowadzając przepisy przejściowe, tak aby nie zmieniały one sytuacji uczniów i wybranej przez nich dalszej ścieżki kształcenia.

Przepis dotyczy także oddziałów międzynarodowych w publicznych szkołach ponadgimnazjalnych.

Jednocześnie w powyżej ustawie wprowadzono zmianę art. 90 ust. 4. Zmieniony przepis ma wejść w życie dnia 1 września 2015 r. Ponieważ jednak ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827 oraz z 2014 r. poz. 7 i 811) wprowadziła możliwość wcześniejszego korzystania przez gminy z przepisów art. 90 ust. 1b i 1c (już od dnia 1 września 2014 r.), pojawiło się niebezpieczeństwo braku podstawy do przeprowadzania kontroli prawidłowości wykorzystania przekazywanej dotacji przez niepubliczne przedszkola i niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa odpowiednio w art. 90 ust. 1b i 1c. W związku z powyższym proponuje się, aby przepis art. 90 ust. 4 wszedł w życie wcześniej, tj. z dniem 31 marca 2015 r.

Art. 9 projektu – zmiany w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 811)

Zmiana w art. 22 ust. 1 tej ustawy (przepis przejściowy dotyczący rzeczoznawców) koryguje błędne odesłanie w tym przepisie.

Natomiast w art. 20 pkt 2–10 ustala się wyższe limity wydatków budżetu państwa na lata 2015–2023 w związku z dodaniem w ustawie o systemie oświaty ust. 5a w art. 22ae. Zmiana dotyczy zwiększenia kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla niektórych uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Nie spowoduje to zwiększenia wydatków budżetu państwa w stosunku do obecnie obowiązujących rozwiązań, gdyż dla uczniów tych podręczniki są dofinansowywane m.in. w ramach programu rządowego „Wyprawka szkolna”. Po wejściu w życie proponowanych rozwiązań nie będzie potrzeby ujmowania tych dzieci w ww. programie.

Art. 10 projektu – zmiana w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1198)

Zmiana ma na celu uwzględnienie zmian wprowadzonych do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym na mocy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r., które wejdą w życie z dniem 1 października 2016 r.

Przepisy przejściowe

Art. 11 projektu – w związku ze zmianą art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy w roku szkolnym 2014/2015 szkoła publiczna będzie realizowała ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zgodnie z przepisami obowiązującymi przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 12 projektu – przepis dotyczy zmian w zakresie finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich, które wchodzi w życie z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Do projektów realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w ramach których nauczyciele prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, dla których umowa o dofinansowanie została zawarta przed dniem wejścia w życie ustawy, będą jednak miały zastosowanie dotychczasowe przepisy.

Art. 13 projektu – przepis ma związek ze zmianami w organizacji systemu egzaminów zewnętrznych i dotyczy koordynacji działalności okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz nadzorowania ich prac związanych z opracowywaniem propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do czasu wejścia w życie zmian polegających na podporządkowaniu komisji okręgowych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (konieczność zamieszczenia tej regulacji w przepisach przejściowych wynika ze zmiany art. 9a ustawy o systemie oświaty, który w nowym brzmieniu będzie obowiązywał od dnia wejścia w życie niniejszej nowelizacji).

Art. 14 projektu – przepis gwarantuje osobom wpisanym do ewidencji egzaminatorów w zakresie przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowanie uprawnień egzaminatora.

Art. 15 projektu – przepis ma związek ze zmianami w organizacji systemu egzaminów zewnętrznych i dotyczy osób zajmujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska kierowników tych instytucji.

Art. 16 projektu – zmiana w art. 20g, art. 20k i art. 20zb będzie także dotyczyć okresu przejściowego, tj. roku szkolnego 2015/2016.

Art. 17 projektu – w związku z terminem wejścia w życie ustawy określonym na dzień 31 marca 2015 r., przepis umożliwi uzyskanie wyższych kwot dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ustawy, dla uczniów niepełnosprawnych (projektowany art. 22ae ust. 5a) również w przypadku informacji i wniosków przekazanych w terminie od dnia 15 marca 2015 r. do dnia 30 marca 2015 r., a więc przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 18 projektu – w świetle projektowanych przepisów przejściowych do zaleceń, uwag i wniosków wydanych na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy art. 33 ust. 4–8 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Projektując zmiany w przepisach ustawy o systemie oświaty w części dotyczącej nadzoru pedagogicznego, przewidziano, że niektóre przepisy wejdą w życie w terminie innym niż projektowana ustawa. W późniejszym terminie (od dnia 1 października 2015 r.) zaczną obowiązywać przepisy (art. 35 ust. 1 pkt 3 i ust. 1a, 2b) stanowiące o podejmowaniu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania działań służących podnoszeniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego i możliwości powierzenia tych zadań podległej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym. Natomiast upoważnienie ustawowe zawarte w art. 21a ust. 3, na podstawie którego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi – w drodze rozporządzenia – wymagania wobec szkół i placówek, oraz przepisy odnoszące się do tych wymagań (art. 34 ust. 2, 2a i 2b) wejdą w życie z dniem 1 września 2015 r. W ww. terminie wejdzie w życie również upoważnienie do wydania rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (art. 35 ust. 6).

W związku ze zmianą dotyczącą obsadzania stanowisk dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 3b pkt 1 lit. b, ust. 3c i ust. 3d pkt 2 (art. 36a ust. 1a–1g i art. 38a ust. 2), i koniecznością dostosowania przepisów wykonawczych, proponuje się, aby ww. uregulowania weszły w życie z dniem 1 września 2015 r.

Art. 19 projektu – przepis reguluje sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują stanowiska dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli szkół

artystycznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych. Osoby te będą nadal zajmować te stanowiska do końca okresu, na jaki im je powierzono, chyba że wcześniej zostaną odwołane na podstawie art. 36a ust. 1a ustawy o systemie oświaty.

Ponadto uregulowana została sytuacja nauczycieli zatrudnionych w ww. placówkach doskonalenia nauczycieli w dniu wejścia w życie ustawy. Nauczycielom tym, do dnia 30 kwietnia 2015 r., dyrektorzy zaproponują na piśmie nowe warunki pracy i płacy oraz wskażą termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy spowoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć ww. oświadczenie. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, do praw i obowiązków nauczycieli będą stosowane dotychczasowe przepisy.

Art. 20 projektu – określa, że zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych, określone w rozdziale 3a ustawy o systemie oświaty, stosuje się począwszy od roku szkolnego 2015/2016. W związku z tym, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego oznacza utratę mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) w trakcie trwania roku szkolnego 2014/2015 (9 kwietnia 2015 r.), konieczne jest wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym w tymże roku szkolnym 2014/2015 ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych przebiegać będzie jeszcze na dotychczasowych zasadach, obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21 projektu – przewiduje analogiczne rozwiązanie jak art. 20, z tym że w odniesieniu do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego przeprowadzanych w roku szkolnym 2014/2015. Zasady przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów ustalone w rozdziale 3b ustawy o systemie oświaty stosuje się począwszy od roku szkolnego 2015/2016. W roku szkolnym 2014/2015 sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny dla absolwentów liceów ogólnokształcących z 2015 r.

odbędą się na warunkach i w sposób określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 520), a egzamin maturalny dla absolwentów technikum odbędzie na warunkach i w sposób obowiązujących w roku szkolnym 2013/2014. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w roku szkolnym 2014/2015 będzie przeprowadzany na warunkach i w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 262) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 520).

Art. 22 projektu – rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 520) wprowadzone zostały zmiany w uprawnieniach laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych w szkole podstawowej i w gimnazjum, obowiązujące od dnia 1 września 2014 r. Zasady te zostały przeniesione do niniejszego projektu ustawy (projektowany art. 44zm ustawy o systemie oświaty). Konieczne jest wprowadzanie przepisu przejściowego, stanowiącego, iż w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, organizowanych z zakresu jednego z przedmiotów objętych sprawdzianem lub egzaminem gimnazjalnym, którzy tytuł odpowiednio laureata lub finalisty uzyskali w roku szkolnym 2012/2013 lub 2013/2014, są zwolnieni:

- 1) w przypadku uczniów szkoły podstawowej – z odpowiedniej części sprawdzianu;
- 2) w przypadku uczniów gimnazjum – z odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego.

Art. 23 projektu – przepis przejściowy w związku z projektowanym art. 44zzzn ustawy o systemie oświaty. Na rok szkolny 2014/2015 oraz 2015/2016 obowiązuje komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych oraz turniejów lub olimpiad tematycznych, uprawniających do zwolnienia z przystąpienia do odpowiednio danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub w części pisemnej albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie ogłaszany odpowiednio na dwa lata oraz na rok przed terminem przeprowadzania egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Biuletynie Informacji Publicznej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Ponadto do dnia 31 marca 2015 r. dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłosi w Biuletynie Informacji Publicznej CKE komunikat w sprawie wykazu olimpiad przedmiotowych oraz turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego, uprawniających do przyjmowania laureatów lub finalistów tych olimpiad lub turniejów w pierwszej kolejności do szkół ponadgimnazjalnych wymienionych w art. 20d na rok szkolny 2015/2016.

Art. 24 projektu – przepis określa, że absolwenci, którzy posiadają świadectwo dojrzałości, po zdaniu egzaminu dojrzałości przeprowadzanego dla absolwentów ponadpodstawowych szkół średnich, mają prawo przystąpić do egzaminu maturalnego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, począwszy od roku szkolnego 2015/2016.

Art. 25 projektu – przepis reguluje sytuację organizatorów kwalifikacyjnych kursów zawodowych, którzy te kursy prowadzą przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy, w zakresie przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i określa czas na dostosowanie do nowych uregulowań.

Art. 26 projektu – przepisy przejściowe dotyczące absolwentów, którzy przystępują do egzaminu maturalnego na podstawie standardów wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów.

Opisane w tym artykule warunki przeprowadzania egzaminu maturalnego będą dotyczyć absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli szkołę w latach szkolnych od 2004/2005 do 2013/2014 (w przypadku technikum – do 2014/2015) i którym ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw daje prawo przystąpienia/poprawiania egzaminu maturalnego przeprowadzanego na podstawie standardów wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów. Absolwenci ci będą przystępować do egzaminu maturalnego na zasadach obowiązujących w roku szkolnym 2013/2014, z tym że będą mogli przystąpić do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego również na poziomie dwujęzycznym.

Art. 27 projektu – reguluje warunki i sposób przeprowadzania dotychczasowego egzaminu zawodowego – egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, który na mocy przepisów art. 11 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206, z późn. zm.) będzie przeprowadzany do roku szkolnego 2016/2017 włącznie dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i techników uzupełniających oraz szkół policealnych, prowadzących kształcenie w oparciu o dotychczasowe podstawy programowe kształcenia w poszczególnych zawodach, wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2012 r. Przepis ten jest niezbędny ze względu na fakt, że dotychczasowe przepisy dotyczące przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe tracą moc.

Art. 28 projektu – wydłuża z 3 do 5 lat okres, w którym zdający może ponownie przystąpić do jednej części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – pisemnej lub praktycznej, jeżeli jedną z tych części zdał przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Przepis ten ma na celu ujednolicenie zasad ponownego przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie dla wszystkich zdających ten egzamin.

Art. 29 projektu – określa termin, do którego szkoły mają obowiązek dostosować swoje statuty do przepisów zmienianej ustawy o systemie oświaty.

Art. 30 projektu – zmiany dotyczące liczebności dzieci w klasach I–III szkoły podstawowej będą miały konsekwentnie zastosowanie w klasie II publicznej szkoły podstawowej od roku szkolnego 2015/2016, a w klasie III publicznej szkoły podstawowej od roku szkolnego 2016/2017.

Art. 31 projektu – przepis przejściowy umożliwia stosowanie projektowanego w art. 6 oraz art. 94a ust. 1 i 6 ustawy o systemie oświaty rozwiązania także do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych – do dnia 31 sierpnia 2016 r. Zgodnie ze zmianami wprowadzаныmi art. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827, z późn. zm.) z dniem 1 września 2016 r. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych stają się przedszkolami tworzącymi zespół ze szkołą podstawową, w której dotychczas działały.

Art. 32 projektu – przepis przewiduje, że do roku szkolnego 2017/2018 art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie informacji oświatowej będzie stosował się również do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, o którym mowa w art. 22 niniejszej ustawy. Wynika to z faktu, że zgodnie z art. 22 niniejszej ustawy egzamin ten będzie przeprowadzany do roku szkolnego 2017/2018.

Art. 33 projektu – określa, do kiedy zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie zmienianego art. 31 ust. 1 ustawy o systemie informacji oświatowej.

Art. 34 projektu – określa proponowane terminy wejścia w życie ustawy.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Joanna Berdzik, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz.Choraży@men.gov.pl (w zakresie międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży) Dorota.Lewandowska@men.gov.pl (w zakresie dotyczącym uznawania świadectw wydanych za granicą) Barbara.Socha@men.gov.pl (w zakresie dotyczącym nadzoru pedagogicznego) Jadwiga.Parada@men.gov.pl (w zakresie oceniania dorosłych oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie) Urszula.Witkowska@men.gov.pl (w zakresie dotyczącym oceniania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów z zakresu kształcenia ogólnego) Alina.Sarnecka@men.gov.pl (w zakresie dotyczącym liczby uczniów o oddziałach kl. I–III szkoły podstawowej oraz rekrutacji)</p>	<p>Data sporządzenia 13.11.2014 r.</p> <p>Źródło: wyrok TK – sygn. akt K 35/12</p> <p>Nr w wykazie prac: UB23</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.
2. Inne zmiany w zakresie: organizacji systemu egzaminów zewnętrznych – Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych; sprawowania i organizacji nadzoru pedagogicznego; funkcjonowania szkół prowadzących kształcenie zawodowe, m.in. w zakresie postępowania rekrutacyjnego, prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych; doprecyzowania zadań organu prowadzącego szkołę w zakresie zapewnienia szkole, w ramach dotychczas świadczonej obsługi administracyjnej, również obsługi prawnej; finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich; funkcjonowania rad rodziców; liczebności uczniów w oddziałach klas I–III szkoły podstawowej; zadań publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym; dofinansowania podręczników; uznawania świadectw wydanych za granicą; zadań dotyczących międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży; zmiany wynikające z konieczności dostosowania obowiązujących przepisów do zmian przewidzianych w niniejszej nowelizacji ustawy lub doprecyzowania dotychczasowych przepisów ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

- Wprowadzenie w nowelizacji ustawy przepisów dotyczących:
- 1) ogólnych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do uregulowania, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów odpowiednio w szkołach publicznych oraz w publicznych szkołach i placówkach artystycznych;
  - 2) ogólnych warunków przeprowadzania egzaminów zewnętrznych: sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzeń, szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;

- 3) nowej struktury organizacji instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych oraz ich zadań i kompetencji;
- 4) wzmocnienia roli nadzoru pedagogicznego oraz umożliwienia oceny pracy szkół i placówek według kryteriów jakościowych określonych poprzez wymagania wobec szkół i placówek;
- 5) uniemożliwienia zakładania i prowadzenia szkół kształcących w zawodzie technik pożarnictwa przez podmioty inne niż Minister Spraw Wewnętrznych;
- 6) umożliwienia wprowadzenia w szkołach policealnych (dla młodzieży i dla dorosłych), w których program nauczania wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, dodatkowego kryterium w postaci wyniku sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie;
- 7) poszerzenia zakresu zawodów, w których szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych będą mogły prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe;
- 8) zapewnienia przez organ prowadzący obsługi prawnej prowadzonym przez niego szkołom;
- 9) ułatwienia finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- 10) ograniczenia stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- 11) doprecyzowania zasad wyboru rad rodziców;
- 12) określenie sytuacji, w której będzie możliwe zwiększenie liczby uczniów w oddziałach klas I–III ponad 25 uczniów;
- 13) zwiększenia kwot dotacji celowej na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, niewidomych i słabowidzących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność;
- 14) uzupełnienia i doprecyzowania przepisów regulujących zasady i tryb uznawania świadectw wydanych za granicą; rozszerzenia katalogu świadectw uznawanych z mocy prawa; tryb postępowania w sprawach uznania świadectw i dokumentów wydanych za granicą zmieniono na decyzję w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, wskazując właściwość kuratora oświaty jako organu, który je wydaje;
- 15) doprecyzowania kompetencji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wynikających z przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743, z późn. zm.), które wskazują, że dział oświaty i wychowanie obejmuje sprawy m.in. międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży;
- 16) działań służących zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego;
- 17) innych zmian doprecyzowujących lub dostosowujących do zmian wprowadzonych w ustawie o systemie oświaty: umożliwienie przyjmowania do klas wyższych szkół podstawowych sportowych lub mistrzostwa sportowego niż klas pierwszych, rezygnacja z obowiązku przygotowania przez CKE sprawdzianu kompetencji językowych dla celów rekrutacji do szkoły ponadgimnazjalnej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w szkole ponadgimnazjalnej ogólnodostępnej i przywrócenia kompetencji w tym zakresie radom pedagogicznym tych szkół;
- 18) dodanie przepisów doprecyzowujących kwestie zapewnienia podręczników dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, w których przewidziano, że szkoła, która będzie dysponowała wolnymi podręcznikami lub materiałami edukacyjnymi dla ww. uczniów, będzie przekazywała je innej szkole, która wystąpi z wnioskiem o ich przekazanie; w projektowanych regulacjach wskazano również, że zwiększenie szkole udzielonej dotacji celowej na zapewnienie kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych będzie możliwe także w sytuacji, gdy zmianie ulegnie liczba uczniów niepełnosprawnych i w związku z tym zaistnieje potrzeba zakupu kompletu podręczników lub materiałów edukacyjnych, w szczególności dostosowanego do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przez cały okres kształcenia w klasach I–III na poziomie podstawowym nauczyciele prowadzą ciągłą ocenę pracy ucznia. Sposób wyrażania dokonanej przez nauczyciela oceny jest bardzo zróżnicowany. W niektórych krajach nie prowadzi się formalnej oceny, natomiast obowiązkowo przeprowadza się testy w zakresie umiejętności czytania oraz umiejętności matematycznych oraz językowych (np. Norwegia). Gdzie indziej ocena może mieć charakter opisu umiejętności ucznia (np. Dania, Polska) lub oceny wyrażanej w skali (np. Włochy stopnie 0–10; Czechy pięciostopniowa skala). Najczęściej promocja uczniów w kształceniu wczesnoszkolnym odbywa się automatycznie.

Źródło:

„Systemy edukacji w Europie” EURYDICE www.eurydice.org.pl

Egzaminy ogólnokrajowe – które są jedną z form oceniania uczniów – definiuje się jako „standaryzowane sprawdziany i centralnie ustalone egzaminy przeprowadzane na szczeblu krajowym”. Egzaminy te przygotowane są zgodnie ze standardami ustalonymi przez krajowe organy władz oświatowych lub, jak w przypadku Belgii, Hiszpanii i Niemiec, przez organy najwyższego szczebla do spraw edukacji, określane tutaj jako „centralne”. Egzaminy są przeprowadzane i organizowane zgodnie z centralnie ustalonymi procedurami w zakresie treści, przeprowadzania i oceniania, a także interpretacji i wykorzystywania wyników. Egzaminy ogólnokrajowe są prowadzone pod egidą krajowego lub centralnego organu, a wszystkie przystępujące do nich osoby zdają je w możliwie podobnych warunkach. Egzaminy ogólnokrajowe, definiowane jako sprawdziany standaryzowane i egzaminy ustalone centralnie, przeprowadzane na szczeblu krajowym, są narzędziem systematycznego pomiaru i monitorowania efektów kształcenia poszczególnych uczniów, szkół i krajowych systemów edukacji.

Egzaminy ogólnokrajowe są przygotowywane i ewoluują zgodnie z planami polityki poszczególnych krajów i kontekstem strukturalnym. W krajach europejskich używa się rozmaitych narzędzi oceny, aby gromadzić informacje na temat procesu nauczania oraz uczenia się. Należy do nich zarówno ocena ciągła, której dokonują nauczyciele w celach kształtujących lub sumujących, jak i egzaminy ogólnokrajowe. Te ostatnie mogą przyczynić się do uzyskania pełniejszego obrazu wiedzy i umiejętności uczniów, ponieważ dostarczają dodatkowych informacji rodzicom, nauczycielom, szkołom oraz całemu systemowi edukacji. W ciągu ostatnich 30 lat egzaminy ogólnokrajowe zostały wprowadzone niemal we wszystkich krajach Europy i stały się ważnym elementem w organizacji systemów kształcenia.

Źródło:

„Ogólnokrajowe egzaminowanie uczniów w Europie: cele, organizacja i wykorzystanie wyników” EURYDICE Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego Komisja Europejska, 2010 r.

W krajach europejskich, w ramach nadzoru pedagogicznego, oprócz badania zgodności działań szkół z przepisami prawa, dokonuje się również oceny szkół na podstawie kryteriów jakościowych. W większości krajów funkcjonują instytucje wyspecjalizowane w realizowaniu zadań nadzoru. Różne są rozwiązania przyjęte w tym zakresie. W krajach o mniejszej liczbie ludności, np. Holandia, nadzór nad jakością kształcenia sprawuje Inspektorat Oświatowy podległy Ministrowi Edukacji, Kultury i Nauki. W krajach większych, takich jak Francja, nadzór powierzono pracownikom administracji państwowej zatrudnionym w instytucjach funkcjonujących na poziomie krajowym (Inspektorat ogólny edukacji narodowej, Inspektorat ogólny administracji, edukacji narodowej i nauki oraz Inspektorat ogólny ds. bibliotek) i regionalnym/lokalnym (dwa terytorialne inspektoraty: „krajowi inspektorzy oświatowi”, którzy wizytują szkoły podstawowe i monitorują pracę nauczycieli, oraz „regionalni inspektorzy do spraw dydaktyki”, którzy odpowiadają za sprawy związane z wystawianiem stopni oraz oceniają pracę nauczycieli szkolnych w szkolnictwie średnim).

Zdecentralizowany system edukacji funkcjonuje również w Hiszpanii. Władze centralne odpowiedzialne są za ogólne uregulowania systemu, a większość zadań została przekazana 17 samorządom regionalnym we Wspólnotach Autonomicznych. Na poziomie centralnym monitorowaniem spraw związanych ze strukturą i organizacją kształcenia (tak więc i nadzorem pedagogicznym) zajmuje się inspektorat oświatowy centralnego szczebla. Na poziomie regionalnym w każdej Wspólnocie Autonomicznej inspektorat regionalny zapewnia zgodność działań z zasadami ustanowionymi przez państwo i ogólnymi przepisami prawa. Każda Wspólnota Autonomiczna odpowiada za organizację i funkcjonowanie inspektoratu na swoim terenie.

Źródło:

- 1) „Dyrektorzy szkół i nadzór pedagogiczny w wybranych krajach Unii Europejskiej” EURYDICE Fundacja RSE, opracowanie Beata Płatosz, maj 2008 r.;
- 2) „Systemy Edukacji w Europie – stan obecny i planowane reformy. Francja” EURYDICE Fundacja RSE, grudzień 2011 r.;
- 3) „Systemy Edukacji w Europie – stan obecny i planowane reformy. Holandia” Opracowanie: Holenderskie Biuro Eurydice.

Kwestie uznawalności świadectw wydanych za granicą również znajdują się w gestii poszczególnych państw. Wszystkie państwa członkowskie UE, państwa Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacja Szwajcarska są stronami Konwencji Lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997, ratyfikowanej przez Polskę w 2004 r. Łącznie do Konwencji przystąpiło 57 państw. Spośród państw OECD stronami Konwencji nie są jedynie Chile, Meksyk, Japonia i Korea Południowa. Oprócz państw należących jednocześnie do OECD oraz do UE lub EFTA, stronami Konwencji są także 4 inne państwa OECD: Australia, Izrael, Nowa Zelandia i Turcja.

Każde państwo będące stroną Konwencji posiada krajowy ośrodek informacji w sprawach uznawalności wykształcenia – ENIC¹⁾, w państwach UE są to ośrodki ENIC-NARIC²⁾. W państwach o wieloletnim doświadczeniu z imigrantami (np. Królestwo Niderlandów, Szwecja, Wielka Brytania) ośrodek taki pełni rolę opiniodawczą w kwestii uznania danego świadectwa w celu umożliwienia posiadaczowi kontynuowania nauki na konkretnym poziomie kształcenia. Opinie te są respektowane przez uczelnie oraz inne instytucje w danym państwie. Procedury prowadzące do uznania danego świadectwa są dostosowane do postanowień Konwencji Lizbońskiej, czyli są, co do zasady, przejrzyste, spójne oraz sprawiedliwe, a także nie dyskryminują ze względu np. na kraj pochodzenia czy narodowość.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kuratoria oświaty	16		– Zmiana uregulowań prawnych w zakresie dotyczącym sprawowania nadzoru pedagogicznego; – Zmiana uregulowań w zakresie uznawania świadectw wydawanych za granicą.
Organy prowadzące szkoły i placówki	2 875	SIO – 30.09.2013 r.	– Zobowiązanie do uwzględniania, przy ocenie stanu realizacji zadań oświatowych, wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego; – Możliwość zwiększenia liczebności oddziałów w klasach I–III ponad 25 uczniów w klasie.
Szkoły i placówki podlegające nadzorowi pedagogicznemu, w których funkcjonuje: – rada pedagogiczna lub/i – rada rodziców, lub/i – samorząd uczniowski ³⁾	ok. 48 440	SIO – 30.09.2013 r.	– Rozszerzenie kompetencji organów – możliwość wpływu na to, jakie działania będzie realizowała szkoła/placówka w celu doskonalenia jakości pracy.
Uczniowie/absolwenci szkół prowadzących kształcenie zawodowe, uczestnicy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, osoby, które zamierzają przystąpić do egzaminów eksternistycznych	ok. 233 800	SIO – 30.09.2013 r.	– Osoby zainteresowane potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych poprzez egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie będą korzystały z przepisów projektowanej ustawy, będą mogły wykorzystać możliwości w zakresie potwierdzania kwalifikacji, jakie daje system oświaty.
Uczniowie i absolwenci przystępujący do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego	Ponad 1 mln uczniów i absolwentów przystępujących w każdym roku do egzaminów z przedmiotów ogólnokształcących	CKE – 21.07.2014 r.	– Osoby zainteresowane zasadami przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

¹⁾ ENIC – European Network of Information Centres on recognition – Europejska Sieć Ośrodków Informacji nt. uznawalności wykształcenia przy Radzie Europy/UNESCO.

²⁾ NARIC – National Academic Recognition Information Centres – Narodowe Ośrodki Informacji nt. uznawania dla celów akademickich w Unii Europejskiej.

³⁾ Dane liczbowe z SIO nie uwzględniają:

1) szkół i placówek z 0-wą liczbą uczniów/wychowanków;

2) filii szkół i placówek;

3) filii bibliotek pedagogicznych;

4) szkół i placówek tzw. związanych, tj. wchodzących w skład placówek opiekuńczo-wychowawczych, SOWS, MOW i MOS.

Nauczyciele, dyrektorzy szkół i placówek, pracodawcy, organizatorzy kwalifikacyjnych kursów zawodowych	79 470	SIO – 30.09.2013 r.	– Nauczyciele przygotowujący uczniów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminatorzy, dyrektorzy szkół, pracodawcy, organizatorzy kwalifikacyjnych kursów zawodowych odpowiedzialni za przebieg tego egzaminu – rozszerzenie podmiotów, które przeprowadzają egzamin zawodowy.
Uczniowie klas I–III szkół podstawowych	1 085,6 tys. (I etap edukacyjny w szkołach podstawowych)	SIO – 30.09.2013 r.	– Możliwość zwiększenia liczebności oddziałów w klasach I–III ponad 25 uczniów w oddziale.
Nauczyciele, asystenci nauczyciela i dyrektorzy szkół podstawowych	ok. 126 tys. – nauczyciele I etapu edukacyjnego w szkołach podstawowych, 13 447 + 10 409 (dyrektorzy szkół podstawowych)	SIO – 30.09.2013 r.	– Możliwość zwiększenia liczebności oddziałów w klasach I–III ponad 25 uczniów w oddziale.
Nauczyciele i dyrektorzy szkół, w których prowadzone jest kształcenie ogólne	396 200	SIO – 30.09.2013 r.	– Stosowanie przepisów dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego; – Ułatwienia finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów i programów finansowanych z udziałem środków europejskich.
Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne	9		– Zmiana zakresu kompetencji CKE i oke.
Uczelnie	444	System POL-on kwiecień 2013 r.	– Uczelnie będą zobligowane do uznawania z mocy prawa świadectw wydanych w państwach UE, EOG lub OECD, uprawniających do podjęcia studiów wyższych w tych państwach, bez konieczności składania przez zainteresowanych zaświadczeń wydanych przez kuratora oświaty.
Osoby posiadające świadectwa wydane za granicą	Trudno oszacować liczbę wnioskodawców w kolejnych latach; w 2013 r. kuratorzy oświaty rozpatrzyli 1869 wniosków o uznanie świadectw wydanych za granicą, w tym 744 wydane w państwach UE, OECD, EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej	Kuratorzy oświaty – stan na 31 grudnia 2013 r.	– Zmniejszy się liczba postępowań.

Krajowy Ośrodek Informacji Sieci ENIC	5 etatów	MNiSW – stan na listopad 2014 r.	– Udzielanie informacji kuratorom oświaty na temat systemów edukacji za granicą.
Organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, jak również jednostki samorządu terytorialnego – młodzież z Polski i priorytetowych państw (w roku 2014: kraje UE, Partnerstwa Wschodniego, Rosja, Izrael)	W roku 2013 MEN zrealizował zadanie publiczne pn. „Międzynarodowa wymiana młodzieży” (1720 uczestników)	Dane MEN – stan na 31 grudnia 2013 r.	– W przypadku braku umowy międzynarodowej, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie mógł wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich dofinansowanie.
Uczniowie z upośledzeniem umysłowym, niesłyszący, słabosłyszący, z autyzmem, niewidomi i słabowidzący w szkołach podstawowych i gimnazjach, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność	ok. 90 tys.	SIO – 30.09.2014 r.	– Dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb i możliwości tych uczniów; – Brak konieczności zakupu podręczników przez rodziców uczniów.
Publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, publiczne placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz publiczne placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, prowadzone przez ministra właściwego do spraw rolnictwa	5	SIO – 30.09.2014 r.	– Zmiana warunków pracy i wynagrodzenia będzie dotyczyła 75 nauczycieli-konsultantów zatrudnionych w placówkach centralnych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przedstawione propozycje zmian zostały opracowane w wyniku zgłoszenia przez kuratorów oświaty, na prośbę Ministerstwa Edukacji Narodowej, problemów z uznawaniem świadectw zagranicznych. Ponadto postulowane zmiany uwzględniają wyniki konsultacji Ministerstwa Edukacji Narodowej z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwem Zdrowia oraz Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych. Pod uwagę wzięto również kwestie podnoszone przez uczelnie przyjmujące na studia kandydatów z zagranicznymi świadectwami maturalnymi oraz przez osoby ubiegające się o uznanie świadectw zagranicznych.

W dniu 22 lipca 2014 r. projekt został przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) oraz partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Business Center Club;
- 5) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 6) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 8) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 9) Fundację „Edukacja dla przyszłości”;
- 10) Fundację Instytut Nowoczesnej Edukacji;
- 11) Fundację Panoptykon;
- 12) Fundację Rozwoju Kapitału Społecznego;
- 13) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 14) Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
- 15) Fundację SYNAPSIS;
- 16) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 17) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 18) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 19) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 20) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 21) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 22) Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci;
- 23) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 24) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności BILINGUIS;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych;
- 28) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doskonalenia i Doskonalenia Zawodowego;
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 30) Polską Izbę Książki;
- 31) Polską Radę Muzyczną;
- 32) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP;
- 33) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 34) Polski Związek Logopedów;
- 35) Polski Związek Niewidomych Zarząd Główny;
- 36) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 37) Polskie Stowarzyszenie Rodziców;
- 38) Polskie Towarzystwo ADHD;
- 39) Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 40) Polskie Towarzystwo Historyczne;
- 41) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 42) Polskie Towarzystwo Logopedyczne;
- 43) Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego;
- 44) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 45) Radę Języka Polskiego;
- 46) Radę Szkół Katolickich;
- 47) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 48) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 49) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;

- 50) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 51) Stowarzyszenie Przedszkoli Niepublicznych;
- 52) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 53) Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych;
- 54) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji;
- 55) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom;
- 56) Stowarzyszenie Rodziców „TU”;
- 57) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców;
- 58) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 59) Unię Metropolii Polskich;
- 60) Unię Miasteczek Polskich;
- 61) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 62) Związek Miast Polskich;
- 63) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność” im. Ks. J. Popiełuszki;
- 64) Komisję Krajową NSZZ Solidarność;
- 65) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 66) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 67) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 68) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 69) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność” – 80;
- 70) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 71) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisję Krajową;
- 72) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 73) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 74) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 75) Fundację Rodzice Szkole;
- 76) Rzecznika Praw Dziecka;
- 77) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 78) Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- 79) Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

Podsumowanie wyników konsultacji nastąpiło na początku września 2014 r.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	1,618	1,570	1,523	1,477	1,433	1,390	1,348	1,307	1,268	1,230	1,193	15,356
budżet państwa	1,618	1,570	1,523	1,477	1,433	1,390	1,348	1,307	1,268	1,230	1,193	15,356
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0,277	0,305	0,311	0,318	0,324	0,330	0,337	0,343	0,350	0,357	0,364	3,618
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0,277	0,305	0,311	0,318	0,324	0,330	0,337	0,343	0,350	0,357	0,364	3,618
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Saldo ogółem	1,341	1,265	1,212	1,159	1,109	1,06	1,011	0,964	0,918	0,873	0,829	11,738
budżet państwa	1,341	1,265	1,212	1,159	1,109	1,06	1,011	0,964	0,918	0,873	0,829	11,738
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>W zakresie zmian dotyczących systemu egzaminów zewnętrznych – budżet państwa – część 30 – Oświata i wychowanie.</p> <p>W zakresie uznawania świadectw i dokumentów wydanych za granicą – wejście w życie przepisów projektu rozporządzenia może spowodować skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości maksymalnie 12 800 zł rocznie (kwota łącznie dla wszystkich 16 wojewodów), które będą ponoszone w ramach środków planowanych w budżetach wojewodów (część 85), bez dodatkowego zwiększania wydatków z tego tytułu.</p> <p>W pozostałych przypadkach – wejście w życie przedmiotowych zmian nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa (także w części 30 – Oświata i wychowanie).</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zmiana organizacji systemu egzaminów zewnętrznych – Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych</p> <p>W odniesieniu do dochodów: jako stan wyjściowy przyjęto uśrednione dane z lat 2012–2014.</p> <p>Jeżeli chodzi o przystępowanie do egzaminu maturalnego, w celu zdania przedmiotu lub przedmiotów obowiązkowych i uzyskania świadectwa dojrzałości, w latach 2012–2014 po raz trzeci i kolejny próbę taką podjęło: w 2012 r. – 32 740 osób, w 2013 r. – 32 456 osób, w 2014 r. – 25 227 osób.</p> <p>Jeżeli chodzi o podwyższanie wyniku z tego samego przedmiotu po raz trzeci i kolejny (a więc przystępowanie do egzaminu z tego samego przedmiotu po raz trzeci i kolejny), w latach 2012–2014 próbę taką podjęło odpowiednio: w 2012 r. – 6889 osób, w 2013 r. – 7056 osób, w 2014 r. – 7794 osoby.</p> <p>Corocznie ok. 7–8% arkuszy jest drukowanych i dystrybuowanych niepotrzebnie, ponieważ osoby, które zadeklarowały chęć przystąpienia do egzaminu z danego przedmiotu, w istocie nie przystępują do niego. Szczegółowo rzecz ujmując, liczba arkuszy do egzaminów, do których – pomimo deklaracji – nie przystąpili maturzyści, wynosiła odpowiednio: w 2012 r. – 123 403, w 2013 r. – 135 091, a w 2014 r. (dane tylko z maja) – 114 537. Szacując dochody w latach 2015–2025, przyjęto, że ok. 10% z tych arkuszy zostało zadeklarowanych przez osoby, które uprzednio również deklarowały chęć przystąpienia do egzaminu, a do niego nie przystąpiły bez uzasadnionego usprawiedliwienia.</p> <p>W ostatecznych szacunkach przyjęto również, że w każdym kolejnym roku będzie następował spadek odsetka osób decydujących się na przystąpienie do egzaminu maturalnego, pomimo niedostatecznego przygotowania (zakładamy, że konieczność wniesienia opłaty będzie stanowiła zachętę do (a) lepszego przygotowania się do egzaminu, a zatem spadać będzie liczba osób podwyższających wyniki po raz drugi i kolejny, oraz (b) przystępowania do egzaminu, jeżeli stosowna deklaracja została złożona, a zatem spadać będzie liczba osób nieprzystępujących do egzaminu, pomimo złożonej deklaracji). Przyjęto, że spadek ten będzie wynosił ok. 3% w każdym roku. Dodatkowo przyjęto również, że ok. 20% osób będzie zwolnionych z wniesienia opłaty ze względów ekonomicznych (niski dochód na 1 członka rodziny). We wszystkich obliczeniach przyjęto, że opłata za egzamin wyniesie około 50 zł brutto.</p> <p>W odniesieniu do wydatków: w związku ze zmianą zadań Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, która z dniem 1 stycznia 2016 r. stanie się dysponentem drugiego stopnia oraz bezpośrednio podlegać jej będzie 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych, konieczne jest zatrudnienie pracowników odpowiedzialnych za kontrolę i audyt oraz obsługę księgową. Szacując wydatki z tym związane, przyjęto miesięczne wynagrodzenie odpowiednio: dla pracowników kontroli i audytu – na poziomie 4000 zł brutto, a dla pracowników księgowości – 5500 zł brutto, wraz</p>

z wszystkimi pochodnymi. Założono 2% inflację. Zmiany organizacyjne w strukturze komisji egzaminacyjnych zostaną sfinansowane w ramach wydatków części 30 – Oświata i wychowanie.

Zmiany dotyczące uznawania świadectw i dokumentów wydanych za granicą

Wprowadzenie rozmów sprawdzających, które przeprowadzałby kurator oświaty, miałyby charakter samofinansujący – koszty ponosiłyby osoby wnioskujące o uznanie świadectwa lub potwierdzenie wykształcenia. W 2013 r. kuratorzy oświaty uznali łącznie 1857 świadectw wydanych za granicą oraz odmówili uznania świadectwa za równorzędne ze świadectwem polskim w 12 przypadkach (dane MEN). W 2013 r. kuratorzy oświaty nie mieli możliwości przeprowadzenia rozmowy sprawdzającej w toku postępowania nostryfikacyjnego. Można zatem przyjąć, że do rozmowy sprawdzającej przystępowaliby wnioskodawcy, którym w przeciwnym razie odmówiono uznania świadectwa.

Można przyjąć, że w kolejnych latach liczba wniosków o uznanie oraz odsetek odmów pozostaną na tym samym poziomie, czyli 0,6%. Z tej grupy część mogłaby ubiegać się o zwolnienie z opłat za rozmowę sprawdzającą. Zakładając, że odsetek potencjalnych wnioskodawców będących w trudnej sytuacji materialnej jest analogiczny do odsetka całej populacji osób w trudnej sytuacji w kraju, tj. 26,7% (dane GUS za rok 2013), liczba osób zwolnionych z opłaty za rozmowę sprawdzającą wyniosłaby 3.

Jeśli jako podstawę szacunków przyjąć odsetek osób, które w 2013 r. były objęte świadczeniami pieniężnymi ze środków pomocy społecznej, czyli 6,7% całej populacji, oznaczałoby to, że z opłat za rozmowę sprawdzającą byłaby zwolniona zaledwie 1 osoba.

Ponadto z opłat za rozmowę sprawdzającą byłiby zwolnieni cudzoziemcy, którym udzielono ochrony na terytorium RP, zgodnie z odrębnymi przepisami (np. uchodźcy). W 2013 r. kuratoria oświaty odnotowały 2 takie przypadki.

Koszt rozmowy sprawdzającej wyniósłby od 400 zł do co najwyżej 1280 zł, w tym wynagrodzenie dla członków komisji oraz tłumacza.

Oszacowanie kosztów rozmowy sprawdzającej

– Liczba członków komisji: 3–5 osób. Przewodniczący komisji, którym będzie kurator oświaty lub wskazany przez kuratora oświaty pracownik kuratorium, nie będzie pobierać wynagrodzenia za pracę w komisji. Zatem wynagrodzenie otrzymają pozostali członkowie komisji, tj. od 2 do 4 osób.

– Wynagrodzenie członka komisji ustalono ryczałtem na 200 zł od osoby; będzie ono obejmować przygotowanie i przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej oraz uzgodnienie wyniku.

Koszt przygotowania i przeprowadzenia rozmowy sprawdzającej wyniósłby od 400 zł (przy dwóch członkach komisji, tj. 2 x 200 zł) do 800 zł (przy czterech członkach komisji, tj. 4 x 200 zł).

Dodatkowo należy uwzględnić koszty tłumaczenia: 1 os. x 2 h x 240 zł = 480 zł. Za podstawę wyliczenia przyjęto stawkę rynkową tłumaczenia ustnego z języków rzadkich, która wynosi 200 zł netto za godzinę pracy tłumacza. W przypadku języków innych niż sklasyfikowane jako rzadkie, stawki będą odpowiednio niższe.

Z powyższych szacunków wynika, że koszt jednej rozmowy sprawdzającej wyniósłby co najmniej 400 zł, a co najwyżej 800 zł, natomiast z udziałem tłumacza – maksymalnie 1280 zł.

Zakładając, że zwolnienie z opłat za rozmowę sprawdzającą obejmie 10 osób, wówczas łączne dodatkowe, maksymalne roczne obciążenie dla budżetu państwa wyniosłoby około 12 800 zł.

Szacunki te są trudne do zweryfikowania ze względu na fakt, że przez ostatnie lata kuratorzy oświaty nie przeprowadzali tego typu rozmów sprawdzających poziom wykształcenia ani egzaminów.

Dodatkowe oszczędności będą dotyczyć czasu pracy pracowników kuratoriów oświaty, zajmujących się uznawaniem wykształcenia uzyskanego za granicą. Będą one wynikać

z poszerzenia rodzajów świadectw uznawanych „automatycznie”, czyli bez konieczności przeprowadzania w kuratoriach oświaty postępowania administracyjnego, o świadectwa maturalne, wydane w państwach UE, OECD, EOG i w Szwajcarii. Świadectwa te stanowiły w 2013 r. 43% wszystkich świadectw maturalnych uznanych przez kuratorów oświaty za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości. Zatem można by przyjąć, że zmiana ustawy spowoduje zmniejszenie o około 40% łącznej liczby spraw prowadzonych przez kuratorów oświaty w zakresie uznawania wykształcenia uzyskanego za granicą. Trudno jednak oszacować rzeczywistą skalę tych oszczędności czasowych.

Planowane wydatki z budżetu państwa na pokrycie kosztów rozmów sprawdzających poziom wykształcenia mogą mieć pozytywne skutki dla budżetu państwa w przyszłości. Pokrycie kosztów umożliwi bowiem osobom o niskich dochodach (lub ich braku, np. w przypadku uchodźców) przystąpienie do rozmów sprawdzających oraz potwierdzenie wykształcenia uzyskanego za granicą, a w konsekwencji może przyczynić się do szybszego podjęcia pracy w wyuczonym lub pokrewnym zawodzie. Spowodowałoby to większe wpływy do budżetu państwa (podatki) oraz redukcję liczby osób, których koszty utrzymania ponosi budżet państwa.

Zadania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży

W związku z umieszczeniem nowego zadania MEN („Polsko-ukraińska wymiana młodzieży”) w „Planie współpracy rozwojowej w 2014 r.”, MEN ogłosił konkurs ofert na realizację zadania publicznego w tym zakresie, które będzie finansowane (w wysokości 1,5 mln zł) z rezerwy celowej poz. 79 „Finansowanie polsko-ukraińskiej współpracy młodzieży”.

Działania służące zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego

Projektowane zmiany zmierzają do stworzenia zaplecza analitycznego, zajmującego się m.in. tworzeniem, na odpowiednim poziomie, warunków do rozwijania badawczej funkcji nadzoru pedagogicznego, w celu zapewnienia sprawności i efektywności tego nadzoru. Powierzenie realizacji zadań z tym związanych jednostce podległej MEN (Ośrodkowi Rozwoju Edukacji) nie wygeneruje dodatkowych kosztów, jednak będzie wymagało przebudowy struktury organizacyjnej – zmiany statutu, regulaminu organizacyjnego oraz zakresów obowiązków pracowników. Powyższe zmiany zostaną przeprowadzone tak, aby w optymalny sposób wykorzystać zasoby ludzkie.

Organizacja nadzoru pedagogicznego nad szkołami i szkolnymi punktami konsultacyjnymi za granicą

Przepisy art. 35 ust. 2e projektu ustawy stanowiące o powierzeniu jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołami, zespołami szkół oraz szkolnymi punktami konsultacyjnymi nie będą powodowały skutków finansowych. Nadzór pedagogiczny nad ww. szkołami sprawowany jest obecnie przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz. U. z 2014 r. poz. 454). Projektowana regulacja służy właściwemu upoważnieniu Ministra Edukacji Narodowej do przekazania zadań w tym zakresie.

Zmiana dotycząca liczebności uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej

Projektowane zmiany zakładają zatrudnianie asystenta nauczyciela, w przypadku gdy liczba uczniów w oddziale zostanie zwiększona o więcej niż 2. Zwiększenie liczebności oddziału klasowego w wyniku pojawienia się uczniów z obwodu szkolnego w ciągu roku szkolnego będzie przypadkiem niezmiernie rzadkim. Wtedy wydatki związane z zatrudnieniem asystenta nauczyciela będą niższe niż wynikające z zatrudniania nauczycieli koniecznych do prowadzenia zajęć dydaktycznych w dwóch oddziałach klasowych. Koszt jednego oddziału można oszacować na kwotę 86 tys. zł, zakładając, że koszty takiego dodatkowego oddziału są równe wynagrodzeniom nauczycieli realizujących ramowy plan nauczania. Roczny koszt zatrudnienia asystenta, jak wspomniano wyżej, będzie niższy.

Zmiany dotyczące podręczników dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych

Projekt ustawy przewiduje zwiększenie kwoty dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w odniesieniu do niektórych uczniów niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Dotyczyć to będzie uczniów korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dostosowanych do ich potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych. Rozwiązanie przewiduje konieczność określania, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wskaźników, które będą zwiększały kwoty dotacji celowej na ucznia. Wskaźniki te będą mieściły się, co do zasady, w przedziale od 2 do 3, w przypadku uczniów słabowidzących korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych wydrukowanych w druku powiększonym – od 5 do 10, a w przypadku uczniów niewidomych korzystających z podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych wydrukowanych w systemie Braille’a – od 10 do 25. Oznacza to dla przykładu, że dla ucznia niepełnosprawnego w gimnazjum, korzystającego z podręczników dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, kwota dotacji celowej będzie mieściła się w przedziale od 500 zł do 750 zł, a jeśli będzie uczniem niewidomym – w przedziale od 2500 zł do 6250 zł.

Na potrzeby oceny skutków regulacji przyjęto, że średni wskaźnik powiększający kwoty dotacji celowej określone w art. 22ae ust. 5 ustawy o systemie oświaty zostanie określony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na poziomie 80% maksymalnego poziomu. Przyjęcie takiego założenia oznacza, że maksymalna wysokość dotacji celowej na ucznia niepełnosprawnego, niebędącego uczniem niewidomym lub słabowidzącym, może wynieść:

- a) w przypadku ucznia klas I–III szkoły podstawowej – 210 zł (z czego 70 zł na podręcznik lub materiał edukacyjny do języka obcego nowożytnego i 140 zł na materiały ćwiczeniowe);
- b) w przypadku ucznia klas IV–VI szkoły podstawowej – 462 zł (z czego 392 zł na podręczniki lub materiały edukacyjne i 70 zł na materiały ćwiczeniowe);
- c) w przypadku ucznia klas I–III gimnazjum – 770 zł (z czego 700 zł na podręczniki lub materiały edukacyjne i 70 zł na materiały ćwiczeniowe).

Obecnie dostępne na rynku podręczniki dla dzieci niepełnosprawnych są dofinansowywane w ramach programu „Wyprawka szkolna”. Kwoty dofinansowania zależą od rodzaju niepełnosprawności tych dzieci, klas, do których uczęszczają, oraz faktu, czy korzystają czy też nie z podręczników do kształcenia specjalnego. Kwoty te mieszczą się w przedziale od 225 zł do 770 zł. Podręczniki dofinansowane w ramach Programu nie są własnością szkoły i nie są wykorzystywane przez kolejne roczniki uczniów, nawet jeśli ich stan na to by pozwalał. Ponadto minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dofinansowuje z budżetu podręczniki dla dzieci niewidomych i słabowidzących. Co więcej od 2011 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej rokrocznie pozyskuje dodatkowe środki z rezerwy celowej poz. 26 na dofinansowanie wydruku i/lub zakupu podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych, w tym uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów, które przekazywane są na realizację tego zadania organom prowadzącym szkoły, do których uczęszczają ww. uczniowie, na podstawie odpowiednio porozumień lub umów.

Przyjęcie rozwiązań dotyczących zwiększenia dotacji celowej dla uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów oznaczać będzie brak konieczności finansowania podręczników dla tych uczniów w ramach „Wyprawki szkolnej” oraz na podstawie porozumień/umów zawieranych z MEN. Przewiduje się, że efekt finansowy tych działań będzie neutralny dla budżetu państwa. Można nawet przypuszczać, że zaproponowane rozwiązanie, począwszy od 2016 r., przyniesie pewne korzyści, związane z pozostawieniem podręczników w szkołach i możliwością ich wykorzystania przez kolejne roczniki uczniów. Należy jednak wykazać w tym względzie dużą ostrożność, gdyż rozwój rynku podręczników dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów stymulowany dotacją celową w szkołach podstawowych i gimnazjach może przełożyć się na zwiększone zainteresowanie tymi podręcznikami w szkołach ponadgimnazjalnych, gdzie podręczniki te będą dofinansowywane w ramach „Wyprawki szkolnej”. Można zatem powiedzieć z całą pewnością, że w ramach niezmiennych wydatków budżetu państwa, większa liczba dzieci niepełnosprawnych otrzyma odpowiednie dla siebie podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

Przewiduje się, że wydatki budżetu państwa, związane z wyższymi kwotami dotacji celowej dla uczniów niepełnosprawnych wyniosą:

- a) 16 mln zł w roku 2015;
- b) 18 mln zł w roku 2016;
- c) 19 mln zł w roku 2017;
- d) 20 mln zł rocznie w latach 2018 i 2019;
- e) 22 mln zł w roku 2020;
- f) 23 mln zł rocznie w latach 2021 i 2022;
- g) 22 mln zł w roku 2023;
- h) 21 mln zł w roku 2024.

Odpowiednio, przewidywane wydatki na realizację programu „Wyprawka szkolna” zmniejszą się z 65 mln zł do 51 mln zł w roku 2015; z 40 mln zł do 24 mln zł w roku 2016 i docelowo z 35 mln zł w dalszych latach do 14–18 mln zł. Ponadto zmniejszy się kwota przeznaczana przez budżet państwa na podręczniki dla uczniów słabowidzących, która ponoszona byłaby w ramach bezpośrednich działań ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i finansowana z rezerwy celowej budżetu państwa, o równowartość ok. 2 mln zł rocznie.

Po wprowadzeniu omawianej zmiany, przewidywane wydatki budżetu państwa dla całości rozwiązań związanych z zapewnieniem dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych przedstawiają się następująco:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki budżetu państwa	305,6	334,0	372,2	407,6	411,9	431,2	469,1	467,0	412,0	332,7
w tym opracowanie, wydanie i dystrybucja podręcznika przez MEN	23,8	23,1	13,1	12,6	15,9	16,1	13,4	13,7	13,3	12,9
w tym dotacja celowa na podręczniki i materiały ćwiczeniowe	280,5	309,3	357,5	393,3	394,4	413,5	454,0	451,7	397,1	318,2
w tym środki dla szkół prowadzonych lub dotowanych przez MKiDN i MŚ	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
w tym środki dla uczniów poza granicami Polski	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

Przypomnieć należy, że źródłem finansowania zmian związanych z zapewnieniem dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, w tym proponowanych rozwiązań dla uczniów niepełnosprawnych, jest budżet państwa. W ramach rezerwy celowej poz. 26 „Środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz 6.000 tys. zł na zadania związane z bezpieczną i przyjazną szkołą” w projekcie budżetu państwa zaplanowano łącznie 786 mln zł. Szczegółowe rozliczenie rezerwy celowej poz. 26 przedstawia poniższa tabela:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wysokość rezerwy celowej poz. 26	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0	786,0
Wydatki związane z projektem "ustawy podręcznikowej"	305,6	334,0	372,2	407,6	411,9	431,2	469,1	467,0	412,0	332,7
Wydatki na "Wyprawkę szkolną" - docelowo tylko dla uczniów niepełnosprawnych szkół ponadgimnazjalnych	51,0	24,0	18,0	17,0	17,0	15,0	14,0	14,0	15,0	16,0
Wydatki na stypendia i zasiłki szkolne	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0	404,0
Wydatki na realizację Programu "Bezpieczna i przyjazna szkoła"	6,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki na pozostałe działania finansowane z rezerwy	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
Bilans środków rezerwy celowej poz. 26	1,4	0,0	-26,2	-60,6	-64,9	-82,2	-119,1	-117,0	-63,0	15,3

Podkreślić należy, jak wskazano powyżej, że efekt finansowy zmian proponowanych w niniejszej nowelizacji ustawy o systemie oświaty w zakresie zapewnienia dla uczniów niepełnosprawnych w szkołach podstawowych i gimnazjach bezpłatnego dostępu do

podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych jest neutralny dla budżetu państwa.

Zmiany dotyczące ograniczenia stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa

Obecnie nauczyciele zatrudnieni w ww. placówkach doskonalenia nauczycieli podlegają ustawie – Karta Nauczyciela w pełnym zakresie. W celu usprawnienia realizacji zadań przez te placówki proponuje się ograniczenie zakresu stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach. Zakres przepisów ustawy – Karta Nauczyciela, które będą miały zastosowanie do nauczycieli ww. placówek doskonalenia nauczycieli, będzie analogiczny do zakresu przepisów tej ustawy stosowanych względem nauczycieli mianowanych i dyplomowanych zatrudnionych w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych. Do nauczycieli tych będą miały zatem zastosowanie przepisy ustawy – Karta Nauczyciela określone w art. 9a–9i, art. 30 ust. 5, art. 32, art. 33, art. 47, art. 49 ust. 1 pkt 3, art. 51, art. 58–60, art. 63, art. 86–88 i art. 90, tj. przepisy dotyczące uzyskiwania stopni awansu zawodowego, wynagrodzenia zasadniczego, nagrody jubileuszowej, nagród ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, nadawania Medalu Komisji Edukacji Narodowej, prawa do zajmowania mieszkania w budynkach szkolnych i użytkowanych przez szkoły, prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych oraz uprawnień emerytalnych nauczycieli.

Ponadto minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego oraz służbowego. Pozostałe kwestie wynikające ze stosunku pracy tych nauczycieli będą regulowały przepisy ustawy – Kodeks pracy.

Przewiduje się wprowadzenie przepisów przejściowych dla nauczycieli zatrudnionych w dniu wejścia w życie ustawy w ww. placówkach. Nauczycielom tym dyrektorzy ww. placówek zaproponują – do dnia 30 kwietnia 2015 r. – na piśmie nowe warunki pracy i wynagrodzenia oraz wskażą termin nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i wynagrodzenia spowoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć ww. oświadczenie. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i wynagrodzenia albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, do praw i obowiązków nauczycieli będą stosowane dotychczasowe przepisy.

Obecnie Minister Edukacji Narodowej prowadzi trzy placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie (ORE), Krajowy Ośrodek Rozwoju Edukacji Ustawicznej i Zawodowej w Warszawie (KOWEZiU) oraz Polonijne Centrum Nauczycielskie w Lublinie (PCN). Ponadto placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnokrajowym zasięgu działania prowadzą: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla nauczycieli szkół artystycznych – Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych w Warszawie (CENSA) oraz Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych – Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie (KCER). W placówkach tych zatrudnionych jest 75 nauczycieli (64,6 etatów), w tym 19 nauczycieli, którzy nabyli prawa do emerytury. Kwota miesięcznych wynagrodzeń brutto (z pochodnymi) dla tych nauczycieli wynosi 572 793,03 zł. W przypadku wypowiedzenia 6-miesięczna odprawa dla tych nauczycieli będzie wynosić 3 436 758,18 zł. Szczegółowe dane w poniższej tabeli.

placówka	liczba nauczycieli	liczba etatów	miesięczna kwota wynagrodzeń brutto ogółem	miesięczna kwota wynagrodzeń brutto z pochodnymi ogółem	6-miesięczna kwota wynagrodzeń brutto z pochodnymi ogółem
ORE	38 /w tym 12 z uprawnieniami emerytalnymi	38	251 000,00 zł	304 333,33 zł	1 825 999,98 zł
KOWEZiU	14 /w tym 5 z uprawnieniami emerytalnymi	11,1	72 908,60 zł	158 946,89 zł	953 681,34 zł
PCN	6 /w tym 2 z uprawnieniami emerytalnymi	5	25 110,31 zł	29 778,41 zł	178 670,46 zł
CENSA	13	7	41 666,00 zł	49 850,00 zł	299 100,00 zł
KCER	4	3,5	24 997,41 zł	29 884,40 zł	179 306,40 zł
Razem	75 /w tym 19 z uprawnieniami emerytalnymi	64,6	415 682,32 zł	572 793,03 zł	3 436 758,18 zł

Trudno ocenić, ilu nauczycieli zatrudnionych w ww. placówkach przyjmie lub odmówi przyjęcia nowych warunków pracy i wynagrodzenia. Szacuje się, że najbardziej skłonni do podjęcia decyzji o odmowie przyjęcia tych warunków będą nauczyciele, którzy posiadają uprawnienia emerytalne, tj. 19 osób (12 w ORE, 5 w KOWEZiU, 2 w PCN). Dla tej grupy nauczycieli trzeba będzie zabezpieczyć kwotę 870 645,40 zł (576 631,51 zł z budżetu ORE, 340 600,48 zł z budżetu KOWEZiU oraz 59 556,82 zł z budżetu PCN). Powyższe środki będą pochodzić z budżetów tych placówek w ramach przekazanego im przez organy prowadzące limitu środków na rok 2015.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Rozwój kompetencji międzykulturowych, społecznych i obywatelskich; wspieranie mobilności, podnoszenie znajomości języków obcych; budowanie przyjaznych relacji między rówieśnikami.
Niemierzalne		<p>Wpływ na przedsiębiorczość i konkurencyjność gospodarki</p> <p>Wejście w życie ustawy wraz z rozporządzeniem w sprawie warunków i trybu postępowania w celu uznania świadectw wydanych za granicą może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, poprzez spowodowanie skrócenia i uproszczenia procedur uznawania świadectw zagranicznych, co w konsekwencji powinno przyspieszyć kontynuowanie nauki lub podjęcie pracy zgodnie z uzyskanym wykształceniem. Uproszczenie procedur może spowodować wzrost mobilności edukacyjnej absolwentów szkół średnich z państw o konkurencyjnych gospodarkach i rozwiniętej przedsiębiorczości.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W zakresie zadań dotyczących międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży – dane MEN.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
nie dotyczy

Komentarz:

Zwiększenie liczby dokumentów i procedur będzie wynikało z wprowadzenia w ustawie nowych rozwiązań dotyczących możliwości wniesienia przez ucznia lub jego rodziców albo absolwenta do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zastrzeżeń do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w przypadku unieważnienia pracy egzaminacyjnej lub możliwości złożenia wniosku do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o weryfikację sumy punktów przyznanych przez egzaminatora.

Zmniejszenie liczby postępowań przeprowadzonych przez kuratorów oświaty w sprawach uznawania świadectw zagranicznych jest spodziewane ze względu na wprowadzenie uznawania z mocy prawa świadectw wydanych w państwach UE, EOG i OECD, które dają prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w tych państwach. Świadectwa te stanowiły w 2013 r. 43% wszystkich świadectw maturalnych uznanych przez kuratorów oświaty za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości.

Skrócenie czasu na załatwienie sprawy uznania świadectwa wydanego za granicą będzie wynikało ze zmiany trybu postępowania – na decyzję wydawaną w trybie kpa. Będzie to wyraźne zwłaszcza w procedurach odwoławczych, w których skróceniu – do dwóch, ulegnie liczba etapów postępowania: Minister Edukacji Narodowej, rozpatrując odwołanie od decyzji kuratora oświaty o odmowie uznania świadectwa, wyda decyzję zamykającą sprawę. Dotychczas minister uchylał postanowienie kuratora oświaty poprzez wydanie postanowienia, przy czym w przypadku uchylecia postanowienia sprawa wracała do kuratora oświaty do ponownego rozpatrzenia.

9. Wpływ na rynek pracy

Do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie mogą przystępować osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, dlatego też istotne jest, aby organizatorzy tych kursów również mogli przeprowadzać egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Biorąc pod uwagę coraz większe zainteresowanie kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi, wprowadzenie projektowanego rozwiązania ułatwi organizację egzaminu zarówno dla osób zdających, jak i dla okręgowych komisji egzaminacyjnych, a tym samym spowoduje wzrost wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy.

Wejście w życie ustawy może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, poprzez spowodowanie skrócenia i uproszczenia procedur uznawania świadectw zagranicznych, co w konsekwencji powinno przyspieszyć podjęcie pracy w Polsce zgodnie z uzyskanym wykształceniem.

Wpływ pośredni poprzez wspieranie mobilności edukacyjnej i zawodowej, rozwój kompetencji międzykulturowych, społecznych i obywatelskich oraz podnoszenie znajomości języków obcych młodych Polaków.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: relacje międzynarodowe/wizerunek Polski	☒ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	---	---

Omówienie wpływu	<p>Wzrost mobilności edukacyjnej może spowodować zwiększenie liczby osób podejmujących pracę w Polsce.</p> <p>Utrzymanie istniejących i umożliwienie rozwoju nowych form współpracy pomiędzy młodzieżą z Polski i innych państw. Rozwój kompetencji międzykulturowych, społecznych i obywatelskich, podnoszenie znajomości języków obcych, budowanie przyjaznych relacji między rówieśnikami. Kreowanie pozytywnego wizerunku Polski w krajach partnerskich.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie przepisów ustawy – 31 marca 2015 r., z wyjątkiem:

- przepisów rozdziału 3a i 3b (ocenie, klasyfikowanie i promowanie uczniów oraz przeprowadzanie egzaminów zewnętrznych) – termin wejścia w życie 1 września 2015 r.;
- przepisów stanowiących o podejmowaniu przez ministra właściwego do spraw oświaty działań służących podnoszeniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego i możliwości powierzenia tych zadań podległej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym – termin wejścia w życie 1 października 2015 r.;

- upoważnienia, na podstawie którego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania wobec szkół i placówek – termin wejścia w życie 1 września 2015 r.;
- uregulowań dotyczących powoływania i odwoływania ze stanowisk dyrektorów publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówek doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych – termin wejścia w życie 1 września 2015 r.;
- przepisów dotyczących podległości okręgowych komisji egzaminacyjnych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz sprawowania przez Centralną Komisję Egzaminacyjną nadzoru nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych – termin wejścia w życie 1 stycznia 2016 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zmiana organizacji systemu egzaminów zewnętrznych, dotycząca Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych, jest zmianą projakościową. Proponowane rozwiązania pozwolą na tworzenie lepszych egzaminów przez efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów kadrowych, organizacyjnych i finansowych wszystkich jednostek działających w tym systemie. Nowa organizacja tego systemu powinna przyczynić się również do zwiększenia jednolitości działań związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz ocenianiem prac egzaminacyjnych. W związku z powyższym trudno jest określić mierzalne mierniki pozwalające na ocenę skutków proponowanej zmiany.

Ewaluacja efektów wynikających z wprowadzenia odpłatności za przystąpienie danego zdającego po raz trzeci i kolejny do egzaminu maturalnego zostanie przeprowadzona do końca 2016 r. Miernikiem ewaluacji będzie zmniejszenie w roku szkolnym 2015/2016 liczby absolwentów deklarujących przystąpienie do egzaminu maturalnego i nieprzystępujących do tego egzaminu, w stosunku do roku szkolnego 2014/2015.

Nie planuje się ewaluacji efektów projektu w przypadku pozostałych zmian dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, funkcjonowania szkół prowadzących kształcenie zawodowe, ponieważ w zasadzie nie wykraczają one poza dotychczas obowiązujące regulacje prawne.

Mierniki zastosowane do ewaluacji zmian w zakresie nadzoru pedagogicznego:

- 1) liczba zastrzeżeń dyrektorów szkół i placówek do raportów organów nadzoru pedagogicznego dotyczących spełniania wymagań przez te jednostki;
- 2) liczba wizytatorów szkolonych w zakresie nadzoru pedagogicznego przez jednostkę, której minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powierzy realizację działań służących zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego.

W przypadku uznawania świadectw uzyskanych za granicą ewaluacja efektów projektu będzie przeprowadzana corocznie, w lutym. Pierwsza ewaluacja nastąpi po upływie co najmniej roku od obowiązywania zmian.

Mierniki zastosowane do ewaluacji projektu:

- 1) liczba skarg dotyczących postępowania mającego na celu uznanie świadectwa zagranicznego lub potwierdzenie wykształcenia uzyskanego za granicą;
- 2) liczba odwołań od decyzji w sprawie uznania świadectw zagranicznych lub potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą;
- 3) liczba wydanych decyzji w sprawie uznania świadectw zagranicznych lub potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą.

W zakresie międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, ewaluacja efektów prowadzona jest na bieżąco, corocznie. Miernikiem jest liczba uczestników projektów/inicjatyw wspieranych ze środków MEN w okresie roku kalendarzowego.

W zakresie zmiany dotyczącej możliwości zwiększenia liczebności uczniów w oddziałach klas I–III nie jest możliwe wskazanie, ilu uczniów z obwodu danej szkoły zostanie zapisanych do tej szkoły po rozpoczęciu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, co w konsekwencji może powodować zwiększenie liczby uczniów w oddziale lub podział oddziału. Decyzja w tej sprawie należy do dyrektora szkoły, rady oddziałowej i organu prowadzącego. Nie przewiduje się określenia mierników dla tej zmiany, gdyż, co do zasady (zapisanej w ustawie), liczebność oddziału klasy I, a docelowo klas II i III, nie może być większa niż 25.

Projektowane zmiany w art. 80 oraz w art. 90 dotyczące dotowania przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego mają charakter doprecyzowujący i w związku z tym nie będą wywoływały skutków finansowych ani zmian w wysokości dotacji. Z tej samej przyczyny nie przewiduje się określania dodatkowych mierników.

Zmiana dotycząca ułatwienia finansowania zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach projektów finansowanych z udziałem środków europejskich podjęta została z inicjatywy Ministra Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z zaleceniami wynikającymi z audytu Komisji Europejskiej przeprowadzonego w 2012 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki strona polska została zobowiązana do dokonania zmian w Systemie Realizacji ww. Programu, których wprowadzenie możliwe będzie w następstwie nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela.

Zmiana w powyższym zakresie została zawarta w założeniach projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, a następnie w opracowanym na ich podstawie projekcie ustawy. Z uwagi na konieczność pilnego uregulowania ww. kwestii, rozwiązanie przewidziane w ww. projekcie ustawy zostało przeniesione do procedowanego obecnie projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Proponowane rozwiązanie w obecnym brzmieniu zostało wypracowane w ramach uzgodnień międzyresortowych założeń nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela. Zgodnie z uwagą Ministra Rozwoju Regionalnego, wynagrodzenie za jedną godzinę zajęć finansowanych ze środków europejskich powinno być ustalone w wysokości analogicznej do wynagrodzenia za ponadwymiarowe godziny pracy nauczyciela finansowane ze środków krajowych. Nie jest możliwe finansowanie ze środków europejskich wynagrodzeń wyższych niż te wypłacane z krajowych środków publicznych. W związku z powyższym, rozwiązanie w zakresie wynagradzania nauczycieli realizujących zajęcia finansowane z udziałem środków europejskich zostało zaprojektowane analogicznie do rozwiązań krajowych dla nauczycieli wynikających z przepisów ustawy – Karta Nauczyciela.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji

Projekt *ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* został w dniu **22 lipca 2014 r.** przekazany do konsultacji publicznych następującym podmiotom:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 4) Business Center Club;
- 5) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 6) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 8) Federacji Inicjatyw Oświatowych;
- 9) Fundacji „Edukacja dla przyszłości”;
- 10) Fundacji Instytut Nowoczesnej Edukacji;
- 11) Fundacji Panoptykon;
- 12) Fundacji Rozwoju Kapitału Społecznego;
- 13) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji;
- 14) Fundacji Rzecznik Praw Rodziców;
- 15) Fundacji SYNAPSIS;
- 16) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 17) Gdańskiemu Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 18) Komitetowi Nauk Pedagogicznych PAN;
- 19) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 20) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 21) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
- 22) Krajowemu Funduszowi na Rzecz Dzieci;
- 23) Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;
- 24) Ogólnopolskiemu Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 25) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Dwujęzyczności BILINGUIS;
- 26) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Niepublicznych Szkół Artystycznych;
- 28) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego;
- 29) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 30) Polskiej Izbie Książki;
- 31) Polskiej Radzie Muzycznej;
- 32) Polskiemu Komitetowi Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP;
- 33) Polskiemu Związkowi Głuchych Zarząd Główny;
- 34) Polskiemu Związkowi Logopedów;
- 35) Polskiemu Związkowi Niewidomych Zarząd Główny;
- 36) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 37) Polskiemu Stowarzyszeniu Rodziców;
- 38) Polskiemu Towarzystwu ADHD;
- 39) Polskiemu Towarzystwu Dysleksji;

- 40) Polskiemu Towarzystwu Historycznemu;
- 41) Polskiemu Towarzystwu Informatycznemu;
- 42) Polskiemu Towarzystwu Logopedycznemu;
- 43) Radzie ds. Szkolnictwa Artystycznego;
- 44) Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 45) Radzie Języka Polskiego;
- 46) Radzie Szkół Katolickich;
- 47) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
- 48) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 49) Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich;
- 50) Stowarzyszeniu Nauczycieli Matematyki;
- 51) Stowarzyszeniu Przedszkoli Niepublicznych;
- 52) Stowarzyszeniu Przyjaciół Integracji;
- 53) Stowarzyszeniu Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych;
- 54) Stowarzyszeniu Rodzice w Edukacji;
- 55) Stowarzyszeniu Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom;
- 56) Stowarzyszeniu Rodziców „TU”;
- 57) Stowarzyszeniu Rzecznik Praw Rodziców;
- 58) Towarzystwu Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 59) Unii Metropolii Polskich;
- 60) Unii Miasteczek Polskich;
- 61) Związkowi Gmin Wiejskich RP;
- 62) Związkowi Miast Polskich
- 63) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” im. Ks. J. Popiełuszki;
- 64) Komisji Krajowej NSZZ Solidarność;
- 65) Sekcji Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 66) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 67) Komisji Krajowej Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 68) Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 69) Krajowemu Sekretariatowi Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność” – 80;
- 70) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 71) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Sierpień 80” Komisji Krajowej;
- 72) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 73) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”;
- 74) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 75) Fundacji Rodzice Szkole;
- 76) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 77) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 78) Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych;
- 79) Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych oraz Etnicznych.

Projekt został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Opinie i uwagi do projektu ustawy zgłosili:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ Solidarność;
- 3) Rzecznik Uczniów Niepełnosprawnych;
- 4) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty (OSKKO);
- 5) Ordo Iuris Instytut na rzecz Kultury Prawnej;
- 6) Zarząd Główny Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 7) Rada Szkół Katolickich;
- 8) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 9) Polski Związek Niewidomych;
- 10) Rzecznik Uczniów Niepełnosprawnych Stowarzyszenie „NIE-GRZECZNE DZIECI”;
- 11) Instytut Tyflogiczny Polskiego Związku Niewidomych;
- 12) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 13) Rada Języka Polskiego;
- 14) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 15) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT);
- 16) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego;
- 17) Prezes Stowarzyszenia Edukacji Domowej;
- 18) Cosinus sp. z o.o.;
- 19) Główny Inspektorat Sanitarny;
- 20) Komendant Główny Straży Pożarnej;
- 21) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP);
- 22) Prezes Polskiego Towarzystwa Zespołu Aspergera.

Opinie i uwagi dotyczyły następujących kwestii objętych nowelizacją:

- zmiany w zakresie liczby dzieci pozostających pod opieką jednego nauczyciela w oddziałach przedszkolnych; zmiana została wycofana z projektu;
- zasad oceniania, klasyfikowania i promowania w szkołach publicznych, w tym propozycji wprowadzenia w klasach I–III szkoły podstawowej ocen bieżących wyłącznie w formie opisowej (zmiana w tym zakresie została wycofana, w klasach I–III szkoły podstawowej oceny bieżące będą mogły mieć formę opisową, jeżeli szkoła tak ustali) oraz zasad oceniania uczniów niepełnosprawnych (w tym zakresie projektowany rozdział 3a zostały uzupełniony);
- części proponowanych zmian dotyczących nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami edukacyjnymi: (1) możliwości wyrażania opinii o sposobie wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego przez samorząd uczniowski; uwaga nie została uwzględniona, ponieważ projekt ustawy przewiduje możliwość zapoznawania się przez samorząd z ustalonym przez radę pedagogiczną sposobem wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego i wyrażenia o nim opinii, ale nie nakłada na samorząd takiego obowiązku; (2) brzmienia przepisów art. 5a dotyczącego informacji jednostki samorządu terytorialnego o stanie realizacji zadań oświatowych; uwzględniona została uwaga dotycząca zakresu informacji i objęcia nią również szkół

publicznych prowadzonych przez inne podmioty na terenie działania danej jednostki samorządu terytorialnego; nie uwzględniono uwagi dotyczącej konieczności określenia dla tej informacji formy i szczegółowego zakresu treści; (3) zachowania obowiązku powiadamiania dyrektora szkoły o zamiarze obserwowania zajęć; uwaga nie została uwzględniona, bowiem w projekcie ustawy nie znosi się przepisów zobowiązujących organ nadzoru do uprzedniego powiadomienia dyrektora szkoły lub placówki o zamiarze przeprowadzenia czynności nadzoru pedagogicznego, tj. przeprowadzenia ewaluacji lub kontroli, w projekcie dopuszcza się możliwość wstępu wizytatora – w charakterze obserwatora – na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze lub inne (w trakcie prowadzonej ewaluacji lub kontroli) bez obowiązku uprzedniego powiadamiania dyrektora; (4) ograniczenia stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli-konsultantów zatrudnionych w placówkach doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez właściwych ministrów; uwaga nie została uwzględniona, bowiem w publicznej placówce doskonalenia zatrudnia się nauczycieli konsultantów i specjalistów niebędących nauczycielami; obydwie grupy realizują takie same zadania i nie ma racjonalnego uzasadnienia różnicowanie pod względem istotnych warunków zatrudnienia nauczycieli konsultantów i specjalistów;

- możliwości zwiększenia liczby uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej, w sytuacji gdy już po rozpoczęciu roku szkolnego, w jego trakcie, do oddziału liczącego 25 uczniów zgłosi się uczeń zamieszkały w jej obwodzie (migracje ludności), a dyrektor jest obowiązany do przyjęcia dziecka do szkoły; uwagi nie zostały uwzględnione, ponieważ standard dotyczący liczebności dzieci w klasach I–III został w ustawie utrzymany. W uzasadnieniu stanowiska wskazano, że projektowana zmiana dopuszcza jedynie możliwość zwiększenia liczby uczniów w oddziale, przy równoczesnym spełnieniu wskazanych w projekcie warunków, tj. zamieszkiwania ucznia w obwodzie szkoły, zgłoszenia się do niej po rozpoczęciu roku szkolnego (tzn. w trakcie roku szkolnego) oraz uzyskania przez dyrektora szkoły zgody organu prowadzącego. Jednocześnie, z uwagi na konieczność zapewnienia uczniom właściwych warunków realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, w przypadku, jeżeli liczba uczniów zostanie zwiększona o więcej niż 2, dyrektor jest zobligowany do zatrudnienia asystenta nauczyciela;
- sposobu zatrudniania nauczycieli do prowadzenia zajęć finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej; uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z proponowanymi przepisami, prowadzenie zajęć dodatkowych finansowanych z udziałem środków budżetu Unii Europejskiej dyrektor szkoły będzie mógł powierzyć nauczycielom pracującym w tej szkole lub też będzie mógł zatrudnić w tym celu nowych nauczycieli, którzy nie realizują w tej szkole tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Proponowane przepisy umożliwiają zatrudnianie nauczycieli do prowadzenia ww. zajęć w szkole bez konieczności przeprowadzania postępowań określonych w przepisach w sprawie zamówień publicznych;

- zakresu spraw pozostawionych w opiniowanym projekcie do dalszej regulacji aktami wykonawczymi, dotyczących w szczególności warunków i trybu promowania zarówno w szkołach dla dzieci i młodzieży, jak również w szkołach dla dorosłych, które w opinii Związku Nauczycielstwa Polskiego powinny znaleźć się w ustawie. Uwagi zostały uwzględnione i projekt został uzupełniony w tym zakresie;
- nierównego traktowania publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych. Projekt przewiduje potwierdzanie obecności słuchaczy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych podpisem na liście obecności. Listy te, zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. poz. 1170), stanowią załącznik do dziennika lekcyjnego – wymóg ten dotyczy zarówno szkół publicznych, jak i niepublicznych. Projektowane przepisy art. 90 ust. 3, 3e i 3f jedynie doprecyzowują zasady dotyczące kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji przyznanych szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych, w których nie jest realizowany obowiązek nauki;
- ograniczających interpretacji kontrolujących szkoły nie samorządowe organów JST, w odniesieniu do wydatków bieżących, w kontekście przepisu art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty. Uwagę przyjęto poprzez wyraźny przepis w art. 80 ust. 3d i art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty umożliwiający finansowanie z dotacji również wydatków na zadania przewidziane w art. 5 ust. 7 ustawy o systemie oświaty;
- uwzględnienia w przepisach dot. uznawania wykształcenia uzyskanego za granicą umiejętności w zakresie znajomości języka polskiego, zwłaszcza przy ubieganiu się o przyjęcie na studia wyższe. Uwaga nie została przyjęta, gdyż kwestię dopuszczenia do studiów wyższych regulują przepisy ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- uzupełnienia i doprecyzowania przepisów regulujących organizację wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym kompetencji kuratora oświaty w zakresie sprawowania nadzoru nad wypoczynkiem; kompetencji kuratora dotyczących zakończenia turnusu wypoczynku w przypadku niezapewnienia przez organizatora należytych warunków organizacji wypoczynku zgodnie z ustawą; zasad współpracy kuratora oświaty z organami nadzoru posiadającymi uprawnienia do kontrolowania warunków wypoczynku, możliwości odmowy dokonania przez kuratora oświaty wpisu turnusu do elektronicznej bazy wypoczynku, usunięcia zapisu dotyczącego informacji o opiece medycznej podczas organizacji wypoczynku – zmiany w zakresie wypoczynku zostały wycofane z projektu;
- uzupełnienia i doprecyzowania przepisów dotyczących kształcenia specjalnego, w tym dostosowania warunków sprawdzianu i egzaminów do indywidualnych potrzeb uczniów niepełnosprawnych – projekt ustawy został uzupełniony w tym zakresie;
- doprecyzowania pojęcia utrudniania lub udaremniania kontroli. Uwaga nie została przyjęta. Pojęcie utrudniania lub udaremniania kontroli, jakkolwiek niesprecyzowane w ustawie o systemie oświaty, jest pojęciem powszechnie występującym i o ugruntowanej wykładni;

- daleko idących zmian w przepisach o zasadach finansowania oraz sposobu przeprowadzania kontroli szkół i placówek przez jednostki samorządu terytorialnego. Uwagi nie zostały przyjęte ze względu na fakt, iż zmiany te muszą mieć charakter kompleksowy i w tym znaczeniu wykraczają poza zakres projektu ustawy. Zakłada się uwzględnienie części tych uwag przy okazji przewidywanych szerszych zmian w przepisach art. 80 i art. 90 ustawy o systemie oświaty.

Warszawa, dnia 20 listopada 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1053.2014/17/mp/6
dot.: RM-10-106-13 z 14.11.2014 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

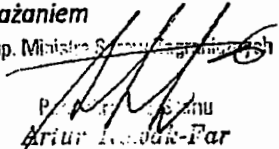
Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.
Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

~~z up. Ministra Spraw Zagranicznych~~

P. Artur Luchak-Par

Do wiadomości:

Pani Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej

Projekt **ROZPORZĄDZENIE**

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾
z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania
uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych**

Na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Rozdział 2
**Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych dla dzieci
i młodzieży**

§ 3. Indywidualizacja pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych, o której mowa w art. 44c ustawy, w przypadku ucznia:

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1255).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – następuje na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – następuje na podstawie tego orzeczenia;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – następuje na podstawie tej opinii;
- 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – następuje na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

§ 4. 1. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, o której mowa w § 3 pkt 3, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu trzeciej klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

2. Na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia, opinia, o której mowa w ust. 1, może być wydana także uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, przekazuje wniosek wraz

z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców lub pełnoletniego ucznia.

§ 5. 1. Przy ustalaniu oceny z zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

2. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, systematyczność udziału w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej.

§ 6. 1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć komputerowych, informatyki lub technologii informacyjnej na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

2. W ramach zajęć wychowania fizycznego dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania ćwiczeń fizycznych, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.

3. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych, informatyki lub technologii informacyjnej uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 7. 1. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym, zwalnia z realizacji tych zajęć ucznia, który przedłoży prawo jazdy odpowiedniej kategorii.

2. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki jazdy pojazdem silnikowym w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się „zwolniony”, a także numer i kategorię posiadanego przez ucznia prawa jazdy oraz datę wydania uprawnienia.

§ 8. 1. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego.

2. W przypadku ucznia, o którym mowa w ust. 1, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania, zwolnienie z nauki drugiego języka obcego może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

3. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 9. W przypadku wprowadzenia w szkolnym planie nauczania zestawienia zajęć edukacyjnych w blok przedmiotowy, odrębnie ocenia się poszczególne zajęcia edukacyjne wchodzące w skład tego bloku.

§ 10. 1. Roczne, a w szkole policealnej – semestralne, oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 44a ustawy, ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący – 6;
- 2) stopień bardzo dobry – 5;
- 3) stopień dobry – 4;
- 4) stopień dostateczny – 3;
- 5) stopień dopuszczający – 2;
- 6) stopień niedostateczny – 1.

2. Za pozytywne oceny klasyfikacyjne uznaje się oceny wymienione w ust. 1 pkt 1–5.

3. Za negatywną ocenę klasyfikacyjną uznaje się ocenę wymienioną w ust. 1 pkt 6.

4. Bieżąca opisowa ocena z zajęć edukacyjnych jest opinią odnoszącą się do pracy ucznia i stopnia realizacji wyznaczonych celów, zawierającą informację o tym, co uczeń zrobił dobrze, oraz jak ma się dalej uczyć.

5. Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych, o której mowa w art. 44i, uwzględnia poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

6. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.

7. Roczna, w szkołach policealnych – semestralna, ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej, a w szkole policealnej – na semestr programowo wyższy, ani na ukończenie szkoły.

§ 11. 1. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia następujące podstawowe obszary:

- 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
- 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
- 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
- 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
- 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
- 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
- 7) okazywanie szacunku innym osobom.

2. Roczna ocenę klasyfikacyjną zachowania począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, ustala się według następującej skali:

- 1) wzorowe;
- 2) bardzo dobre;
- 3) dobre;
- 4) poprawne;
- 5) nieodpowiednie;
- 6) naganne.

3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyżeń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

§ 12. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, a w szkole policealnej – semestrze programowo wyższym, szkoła, w miarę możliwości, stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków.

§ 13. 1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 44k ustawy, składa się z części pisemnej i części ustnej.

2. Egzamin klasyfikacyjny z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

3. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia, o którym mowa w art. 44k ust. 2 i 3 oraz art. 66 ust. 1b ustawy, przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.

4. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadzany dla ucznia, o którym mowa w art. 16 ust. 11 ustawy, nie obejmuje obowiązkowych zajęć edukacyjnych: technika, zajęcia techniczne, plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne i wychowanie fizyczne oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych.

5. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia, o którym mowa w ust. 4 oraz w art. 20zh ust. 3 i 3a, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły, który zezwolił na spełnianie przez ucznia odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą albo przyjął ucznia do szkoły. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
- 2) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy.

6. Przewodniczący komisji uzgadnia z uczniem, o którym mowa w ust. 4, oraz jego rodzicami liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzaminy w ciągu jednego dnia.

7. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice ucznia.

8. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) imiona i nazwiska nauczycieli, o których mowa w ust. 3, a w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego przeprowadzanego dla ucznia, o którym mowa w ust. 5 – skład komisji;
- 2) termin egzaminu klasyfikacyjnego;
- 3) zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne;
- 4) wyniki egzaminu klasyfikacyjnego oraz ustalone oceny.

Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

§ 14. 1. Egzamin poprawkowy, o którym mowa w art. 44m ustawy, składa się z części pisemnej oraz części ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma formę zadań praktycznych.

2. W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe egzamin poprawkowy z zajęć praktycznych, zajęć laboratoryjnych i innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których programy nauczania przewidują prowadzenie ćwiczeń (doświadczeń), ma formę zadań praktycznych.

3. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich, a w szkole, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – po zakończeniu tych zajęć, nie później jednak niż do końca lutego.

4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
- 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako egzaminujący;
- 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji.

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

6. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) skład komisji;
- 2) termin egzaminu poprawkowego;
- 3) pytania egzaminacyjne;
- 4) wynik egzaminu poprawkowego oraz ustaloną ocenę.

Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

§ 15. 1. W skład komisji, o której mowa w art. 44n ust. 4 ustawy, wchodzi:

- 1) w przypadku rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
  - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
  - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
  - c) dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu prowadzących takie same zajęcia edukacyjne;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
  - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
  - b) wychowawca klasy,
  - c) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
  - d) pedagog, jeżeli jest zatrudniony w szkole,
  - e) psycholog, jeżeli jest zatrudniony w szkole,
  - f) przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
  - g) przedstawiciel rady rodziców.

2. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, w szczególności uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

3. Sprawdzian wiadomości i umiejętności, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1 ustawy, składa się z części pisemnej i części ustnej, z wyjątkiem plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których sprawdzian ma formę zadań praktycznych.

4. Sprawdzian, o którym mowa w ust. 3, przeprowadza się nie później niż w terminie 5. dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n ust. 1 ustawy. Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.

5. Roczna klasyfikacyjna ocena zachowania, o której mowa w art. 44n ust. 4 pkt 2 ustawy, jest ustalana w drodze głosowania członków komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, zwykłą

większością głosów, w terminie 5. dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n ust. 1 ustawy. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

6. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) w przypadku rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
  - a) skład komisji,
  - b) termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 4,
  - c) zadania (pytania) sprawdzające,
  - d) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę;
- 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
  - a) skład komisji,
  - b) termin posiedzenia komisji,
  - c) wynik głosowania,
  - d) ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.

Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

7. Do protokołu, o którym mowa w ust. 6, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

§ 16. 1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, o której mowa w art. 44o ust. 4 ustawy, uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.

2. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 1, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.

§ 17. 1. Uczeń kończy szkołę podstawową, gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną: zasadniczą szkołę zawodową, liceum ogólnokształcące i technikum z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, o której mowa w art. 44q, uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania.

2. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 1, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.

Rozdział 3

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie słuchaczy w szkołach dla dorosłych

§ 18. 1. Do słuchaczy szkół dla dorosłych stosuje się odpowiednio przepisy § 3, § 6 ust. 1, § 7, § 10 ust. 1–3, § 12, § 15 ust. 1 pkt 1, ust. 2–4, ust. 6 pkt 1, ust. 7.

2. W szkole dla dorosłych funkcjonującej w zakładzie karnym lub areszcie śledczym indywidualizacja pracy z uczniem, o której mowa w art. 44c ustawy, następuje na podstawie opinii psychologa zatrudnionego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

§ 19. 1. W szkole dla dorosłych prowadzącej kształcenie ogólne egzamin semestralny z języka polskiego, języka obcego i matematyki składa się z części pisemnej i części ustnej. Z pozostałych zajęć edukacyjnych egzaminy semestralne zdaje się w formie pisemnej lub ustnej, zgodnie z ustaleniami wewnątrzszkolnego oceniania.

2. W szkole policealnej dla dorosłych słuchacz zdaje w każdym semestrze egzaminy semestralne, w formie pisemnej i ustnej, z dwóch przedmiotów zawodowych podstawowych dla zawodu, w którym się kształci. Z pozostałych zajęć edukacyjnych egzaminy semestralne zdaje się w formie pisemnej lub ustnej, zgodnie z ustaleniami wewnątrzszkolnego oceniania.

3. Wyboru przedmiotów zawodowych, o których mowa w ust. 2, dokonuje rada pedagogiczna. Decyzję w tej sprawie podaje się do wiadomości słuchaczy na pierwszych zajęciach w każdym semestrze.

4. Egzaminy pisemne słuchacze wykonują na kartach papieru opatrzonych podłużną pieczęcią szkoły.

5. Egzaminy ustne przeprowadza się na podstawie przygotowanych przez nauczyciela zestawów pytań.

6. Słuchacz udziela odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym zestawie pytań.

7. Liczba zestawów pytań musi być większa od liczby zdających.

8. Egzamin semestralny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego praktycznego ma formę zadania praktycznego.

9. Egzaminy z obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego praktycznego przeprowadza się na podstawie przygotowanego przez nauczyciela zestawu zadań.

10. Słuchacz wykonuje wylosowane zadanie z zestawu zadań.

11. Ocenę klasyfikacyjną z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dla których egzamin przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej ustala się na podstawie wyników części

pisemnej i ustnej egzaminu semestralnego, zgodnie z ustaleniami wewnątrzszkolnego oceniania.

12. Słuchacz szkoły dla dorosłych może być zwolniony z części ustnej egzaminu semestralnego, jeżeli z części pisemnej tego egzaminu otrzymał co najmniej stopień bardzo dobry, o którym mowa w § 10 ust. 1.

13. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 12, jest równoznaczne ze zdaniem egzaminu semestralnego i uzyskaniem z danych zajęć edukacyjnych semestralnej oceny klasyfikacyjnej zgodnej z oceną uzyskaną z części pisemnej egzaminu semestralnego.

14. Z każdego przeprowadzonego egzaminu semestralnego, egzaminu w terminie dodatkowym oraz egzaminu poprawkowego sporządza się protokół i, do czasu ukończenia lub opuszczenia szkoły przez słuchacza, przechowuje w dokumentacji szkoły. W przypadku egzaminu pisemnego do protokołu dołącza się prace egzaminacyjne słuchaczy, w przypadku egzaminu ustnego dołącza się zestaw pytań wraz ze związłą informacją o odpowiedziach słuchacza, a w przypadku egzaminu z obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia zawodowego praktycznego dołącza się związłą informację o wykonaniu zadania.

§ 20. Egzamin semestralny w terminie dodatkowym, o którym mowa w art. 44u ust. 6 ustawy, przeprowadza się odpowiednio w semestrze jesiennym nie później niż do końca lutego lub w semestrze wiosennym nie później niż do dnia 31 sierpnia.

§ 21. 1. Egzamin poprawkowy, o którym mowa w art. 44y ust. 1 ustawy, przeprowadza się odpowiednio w semestrze jesiennym nie później niż do końca lutego lub w semestrze wiosennym nie później niż do dnia 31 sierpnia.

2. W szkole dla dorosłych egzaminy poprawkowe zdaje się w formie ustalonej dla egzaminu semestralnego z danych zajęć edukacyjnych.

§ 22. 1. Słuchacza szkoły dla dorosłych powtarzającego semestr przed upływem 3. lat od daty przerwania nauki, dyrektor szkoły dla dorosłych może zwolnić z realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których uzyskał poprzednio pozytywną semestralną ocenę klasyfikacyjną.

2. W przypadku zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się odpowiednio „zwolniona” albo „zwolniony” oraz podstawę prawną zwolnienia.

§ 23. 1. Dyrektor szkoły policealnej dla dorosłych:

1) zwalnia słuchacza z obowiązku odbycia praktyki zawodowej w całości, jeżeli przedłoży on:

- a) uzyskane przed rozpoczęciem nauki w szkole świadectwo uzyskania tytułu zawodowego (lub świadectwo równorzędne), wydane po zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego, lub świadectwo czeladnika albo dyplom mistrza – w zawodzie, w którym się kształci lub
- b) zaświadczenie wydane przez pracodawcę, potwierdzające przepracowanie w zawodzie, w którym się kształci, okresu co najmniej równego okresowi trwania nauki zawodu, przewidzianemu dla danego zawodu;

2) może zwolnić słuchacza z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, jeżeli przedłoży on:

- a) uzyskane przed rozpoczęciem nauki w szkole świadectwo uzyskania tytułu zawodowego (lub świadectwo równorzędne), wydane po zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego, lub świadectwo czeladnika albo dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie lub dyplom mistrza – w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym się kształci lub
- b) zaświadczenie wydane przez pracodawcę, potwierdzające przepracowanie w zawodzie, w którym się kształci, okresu co najmniej równego okresowi trwania nauki zawodu, przewidzianemu dla zawodu wchodzącego w zakres zawodu, w którym się kształci,
- c) zaświadczenie wydane przez pracodawcę, potwierdzające zatrudnienie w zawodzie, w którym się kształci, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym się kształci;

3) zwalnia słuchacza z obowiązku realizacji zajęć edukacyjnych „Podstawy przedsiębiorczości”, jeżeli przedłoży on świadectwo ukończenia szkoły dającej wykształcenie średnie, z którego wynika, że zrealizował on te zajęcia.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, przedkłada się dyrektorowi szkoły w każdym semestrze, w którym słuchacza obowiązuje odbycie praktyki zawodowej.

3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może nastąpić po ustaleniu przez dyrektora szkoły wspólnego zakresu umiejętności zawodowych dla zawodu, w którym słuchacz się kształci, i dla zawodu wchodzącego w zakres tego zawodu.

4. Słuchacz, który został zwolniony w części z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu, jest obowiązany uzupełnić pozostałą część praktycznej nauki zawodu w sposób i w trybie określonym w statucie szkoły.

5. W przypadku zwolnienia słuchacza w całości lub w części z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu, w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się, odpowiednio, „zwolniona (albo zwolniony) w całości z praktycznej nauki zawodu” lub „zwolniona (albo zwolniony) w części z praktycznej nauki zawodu” oraz podstawę prawną zwolnienia.

6. W przypadku zwolnienia słuchacza szkoły policealnej z obowiązku realizacji zajęć edukacyjnych „Podstawy przedsiębiorczości”, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniona” albo „zwolniony”, a także rodzaj świadectwa będącego podstawą zwolnienia i datę jego wydania.

§ 24. Do słuchaczy techników dla dorosłych i techników uzupełniających dla dorosłych, w których kształcenie odbywa się wg programu nauczania do zawodów uwzględniających dotychczasowe podstawy programowe kształcenia w poszczególnych zawodach, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2012 r., stosuje się przepisy § 18–§ 23.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44zb ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. ...), zwanej dalej „ustawą”.

Ustawa stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, kwestii warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Zasadniczym powodem rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego był brak wymaganych ww. przepisem Konstytucji wytycznych w obowiązującej ustawie, co do treści aktu wykonawczego. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że istota zagadnień związanych z konstytucyjnym prawem do nauki – a taka jest w ocenie Trybunału materia wymieniona w kwestionowanym upoważnieniu, dotycząca warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy – powinna zostać określona bezpośrednio w ustawie, a kwestie, które mają być regulowane w rozporządzeniu, wymagają szczegółowych wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego.

W związku z ww. wyrokiem w ustawie wprowadzony został rozdział 3a określający ogólne warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, w tym upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do uregulowania, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów odpowiednio w szkołach publicznych oraz w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.

Do ustawy o systemie oświaty (projektowanego rozdziału 3a) zostały przeniesione z obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83,

poz. 562, z późn. zm.) zasadnicze kwestie dotyczące oceniania uczniów w szkole, tj. informacje określające:

- co podlega ocenie w szkole (osiągnięcia edukacyjne ucznia i zachowanie ucznia, z wyjątkiem szkoły policealnej, w której nie ocenia się zachowania słuchacza),
- na czym polega ocenianie osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania uczniów,
- cel oraz zakres oceniania wewnątrzszkolnego,
- informacje dotyczące oceniania wewnątrzszkolnego, jakie nauczyciel oraz wychowawca oddziału są obowiązani przekazać uczniom oraz ich rodzicom,
- rodzaje ocen uzyskiwanych przez uczniów w trakcie nauki w szkole,
- zasadę jawności ocen dla ucznia i jego rodziców (w szkole policealnej – dla słuchacza),
- obowiązek uzasadniania przez nauczyciela oceny w sposób określony w szkole,
- udostępnianie uczniowi i jego rodzicom sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac ucznia (w szkole policealnej – słuchaczowi),
- prawo wglądu do dokumentacji dotyczącej oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
- obowiązek indywidualizacji pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia oraz możliwość zwolnienia ucznia z realizacji niektórych zajęć edukacyjnych,
- na czym polega klasyfikacja śródroczna, roczna i końcowa oraz semestralna,
- obowiązek informowania ucznia i jego rodziców o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania,
- kto ustala śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i zachowania,
- zasady ustalania skali i formy ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania w klasach I–III szkoły podstawowej (śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne muszą być ocenami opisowymi), z uwzględnieniem możliwości stosowania oceny opisowej dla ocen bieżących w tych klasach,
- określania skali i formy ocen bieżących, klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) oraz semestralnych i końcowych, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej,
- możliwość ustalania ocen bieżących oraz ocen klasyfikacyjnych (śródrocznych i rocznych) w formie opisowej począwszy od IV klasy szkoły podstawowej, również na wyższych etapach edukacyjnych,
- oceny klasyfikacyjne dla ucznia będącego laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady

przedmiotowej z danego przedmiotu (najwyższa ocena w skali określonej dla rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych),

- obowiązek uczestnictwa ucznia gimnazjum w projekcie edukacyjnym,
- warunki, jakie muszą być spełnione, aby uczeń uzyskał promocję do klasy programowo wyższej lub ukończył szkołę danego typu oraz konsekwencje nieuzyskania tej promocji lub ukończenia szkoły,
- prawa ucznia i jego rodziców w zakresie oceniania przeprowadzanego w szkole, tzn. prawo przystąpienia do egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz prawo do złożenia przez ucznia lub jego rodziców albo absolwenta zastrzeżeń, w przypadku gdy roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny,
- zasadę jawności ocen (również dostęp do ocenianych prac pisemnych i dokumentacji dotyczącej egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, sprawdzianu przeprowadzanego w związku ze zgłoszonymi zastrzeżeniami, jak również innej dokumentacji dotyczącej jego oceniania) uzyskanych przez ucznia dla niego i jego rodziców, a w przypadku szkół policealnych i szkół dla dorosłych dla słuchacza.

W przedmiotowym projekcie rozporządzenia, wynikającym z treści nowego upoważnienia określonego w art. 44zb ustawy, proponuje się wprowadzenie przepisów określających:

- podstawę dostosowania metod i form pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,
- termin i tryb wydawania przez poradnię pedagogiczno-psychologiczną opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przy ocenianiu których bierze się pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków związanych z realizacją tych zajęć oraz podejmowanie przez ucznia dodatkowych działań związanych z danymi zajęciami,
- rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia,
- skalę rocznych, semestralnych i końcowych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wraz ze wskazaniem, które z ocen według tej skali uznaje się za oceny pozytywne i negatywne, oraz podstawowe obszary, które bierze się pod uwagę przy ocenianiu zachowania ucznia, skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania,

- informacje, które należy uwzględnić przy formułowaniu oceny opisowej,
- warunki, tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, a w przypadku ucznia, o którym mowa w art. 16 ust. 8 – także rodzaje zajęć edukacyjnych, z których nie przeprowadza się egzaminu klasyfikacyjnego, skład komisji powołanej do przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego,
- termin, tryb i formę przeprowadzania egzaminu poprawkowego oraz skład komisji powołanej do przeprowadzenia egzamin poprawkowego,
- skład komisji, o której mowa w art. 44n ust. 4, oraz obowiązek sporządzenia protokołu z prac tej komisji,
- tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1 ustawy, oraz ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, skład komisji, o której których mowa w art. 44n ust. 4 ustawy, obowiązek sporządzenia protokołu z prac tej komisji, a także warunki przystąpienia do sprawdzianu w terminie dodatkowym,
- warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły z wyróżnieniem,
- tryb i formę przeprowadzania egzaminu semestralnego z uwzględnieniem rodzajów zajęć edukacyjnych, z których przeprowadza się ten egzamin w formie pisemnej, ustnej lub w formie zadania praktycznego oraz sposobu ustalania oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których przeprowadza się egzamin semestralny.

Zaproponowane w projekcie rozporządzenia regulacje prawne w zasadzie nie odbiegają od przepisów regulujących te kwestie w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

W przypadku oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych dla dzieci i młodzieży (rozdział 2), zmiany w stosunku do rozwiązań prawnych obecnego stanu prawnego polegają na:

- 1) wyodrębnieniu zajęć wychowania fizycznego (§ 5 ust. 2 projektu) z listy zajęć, na których przy ustalaniu oceny należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć,

- 2) możliwości zwolnienia ucznia przez dyrektora szkoły z wykonywania ćwiczeń fizycznych w ramach zajęć wychowania fizycznego, a nie jak dotychczas z całych zajęć wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii (§ 6 ust. 2 projektu),
- 3) określeniu w § 10 ust. 2 i 3, które z rocznych, a w szkole policealnej – semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, ustalonych w stopniach według skali podanej w rozporządzeniu, są uznawane za oceny pozytywne, a które za negatywne,
- 4) określeniu w § 10 ust. 4 i 5, jakie informacje powinna uwzględniać opisowa ocena – bieżąca oraz śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna,
- 5) doprecyzowaniu w § 15 ust. 3, że w przypadku plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których sprawdzian wiadomości i umiejętności ma formę zadań praktycznych,
- 6) doprecyzowaniu w § 15 ust. 5, że ustalenie rocznej oceny zachowania następuje w terminie 5. dni od zgłoszenia zastrzeżeń.

W przypadku oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych dla dorosłych (rozdział 3) projekt rozporządzenia nie wprowadza zasadniczych zmian.

- 1) W projekcie określono (§ 19) formę i sposób przeprowadzania egzaminu semestralnego: utrzymano zasadę, iż w szkole dla dorosłych prowadzącej kształcenie ogólne egzamin semestralny z języka polskiego, języka obcego i matematyki składa się z części pisemnej i części ustnej, a w szkole policealnej słuchacz zdaje w każdym semestrze egzaminy semestralne, w formie pisemnej i ustnej z dwóch przedmiotów zawodowych podstawowych dla zawodu, w którym się kształci. Natomiast w odniesieniu do pozostałych zajęć edukacyjnych projekt rozporządzenia przewiduje, że egzaminy semestralne zdaje się w formie pisemnej lub ustnej, zgodnie z ustaleniami oceniania wewnątrzszkolnego. Dotychczasowe przepisy stanowiły, że egzaminy te przeprowadza się w formie ustnej. Zmiana ma na celu wprowadzenie swobody w decydowaniu o formie egzaminu w zależności od rodzaju zajęć – forma egzaminu będzie taka, jaka zostanie uznana za skuteczniejszą w zakresie sprawdzenia wiedzy i umiejętności słuchaczy. Tak jak w dotychczas obowiązujących przepisach prawa w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania słuchaczy projekt rozporządzenia przewiduje możliwość zwolnienia

słuchacza z części ustnej egzaminu semestralnego, jeżeli z części pisemnej tego egzaminu otrzymał co najmniej ocenę bardzo dobrą. Zwolnienie to jest równoznaczne ze zdaniem egzaminu semestralnego i uzyskaniem z danych zajęć edukacyjnych semestralnej oceny klasyfikacyjnej zgodnej z oceną uzyskaną z części pisemnej egzaminu semestralnego. Egzaminy semestralne poprawkowe zdaje się w formie ustalonej dla egzaminu semestralnego z danych zajęć edukacyjnych. Projekt doprecyzowuje czas przechowywania w dokumentacji szkoły protokołów z każdego przeprowadzonego egzaminu semestralnego, egzaminu w terminie dodatkowym oraz egzaminu poprawkowego – do czasu ukończenia lub opuszczenia szkoły przez słuchacza, bowiem dokumenty te w momencie wydania świadectwa ukończenia szkoły albo przekazania kopii arkusza ocen do innej szkoły tracą znaczenie.

- 2) Egzaminy semestralne, stosownie do zapisów art. 44u ust. 5 ustawy o systemie oświaty, są przeprowadzane w terminach ustalonych w statucie szkoły. Projekt rozporządzenia doprecyzowuje (§ 20 i § 21), że egzamin semestralny, dla osoby, która z przyczyn usprawiedliwionych sytuacją życiową lub zdrowotną nie przystąpiła do egzaminu semestralnego w ustalonym terminie może przystąpić do egzaminu semestralnego w terminie dodatkowym wyznaczonym przez dyrektora szkoły, z tym że egzamin ten może być przeprowadzony odpowiednio: w semestrze jesiennym nie później niż do końca lutego lub w semestrze wiosennym nie później niż do dnia 31 sierpnia. Podobnie egzamin semestralny poprawkowy, o którym mowa w art. 44y ust. 1 ustawy, przeprowadza się odpowiednio: w semestrze jesiennym nie później niż do końca lutego lub w semestrze wiosennym nie później niż do dnia 31 sierpnia.
- 3) Projekt rozporządzenia określa rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji słuchacz szkoły dla dorosłych może być zwolniony (§ 6, § 7 i § 23), biorąc pod uwagę posiadane przez niego kwalifikacje i doświadczenie zawodowe lub zrealizowanie zajęć na wcześniejszym etapie edukacyjnym oraz określa rodzaje dokumentów na podstawie których to zwolnienie może nastąpić. Tak jak dotychczas dyrektor:
  - szkoły policealnej dla dorosłych zwalnia słuchacza z obowiązku odbycia praktyki zawodowej w całości lub części na podstawie dokumentów potwierdzających posiadanie przez niego kwalifikacji i doświadczenia zawodowego przed podjęciem nauki w szkole policealnej,
  - szkoły policealnej dla dorosłych zwalnia słuchacza z obowiązku realizacji zajęć edukacyjnych „Podstawy przedsiębiorczości”, na podstawie świadectwa ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, z którego wynika, że zrealizował on te zajęcia,

- szkoły policealnej dla dorosłych (jak również szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe dla młodzieży) prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym, zwalnia z realizacji tych zajęć słuchacza, który przedłoży prawo jazdy odpowiedniej kategorii.

Proponuje się, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2015 r. ze względu na fakt, iż jest aktem wykonawczym do projektowanego rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie od roku szkolnego 2015/2016.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Joanna Berdzik, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Urszula.Witkowska@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 13.11.2014 r.</p> <p>Źródło: wyrok TK – sygn. akt K 35/12.</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

W wykonaniu tego wyroku, w przedłożonym pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, dodany został rozdział 3a, w którym określone zostały ogólne zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych, w tym upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w projektowanym art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Poszczególne kraje członkowskie OECD/UE mają bardzo zróżnicowane rozwiązania w zakresie ocenia, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Nauczyciele i dyrektorzy szkół, w których prowadzone jest kształcenie ogólne.	396 200	SIO – 30.09.2013 r.	Stosowanie przepisów dotyczy oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) oraz partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych,
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 4) Business Centre Club,
- 5) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 6) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 8) Federację Inicjatyw Oświatowych,
- 9) Fundacja „Edukacja dla przyszłości”,
- 10) Fundacja Instytut Nowoczesnej Edukacji,
- 11) Fundacja Panoptykon,
- 12) Fundacja Rozwoju Kapitału Społecznego,

- 13) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji,
- 14) Fundacja Rzecznik Praw Rodziców,
- 15) Fundacja SYNAPSIS,
- 16) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej,
- 17) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców,
- 18) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN,
- 19) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 20) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej,
- 21) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców,
- 22) Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci,
- 23) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
- 24) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich,
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności BILINGUIS,
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 27) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych,
- 28) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego,
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli,
- 30) Polska Izba Książki,
- 31) Polska Rada Muzyczna,
- 32) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP,
- 33) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny,
- 34) Polski Związek Logopedów,
- 35) Polski Związek Niewidomych Zarząd Główny,
- 36) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- 37) Polskie Stowarzyszenie Rodziców,
- 38) Polskie Towarzystwo ADHD,
- 39) Polskie Towarzystwo Dysleksji,
- 40) Polskie Towarzystwo Historyczne,
- 41) Polskie Towarzystwo Informatyczne,
- 42) Polskie Towarzystwo Logopedyczne,
- 43) Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego,
- 44) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 45) Rada Języka Polskiego,
- 46) Rada Szkół Katolickich,
- 47) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
- 48) Społeczne Towarzystwo Oświatowe,
- 49) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich,
- 50) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki,
- 51) Stowarzyszenie Przedszkoli Niepublicznych,
- 52) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji,
- 53) Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych,
- 54) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji,
- 55) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom,
- 56) Stowarzyszenie Rodziców „TU”,
- 57) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców,
- 58) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych,
- 59) Unia Metropolii Polskich,
- 60) Unia Miasteczek Polskich,
- 61) Związek Gmin Wiejskich RP,
- 62) Związek Miast Polskich,
- 63) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność” im. Ks. J. Popiełuszki,
- 64) Komisję Krajową NSZZ Solidarność,
- 65) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
- 66) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”,
- 67) Komisja Krajowa Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”,
- 68) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich,
- 69) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ ‘Solidarność’ – 80,
- 70) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 71) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa,

- 72) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
 73) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”,
 74) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
 75) Fundację Rodzice Szkole,
 76) Rzecznika Praw Dziecka,
 77) Rzecznika Praw Obywatelskich,
 78) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,
 79) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa.

Projekt zostanie także przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa (także w części 30 – Oświata i wychowanie).												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Dotyczy rodzin z dziećmi uczącymi się w szkołach podstawowych, gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych.						
Niemierzalne	Nie dotyczy.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: relacje międzynarodowe/wizerunek Polski	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2015 r. ze względu na fakt, iż jest aktem wykonawczym do projektowanego rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie od roku szkolnego 2015/2016.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ponieważ w projekcie nie wprowadza się istotnych zmian w stosunku do obecnych rozwiązań w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania, nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu,
egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego**

Na podstawie art. 44zzza ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach dla dorosłych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 2) podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć podstawę programową kształcenia ogólnego określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Sprawdzian i egzamin gimnazjalny

§ 3. 1. Do części drugiej sprawdzianu uczniowie (słuchacze) przystępują z jednego z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego.

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

2. Do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego uczniowie (słuchacze) przystępują z jednego z następujących języków obcych nowożytnych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego i włoskiego.

3. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie:

a) podstawowym obejmuje wymagania dla poziomu III.0,

b) rozszerzonym obejmuje wymagania dla poziomu III.1

– określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

4. Informację o:

1) języku obcym nowożytnym spośród języków wymienionych odpowiednio w ust. 1 i ust. 2, z którego uczeń (słuchacz) przystąpi do części drugiej sprawdzianu i części trzeciej egzaminu gimnazjalnego,

2) uczniach (słuchaczach), którzy obowiązkowo przystąpią do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadku, o którym mowa w art. 44zu ust. 6 ustawy,

3) uczniach (słuchaczach), którzy zamierzają przystąpić do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym – w przypadkach, o których mowa w art. 44zu ust. 7 i 44zv ust. 3 ustawy

– dołącza się do listy, o której mowa w § 6 ust. 4 pkt 1.

5. O zmianie języka obcego nowożytnego, rezygnacji z przystąpienia do części trzeciej egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym w przypadkach, o których mowa w art. 44zu ust. 7 i art. 44zv ust. 3 ustawy, oraz rezygnacji z przystąpienia do części pierwszej sprawdzianu albo części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub w języku regionalnym, o których mowa w art. 44zv ust. 2 ustawy, dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zwanej dalej „komisją okręgową”.

6. Wykaz uczniów, którzy zamierzają przystąpić do części pierwszej sprawdzianu albo części pierwszej lub drugiej egzaminu gimnazjalnego w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub w języku regionalnym dyrektor szkoły przekazuje dyrektorowi komisji okręgowej nie później niż do dnia 10 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Wykaz zawiera: imię (imiona) i nazwisko ucznia, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę

urodzenia, płeć, informację o specyficznych trudnościach w uczeniu się, rodzaj zestawu zadań oraz nazwę języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.

§ 4. 1. Uczeń (słuchacz) posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zrz ust. 5 ustawy, przedkłada ją dyrektorowi szkoły w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym uczeń (słuchacz) przystępuje do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

2. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w art. 44zrz ust. 6 i 7 ustawy, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza) lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

3. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia (słuchacza) o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych do 20 listopada danego roku.

§ 5. Zaświadczenie stwierdzające uzyskanie przez ucznia szkoły podstawowej albo ucznia gimnazjum tytułu laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zrs ust. 3 ustawy.

§ 6. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, nie później niż na 2 miesiące przed terminem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, może powołać zastępcę przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole.

2. Jeżeli przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępca z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn nie mogą wziąć udziału w sprawdzianie lub egzaminie gimnazjalnym, dyrektor komisji okręgowej powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępca uczestniczą w szkoleniu w zakresie organizacji sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w danym roku szkolnym organizowanym przez komisję okręgową.

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w szczególności:

- 1) przygotowuje listę uczniów (słuchaczy) przystępujących do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego; lista zawiera: imię (imiona) i nazwisko ucznia (słuchacza), numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę urodzenia, płeć, informację o specyficznych trudnościach w uczeniu się, rodzaj zestawu zadań, symbol oddziału i numer ucznia (słuchacza) w dzienniku lekcyjnym; listę uczniów (słuchaczy) przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przesyła w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, nie później jednak niż do dnia 30 listopada roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny;
- 2) nadzoruje przygotowanie sal, w których ma być przeprowadzony sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) powołuje członków zespołu egzaminacyjnego nie później niż na miesiąc przed terminem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego;
- 4) wyznacza przewodniczących zespołów nadzorujących przebieg sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, o których mowa w art. 44zż ust. 4 pkt 1 ustawy;
- 5) sporządza wykaz uczniów (słuchaczy), którzy nie przystąpili do odpowiedniej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego lub przzerwali odpowiednią część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, oraz niezwłocznie po zakończeniu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego przekazuje ten wykaz dyrektorowi komisji okręgowej; wykaz zawiera: imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL ucznia (słuchacza), a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego, w obecności innego członka tego zespołu, odbiera przesyłki zawierające materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, w tym pakiety z arkuszami egzaminacyjnymi, i sprawdza, czy nie zostały one naruszone, a następnie sprawdza, czy dostarczone zostały wszystkie materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego zabezpiecza i przechowuje wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

6. W przypadku stwierdzenia, że przesyłki, o których mowa w ust. 5, zostały naruszone lub nie zawierają wszystkich materiałów egzaminacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub upoważnionego przez niego członka zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

§ 7. 1. Sprawdzian jest przeprowadzany w jednym dniu i trwa:

- 1) część pierwsza – 80 minut;
- 2) część druga – 45 minut.

2. Każda część egzaminu gimnazjalnego jest przeprowadzana innego dnia.

3. Część pierwsza egzaminu gimnazjalnego i część druga egzaminu gimnazjalnego trwają po 150 minut.

4. Część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie podstawowym i część trzecia egzaminu gimnazjalnego na poziomie rozszerzonym trwają po 60 minut.

5. Dla uczniów (słuchaczy), o których mowa w art. 44zrz ust. 1–7, czas trwania każdej części sprawdzianu lub każdego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego może być przedłużony. Czas, o jaki może zostać przedłużona każda część sprawdzianu lub każdy zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, określa dyrektor Komisji Centralnej w informacji, o której mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret piąte ustawy.

6. Do czasu trwania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego nie wlicza się czasu przeznaczonego na sprawdzenie przez ucznia (słuchacza) poprawności przeniesienia odpowiedzi na kartę odpowiedzi, po zakończeniu czasu pracy uczniów, o którym mowa w § 10 ust. 1.

§ 8. 1. W przypadku gdy sprawdzian lub egzamin gimnazjalny mają być przeprowadzone w kilku salach, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje zespoły nadzorujące przebieg sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych salach. Zadaniem zespołu nadzorującego jest w szczególności zapewnienie poprawności

zamieszczenia danych określonych w informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, o której mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b pierwszej ustawy, oraz samodzielnej pracy uczniów (słuchaczy).

2. W skład zespołu nadzorującego wchodzi co najmniej 2. osoby, w tym:

- 1) przewodniczący;
- 2) nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce.

3. Przewodniczący zespołu nadzorującego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w danej sali.

4. W przypadku gdy w sali jest więcej niż 30. uczniów (słuchaczy), liczbę członków zespołu nadzorującego zwiększa się o jedną osobę na każdych kolejnych 20. uczniów (słuchaczy).

5. Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce zostaje powołany w skład zespołu nadzorującego w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły lub placówki.

6. W przypadku egzaminu gimnazjalnego w skład zespołu nadzorującego nie mogą wchodzić:

- 1) w części pierwszej i części drugiej – nauczyciele przedmiotu lub przedmiotów, z których jest przeprowadzany dany zakres odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego,
  - 2) w części trzeciej – nauczyciele języka obcego nowożytnego, z którego jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny w danej sali
- prowadzący zajęcia z danego przedmiotu z uczniami, którzy przystępują do egzaminu gimnazjalnego.

7. Jeżeli przewodniczący lub członek zespołu nadzorującego z powodu choroby lub z innych ważnych przyczyn nie może wziąć udziału w sprawdzianie lub egzaminie gimnazjalnym, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej lub innej szkole lub w placówce, który spełnia wymagania określone odpowiednio w ust. 6 i 7.

§ 9. 1. Przed rozpoczęciem odpowiedniej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego sprawdza, czy materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, w tym pakiety z arkuszami egzaminacyjnymi, nie zostały naruszone.

2. W przypadku stwierdzenia, że materiały egzaminacyjne wymienione w ust. 1 zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zawiesza odpowiednią część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego i powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

3. W przypadku stwierdzenia, że materiały egzaminacyjne wymienione w ust. 1 nie zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących oraz przedstawiciela uczniów (słuchaczy), a następnie przekazuje materiały do przeprowadzenia odpowiedniej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, w tym arkusze egzaminacyjne, przewodniczącym zespołów nadzorujących, w liczbie odpowiadającej liczbie uczniów (słuchaczy) w poszczególnych salach.

4. O godzinie wyznaczonej przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego uczniowie (słuchacze) wchodzi do sali pojedynczo i losują numery stolików.

5. Członkowie zespołu nadzorującego rozdają arkusze egzaminacyjne uczniom (słuchaczom), polecając sprawdzenie, czy arkusze egzaminacyjne są kompletne.

6. Uczeń (słuchacz) zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w arkuszu egzaminacyjnym i otrzymuje nowy arkusz egzaminacyjny.

7. Informację o wymianie arkusza egzaminacyjnego przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, o którym mowa w § 13.

8. Na arkuszu egzaminacyjnym, przed rozpoczęciem odpowiedniej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, zamieszcza się dane określone w informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, o której mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b ustawy. Uczniowie (słuchacze) nie podpisują arkuszy egzaminacyjnych.

§ 10. 1. Każda część sprawdzianu i każdy zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego rozpoczyna się o godzinie określonej w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy. Czas pracy ucznia (słuchacza) rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy.

2. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego uczniowie (słuchacze) nie powinni opuszczać sali. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić uczniowi (słuchaczowi) na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia (słuchacza) z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

3. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w sali mogą przebywać wyłącznie uczniowie (słuchacze), przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego oraz osoby, o których mowa w § 56.

4. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego uczniom (słuchaczom) nie udziela się żadnych wyjaśnień dotyczących zadań ani ich nie komentuje.

§ 11. W przypadku zwolnienia ucznia (słuchacza) z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub danej części sprawdzianu albo egzaminu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, w zaświadczeniu o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, zamiast wyniku ze sprawdzianu lub odpowiedniej części sprawdzianu albo egzaminu gimnazjalnego lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, wpisuje się odpowiednio „zwolniony” lub „zwolniona”.

§ 12. Wyniki sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz zaświadczenia o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego dla każdego ucznia (słuchacza) komisja okręgowa przekazuje do szkoły nie później niż na 7 dni przed zakończeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a w przypadkach, o których mowa w art. 44zzw ust. 11 i art. 44zzz ust. 6 pkt 1 ustawy – niezwłocznie po dokonaniu odpowiednio rozstrzygnięcia w sprawie unieważniania lub ustalenia nowych wyników.

§ 13. 1. Protokoły przebiegu danej części sprawdzianu oraz danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w danej sali egzaminacyjnej sporządzają przewodniczący zespołów nadzorujących. Protokoły podpisują osoby wchodzące w skład poszczególnych zespołów nadzorujących.

2. Protokoły zbiorcze przebiegu danej części sprawdzianu lub danej części egzaminu gimnazjalnego podpisuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego. W protokołach zamieszcza się w szczególności informacje o liczbie uczniów (słuchaczy) zgłoszonych do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, o liczbie uczniów (słuchaczy) nieobecnych,

o liczbie wymienionych wadliwych materiałów egzaminacyjnych, o liczbie uczniów (słuchaczy), którym przerwano sprawdzian lub egzamin gimnazjalny oraz uwagi o przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

3. Każdy protokół, o którym mowa w ust. 2, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden przekazuje się niezwłocznie do komisji okręgowej.

4. Sprawdzone i ocenione prace uczniów (słuchaczy), które stanowią dokumentację sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, przechowuje komisja okręgowa przez okres 6 miesięcy od dnia wydania uczniom zaświadczeń o szczegółowych wynikach sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

5. Dokumentację sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego przechowuje się według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Egzamin maturalny

§ 14. Egzamin maturalny jest przeprowadzany z następujących przedmiotów dodatkowych:

- 1) w części ustnej z:
  - a) języka mniejszości etnicznej,
  - b) języka mniejszości narodowej,
  - c) języka obcego nowożytnego,
  - d) języka regionalnego;
- 2) w części pisemnej z:
  - a) biologii,
  - b) chemii,
  - c) filozofii,
  - d) fizyki,
  - e) geografii,
  - f) historii,
  - g) historii muzyki,
  - h) historii sztuki,
  - i) informatyki,
  - j) języka łacińskiego i kultury antycznej,
  - k) języka mniejszości etnicznej,
  - l) języka mniejszości narodowej,

- m) języka obcego nowożytnego,
- n) języka polskiego,
- o) języka regionalnego,
- p) matematyki,
- q) wiedzy o społeczeństwie.

§ 15. Do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego absolwenci mogą przystąpić z następujących języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego.

§ 16. 1. Zdający posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zrz ust. 5 ustawy, przedkłada tę opinię dyrektorowi szkoły wraz z deklaracją, o której mowa w § 18.

2. W przypadku absolwentów szkół w zakładach karnych lub aresztach śledczych opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zrz ust. 5 ustawy, może wydać psycholog zatrudniony odpowiednio w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

3. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w art. 44zrz ust. 6 ustawy, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza) lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

4. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie zdającego o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych do 10 lutego roku, w którym zdający zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego.

§ 17. 1. Zaświadczenie stwierdzające uzyskanie przez ucznia szkoły ponadgimnazjalnej tytułu odpowiednio laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zrs ust. 3 ustawy.

2. W przypadku zwolnienia laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z egzaminu maturalnego, na świadectwie dojrzałości zamiast wyniku egzaminu maturalnego z danego przedmiotu wpisuje się odpowiednio „zwolniony” albo „zwolniona” oraz zamieszcza się

adnotację o posiadanym tytule laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej i uzyskaniu z egzaminu maturalnego z:

- 1) przedmiotów obowiązkowych zdawanych w części ustnej – 100% punktów w tej części;
- 2) przedmiotów obowiązkowych zdawanych w części pisemnej – 100% punktów w tej części na poziomie podstawowym;
- 3) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej – 100% punktów w tej części, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części ustnej na poziomie dwujęzycznym – 100% punktów w tej części na poziomie dwujęzycznym;
- 5) przedmiotów dodatkowych, z wyjątkiem języka obcego nowożytnego, zdawanych w części pisemnej – 100% punktów w tej części na poziomie rozszerzonym;
- 6) języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego zdawanego w części pisemnej – 100% punktów w tej części na poziomie wskazanym w deklaracji, o której mowa w § 18 ust. 1.

§ 18. 1. Zdający wskazuje w deklaracji:

- 1) przedmioty zdawane na egzaminie maturalnym, w tym język lub języki, z określeniem przedmiotów zdawanych jako obowiązkowe i dodatkowe;
- 2) poziom egzaminu maturalnego z przedmiotów dodatkowych zdawanych w części pisemnej albo w części pisemnej i części ustnej;
- 3) system operacyjny, programy użytkowe oraz język programowania, spośród wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie ustawy – w przypadku zdających egzamin maturalny z informatyki; komunikat w sprawie listy systemów operacyjnych, programów użytkowych oraz języków programowania, z której zdający dokonuje wyboru, jest ogłaszany nie później niż na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego;
- 4) język, w którym ma być zdawany egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu lub przedmiotów – w przypadku absolwentów, o których mowa w art. 44zx ust. 1 ustawy;
- 5) przystąpienie do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych – w przypadku absolwentów, o których mowa w art. 44zzf ust. 2–3 ustawy;
- 6) dane osobowe: imię (imiona) i nazwisko zdającego, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę urodzenia, płeć oraz dane teleadresowe zapewniające

stały kontakt ze zdającym od złożenia deklaracji do 30 września roku kalendarzowego, w którym zdający zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego.

2. Uczeń (słuchacz), który zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły, składa pisemną deklarację przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, a absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach – dyrektorowi szkoły, którą ukończył. Wstępną deklarację uczeń lub absolwent składa nie później niż do dnia 30 września, a ostateczną deklarację nie później niż do dnia 7 lutego roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. Absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, może nie składać wstępnej deklaracji; absolwent, o którym mowa w art. 44zpp ustawy, dołącza do deklaracji świadectwo dojrzałości.

3. Jeżeli uczeń (słuchacz) lub absolwent złożył wyłącznie wstępną deklarację, a nie złożył ostatecznej deklaracji w terminie, o którym mowa w ust. 2, z dniem 8 lutego roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, wstępna deklaracja staje się ostateczną deklaracją.

4. W przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, składa pisemną deklarację dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania nie później niż do dnia 31 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. Do deklaracji absolwent dołącza świadectwo ukończenia szkoły; absolwent, o którym mowa w art. 44zpp ustawy, dołącza do deklaracji świadectwo dojrzałości.

5. Osoba, która uzyskała świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych, składa pisemną deklarację dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania nie później niż do dnia 31 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. Do deklaracji dołącza świadectwo ukończenia szkoły.

6. Osoba dopuszczona do egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez komisję okręgową, która zamierza w danym roku szkolnym przystąpić do wszystkich egzaminów wymaganych do uzyskania świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego oraz do egzaminu maturalnego, składa pisemną deklarację dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania nie później niż do dnia 31 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. Świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego osoba ta przedkłada dyrektorowi szkoły, w której będzie zdawać egzamin maturalny, niezwłocznie po otrzymaniu tego świadectwa.

7. Do deklaracji zdający dołącza oświadczenie o wyrażeniu albo niewyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), w celu przekazania przez komisję okręgową wyników egzaminu maturalnego uzyskanych przez zdającego szkole wyższej, o przyjęcie do której ubiega się zdający.

8. Osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą, których wykształcenie zostało uznane za wykształcenie średnie w rozumieniu art. 11a ust. 4 ustawy, pisemną deklarację i oświadczenie składają dyrektorowi komisji okręgowej.

9. Na podstawie złożonych deklaracji i oświadczeń przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 3 ustawy, sporządza informację obejmującą dane zawarte w deklaracjach i oświadczeniach i przesyła ją w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej, nie później niż do dnia 15 lutego roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny.

10. Przepis ust. 9 stosuje się odpowiednio do dyrektora szkoły, o którym mowa w ust. 2.

§ 19. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, nie później niż na 2 miesiące przed terminem egzaminu maturalnego, powołuje zastępcę przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole oraz pozostałych członków zespołu egzaminacyjnego.

2. Jeżeli przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępca z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn nie mogą wziąć udziału w egzaminie maturalnym, dyrektor komisji okręgowej powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępca uczestniczą w szkoleniu w zakresie organizacji egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym, organizowanym przez komisję okręgową.

§ 20. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w szczególności:

1) przyjmuje od zdających deklaracje zgłoszenia do egzaminu maturalnego oraz dokumenty uprawniające do dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego, sprawdza poprawność wypełnionych deklaracji i przesyła informacje zawarte w deklaracjach w wersji elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej nie później niż do dnia 15 lutego roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny;

- 2) powołuje zespoły przedmiotowe, o których mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 2 ustawy, nie później niż na 2 miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu maturalnego;
- 3) opracowuje i ogłasza szkolny harmonogram przeprowadzania części ustnej egzaminu maturalnego, nie później niż na 2 miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu maturalnego, i przesyła go niezwłocznie dyrektorowi komisji okręgowej;
- 4) powołuje zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego, o których mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 1 ustawy, nie później niż na miesiąc przed terminem części pisemnej egzaminu maturalnego;
- 5) nadzoruje przygotowanie sal egzaminacyjnych, w których ma być przeprowadzony egzamin maturalny, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego, w obecności innego członka tego zespołu, odbiera przesyłki zawierające materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu maturalnego, w tym pakiety z arkuszami egzaminacyjnymi, i sprawdza, czy nie zostały one naruszone, a następnie sprawdza, czy dostarczone zostały wszystkie materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia tego egzaminu.

3. Materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego mogą zostać przesłane do szkół drogą elektroniczną. W takim przypadku przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego pobiera materiały zgodnie z instrukcją określoną przez dyrektora danej komisji okręgowej oraz sprawdza, czy dostarczone zostały wszystkie materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia tej części egzaminu.

4. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza wszystkie materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu maturalnego, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. W przypadku stwierdzenia, że przesyłki, o których mowa w ust. 2, zostały naruszone, lub stwierdzenia, że materiały, o których mowa w ust. 2 i 3, są niekompletne, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub upoważnionego przez niego członka zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

§ 21. 1. W uzasadnionych przypadkach dyrektor komisji okręgowej może powierzyć zespołowi egzaminacyjnemu powołanemu w danej szkole przeprowadzenie części ustnej lub

nadzorowanie przebiegu części pisemnej egzaminu maturalnego także dla absolwentów innej szkoły lub szkół oraz dla osób, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych, informując o tym dyrektorów zainteresowanych szkół z odpowiednim wyprzedzeniem przed terminem egzaminu maturalnego.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor komisji okręgowej może podjąć decyzję o przeprowadzeniu całego lub części egzaminu maturalnego dla absolwentów danej szkoły lub szkół na terenie innej szkoły lub w innym miejscu, niebędącym siedzibą szkoły.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego jest odpowiednio dyrektor szkoły, na której terenie jest przeprowadzany egzamin maturalny, lub osoba wskazana przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 22. 1. Do części ustnej egzaminu maturalnego absolwent przystępuje w szkole, którą ukończył, z zastrzeżeniem § 21 ust. 1 i 2.

2. W przypadku braku możliwości powołania w szkole zespołu przedmiotowego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 2 ustawy, dla przeprowadzenia części ustnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu dyrektor komisji okręgowej kieruje zdającego na część ustną egzaminu maturalnego z tego przedmiotu do innej szkoły.

3. Osoby, o których mowa w § 18 ust. 5, 6 i 8, które złożyły deklarację dyrektorowi komisji okręgowej, do części ustnej egzaminu maturalnego przystępują w szkole wskazanej przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 23. 1. W skład zespołu przedmiotowego, o którym mowa w art. 44zsz ust. 4 pkt 2 ustawy, wchodzi:

- 1) nauczyciel danego przedmiotu wpisany do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy – jako przewodniczący;
- 2) drugi nauczyciel danego przedmiotu – jako członek.

2. Co najmniej jedna osoba wchodząca w skład zespołu przedmiotowego jest zatrudniona w innej szkole lub w placówce.

3. W skład zespołu przedmiotowego nie może wchodzić nauczyciel, który w ostatnim roku nauki prowadził zajęcia z danego przedmiotu ze zdającymi.

4. Członkiem zespołu przedmiotowego może być także nauczyciel akademicki posiadający przygotowanie z zakresu danego przedmiotu.

5. Przewodniczący zespołu przedmiotowego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części ustnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

6. W przypadku części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego przewodniczący zespołu przedmiotowego wyznacza osobę egzaminującą danego zdającego.

7. Jeżeli przewodniczący lub członek zespołu przedmiotowego z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn nie może wziąć udziału w egzaminie maturalnym, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej lub innej szkole lub w placówce, który spełnia odpowiednio wymagania określone w ust. 1 pkt 1 lub 2 oraz w ust. 2 i 3.

8. Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce zostaje powołany w skład zespołu przedmiotowego w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły lub placówki.

§ 24. 1. Dyrektor komisji okręgowej przekazuje przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego w szkole, w której jest przeprowadzana część ustna egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego, nie później niż na 2 dni przed terminem części ustnej egzaminu maturalnego, przygotowane przez Komisję Centralną zadania egzaminacyjne oraz kryteria oceniania tych zadań i ich punktacji.

2. Liczba zadań egzaminacyjnych do części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, przeznaczona na wszystkie dni, w których jest przeprowadzana część ustna tego egzaminu, zgodnie z komunikatem, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy, wynosi co najmniej 100, niezależnie od liczby osób przystępujących w szkole do tego egzaminu.

3. Dyrektor komisji okręgowej przekazuje przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego w szkole, w której jest przeprowadzana część ustna egzaminu maturalnego z danego języka obcego nowożytnego, nie później niż na 2 dni przed terminem części ustnej egzaminu maturalnego, przygotowane przez komisję okręgową zestawy zadań egzaminacyjnych oraz kryteria oceniania tych zadań i ich punktacji.

4. Jeżeli do części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego w szkole przystępuje:

- 1) nie więcej niż 45 osób – liczba zadań egzaminacyjnych z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oraz liczba zestawów zadań

z języka obcego nowożytnego jest większa o 5 od liczby osób przystępujących do egzaminu;

- 2) więcej niż 45 osób – liczba zadań egzaminacyjnych z języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego oraz liczba zestawów zadań egzaminacyjnych z języka obcego nowożytnego wynosi 50.

§ 25. 1. W czasie trwania części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego w sali może przebywać jeden zdający i jeden przygotowujący się do egzaminu.

2. W czasie trwania części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego w sali może przebywać tylko jeden zdający.

3. W czasie trwania części ustnej egzaminu maturalnego w sali mogą przebywać wyłącznie zdający, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, osoby wchodzące w skład zespołu przedmiotowego oraz osoby, o których mowa w § 56.

§ 26. 1. Egzamin maturalny w części ustnej z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego sprawdza umiejętność tworzenia wypowiedzi na określony temat inspirowanej tekstem kultury.

2. Zdający losuje zadanie egzaminacyjne składające się z tekstu kultury oraz odnoszącego się do niego polecenia i ma nie więcej niż 15 minut na przygotowanie odpowiedzi.

3. Egzamin trwa około 15 minut i składa się z dwóch części:

- 1) wypowiedzi monologicznej zdającego dotyczącej wylosowanego polecenia, która trwa około 10 minut;
- 2) rozmowy zdającego z zespołem przedmiotowym dotyczący tej wypowiedzi, która trwa około 5 minut.

4. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, może być przeprowadzony z wykorzystaniem komputera.

§ 27. 1. Egzamin maturalny w części ustnej z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu obowiązkowego i jako przedmiotu dodatkowego, trwa około 15 minut. Zdający losuje zestaw zadań egzaminacyjnych.

2. Zestaw zadań egzaminacyjnych składa się z trzech zadań sprawdzających umiejętności tworzenia wypowiedzi ustnej, językowego zachowania się adekwatnego do sytuacji komunikacyjnej oraz przetwarzania tekstu i materiału ikonograficznego.

3. Zdający w czasie trwania egzaminu nie może korzystać z żadnych słowników.

4. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, może być przeprowadzony z wykorzystaniem komputera.

§ 28. 1. Egzamin maturalny w części ustnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego na poziomie dwujęzycznym trwa około 15 minut. Zdający losuje zestaw zadań egzaminacyjnych.

2. Zestaw zadań egzaminacyjnych składa się z dwóch zadań sprawdzających umiejętności tworzenia dłuższych, wieloaspektowych wypowiedzi ustnych, reagowania językowego w różnorodnych, także złożonych, sytuacjach oraz przetwarzania tekstów i materiałów ikonograficznych.

3. Zdający podczas trwania egzaminu nie może korzystać z żadnych słowników.

4. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, może być przeprowadzony z wykorzystaniem komputera.

§ 29. Wyniki uzyskane w części ustnej egzaminu maturalnego z przedmiotów dodatkowych odnotowuje się na świadectwie dojrzałości, a w przypadku języka obcego nowożytnego zdawanego na poziomie dwujęzycznym – wraz ze wskazaniem poziomu egzaminu.

§ 30. 1. Przewodniczący zespołu przedmiotowego, bezpośrednio po zakończeniu egzaminu maturalnego w części ustnej w danym dniu, informują zdających o liczbie przyznanych punktów w tej części egzaminu z danego przedmiotu.

2. Listę zdających, zawierającą: imię (imiona) i nazwisko zdającego, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, datę urodzenia oraz uzyskaną przez zdającego liczbę punktów z części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przesyła komisji okręgowej w terminie 2. dni po zakończeniu tej części egzaminu.

§ 31. 1. Do części pisemnej egzaminu maturalnego zdający przystępuje w szkole, którą ukończył, z zastrzeżeniem § 21 ust. 1 i 2.

2. Osoby, o których mowa w § 18 ust. 5, 6 i 8, które złożyły deklarację dyrektorowi komisji okręgowej, do części pisemnej egzaminu maturalnego przystępują w szkole wskazanej przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 32. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w poszczególnych salach egzaminacyjnych.

2. Przewodniczący zespołu nadzorującego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w danej sali egzaminacyjnej.

3. W skład zespołu nadzorującego wchodzi co najmniej trzech nauczycieli, a w przypadku, gdy w danej sali do egzaminu maturalnego przystępuje jeden lub dwóch zdających, w skład zespołu nadzorującego wchodzi co najmniej dwóch nauczycieli, z tym że co najmniej jeden nauczyciel jest zatrudniony w innej szkole lub w placówce.

4. W przypadku gdy w sali egzaminacyjnej jest więcej niż 30. zdających, liczbę członków zespołu nadzorującego zwiększa się o jedną osobę na każdych kolejnych 20. zdających.

5. Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce zostaje powołany w skład zespołu nadzorującego w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły lub placówki.

6. W skład zespołu nadzorującego nie mogą wchodzić nauczyciele przedmiotu, z którego przeprowadzany jest dany egzamin, oraz wychowawcy zdających.

7. W czasie egzaminu z informatyki przeprowadzanego w pracowni informatycznej jest obecny administrator lub opiekun tej pracowni, który nie wchodzi w skład zespołu nadzorującego.

§ 33. 1. Przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu maturalnego przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego sprawdza, czy materiały egzaminacyjne niezbędne do przeprowadzenia egzaminu maturalnego, w tym pakiety zawierające arkusze egzaminacyjne, nie zostały naruszone.

2. W przypadku stwierdzenia, że materiały egzaminacyjne wymienione w ust. 1 zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zawiesza część pisemną egzaminu maturalnego i powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

3. W przypadku stwierdzenia, że materiały egzaminacyjne wymienione w ust. 1 nie zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących oraz przedstawiciela zdających, a następnie przekazuje przewodniczącym zespołów nadzorujących arkusze egzaminacyjne do egzaminu na danym poziomie lub do danej części egzaminu maturalnego w części pisemnej w liczbie odpowiadającej liczbie zdających w poszczególnych salach egzaminacyjnych.

4. O godzinie wyznaczonej przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego zdający wchodzi do sali pojedynczo i losują numery stolików.

5. Członkowie zespołu nadzorującego rozdają zdającym arkusze egzaminacyjne, polecając sprawdzenie, czy arkusz egzaminacyjny jest kompletny.

6. Zdający zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w arkuszu egzaminacyjnym i otrzymuje nowy arkusz egzaminacyjny.

7. Informację o wymianie arkusza egzaminacyjnego przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole, o którym mowa w § 52. Protokół czytelnie podpisuje zdający, który zgłosił braki w arkuszu egzaminacyjnym.

8. Na każdym arkuszu egzaminacyjnym zamieszcza się dane określone w informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego, o której mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b ustawy. Zdający nie podpisują arkuszy egzaminacyjnych.

§ 34. 1. Część pisemna egzaminu maturalnego rozpoczyna się o godzinie określonej w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy. Czas pracy zdającego rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy.

2. W czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego zdający nie powinni opuszczać sali egzaminacyjnej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali egzaminacyjnej, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

3. W czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego w sali egzaminacyjnej mogą przebywać wyłącznie zdający, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego oraz osoby, o których mowa w § 32 ust. 7 i § 56.

4. W czasie trwania części pisemnej egzaminu maturalnego zdającym nie udziela się żadnych wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych ani ich nie komentuje.

§ 35. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany na poziomie podstawowym, a jako przedmiotu dodatkowego – na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin na poziomie podstawowym trwa 170 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka polskiego w zakresie podstawowym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka polskiego w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

4. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać ze słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny.

§ 36. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka mniejszości narodowej jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany na poziomie podstawowym, a jako przedmiotu dodatkowego – na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin na poziomie podstawowym trwa 170 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka mniejszości narodowej w zakresie podstawowym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka mniejszości narodowej w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

4. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać ze słowników językowych wymienionych w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie ustawy.

§ 37. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany na poziomie podstawowym, a jako przedmiotu dodatkowego – może być zdawany na poziomie rozszerzonym albo na poziomie dwujęzycznym.

2. Egzamin na poziomie podstawowym trwa 120 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka obcego nowożytnego dla poziomu IV.1. w zakresie podstawowym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 150 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka obcego nowożytnego dla poziomu IV.1. w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

4. Egzamin na poziomie dwujęzycznym trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z języka obcego nowożytnego dla poziomu IV.2., ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

5. Do sprawdzenia umiejętności rozumienia ze słuchu są wykorzystywane teksty nagrane przez rodzimych użytkowników danego języka.

6. W czasie trwania egzaminu zdający nie może korzystać z żadnych słowników.

§ 38. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z matematyki jako przedmiotu obowiązkowego jest zdawany na poziomie podstawowym, a jako przedmiotu dodatkowego – na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin na poziomie podstawowym trwa 170 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z matematyki w zakresie podstawowym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z matematyki w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

4. Na rozwiązanie dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44 zzzf ust. 2 ustawy, zdający ma 80 minut.

§ 39. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z biologii, chemii, fizyki, geografii, historii oraz wiedzy o społeczeństwie jako przedmiotów dodatkowych jest zdawany na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin z przedmiotów, o którym mowa w ust. 1, trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania odpowiednio z biologii, chemii, fizyki, geografii, historii oraz wiedzy o społeczeństwie w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Na rozwiązanie dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44 zzzf ust. 3 ustawy, zdający ma 80 minut.

§ 40. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z filozofii, historii muzyki, historii sztuki oraz języka łacińskiego i kultury antycznej jako przedmiotów dodatkowych jest zdawany na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin z przedmiotów, o którym mowa w ust. 1, trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania odpowiednio z filozofii, historii muzyki, historii sztuki oraz języka łacińskiego i kultury antycznej w zakresie rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. W czasie trwania egzaminu z języka łacińskiego i kultury antycznej zdający może korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz atlasu historycznego.

§ 41. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego jako przedmiotów dodatkowych jest zdawany na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin z przedmiotów, o których mowa w ust. 1, trwa 180 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania odpowiednio z języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego, w zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać ze słownika językowego właściwego dla zdawanego języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.

§ 42. 1. Egzamin maturalny w części pisemnej z informatyki, jako przedmiotu dodatkowego, jest zdawany na poziomie rozszerzonym.

2. Egzamin trwa 210 minut i sprawdza, w jakim stopniu zdający spełnia wymagania z informatyki z zakresie podstawowym i rozszerzonym, ustalone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Egzamin składa się z dwóch części:

- 1) w części pierwszej zdający rozwiązuje zadania egzaminacyjne bez korzystania z komputera;
- 2) w części drugiej zdający rozwiązuje zadania egzaminacyjne z wykorzystaniem komputera.

4. W czasie trwania części drugiej egzaminu zdający pracuje przy wydzielonym stanowisku komputerowym i może korzystać z programów oraz danych zapisanych na dysku twardym i na dyskach CD-ROM, stanowiących wyposażenie stanowiska. Niedozwolony jest dostęp do sieci oraz zasobów Internetu.

5. System informatyczny wykorzystywany na egzaminie jest przygotowany w sposób uniemożliwiający połączenie z informatyczną siecią lokalną oraz sieciami teleinformatycznymi.

6. W sali egzaminacyjnej jest dostępna podstawowa dokumentacja oprogramowania.

§ 43. 1. Po zakończeniu egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub po zakończeniu danej części egzaminu osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego zbierają od zdających prace egzaminacyjne i sprawdzają, w obecności tych zdających, poprawność zamieszczenia kodu zdającego nadanego przez komisję okręgową i numeru PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Przewodniczący zespołu nadzorującego lub wskazany przez niego członek zespołu nadzorującego pakuje prace egzaminacyjne do zwrotnych kopert i zakleja je w obecności osób wchodzących w skład zespołu nadzorującego oraz przedstawiciela zdających, a następnie przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza koperty z pracami egzaminacyjnymi, a po zakończeniu części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu niezwłocznie przekazuje je komisji okręgowej w sposób określony przez dyrektora tej komisji.

§ 44. 1. Wyniki uzyskane w części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu obowiązkowego oraz przedmiotu dodatkowego odnotowuje się na świadectwie dojrzałości wraz ze wskazaniem poziomu egzaminu.

2. W przypadku egzaminu maturalnego w części pisemnej z informatyki wyniki uzyskane w części pierwszej i części drugiej odnotowuje się łącznie.

3. W przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego z matematyki zdawanej jako przedmiot obowiązkowy, uzyskane z dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zx ust. 2 ustawy, odnotowuje się na świadectwie dojrzałości.

4. W przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia i historia zdawanych jako przedmioty dodatkowe, uzyskane z dodatkowych zadań egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzf ust. 3 ustawy, odnotowuje się na świadectwie dojrzałości.

§ 45. Komisja okręgowa sporządza listę osób, które zdawały część pisemną egzaminu maturalnego w danej szkole, zawierającą: imię (imiona) i nazwisko zdającego, numer PESEL,

a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu poświadczającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę urodzenia, płeć, informację o specyficznych trudnościach w uczeniu się, kod zdającego oraz uzyskane przez niego wyniki, i przekazuje ją przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego ogłasza osobom, które zdawały część pisemną egzaminu maturalnego, uzyskane przez nich wyniki.

§ 46. 1. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje udokumentowany wniosek o wyrażenie zgody na przystąpienie przez absolwenta do egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów w dodatkowym w terminie, o którym mowa w art. 44ztc ustawy, w terminie 2. dni od daty jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora komisji okręgowej jest ostateczne.

2. Dla absolwentów, którzy uzyskali zgodę dyrektora komisji okręgowej na przystąpienie do egzaminu maturalnego w dodatkowym terminie, egzamin maturalny przeprowadzany jest:

- 1) w terminie ustalonym w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy;
- 2) w miejscu ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej; informację o miejscu przeprowadzenia egzaminu maturalnego dyrektor właściwej komisji okręgowej ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej w ostatnim tygodniu maja.

3. Do przeprowadzenia egzaminu maturalnego w dodatkowym terminie, o którym mowa w ust. 2, przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz członków tego zespołu powołuje dyrektor właściwej komisji okręgowej.

4. Absolwent, o którym mowa w ust. 1, może przystąpić do części ustnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie innym niż ustalony w harmonogramie, o którym mowa w § 21 ust. 1 pkt 3, za zgodą przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.

5. Absolwent, który uzyskał zgodę, o której mowa w ust. 4, przystępuje do części ustnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie ustalonym przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.

§ 47. 1. Oświadczenie o zamiarze ponownego przystąpienia do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, w przypadku o którym mowa w art. 44ztc ust. 1 ustawy, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przesyła w formie elektronicznej do dyrektora

właściwej komisji okręgowej, w terminie 10. dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu maturalnego.

2. Informację o miejscu przeprowadzenia w terminie poprawkowym egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej albo w części pisemnej, dyrektor komisji okręgowej podaje na stronie internetowej komisji okręgowej w terminie do dnia 10 sierpnia danego roku.

3. Dla przeprowadzenia egzaminu maturalnego w szkole w terminie poprawkowym członków zespołu egzaminacyjnego powołuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego. Jeżeli egzamin jest przeprowadzany w miejscu wyznaczonym przez dyrektora właściwej komisji okręgowej, przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz członków tego zespołu powołuje dyrektor właściwej komisji okręgowej.

§ 48. Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego oraz świadectwa dojrzałości, aneksy do świadectw dojrzałości i zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego dla każdego absolwenta komisja okręgowa przekazuje dyrektorowi szkoły, w której absolwent zdawał egzamin maturalny, lub upoważnionej przez niego osobie, w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej. Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego oraz świadectwa dojrzałości, aneksy do świadectw dojrzałości oraz zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego przekazywane są nie później niż do dnia 5 lipca danego roku. Szczegółowy termin podaje się w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba przekazuje świadectwa dojrzałości, aneksy do świadectw dojrzałości oraz zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego absolwentom.

§ 49. 1. Protokoły części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów sporządzają przewodniczący zespołów przedmiotowych oddzielnie dla każdego zdającego. Protokoły podpisują osoby wchodzące w skład poszczególnych zespołów przedmiotowych.

2. Protokoły przebiegu części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów w danej sali egzaminacyjnej sporządzają przewodniczący zespołów nadzorujących. Protokoły podpisują osoby wchodzące w skład poszczególnych zespołów nadzorujących.

3. Protokół zbiorczy części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów oraz protokół zbiorczy przebiegu części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów sporządza przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w dwóch egzemplarzach,

z których jeden przesyła niezwłocznie komisji okręgowej. Protokoły podpisuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

4. W protokole zbiorczym części ustnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o którym mowa w ust. 3, zamieszcza się w szczególności informacje o liczbie punktów przyznanych przez zespół przedmiotowy, o liczbie absolwentów, którym przerwano i unieważniono część ustną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

5. W protokole zbiorczym części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o którym mowa w ust. 3, zamieszcza się w szczególności informacje o liczbie absolwentów zgłoszonych do egzaminu, o liczbie absolwentów nieobecnych, o liczbie wymienionych wadliwych materiałów egzaminacyjnych, o liczbie absolwentów, którym przerwano i unieważniono egzamin maturalny z danego przedmiotu oraz uwagi o przebiegu tego egzaminu.

6. Protokoły sprawdzania prac egzaminacyjnych z części pisemnej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów sporządzają przewodniczący zespołów egzaminatorów, o którym mowa w art. 44zzl ust. 5 ustawy, w dwóch egzemplarzach. Protokoły podpisują egzaminatorzy wchodzący w skład poszczególnych zespołów.

7. Dokumentację części ustnej egzaminu maturalnego przechowuje szkoła przez okres 6 miesięcy.

8. Prace egzaminacyjne przechowuje komisja okręgowa przez okres 6 miesięcy od dnia wydania absolwentom świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości i zaświadczeń o wynikach egzaminu maturalnego.

9. Dokumentację egzaminu maturalnego przechowuje się według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 50. 1. Absolwenci, o których mowa w art. 44zzq ust. 1 ustawy, wnoszą opłatę za egzamin maturalny z każdego przedmiotu, do którego przestępują, zarówno w części pisemnej jak i w części ustnej, w wysokości 1,6% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.³⁾).

2. Dowód wniesienia opłaty absolwent, o którym mowa w ust. 1, składa dyrektorowi komisji okręgowej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 7 lutego roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego.

3. Osoba ubiegająca się o zwolnienie z opłaty za egzamin maturalny z danego przedmiotu, która zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym, dołącza do wniosku dokumenty potwierdzające wysokość dochodów. Wniosek należy złożyć do dyrektora komisji okręgowej w terminie do 31 grudnia roku szkolnego, w którym absolwent zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego.

Rozdział 3

Przepisy wspólne dla sprawdzianu i egzaminów

§ 51. 1. Informatory, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3 ustawy, są ogłaszane nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny lub egzamin maturalny.

2. Informatory są ogłaszane w przypadku wprowadzenia zmian w sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym i egzaminie maturalnym.

3. W przypadku sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego informatory są ogłaszane również w językach mniejszości narodowych, językach mniejszości etnicznych oraz w języku regionalnym nauczanych w szkołach lub oddziałach z językiem nauczania mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych lub regionalnym.

§ 52. Komunikat w sprawie:

- 1) harmonogramu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a ustawy, jest ogłaszany nie później niż do dnia 20 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny oraz egzamin maturalny;
- 2) materiałów i przyborów pomocniczych, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret czwarte ustawy, jest ogłaszany nie później niż do dnia 31 stycznia roku, w którym jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny oraz egzamin maturalny;
- 3) szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret piąte ustawy, jest ogłaszany nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny oraz egzamin maturalny.

§ 53. Informacja o sposobie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, o której mowa w art. 9 a ust. 2 pkt 10 lit. b ustawy, jest ogłaszana w terminie do 10 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny oraz egzamin maturalny.

§ 54. Obserwatorami sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego mogą być:

- 1) delegowani pracownicy ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) delegowani przedstawiciele Komisji Centralnej i komisji okręgowych;
- 3) delegowani przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, szkół wyższych i placówek doskonalenia nauczycieli, upoważnieni przez dyrektora Komisji Centralnej lub dyrektora komisji okręgowej.

§ 55. Osoby, o których mowa w § 54, nie są członkami zespołu egzaminacyjnego i nie uczestniczą w przeprowadzaniu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego.

§ 56. Przewodniczący zespołu egzaminatorów, o którym mowa w art. 44zuz ust. 4 ustawy, uczestniczy w szkoleniach organizowanych przez komisję okręgową przed sprawdzaniem prac egzaminacyjnych, kieruje pracą zespołu egzaminatorów, a w szczególności odpowiada za przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia egzaminatorów oraz organizuje i nadzoruje pracę egzaminatorów.

§ 57. W czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i części pisemnej egzaminu maturalnego:

- 1) stoliki są ustawione w jednym kierunku;
- 2) na stolikach mogą znajdować się tylko arkusze egzaminacyjne oraz materiały i przybory pomocnicze wymienione w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret czwarte ustawy.

§ 58. 1. Po rozdaniu arkuszy egzaminacyjnych uczeń (słuchacz) lub absolwent, który spóźnił się odpowiednio na daną część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo część pisemną egzaminu maturalnego

z danego przedmiotu, nie przystępuje w tym dniu do odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, albo części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

2. W uzasadnionych przypadkach losowych lub zdrowotnych, do zakończenia czynności organizacyjnych, nie później niż przed rozpoczęciem czasu pracy uczniów (słuchaczy) lub absolwentów, o którym mowa w § 10 ust. 1 i § 35 ust. 1, decyzję o przystąpieniu ucznia (słuchacza) lub absolwenta do odpowiednio danej części sprawdzianu lub danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu podejmuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

3. Uczeń (słuchacz) lub absolwent, o którym mowa w ust. 2, kończy odpowiednio daną część sprawdzianu lub dany zakres albo poziom odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu o czasie zakończenia pracy, o którym mowa w § 10 ust. 1 i § 35 ust. 1.

§ 59. Uczeń lub absolwent, który jest chory, w czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego może korzystać ze sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

§ 60. Dyrektor szkoły, w której po raz pierwszy ma być przeprowadzony odpowiednio sprawdzian, egzamin gimnazjalny lub egzamin maturalny, jest obowiązany nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym ma być przeprowadzony sprawdzian, egzamin gimnazjalny lub egzamin maturalny, zgłosić szkołę do komisji okręgowej. W zgłoszeniu dyrektor podaje również numer RSPO.

§ 61. W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności ucznia (słuchacza) lub absolwenta, za zgodą dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła, w tym w domu ucznia (słuchacza) lub absolwenta. Zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego w innym miejscu niż szkoła dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej może wyrazić na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły.

§ 62. 1. W przypadku zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu przewodniczący zespołu egzaminacyjnego

podejmuje decyzję o zawieszeniu lub przerwaniu danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu i powiadamia o tym dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, a w razie potrzeby odpowiednie służby.

2. Dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, podejmuje decyzję w sprawie dalszego przebiegu danej części sprawdzianu, danego zakresu albo poziomu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

§ 63. Dyrektor szkoły umożliwia osobom upoważnionym przez dyrektora Komisji Centralnej lub dyrektora komisji okręgowej przeprowadzenie na terenie szkoły próbnego zastosowania propozycji zadań oraz ich zestawów do przeprowadzenia sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 64. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w projektowanym art. 44zzza ustawy o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”.

Ww. ustawa stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, kwestii warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Zasadniczym powodem rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego był brak wymaganych ww. przepisem Konstytucji wytycznych w obowiązującej ustawie, co do treści aktu wykonawczego. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że istota zagadnień związanych z konstytucyjnym prawem do nauki – a taka jest w ocenie Trybunału materia wymieniona w kwestionowanym upoważnieniu, dotycząca warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów – powinna zostać określona bezpośrednio w ustawie, a kwestie, które mają być regulowane w rozporządzeniu, wymagają szczegółowych wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego.

W wykonaniu tego wyroku, w przedłożonym pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, dodany został rozdział 3b, w którym określone zostały ogólne zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych: sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania w drodze dwóch odrębnych rozporządzeń:

- 1) szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,
- 2) szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje z zawódzie.

Niniejszy projekt rozporządzenia dotyczy szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

W związku z zakresem zagadnień, które będą uregulowane w projektowanym rozdziale 3b ustawy o systemie oświaty, obejmującym wszystkie kluczowe z punktu widzenia ukształtowania indywidualnej sytuacji ucznia i absolwenta kwestie dotyczące zasad i warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (zakres i forma sprawdzianu i egzaminów, wymagania będące podstawą ich przeprowadzania, warunki przystąpienia do sprawdzianu i egzaminów, wyłączenia z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, zwolnienia ze sprawdzianu i egzaminów, wyniki sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, warunki zdania egzaminu maturalnego, warunki i formy przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów do potrzeb uczniów i absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zadania dyrektora szkoły i powołanego w szkole zespołu egzaminacyjnego), w niniejszym rozporządzeniu określone zostaną kwestie szczegółowe związane z warunkami i sposobem przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów. Rozporządzenie określa w szczególności: wykaz języków obcych nowożytnych, z których jest przeprowadzany sprawdzian, egzamin gimnazjalny i egzamin maturalny; wykaz przedmiotów dodatkowych, z których jest przeprowadzany egzamin maturalny oraz czas trwania, sposób organizacji i przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

W niniejszym projekcie nie wprowadza się zasadniczych zmian w stosunku do rozwiązań obowiązujących obecnie w tym zakresie, określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym to rozporządzenie z dniem 1 września 2014 r. (Dz. U. poz. 520). Zmiany w stosunku do obecnych rozwiązań dotyczą składu zespołów nadzorujących przebieg sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.

Proponuje się, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2015 r. ze względu na fakt, iż jest aktem wykonawczym do projektowanego rozdziału 3b ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie od roku szkolnego 2015/2016.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Joanna Berdzik, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Małgorzata.Szybalska@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10.11.2014 r.</p> <p>Źródło: wyrok TK – sygn. akt K 35/12.</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

W wykonaniu tego wyroku, w przedłożonym pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, dodany został rozdział 3b, w którym określone zostały ogólne zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych: sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w tym upoważnień dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze dwóch odrębnych rozporządzeń:

- 1) szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego,
- 2) szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje z zawódzie.

Niniejszy projekt rozporządzenia dotyczy szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w projektowanym art. 44zzza ustawy o systemie oświaty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Poszczególne kraje członkowskie OECD/UE mają bardzo zróżnicowane rozwiązania w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.	1+8		CKE i OKE odpowiadają za przygotowanie i przeprowadzenie sprawdzianu i egzaminów.
Nauczyciele i dyrektorzy szkół, w których prowadzone jest kształcenie ogólne.	396 200	SIO – 30.09.2013 r.	Stosowanie przepisów dot. przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) oraz partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych,
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 4) Business Centre Club,
- 5) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan,

- 6) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 8) Federację Inicjatyw Oświatowych,
- 9) Fundacja „Edukacja dla przyszłości”,
- 10) Fundacja Instytut Nowoczesnej Edukacji,
- 11) Fundacja Panoptikon,
- 12) Fundacja Rozwoju Kapitału Społecznego,
- 13) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji,
- 14) Fundacja Rzecznik Praw Rodziców,
- 15) Fundacja SYNAPSIS,
- 16) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej,
- 17) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców,
- 18) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN,
- 19) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 20) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej,
- 21) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców,
- 22) Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci,
- 23) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
- 24) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich,
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dwujęzyczności BILINGUIS,
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 27) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Artystycznych,
- 28) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego,
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli,
- 30) Polska Izba Książki,
- 31) Polska Rada Muzyczna,
- 32) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP,
- 33) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny,
- 34) Polski Związek Logopedów,
- 35) Polski Związek Niewidomych Zarząd Główny,
- 36) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- 37) Polskie Stowarzyszenie Rodziców,
- 38) Polskie Towarzystwo ADHD,
- 39) Polskie Towarzystwo Dysleksji,
- 40) Polskie Towarzystwo Historyczne,
- 41) Polskie Towarzystwo Informatyczne,
- 42) Polskie Towarzystwo Logopedyczne,
- 43) Rada ds. Szkolnictwa Artystycznego,
- 44) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 45) Rada Języka Polskiego,
- 46) Rada Szkół Katolickich,
- 47) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski,
- 48) Społeczne Towarzystwo Oświatowe,
- 49) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich,
- 50) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki,
- 51) Stowarzyszenie Przedszkoli Niepublicznych,
- 52) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji,
- 53) Stowarzyszenie Rektorów i Założycieli Uczelni Niepaństwowych,
- 54) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji,
- 55) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom,
- 56) Stowarzyszenie Rodziców „TU”,
- 57) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców,
- 58) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych,
- 59) Unia Metropolii Polskich,
- 60) Unia Miasteczek Polskich,
- 61) Związek Gmin Wiejskich RP,
- 62) Związek Miast Polskich,
- 63) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność” im. Ks. J. Popiełuszki,
- 64) Komisję Krajową NSZZ Solidarność,

- 65) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
- 66) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”,
- 67) Komisja Krajowa Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”,
- 68) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich,
- 69) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność” – 80,
- 70) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 71) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa,
- 72) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 73) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”,
- 74) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 75) Fundację Rodzice Szkole,
- 76) Rzecznika Praw Dziecka,
- 77) Rzecznika Praw Obywatelskich,
- 78) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,
- 79) Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa.

Projekt zostanie także przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	<p>W zakresie zmian dotyczących systemu egzaminów zewnętrznych – Budżet państwa – część 30 – Oświata i wychowanie.</p> <p>Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa (także w części 30 – Oświata i wychowanie).</p>												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Dotyczy rodzin z dziećmi uczącymi się w szkołach podstawowych, gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego.						
Niemierzalne	Nie dotyczy.							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz								
9. Wpływ na rynek pracy								
Nie dotyczy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: relacje międzynarodowe/wizerunek Polski	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2015 r. ze względu na fakt, iż jest aktem wykonawczym do projektowanego rozdziału 3b ustawy o systemie oświaty, który wejdzie w życie od roku szkolnego 2015/2016.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ponieważ w projekcie nie wprowadza się istotnych zmian w stosunku do obecnych rozwiązań w zakresie organizacji i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu
potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie**

Na podstawie art. 44zzzv ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zwanego dalej „egzaminem zawodowym”, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- 2) uczniu – należy przez to rozumieć osoby, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 1 ustawy;
- 3) absolwencie – należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 44zzzf ust. 3 pkt 2 ustawy, w tym także osobę posiadającą świadectwo szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 2;

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1255).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

4) zdającym – należy przez to rozumieć osobę, o której mowa w art. 44zzzb ust. 3 ustawy.

Rozdział I

Część pisemna i część praktyczna egzaminu zawodowego

§ 3. 1. Uczeń (słuchacz) lub absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zzzf ust. 5 ustawy, przedkłada ją dyrektorowi szkoły, wraz z deklaracją, o której mowa w art. 44zzg ustawy.

2. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w art. 44zzzf ust. 6 ustawy, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza) lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

3. W przypadku ucznia (słuchacza) lub absolwenta szkoły w zakładach poprawczych, zakładach karnych lub aresztach śledczych opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zzzf ust. 5 ustawy, może wydać psycholog zatrudniony odpowiednio w zakładzie poprawczym, zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

4. Absolwent, o którym mowa w art. 44zzzf ust. 11 ustawy, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, o której mowa w art. 44zzzf ust. 5 ustawy, wydaną na wcześniejszych etapach uczenia się, przedkłada dyrektorowi szkoły wraz z deklaracją, o której mowa w art. 44zzg ustawy.

5. Dyrektor szkoły informuje na piśmie zdającego o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych do 20 listopada roku poprzedzającego egzamin zawodowy.

6. Zdający chory lub niesprawny czasowo zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, o którym mowa w art. 44zzzf ust. 4 ustawy, przedkłada:

- 1) dyrektorowi szkoły wraz z deklaracją, o której mowa w art. 44zzg ustawy – w przypadku ucznia lub absolwenta;
- 2) podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy wraz z deklaracją, o której mowa w art. 44zzg ustawy – w przypadku zdających, o których mowa art. 44zzzb ust. 3 pkt 3;

3) dyrektorowi komisji okręgowej wraz z:

- wnioskiem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 53m ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w przypadku osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 ustawy,
- wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – w przypadku osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 5 ustawy.

7. Zdający, niewidomi, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, o których mowa w art. 44zzzh ustawy, przystępują do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności na podstawie zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji, wydanego przez lekarza, które przedkładają:

1) podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy wraz z deklaracją, o której mowa w art. 44zzg ustawy – w przypadku zdających, o których mowa art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy;

2) dyrektorowi komisji okręgowej wraz z:

- wnioskiem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 53m ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – w przypadku osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 ustawy,
- wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – w przypadku osób, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 5 ustawy.

§ 4. W przypadku laureata i finalisty, o którym mowa w art. 44zzze ustawy, na świadectwie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie, w miejscach przeznaczonych na wpisanie wyniku egzaminu zawodowego z części pisemnej, wpisuje się „100” oraz zamieszcza się adnotację o zwolnieniu z części pisemnej egzaminu zawodowego i posiadanym tytule laureata lub finalisty odpowiednio turnieju lub olimpiady tematycznej.

§ 5. 1. W deklaracji, o której mowa w art. 44zzg, zdający wskazuje:

1) dane osobowe: imię (imiona) i nazwisko zdającego, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę urodzenia, płeć oraz dane teleadresowe zapewniające kontakt ze zdającym;

- 2) nazwę i symbol cyfrowy zawodu oraz nazwę kwalifikacji, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, w zakresie której zdający zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, a także oznaczenie tej kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach;
- 3) informację, po raz który zdający przystępuje do egzaminu zawodowego;
- 4) część egzaminu, której nie zdał i do której zamierza przystąpić ponownie – w przypadku ponownego przystępowania do egzaminu zawodowego przez zdającego, który nie zdał tego egzaminu z części pisemnej albo części praktycznej.

2. Złożenie deklaracji do ponownego przystąpienia do egzaminu zawodowego albo do części pisemnej lub do części praktycznej egzaminu zawodowego z zakresu danej kwalifikacji przez zdającego, jest możliwe po otrzymaniu wyników z okręgowej komisji egzaminacyjnej potwierdzających niezdanie egzaminu zawodowego z zakresu tej kwalifikacji albo z części pisemnej lub z części praktycznej tego egzaminu przez zdającego.

3. Uczeń (słuchacz) składa deklarację dyrektorowi szkoły, a absolwent – dyrektorowi szkoły, którą ukończył.

4. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy, oraz uczestnik kwalifikacyjnego kursu zawodowego, którego termin zakończenia określono nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu zawodowego składa deklarację zawierającą dane, o których mowa w ust. 1, podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy, do deklaracji dołącza zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego wydane na podstawie przepisów w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

5. Deklarację składa się nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego.

6. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy na podstawie złożonych przez osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy deklaracji, sporządza wykaz osób zamierzających przystąpić do egzaminu zawodowego i przekazuje go w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tego kursu w terminie 7. dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 5. Wykaz ten zawiera informacje zawarte w deklaracjach, numer i datę wydanego uczestnikowi zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego oraz informacje zawarte w zaświadczeniach, o których mowa w art. 44zzzf ust. 4 oraz w art. 44zzzh ust. 1 ustawy.

7. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, którego termin zakończenia określono nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu zawodowego sporządza wykaz, o którym mowa w ust. 6, i przekazuje go w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tego kursu w terminie 7. dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, z tym że wykaz uczestników zawierający numer i datę wydanego uczestnikowi zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy przekazuje dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej niezwłocznie po zakończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

8. Osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie danej kwalifikacji i ponownie przystępuje do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji lub nie złożyła deklaracji podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, składa deklarację dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej.

9. Dyrektor szkoły, na podstawie złożonych przez uczniów (słuchaczy) i absolwentów deklaracji, sporządza wykaz uczniów (słuchaczy) i absolwentów zamierzających przystąpić do egzaminu zawodowego i przekazuje go w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej w terminie 7. dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 5. Wykaz uczniów (słuchaczy) i absolwentów zawiera informacje zawarte w deklaracjach oraz w opiniach, o których mowa w art. 44zzzf ust. 5 i 6, oraz w zaświadczeniach o stanie zdrowia, o których mowa w art. 44zzzf ust. 4 ustawy.

10. Uczeń będący młodocianym pracownikiem przystępuje do egzaminu zawodowego w miejscu wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

11. Zdający, o którym mowa 44zzzb ust. 3 pkt 4 ustawy, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego składa wniosek, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 53m ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce prowadzenia praktycznej nauki zawodu dorosłych.

12. Zdający, o którym mowa 44zzzb ust. 3 pkt 5 ustawy, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego składa wniosek dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy.

Rozdział II

Część pisemna egzaminu zawodowego

§ 6. 1. Do części pisemnej egzaminu zawodowego uczeń (słuchacz) przystępuje w szkole, do której uczęszcza, a absolwent – w szkole, którą ukończył.

2. W uzasadnionych przypadkach uczeń (słuchacz) lub absolwent może przystąpić do części pisemnej egzaminu zawodowego w innej szkole albo w placówce, o której mowa w art. 2 pkt 3a ustawy, zwanej dalej „placówką” lub u pracodawcy, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

3. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy, przystępuje do części pisemnej egzaminu zawodowego w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w miejscu wskazanym przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy.

4. W uzasadnionych przypadkach zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3, może przystąpić do części pisemnej egzaminu zawodowego w innym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w innej szkole lub w innej placówce lub u innego pracodawcy, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

5. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 4 i 5 ustawy, przystępuje do części pisemnej egzaminu zawodowego w szkole, placówce, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 7. 1. W uzasadnionych przypadkach dyrektor komisji okręgowej może powierzyć zespołowi egzaminacyjnemu, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 2 ustawy, powołanemu w danej szkole, placówce lub u pracodawcy, nadzorowanie części pisemnej egzaminu zawodowego także dla uczniów (słuchaczy) lub absolwentów innej szkoły lub szkół albo osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, informując o tym dyrektorów właściwych szkół, placówek i pracodawców nie później niż na 2 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego.

2. Jeżeli część pisemna egzaminu zawodowego odbywa się poza szkołą, do której uczęszczają uczniowie (słuchacze) lub uczęszczali absolwenci, członkami zespołu nadzorującego mogą być nauczyciele szkoły, do której uczęszczają uczniowie (słuchacze) lub uczęszczali absolwenci.

§ 8. 1. Upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4 ustawy, udziela się na wniosek szkoły, placówki, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs

zawodowy złożony nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym ma być przeprowadzona część pisemna egzaminu zawodowego, z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego.

2. Po upływie okresu na jaki udzielono upoważnienia, dyrektor komisji okręgowej, na wniosek upoważnionej szkoły, placówki, upoważnionego pracodawcy, lub upoważniony podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, złożony nie później niż na 6 miesięcy przed upływem okresu, na jaki udzielono upoważnienia, albo za zgodą upoważnionej szkoły lub placówki, upoważnionego pracodawcy lub upoważniony podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, może przedłużać upoważnienie na kolejne okresy nie dłuższe niż 3 lata.

§ 9. 1. Zespoły nadzorujące przebieg części pisemnej egzaminu zawodowego w poszczególnych salach, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art., 44zzzi ust. 3, powołuje nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu zawodowego i wyznacza przewodniczących tych zespołów.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3 ustawy, może powołać zastępcę lub zastępców przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole lub placówce, a w przypadku pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy – spośród zatrudnionych u niego pracowników.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępcy powinni odbyć szkolenie w zakresie organizacji części pisemnej egzaminu zawodowego organizowane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

§ 10. 1. Przewodniczący zespołu nadzorującego kieruje pracą tego zespołu, uwzględniając zasady organizacji i przeprowadzania egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b tiret pierwsze ustawy, w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części pisemnej egzaminu zawodowego w danej sali egzaminacyjnej.

2. W skład zespołu nadzorującego wchodzi:

- 1) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego w szkole lub placówce – co najmniej dwóch nauczycieli, z tym że co najmniej jeden nauczyciel jest zatrudniony w innej szkole lub placówce;
- 2) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego u pracodawcy – co najmniej dwóch pracowników upoważnionych przez tego pracodawcę lub pracowników upoważnionych przez innych pracodawców;

3) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy – co najmniej dwóch pracowników upoważnionych przez ten podmiot lub pracowników upoważnionych przez inne podmioty prowadzące kwalifikacyjne kursy zawodowe.

3. W przypadku gdy w sali egzaminacyjnej jest więcej niż 30. zdających, liczbę członków zespołu nadzorującego zwiększa się o jedną osobę na każdych kolejnych 20. zdających.

4. Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub placówce zostaje powołany w skład zespołu nadzorującego w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, w której jest zatrudniony.

5. W skład zespołu nadzorującego nie mogą wchodzić nauczyciele zajęć edukacyjnych objętych danym egzaminem zawodowym oraz wychowawcy zdających.

6. Podczas przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego jest obecna osoba lub osoby odpowiedzialne za poprawność funkcjonowania indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganych elektronicznie, które nie wchodzi w skład zespołu nadzorującego.

§ 11. 1. W przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego, w obecności innego członka tego zespołu, odbiera przesyłkę zawierającą pakiety z arkuszami egzaminacyjnymi i kartami odpowiedzi do części pisemnej egzaminu zawodowego oraz innymi materiałami niezbędnymi do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego i sprawdza, czy nie została ona naruszona, a następnie sprawdza, czy zawiera ona wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego.

2. W przypadku stwierdzenia, że przesyłka, o której mowa w ust. 1, została naruszona lub nie zawiera wszystkich materiałów niezbędnych do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu

egzaminacyjnego lub upoważnionego przez niego członka zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

§ 12. 1. W przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, przewodniczący zespołu nadzorującego udostępnia zdającym zadania egzaminacyjne oraz poleca sprawdzenie poprawności funkcjonowania indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganym elektronicznie.

2. Zdający zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego wszelkie nieprawidłowości w funkcjonowaniu indywidualnego stanowiska egzaminacyjnego wspomaganego elektronicznie.

3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu indywidualnego stanowiska egzaminacyjnego wspomaganego elektronicznie, decyzję co do dalszego postępowania podejmuje przewodniczący zespołu nadzorującego w porozumieniu z przewodniczącym zespołu egzaminacyjnego, a także w uzasadnionych przypadkach z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej. Informację o nieprawidłowościach oraz podjętych działaniach zamieszcza się w protokole, o którym mowa w § 39 ust. 1 i 2.

§ 13. 1. W przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu zawodowego sprawdza, czy pakiety zawierające arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi do części pisemnej egzaminu zawodowego oraz inne materiały niezbędne do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego nie zostały naruszone.

2. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust. 1 zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zawiesza część pisemną egzaminu zawodowego i powiadamia o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu. Informację o nieprawidłowościach oraz podjętych działaniach zamieszcza się w protokole, o którym mowa w § 39 ust. 1 i 2.

3. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust. 1 nie zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących oraz przedstawicieli zdających, a następnie przekazuje przewodniczącym zespołów nadzorujących arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi w liczbie odpowiadającej liczbie zdających w poszczególnych salach egzaminacyjnych.

4. Członkowie zespołu nadzorującego rozdają arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi zdającym, polecając sprawdzenie czy arkusz egzaminacyjny i karta odpowiedzi są kompletne.

5. Zdający zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w arkuszu egzaminacyjnym lub karcie odpowiedzi i otrzymuje nowy arkusz egzaminacyjny lub nową kartę odpowiedzi.

6. Informację o wymianie arkusza egzaminacyjnego lub karty odpowiedzi przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole, o którym mowa w § 39 ust. 1. Protokół czytelnie podpisuje zdający, który zgłosił braki w arkuszu egzaminacyjnym lub karcie odpowiedzi.

7. Na karcie odpowiedzi zdający zamieszcza symbol cyfrowy zawodu i nazwę kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Zdający nie podpisuje karty odpowiedzi.

§ 14. 1. W czasie trwania części pisemnej egzaminu zawodowego każdy zdający pracuje przy:

- 1) indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym wspomaganym elektronicznie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego,
- 2) osobnym stoliku – w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi – zwanych dalej „indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi”.

2. Odległość między indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi powinna zapewniać samodzielną pracę zdającym.

3. W czasie trwania części pisemnej egzaminu zawodowego na indywidualnych stanowiskach egzaminacyjnych mogą znajdować się tylko materiały i przybory pomocnicze wskazane w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie ustawy, a w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi – także arkusze egzaminacyjne i karty odpowiedzi.

§ 15. Część pisemna egzaminu zawodowego rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy przez zdających.

§ 16. W przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, po jej zakończeniu zdający otrzymuje wstępną informację o uzyskanej liczbie punktów z części pisemnej egzaminu zawodowego. Odpowiedzi udzielone przez zdających są zapisane i zarchiwizowane w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu zawodowego, a następnie przesłane w formie elektronicznej do okręgowej komisji egzaminacyjnej.

§ 17. 1. W przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi, po jej zakończeniu osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego zbierają od zdających wypełnione karty odpowiedzi i sprawdzają, w obecności tych zdających, poprawność zamieszczenia na karcie odpowiedzi symbolu cyfrowego zawodu i nazwy kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, oznaczenia wersji arkusza egzaminacyjnego oraz numeru PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

2. Przewodniczący zespołu nadzorującego lub wskazany przez niego członek zespołu nadzorującego pakuje wypełnione karty odpowiedzi do zwrotnych kopert i zakleja je w obecności osób wchodzących w skład zespołu nadzorującego oraz przedstawiciela zdających, a następnie przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza koperty z wypełnionymi kartami odpowiedzi, a następnie niezwłocznie przekazuje je do komisji okręgowej w sposób określony przez dyrektora tej komisji.

Rozdział III

Część praktyczna egzaminu zawodowego

§ 18. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala harmonogram przeprowadzania części praktycznej egzaminu zawodowego i przekazuje go przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych, o których mowa w art. 44zzzi ust. 3 ustawy.

§ 19. 1. Upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 1, udziela się na wniosek szkoły, placówki, pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy złożony nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym ma być przeprowadzona część praktyczna egzaminu zawodowego.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4, zawiera w szczególności:

- 1) opis warunków, o których mowa w art. 44zzzl ust. 2;
- 2) informacje dotyczące posiadanych przez szkołę, placówkę, pracodawcę lub organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego certyfikatów jakości.

3. Po upływie okresu, na jaki udzielono upoważnienia, dyrektor komisji okręgowej, na wniosek upoważnionej szkoły, placówki, upoważnionego pracodawcy lub upoważnionego podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, złożony nie później niż na 6 miesięcy przed upływem okresu, na jaki udzielono upoważnienia, albo za zgodą upoważnionej szkoły, placówki, upoważnionego pracodawcy, lub upoważnionego podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, może przedłużać upoważnienie na kolejne okresy nie dłuższe niż 3 lata. Przepisy ust. 2–3 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. Do części praktycznej egzaminu zawodowego uczeń (słuchacz) przystępuje w szkole, do której uczęszcza, lub u pracodawcy, u którego odbywa praktyczną naukę zawodu, a absolwent – w szkole, którą ukończył, lub u pracodawcy, u którego odbywał praktyczną naukę zawodu.

2. W uzasadnionych przypadkach uczeń (słuchacz) lub absolwent może przystąpić do części praktycznej egzaminu zawodowego w innej szkole, u innego pracodawcy lub w placówce, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

3. Zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy, przystępuje do części praktycznej egzaminu zawodowego w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w miejscu wskazanym przez organizatora tego kursu.

4. W uzasadnionych przypadkach zdający, o którym mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3 ustawy, może przystąpić do części praktycznej egzaminu zawodowego w innym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w innej szkole lub w innej placówce lub u innego pracodawcy, wskazanego przez dyrektora komisji okręgowej.

5. Osoby, o których mowa w art. 44zzzb ust. 4 i 5 ustawy, przystępują do części praktycznej egzaminu zawodowego w szkole, placówce, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 21. Zespoły nadzorujące przebieg części praktycznej egzaminu zawodowego w poszczególnych salach, o których mowa w art. 44zzzi ust. 4, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3, powołuje nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu zawodowego i wyznacza ich przewodniczących.

§ 22. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3 ustawy, może powołać zastępcę lub zastępców przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole lub placówce, a w przypadku pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy – spośród zatrudnionych u niego pracowników.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego i jego zastępcy oraz przewodniczący zespołu nadzorującego powinni odbyć szkolenie w zakresie organizacji części praktycznej egzaminu zawodowego organizowane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

§ 23. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego kieruje pracą tego zespołu, uwzględniając sposób organizacji i przeprowadzania egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b tiret pierwsze ustawy, odpowiada za prawidłowy przebieg części praktycznej egzaminu zawodowego bezpieczeństwo i higienę pracy podczas wykonywania przez zdających zadania lub zadań egzaminacyjnych, a w szczególności:

- 1) nadzoruje przygotowanie sal egzaminacyjnych, w tym przygotowanie wyposażenia stanowisk egzaminacyjnych i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego;
- 2) zapewnia dostosowanie do wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy stanowisk egzaminacyjnych, w tym niezbędnych maszyn i urządzeń;
- 3) sprawdza przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia części praktycznej egzaminu zawodowego;
- 4) zapewnia obecność w ośrodku egzaminacyjnym osób przygotowujących stanowiska egzaminacyjne i zapewniających prawidłowe funkcjonowanie stanowisk komputerowych, specjalistycznego sprzętu oraz maszyn i urządzeń wykorzystywanych w czasie części praktycznej egzaminu zawodowego; osoby te nie wchodzi w skład zespołu nadzorującego część praktyczną, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 4 ustawy.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniona przez niego osoba, w obecności innej osoby z danej szkoły, placówki, od danego pracodawcy lub podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, odbiera przesyłkę zawierającą pakiety do części praktycznej egzaminu zawodowego i sprawdza, czy nie została ona naruszona, a następnie sprawdza, czy zawiera ona wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniona przez niego osoba przechowuje i zabezpiecza wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego.

3. W przypadku stwierdzenia, że przesyłka, o której mowa w ust. 2, została naruszona lub nie zawiera wszystkich materiałów niezbędnych do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub upoważniona przez niego osoba niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego lub upoważnioną przez niego osobę o dalszym postępowaniu.

§ 24. 1. W skład zespołu nadzorującego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 4 ustawy, w poszczególnych salach egzaminacyjnych wchodzi:

- 1) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego w szkole lub placówce – co najmniej jeden nauczyciel zatrudniony w tej szkole lub placówce;
- 2) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego u pracodawcy – co najmniej jeden pracownik upoważniony przez tego pracodawcę;
- 3) w przypadku zespołu nadzorującego powołanego przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy – co najmniej jeden pracownik upoważniony przez tego organizatora;
- 4) egzaminator, o którym mowa w § 28 ust. 1, który jest członkiem zespołu nadzorującego.

2. Jeżeli część praktyczna egzaminu zawodowego odbywa się poza szkołą, do której uczęszczają uczniowie (słuchacze) lub uczęszczali absolwenci, członkami zespołu nadzorującego mogą być nauczyciele szkoły, do której uczęszczają uczniowie (słuchacze) lub uczęszczali absolwenci.

3. Członkiem zespołu nadzorującego może być także instruktor praktycznej nauki zawodu.

4. W skład zespołu nadzorującego nie mogą wchodzić nauczyciele zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu, którzy prowadzą zajęcia ze zdającymi.

5. Przewodniczący zespołu nadzorującego kieruje pracą tego zespołu oraz zapewnia przestrzeganie sposobu organizacji i przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b tiret pierwsze ustawy, oraz bezpieczeństwo i higienę pracy podczas wykonywania przez zdających zadania lub zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części praktycznej egzaminu zawodowego w danej sali egzaminacyjnej.

§ 25. 1. Przed rozpoczęciem części praktycznej egzaminu zawodowego przewodniczący zespołu egzaminacyjnego sprawdza, czy pakiety do części praktycznej egzaminu zawodowego zawierające arkusze egzaminacyjne i karty oceny oraz inne materiały niezbędne do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego nie zostały naruszone.

2. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust. 1 zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zawiesza część praktyczną egzaminu zawodowego i powiadamia o tym dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

3. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust. 1 nie zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących część praktyczną oraz zdających, a następnie przekazuje je przewodniczącym tych zespołów w liczbie odpowiadającej liczbie zdających.

4. Przewodniczący oraz członkowie zespołu nadzorującego rozdają pakiety zdającym wymienione w ust. 1, polecając sprawdzenie, czy są one kompletne.

5. Zdający zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w pakiecie wymienionym w ust. 1 i otrzymuje nowy pakiet. Informację o wymianie pakietu przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole, o którym mowa w § 39 ust. 1. Protokół czytelnie podpisuje zdający, który zgłosił braki.

6. Zdający zamieszcza na karcie oceny numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Zdający nie podpisuje karty oceny.

§ 26. W czasie trwania części praktycznej egzaminu zawodowego każdy zdający pracuje przy osobnym stanowisku egzaminacyjnym, z wyjątkiem takich kwalifikacji, w których więcej niż jeden zdający może wykonywać zadanie egzaminacyjne przy jednym stanowisku. Stanowiska egzaminacyjne powinny być tak przygotowane, aby zapewniona była samodzielna praca zdających.

§ 27. 1. Część praktyczna egzaminu zawodowego rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy zdających.

2. Część praktyczna egzaminu zawodowego polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego lub zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym, które zostało przygotowane z uwzględnieniem warunków

realizacji kształcenia w danym zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, w zakresie której odbywa się ten egzamin.

3. Na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu zawodowego.

§ 28. 1. Egzaminatorów, o których mowa w art. 44zzzn ust. 2, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego spośród egzaminatorów ujętych w wykazie przekazanym przez dyrektora komisji okręgowej i powołuje dyrektor komisji okręgowej, z zastrzeżeniem § 30.

2. Egzaminatorem, o którym mowa w ust. 1, nie może być nauczyciel lub instruktor praktycznej nauki zawodu zatrudniony w szkole lub placówce, w której jest przeprowadzana część praktyczna egzaminu zawodowego, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku placówek kształcenia praktycznego, egzaminatorem może być nauczyciel lub instruktor praktycznej nauki zawodu zatrudniony w tej placówce, jeżeli nie prowadzi zajęć ze zdającymi.

4. Jeden egzaminator, o którym mowa w art. 44zzzn ust. 2 lub 3, odpowiednio obserwuje i ocenia rezultaty 6. zdających, przystępujących do części praktycznej egzaminu zawodowego w danej sali egzaminacyjnej lub sprawdza i ocenia 6 prac egzaminacyjnych, jeżeli jedynym rezultatem jest dokumentacja. Jeżeli jedynym rezultatem jest dokumentacja, egzaminator może sprawdzać 6 kolejnych prac.

5. W przypadku gdy w danej sali egzaminacyjnej jest więcej niż 6. zdających, dla każdego kolejnych 6. zdających wyznacza się dodatkowo egzaminatora.

6. Jeżeli ze względów technicznych lub organizacyjnych do części praktycznej egzaminu zawodowego w danej sali egzaminacyjnej przystępuje mniej niż 6. zdających, zdających tych obserwuje i ocenia jeden egzaminator.

§ 29. 1. Po zakończeniu części praktycznej egzaminu zawodowego zdający opuszczają salę egzaminacyjną, pozostawiając na swoich stanowiskach egzaminacyjnych rezultaty wykonania zadania lub zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszu egzaminacyjnym oraz związaną z nim dokumentację.

2. Egzaminator, o którym mowa w § 28 ust. 1, w obecności zespołu nadzorującego, stosując kryteria oceniania opracowane przez Komisję Centralną dla danego egzaminu zawodowego, wypełnia karty oceny zdających.

3. Egzaminator, o którym mowa w § 28 ust. 1, ocenia:

- 1) jakość rezultatu końcowego: wyrobu, usługi lub dokumentacji, pod względem spełnienia wymagań określonych w zadaniu egzaminacyjnym zawartym w arkuszu egzaminacyjnym;
- 2) jakość rezultatu pośredniego, w przypadku gdy jego ocena ma bezpośredni wpływ na ocenę jakości rezultatu końcowego, a nie jest możliwa po wykonaniu zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym;
- 3) przebieg wykonania zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym pod względem:
  - a) przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - b) zgodności z metodami lub technologiami właściwymi do wykonania zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym.

4. Wypełnione karty oceny zdających wraz z dokumentacją, o której mowa w ust. 1 oraz kryteriami, przewodniczący zespołu nadzorującego, w obecności członków tego zespołu pakuje do zwrotnych kopert i zakleja koperty, które przekazuje niezwłocznie przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, który następnie niezwłocznie przekazuje je dyrektorowi komisji okręgowej.

§ 30. 1. Jeżeli rezultatem końcowym, o którym mowa w § 29 ust. 3 pkt 1, jest dokumentacja, część praktyczną egzaminu zawodowego obserwuje obecny w sali egzaminacyjnej nauczyciel zajęć edukacyjnych, zatrudniony w innej szkole lub placówce. W przypadku gdy w sali egzaminacyjnej jest więcej niż 20. zdających, do obserwowania części praktycznej egzaminu zawodowego powołuje się dodatkowo jednego nauczyciela na każdych kolejnych 10. zdających.

2. Nauczyciel lub nauczyciele, o których mowa w ust. 1, wchodzi w skład zespołu nadzorującego.

3. Nauczyciela lub nauczycieli, o których mowa w ust. 1, wyznacza przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, w której jest zatrudniony.

4. Po zakończeniu części praktycznej egzaminu zawodowego zdający opuszczają salę egzaminacyjną, pozostawiając na swoich stanowiskach egzaminacyjnych dokumentację, o której mowa w ust. 1. Przewodniczący zespołu nadzorującego pakuje tę dokumentację do zwrotnych kopert i zakleja koperty w obecności członka tego zespołu, nauczyciela lub nauczycieli, o których mowa w ust. 1 oraz przedstawiciela zdających, a następnie przekazuje

je przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przekazuje koperty niezwłocznie okręgowej komisji egzaminacyjnej.

5. Egzaminatorzy, o których mowa w art. 44zzzn ust. 3, uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez komisję okręgową przed sprawdzaniem dokumentacji, o której mowa w ust. 1.

Rozdział IV

Przepisy wspólne dla części pisemnej i części praktycznej egzaminu zawodowego

§ 31. 1. Informatory, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3 ustawy, są ogłaszane nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy.

2. Informatory są ogłaszane w przypadku wprowadzenia zmian w egzaminie zawodowym.

§ 32. Komunikat w sprawie:

- 1) harmonogramu przeprowadzania egzaminu zawodowego, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy, jest ogłaszany nie później niż do dnia 20 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy;
- 2) ogólnopolskich wyników egzaminu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy, dyrektor Komisji Centralnej ogłasza nie później niż do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym był przeprowadzony egzamin zawodowy;
- 3) terminu przekazania wyników egzaminu zawodowego, świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej w uzgodnieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną ogłasza na stronie internetowej okręgowej komisji egzaminacyjnej najpóźniej w dniu przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego;
- 4) w sprawie materiałów i przyborów pomocniczych, z których zdający mogą korzystać na egzaminie zawodowym, o którym mowa w art. 9b ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie ustawy, Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłasza nie później niż na dwa miesiące przed terminem części praktycznej egzaminu zawodowego;
- 5) szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego, o której mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. b tiret trzecie ustawy, jest ogłaszana

nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy.

§ 33. Szczegółowa informacja o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu zawodowego, o której mowa w art. 9 a ust. 2 pkt 10 lit. b tiret pierwsze ustawy, jest ogłaszana w terminie do 10 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy.

§ 34. 1. Każda część egzaminu zawodowego rozpoczyna się o godzinie określonej w komunikacie, o którym mowa w art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy. Czas pracy zdającego rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy.

2. W czasie trwania egzaminu zawodowego zdający nie powinni opuszczać sali. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

3. W czasie trwania egzaminu zawodowego w sali mogą przebywać wyłącznie zdający, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego oraz osoby, o których mowa w § 10 ust. 6, § 23 pkt 4 oraz § 40.

4. W czasie trwania egzaminu zawodowego zdającym nie udziela się żadnych wyjaśnień dotyczących zadań ani ich nie komentuje.

§ 35. 1. Po rozdaniu arkuszy egzaminacyjnych, zadania lub zadań egzaminacyjnych zdający, który spóźnił się odpowiednio na daną część egzaminu zawodowego nie przystępuje w tym dniu do danej części egzaminu zawodowego.

2. W uzasadnionych przypadkach losowych lub zdrowotnych, do zakończenia czynności organizacyjnych, nie później niż przed rozpoczęciem czasu pracy zdających, decyzję o przystąpieniu zdającego do danej części egzaminu zawodowego podejmuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

3. Zdający, o którym mowa w ust. 2, kończy odpowiednio daną część egzaminu zawodowego o czasie zakończenia pracy, o którym mowa w § 15 i § 27 ust. 1.

§ 36. Zdający, który jest chory, w czasie trwania egzaminu zawodowego może korzystać ze sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

§ 37. Okręgowa komisja egzaminacyjna sporządza listę osób, które przystąpiły do części pisemnej egzaminu zawodowego w danej szkole, placówce, u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, zawierającą: imię (imiona) i nazwisko zdającego, numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu poświadczającego tożsamość, miejsce urodzenia, datę urodzenia, oraz uzyskane przez niego wyniki z obu części egzaminu zawodowego, i przekazuje ją przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego w celu ogłoszenia.

§ 38. 1. Wyniki egzaminu zawodowego, świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie i dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe zdających okręgowa komisja egzaminacyjna przekazuje dyrektorowi szkoły lub placówki, w której uczniowie (słuchacze) lub absolwenci zdawali część pisemną egzaminu zawodowego, pracodawcy, u którego uczniowie (słuchacze) lub absolwenci zdawali część pisemną egzaminu zawodowego, lub osobie upoważnionej przez dyrektora szkoły lub placówki lub pracodawcę. Dyrektor szkoły lub placówki lub pracodawca albo upoważniona przez niego osoba przekazuje zdającym świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie i dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

2. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje informacje o wynikach egzaminu zawodowego zdających, którzy ukończyli kwalifikacyjny kurs zawodowy, podmiotowi prowadzącemu ten kurs.

3. Wyniki egzaminu zawodowego, świadectwa potwierdzające kwalifikację w zawodzie i dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe zdający, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 3–5 ustawy, odbierają we właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie, o którym mowa w § 32 pkt 3.

§ 39. 1. Protokół przebiegu odpowiednio części pisemnej oraz części praktycznej w danej sali egzaminacyjnej sporządza przewodniczący zespołu nadzorującego odpowiednio część pisemną lub część praktyczną w danej sali.

2. Protokół zbiorczy z przebiegu odpowiednio części pisemnej oraz części praktycznej egzaminu zawodowego w danej szkole, placówce u danego pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy sporządza przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w art. 44zzzi ust. 3 ustawy, w dwóch egzemplarzach, z których jeden przesyła się niezwłocznie do okręgowej komisji egzaminacyjnej.

3. W protokołach zbiorczych, o których mowa w ust. 2, zamieszcza się w szczególności informacje o liczbie zdających zgłoszonych do egzaminu, o liczbie zdających nieobecnych, o liczbie wymienionych wadliwych materiałów egzaminacyjnych, o liczbie zdających, którym przerwano i unieważniono egzamin zawodowy oraz uwagi o przebiegu tego egzaminu.

4. Arkusze egzaminacyjne, karty odpowiedzi, karty oceny oraz dokumentację, o której mowa w § 29 ust. 1, przechowuje komisja okręgowa przez okres 6 miesięcy.

5. Dokumentację egzaminu zawodowego, niewymienioną w ust. 5, przechowuje się według zasad określonych w przepisach w sprawie postępowania z dokumentacją, zasad jej klasyfikowania i kwalifikowania oraz zasad i trybu przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.

§ 40. Obserwatorami egzaminu zawodowego mogą być:

- 1) delegowani pracownicy ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) delegowani przedstawiciele Komisji Centralnej i komisji okręgowych;
- 3) delegowani pracownicy ministerstw obsługujących ministrów właściwych dla zawodów;
- 4) delegowani przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, szkół wyższych i placówek doskonalenia nauczycieli, także delegowani przedstawiciele pracodawców, upoważnieni przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 41. Osoby, o których mowa w § 40, nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu zawodowego.

§ 42. Dyrektor szkoły, placówki, w której po raz pierwszy ma być przeprowadzony egzamin zawodowy oraz pracodawca lub organizator kwalifikacyjnego kursu zawodowego, u którego po raz pierwszy ma być przeprowadzony egzamin zawodowy, są obowiązani, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym ma być przeprowadzony egzamin zawodowy, zgłosić odpowiednio szkołę, placówkę albo miejsce wskazane przez pracodawcę lub przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy do komisji okręgowej, wraz z wnioskiem o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 44zzzl ust. 4 ustawy, dotyczącym upoważnienia do części praktycznej egzaminu zawodowego, a w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego ma być przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego – także wraz z wnioskiem dotyczącym upoważnienia do części pisemnej egzaminu zawodowego. Dyrektor szkoły i placówki w zgłoszeniu podaje również numer RSPO.

§ 43. 1. W przypadku zagrożenia lub nagłego zakłócenia przebiegu danej części egzaminu zawodowego przewodniczący zespołu egzaminacyjnego podejmuje decyzję o zawieszeniu lub przerwaniu danej części egzaminu zawodowego i powiadamia o tym dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, a w razie potrzeby odpowiednie służby.

2. Dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, podejmuje decyzję w sprawie dalszego przebiegu danej części egzaminu zawodowego.

§ 44. Dyrektor szkoły lub placówki umożliwi osobom upoważnionym przez dyrektora Komisji Centralnej lub dyrektora właściwej komisji okręgowej przeprowadzenie na terenie szkoły próbnego zastosowania propozycji zadań i arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu zawodowego.

§ 45. 1. Opłata za egzamin przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 Kodeksu Pracy oraz dla osób dorosłych, o których mowa w art. 44zzzb ust. 3 pkt 4 ustawy, wynosi 5,5% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.).

2. Osoba ubiegająca się o zwolnienie z całości lub części opłaty za egzamin zawodowy dołącza do wniosku dokumenty potwierdzające wysokość dochodów. Dokumenty te składa się odrębnie przed każdym kolejnym terminem tego egzaminu.

3. Osoba, która przystąpiła do egzaminu zawodowego i nie uzyskała wymaganej do zdania tego egzaminu liczby punktów z części pisemnej albo praktycznej tego egzaminu, przystępując ponownie do tej części egzaminu wnosi opłatę w wysokości:

- 1) w przypadku części pisemnej – 1/3 opłaty, o której mowa w ust. 1;
- 2) w przypadku części praktycznej – 2/3 opłaty, o której mowa w ust. 1.

§ 46. Dowód wniesienia opłaty za egzamin zawodowy składa się dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż na 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

§ 47. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44zzzv projektu ustawy nowelizującej ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Nowelizacja ustawy stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy, dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, kwestii warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) określa warunki i sposób przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, zwanego dalej „egzaminem zawodowym”.

Istotną różnicą w odniesieniu do obecnie obowiązujących przepisów w zakresie warunków i sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów jest projekt rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, stanowiący odrębny akt prawny.

Projekt rozporządzenia nie wnosi zasadniczych zmian do sposobu i warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych. Projekt rozporządzenia porządkuje przepisy w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego. Do projektu rozporządzenia zostały przeniesione rozwiązania z obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, dotyczące przeprowadzania egzaminu zawodowego, za wyjątkiem zasadniczych przepisów regulujących sposób i warunki przeprowadzania tego egzaminu zawartych w projekcie ustawy.

Zgodnie z treścią upoważnienia zawartego w art. 44zzzm projektu ustawy projekt rozporządzenia określa:

- 1) terminy ogłaszania informatorów, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 3, z uwzględnieniem sytuacji, że ogłoszenie ich następuje w przypadku wprowadzenia zmian w egzaminie zawodowym, nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym ma być przeprowadzony na zmienionych zasadach ten egzamin,
- 2) zakres danych, które powinna zawierać deklaracja o przystąpieniu do egzaminu zawodowego oraz tryb składania przez zdającego tej deklaracji, z uwzględnieniem zdających, o których mowa w art. 44zzv ust. 3,
- 3) zakres i tryb przekazywania przez dyrektora szkoły, dyrektora placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, i podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2, dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej informacji zawartych w deklaracjach, z uwzględnieniem terminów przeprowadzania egzaminu zawodowego,
- 4) tryb wydawania opinii, o których mowa w art. 44zzz ust. 6, z uwzględnieniem osób, które mogą występować o opinię,
- 5) terminy, skład i tryb powołania przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, zastępców oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w art. 44zzzb ustawy, oraz przypadki, w których przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego powołuje dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, z uwzględnieniem wskazania osób, które mogą zostać powołane do pełnienia funkcji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, zastępcy przewodniczącego, albo zostać powołane do zespołu nadzorującego,
- 6) szczegółowe zadania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz zespołów nadzorujących, o których mowa w art. 44zzzb ustawy, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wysokiej jakości działań związanych z przeprowadzeniem egzaminu zawodowego,
- 7) sposób postępowania z materiałami egzaminacyjnymi dostarczonymi do szkół, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy, pracodawców, podmiotów prowadzących kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy, w tym tryb zgłaszania nieprawidłowości w tym zakresie, z uwzględnieniem konieczności ochrony tych materiałów przed nieuprawnionym ujawnieniem,
- 8) czas trwania, sposób organizacji i zasady przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem specyfiki części pisemnej i części praktycznej tego egzaminu,
- 9) termin i sposób przekazania zdającym świadectw potwierdzających kwalifikację w zawodzie oraz dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe z uwzględnieniem

- terminów przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz czasu niezbędnego do sprawdzenia prac zdających,
- 10) termin przechowywania prac zdających oraz dokumentacji egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem możliwości wglądu, o którym mowa w art. 44zzzj ustawy,
  - 11) warunki i tryb zwalniania z części pisemnej egzaminu zawodowego laureatów i finalistów turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy, z uwzględnieniem komunikatu,
  - 12) zadania i kompetencje okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz szkoły, placówki, o której mowa w art. 2 pkt 3a, pracodawcy, podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy, i innych osób w zakresie organizacji i przeprowadzania egzaminu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia sprawnego przeprowadzenia egzaminu zawodowego,
  - 13) zadania i kompetencje przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz egzaminatorów i zespołów egzaminatorów w zakresie części praktycznej egzaminu zawodowego, a także nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wysokiej jakości działań związanych z przeprowadzeniem i ocenianiem egzaminu zawodowego,
  - 14) warunki i tryb składania wniosku o udzielenie upoważnienia szkołom, placówkom, o których mowa w art. 2 pkt 3a ustawy, pracodawcom oraz podmiotom prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy, do przeprowadzania:
    - a) części pisemnej egzaminu zawodowego – w przypadku gdy jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie,
    - b) części praktycznej egzaminu zawodowego
      - z uwzględnieniem konieczności zapewnienia warunków umożliwiających prawidłowy przebieg egzaminu zawodowego,
  - 15) tryb i formę dokumentowania przebiegu egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem specyfiki części pisemnej i części praktycznej tego egzaminu,
  - 16) katalog osób, które mogą występować w charakterze obserwatorów podczas egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem charakteru ich uczestnictwa w przeprowadzaniu tego egzaminu,
  - 17) wysokość opłat pobieranych za egzamin zawodowy przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie

art. 191 § 3 i art. 195 § 2 Kodeksu Pracy oraz dla osób dorosłych, o których mowa w art. 44zzv ust. 3 pkt 4, z uwzględnieniem zasady, że wysokość opłaty za egzamin nie może być wyższa niż koszty przeprowadzenia tego egzaminu, a także możliwości zwalniania osób o niskich dochodach z całości lub części opłat za egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Zmiany wprowadzone do projektu rozporządzenia w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów dotyczą:

- 1) uregulowania kwestii dotyczących organizacji egzaminu zawodowego przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, o którym mowa w art. 68a ust. 2 ustawy, w związku ze zmianami wprowadzonymi do projektu ustawy, które umożliwiają organizowanie egzaminu, przez ten podmiot. Projekt rozporządzenia reguluje w szczególności:
  - tryb składania przez uczestników kwalifikacyjnego kursu zawodowego deklaracji oraz przekazywania ich przez podmiot prowadzący ten kurs dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej. Osoba, która ukończy kwalifikacyjny kurs zawodowy, deklarację o przystąpieniu do egzaminu zawodowego, będzie składać podmiotowi prowadzącemu ten kurs a nie jak obecnie dyrektorowi komisji okręgowej. Osoba, która jest uczestnikiem kwalifikacyjnego kursu zawodowego, którego termin zakończenia określono nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu zawodowego deklarację o przystąpieniu do egzaminu zawodowego, będzie składać również podmiotowi prowadzącemu ten kurs. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy na podstawie złożonych deklaracji sporządza wykaz osób zamierzających przystąpić do egzaminu i przekazuje dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej wraz z informacjami zawartymi w zaświadczeniach o stanie zdrowia, o których mowa w art. 44zzz ust. 4 projektu ustawy, oraz zaświadczeniach potwierdzających występowanie danej dysfunkcji, o których mowa w art. 44zzza,
  - składanie wniosku o upoważnienie przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy,
  - powoływanie zespołów nadzorujących przebieg części pisemnej oraz części praktycznej w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy,
  - przekazywanie wyników egzaminu zawodowego zdających – uczestników kwalifikacyjnego kursu zawodowego przez okręgową komisję egzaminacyjną, podmiotowi prowadzącemu ten kurs,

- 2) przedłużenia terminu składania wniosku w sprawie upoważnienia do części pisemnej egzaminu, gdy jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz do części praktycznej – z 1 września na 30 września,
- 3) możliwości powołania więcej niż jednego zastępcy przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego,
- 4) ograniczenia składu zespołu nadzorującego do co najmniej jednego nauczyciela lub jednego pracownika upoważnionego przez pracodawcę,
- 5) ustanowienia egzaminatora członkiem zespołu egzaminacyjnego,
- 6) uregulowania kwestii odpłatności pobieranych za egzamin zawodowy przeprowadzany dla uczniów – młodocianych pracowników oraz dla osób dorosłych, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, o których mowa w art. 53c i 53d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 416, z późn. zm.), z uwzględnieniem zasady, że wysokość opłaty za egzamin nie może być wyższa niż koszty przeprowadzania tego egzaminu za egzamin zawodowy,
- 7) uregulowanie w załączniku nr 1 do rozporządzenia przepisów dotyczących dotychczasowego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – przeprowadzanego do roku szkolnego 2016/2017 dla absolwentów dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych, technikum, technikum uzupełniającego oraz szkoły policealnej, prowadzących kształcenie zawodowe na podstawie standardów wymagań, określonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia. Zasadniczo nie zmienia się przepisów dotyczących przeprowadzania dotychczasowego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – przepisy zawarte w załączniku nr 1 mają charakter porządkowy.

Zmiana niektórych regulacji zawartych w projekcie rozporządzenia, w porównaniu z przepisami obecnie obowiązującego rozporządzenia w zakresie przeprowadzania egzaminu zawodowego, ma na celu usprawnienie organizacji oraz przebiegu egzaminu zawodowego i wynika z bieżącej obserwacji organizacji i przebiegu egzaminu zawodowego.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia. Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu Tadeusz Sławecki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Jadwiga.Parada@men.gov.pl, tel. 22 34 74 420</p>	<p>Data sporządzenia 12.11.2014 r.</p> <p>Źródło: wyrok TK – sygn. Akt K 35/12.</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.
2. Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 44zzzv projektu ustawy nowelizującej ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Nowelizacja ustawy stanowi wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 września 2013 r. (sygn. akt K 35/12), w którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy, dotyczącego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do uregulowania, w drodze rozporządzenia, kwestii warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. W odróżnieniu od obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), projekt rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie stanowi odrębny akt prawny i reguluje zasady przeprowadzania egzaminu zawodowego.
2. Do projektu rozporządzenia zostały przeniesione rozwiązania z obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu zawodowego, za wyjątkiem zasadniczych przepisów regulujących sposób i warunki przeprowadzania tego egzaminu zawartych w projekcie ustawy o systemie oświaty.
3. Projekt rozporządzenia porządkuje przepisy w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Egzaminy ogólnokrajowe – które są tylko jedną z form oceniania uczniów – definiuje się jako „standaryzowane sprawdziany i centralnie ustalone egzaminy przeprowadzane na szczeblu krajowym”. Egzaminy te przygotowane są zgodnie ze standardami ustalonymi przez krajowe organy władz oświatowych lub, jak w przypadku Belgii, Hiszpanii i Niemiec, przez organy najwyższego szczebla do spraw edukacji, określane tutaj jako „centralne”. Egzaminy są przeprowadzane i organizowane zgodnie z centralnie ustalonymi procedurami w zakresie treści, przeprowadzania i oceniania, a także interpretacji i wykorzystywania wyników. Egzaminy ogólnokrajowe są prowadzone pod egidą krajowego lub centralnego organu, a wszystkie przystępujące do nich osoby zdają je w możliwie podobnych warunkach. Egzaminy ogólnokrajowe, definiowane jako sprawdziany standaryzowane i egzaminy ustalone centralnie, przeprowadzane na szczeblu krajowym, są narzędziem systematycznego pomiaru i monitorowania efektów kształcenia poszczególnych uczniów, szkół i krajowych systemów edukacji.

Egzaminy ogólnokrajowe są przygotowywane i ewoluują zgodnie z planami polityki poszczególnych krajów i kontekstem strukturalnym. W ciągu ostatnich 30. lat egzaminy ogólnokrajowe zostały wprowadzone niemal we wszystkich krajach Europy i stały się ważnym elementem w organizacji systemów kształcenia.

Źródło:
„Ogólnokrajowe egzaminowanie uczniów w Europie: cele, organizacja i wykorzystanie wyników” EURYDICE Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego Komisja Europejska.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Uczniowie absolwenci szkół prowadzących kształcenie zawodowe, uczestnicy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, osoby dorosłe, które zamierzają przystąpić do zawodowych egzaminów eksternistycznych.	ok. 233 800	SIO – 30.09.2013 r.	Osoby zainteresowane potwierdzeniem kwalifikacji zawodowych poprzez egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie będą korzystały z przepisów projektowanego rozporządzenia, będą mogły wykorzystać możliwości w zakresie potwierdzania kwalifikacji, jakie daje system oświaty.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym:

- 1) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców,
- 2) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”,
- 3) Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT,
- 4) Forum Związków Zawodowych,
- 5) Izbie Gospodarczej Gazownictwa,
- 6) Izbie Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego,
- 7) Komendzie Głównej Ochotniczych Hufców Pracy,
- 8) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 9) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
- 10) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 11) Krajowej Izbie Gospodarczej,
- 12) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 13) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- 14) Ogólnopolskiej Izbie Gospodarczej Drogownictwa,
- 15) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
- 16) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego,
- 17) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 18) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Ośrodków Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego,
- 19) Polskiej Izbie Druku,
- 20) Polskiej Izbie Firm Szkoleniowych,
- 21) Polskiej Izbie Hotelarstwa,
- 22) Polskiej Izbie Książki,
- 23) Polskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej Budownictwa,
- 24) Polskiej Izbie Turystyki,
- 25) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”,
- 26) Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych,
- 27) Polskiemu Stowarzyszeniu Hotelarstwa i Turystyki,
- 28) Polskiemu Zrzeszeniu Hoteli,
- 29) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- 30) Pracodawcom RP,
- 31) Radzie ds. Szkolnictwa Artystycznego,
- 32) Radzie Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej,
- 33) Radzie Szkół Katolickich,
- 34) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 35) Stowarzyszeniu Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 36) Stowarzyszeniu Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego,
- 37) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich,
- 38) Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Mechaników Polskich,
- 39) Stowarzyszeniu Technicznemu Odlewników Polskich,
- 40) Unii Metropolii Polskich,
- 41) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
- 42) Zarządowi Głównemu Polskiego Związku Niewidomych,
- 43) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich,

- 44) Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Oświatowców Polskich,
- 45) Zarządowi Głównemu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej,
- 46) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 47) Zarządowi Głównemu Związku Rzemiosła Polskiego,
- 48) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 49) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego „Budowlani”,
- 50) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- 51) Związkowi Gmin Wiejskich RP,
- 52) Związkowi Miast Polskich,
- 53) Związkowi Powiatów Polskich,
- 54) Związkowi Województw RP.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany również do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Nie dotyczy.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Nie dotyczy.							
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.
--	--------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz

9. Wpływ na rynek pracy

Uregulowanie zasad przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w oddzielnym rozporządzeniu oraz uelastycznienie przepisów dotyczących warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie wzbudzi zainteresowanie kształceniem zawodowym oraz potwierdzaniem kwalifikacji zawodowych przez potencjalnych pracowników. Biorąc pod uwagę coraz większe zainteresowanie kwalifikacyjnymi kursami zawodowymi, wprowadzenie projektowanego rozwiązania ułatwi organizację egzaminu zarówno dla osób zdających jak i dla okręgowych komisji egzaminacyjnych, a tym samym spowoduje wzrost wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się wejście w życie rozporządzenia z dniem 8 kwietnia 2015 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie planuje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie warunków i trybu postępowania w celu uznania świadectw wydanych za
granicą**

Na podstawie art. 93h ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, oraz wymagania dotyczące formy przedkładanych dokumentów;
- 2) rodzaje dokumentów, które przedkłada się wraz z wnioskiem o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, z których bezpośrednio lub pośrednio wynika posiadanie przez wnioskodawcę wykształcenia uzyskanego za granicą lub nabycie uprawnień do kontynuacji nauki za granicą;
- 3) sposób uwierzytelnienia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3;
- 4) warunki, jakie muszą spełniać tłumaczenia świadectw lub innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3, oraz dokumentów, o których mowa w pkt 2;

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. z 2014 r. , poz. 1255).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979, z 2013 r. poz. 87, 827, 1191, 1265, 1317 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 290, 538, 598, 642, 811, 1146 i 1198.

- 5) warunki i tryb przeprowadzania rozmowy sprawdzającej, w tym skład komisji, o której mowa w art. 93 f ust. 1, oraz warunki ustalania wyniku rozmowy sprawdzającej, a także zakres przedmiotów, które mogą być objęte rozmową sprawdzającą;
- 6) wysokość wynagrodzenia członków komisji, o którym mowa w art. 93f ust. 5, nie wyższą niż 10% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego, posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, określonego na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 7) tryb wnoszenia opłaty, o której mowa w art. 93g ust. 1;
- 8) wysokość opłaty, która może podlegać zwrotowi w przypadkach, o których mowa w art. 93g ust. 5, oraz tryb zwrotu opłaty;
- 9) przypadki, w których opłata, o której mowa w art. 93g ust. 1, nie podlega zwrotowi.

§ 2. 1. Wnioskodawca składa wnioszek o uznanie świadectwa lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 93 ust. 3, wraz z następującymi dokumentami przedstawiającymi przebieg kształcenia za granicą oraz uzyskane efekty kształcenia, jeżeli informacje w tym zakresie nie wynikają ze świadectwa lub innego dokumentu:

- 1) oryginał lub duplikat świadectwa lub dyplomu ukończenia szkoły lub danego etapu kształcenia albo dokument tymczasowy, potwierdzający ukończenie szkoły lub danego etapu kształcenia;
- 2) inne dokumenty, zawierające w szczególności:
  - a) wykaz ocen uzyskanych podczas egzaminu warunkującego ukończenie szkoły lub zaliczenie danego etapu kształcenia,
  - b) wykaz przedmiotów i zajęć zrealizowanych w ramach danego etapu kształcenia wraz z uzyskanymi ocenami,
  - c) informację o zrealizowanym programie kształcenia (treści kształcenia, planowy czas nauki, skala ocen),
  - d) informację o uzyskanym przez wnioskodawcę prawie do kontynuacji nauki na odpowiednim poziomie w państwie, w którego systemie został wydany dyplom lub świadectwo, w tym o uprawnieniach do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w państwie wydania dokumentu oraz o ich zakresie.

2. We wniosku wnioskodawca wskazuje poziom wykształcenia w Rzeczypospolitej Polskiej, o którego uznanie ubiega się.

§ 3. 1. Wnioskodawca składa wniosek o potwierdzenie wykształcenia lub uprawnień do kontynuacji nauki, o którym mowa w art. 93a, wraz z oświadczeniem o uzyskanym wykształceniu lub uprawnieniach do kontynuacji nauki oraz o ukończonych szkołach lub etapach kształcenia za granicą oraz innymi dokumentami:

- 1) pozwalającymi w sposób pośredni lub bezpośredni na określenie poziomu wykształcenia, w tym dokumentami poświadczającymi uzyskane kwalifikacje zawodowe lub zatrudnienie lub odbyte praktyki lub staże;
- 2) wymienionymi w § 2 ust. 1.

2. We wniosku wnioskodawca wskazuje poziom wykształcenia w Rzeczypospolitej Polskiej lub uprawnienia do kontynuacji nauki, o których potwierdzenie ubiega się.

3. Obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub obywatele państw trzecich posiadający zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, którzy nie dysponują zalegalizowanym świadectwem lub dyplomem ukończenia szkoły, przedkładają ponadto dokument potwierdzający ich status na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. 1. Dokumenty dołączone do wniosku, o których mowa w § 2 i § 3, powinny być przetłumaczone na język polski.

2. Tłumaczenie na język polski dokumentów, o których mowa w § 2 i § 3, powinno być dokonane przez:

- 1) osobę wpisaną przez Ministra Sprawiedliwości na listę tłumaczy przysięgłych lub
- 2) osobę zarejestrowaną jako tłumacz przysięgły w państwie Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub
- 3) konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego dla państwa – miejsca wydania świadectwa, lub
- 4) akredytowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej placówkę dyplomatyczną lub konsularną państwa, na którego terytorium bądź w którego systemie edukacji wydano świadectwo lub inny dokument.

3. Jeżeli przetłumaczenie dokumentów na język polski przez podmioty, wskazane w ust. 2 napotyka trudne do usunięcia przeszkody, kurator oświaty może wyrazić zgodę na przedłożenie przez wnioskodawcę tłumaczenia dokonanego przez inny podmiot, którego wiarygodność nie budzi zastrzeżeń.

§ 5. Dokumenty, o których mowa w § 2 ust. 1, powinny być zalegalizowane przez:

- 1) konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego dla państwa, w którego systemie edukacji lub na którego terytorium wydano świadectwo lub
  - 2) władze oświatowe państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo, lub
  - 3) akredytowaną w Polsce lub innym państwie Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD placówkę dyplomatyczną lub placówkę konsularną państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo
- z uwzględnieniem postanowień Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzonej w Hadze dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 112, poz. 938 i 939), które stosuje się w odniesieniu do świadectw wydanych w systemach edukacji państw, będących stronami Konwencji.

§ 6. 1. Rozmowa sprawdzająca poziom wykształcenia, o której mowa w art. 93d ustawy o systemie oświaty, może obejmować następujące przedmioty:

- 1) w celu uznania lub potwierdzenia wykształcenia gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego oraz średniego – przedmioty humanistyczne (literatura, historia powszechna), matematykę, przedmioty przyrodnicze (biologia, geografia powszechna, fizyka) oraz język obcy nowożytny, wybrany spośród języków obcych, z których możliwe jest przystąpienie do egzaminu potwierdzającego ukończenie danego etapu edukacyjnego w Polsce; zakres rozmowy dostosowuje się do poziomu kształcenia, o którego potwierdzenie ubiega się wnioskodawca;
- 2) w celu uznania lub potwierdzenia wykształcenia podstawowego – literaturę obcą, matematykę oraz język obcy nowożytny, wybrany spośród języków obcych, z których możliwe jest przystąpienie do egzaminu potwierdzającego ukończenie danego etapu edukacyjnego w Polsce.

2. Ustalając zakres rozmowy sprawdzającej, kurator oświaty określa przedmioty lub bloki przedmiotów spośród wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, których będzie dotyczyła rozmowa sprawdzająca.

§ 7. 1. Komisja, o której mowa w art. 93f ust. 1, składa się z:

- 1) 3 do 5 osób, w tym przewodniczącego – jeżeli przeprowadza rozmowę sprawdzającą, mającą na celu uznanie świadectwa lub potwierdzenie wykształcenia na poziomie gimnazjalnym, zasadniczym zawodowym lub średnim;
- 2) 3 osób, w tym przewodniczącego – jeżeli przeprowadza rozmowę sprawdzającą, mającą na celu uznanie świadectwa lub potwierdzenie wykształcenia na poziomie podstawowym.

2. Komisja przygotowuje propozycje pytań oraz kryteriów ich oceniania, które podlegają akceptacji przez kuratora oświaty.

3. Komisja przeprowadzająca rozmowę sprawdzającą zapewnia wnioskodawcy:

- 1) warunki sprzyjające przygotowaniu się do rozmowy i jej sprawnemu przeprowadzeniu;
- 2) czas na przygotowanie odpowiedzi na zadawane pytania;
- 3) w razie potrzeby, dostosowanie sposobu przeprowadzenia rozmowy do rodzaju niepełnosprawności;
- 4) stosowanie bezstronnych i obiektywnych kryteriów w ocenie odpowiedzi wnioskodawcy, zgodnie z zasadami wynikającymi z Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, sporządzonej w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 233, poz. 2339).

4. Do sali, w której przeprowadza się rozmowę sprawdzającą, wnioskodawca nie może wnieść żadnych materiałów, przyborów pomocniczych oraz urządzeń telekomunikacyjnych ani korzystać z nich w tej sali.

5. Rozmowa sprawdzająca może być unieważniona przez komisję w przypadku stwierdzenia:

- 1) niesamodzielnego przygotowywania przez wnioskodawcę odpowiedzi na pytania zadane przez komisję lub
- 2) wniesienia przez wnioskodawcę materiałów lub przyborów pomocniczych lub urządzenia telekomunikacyjnego do sali, w której przeprowadza się rozmowę sprawdzającą, lub
- 3) korzystania przez wnioskodawcę z wniesionych przez niego materiałów lub przyborów pomocniczych lub urządzenia telekomunikacyjnego w trakcie rozmowy sprawdzającej.

6. Unieważnienie rozmowy, o którym mowa w ust. 5, skutkuje negatywnym wynikiem rozmowy sprawdzającej.

7. W przypadku wnioskodawcy, który nie zna języka polskiego, rozmowę sprawdzającą przeprowadza się w języku obcym, którym posługuje się cudzoziemiec. Podczas rozmowy sprawdzającej lub w składzie komisji jest obecna osoba władająca językiem obcym, którym posługuje się cudzoziemiec.

8. Komisja uzgadnia wynik rozmowy sprawdzającej: pozytywny lub negatywny, większością głosów. W razie równej liczby głosów za i przeciw, głos rozstrzygający ma przewodniczący komisji.

9. Komisja sporządza protokół z przebiegu rozmowy sprawdzającej i przekazuje go kuratorowi oświaty. Protokół zawiera w szczególności wynik głosowania oraz zdania odrębne członków komisji wraz z uzasadnieniem.

10. Protokół z rozmowy sprawdzającej podpisują wszyscy członkowie komisji.

§ 8. Kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, o której mowa w art. 93a pkt 1, udziela kuratorowi oświaty, o którym mowa w art. 93b ust. 2, pomocy w przeprowadzeniu rozmowy sprawdzającej, w szczególności w organizacji rozmowy sprawdzającej.

§ 9. 1. Opłatę za rozmowę sprawdzającą wnosi się na rachunek bankowy wskazany przez kuratora oświaty.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 93g ust. 5, jeżeli rozmowa sprawdzająca nie odbyła się w wyznaczonym terminie, wniesiona opłata podlega zwrotowi, po potrąceniu 10% kosztów manipulacyjnych.

3. Jeżeli wnioskodawca nie stawia się na rozmowę sprawdzającą w wyznaczonym terminie i nie zawiadomi o tym kuratora oświaty z co najmniej trzydniowym wyprzedzeniem, wniesiona opłata nie podlega zwrotowi.

4. W przypadkach zdrowotnych i losowych uniemożliwiających przystąpienie do rozmowy sprawdzającej w wyznaczonym terminie, kurator oświaty wyznacza nowy termin rozmowy sprawdzającej.

§ 10. Wynagrodzenie członka komisji wynosi 200 (dwieście) złotych.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 marca 2015 r.³⁾

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. Nr 63, poz. 443).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i trybu postępowania w celu uznania świadectw wydanych za granicą zastępuje Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. z 2006 r. Nr 63, poz. 443). Wydanie nowego rozporządzenia jest konieczne ze względu na projektowane zmiany art. 93 oraz art. 93a–93h ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Projekt rozporządzenia doprecyzowuje i uelastycznia dotychczasowe zasady postępowania administracyjnego kuratora oświaty jako organu właściwego w sprawach dotyczących uznawania świadectw szkolnych, wydanych w zagranicznych systemach edukacji.

Zasadnicze zmiany postępowania w celu uznania świadectw wydanych za granicą w porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym zostały określone w ustawie, tj:

- 1) odejście od uznawania świadectwa wydanego za granicą za równorzędne z konkretnym świadectwem wydanym w Polsce na rzecz uznania, że świadectwo zagraniczne jest dokumentem potwierdzającym w Polsce wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub średnie oraz prawo do kontynuacji nauki na określonym poziomie (w tym studiów wyższych) (art. 93 ust. 3),
- 2) uznanie z mocy prawa, oprócz świadectw objętych umowami międzynarodowymi, IB i EB, także świadectw i dokumentów wydanych w państwach UE, EOG i OECD, uprawniających do podjęcia studiów w tych państwach, jako potwierdzające wykształcenie średnie w Polsce oraz uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce (art. 93 ust. 1),
- 3) uznanie zakresu uprawnień do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce w przypadku, jeśli w państwie wydania (UE, EOG lub OECD) posiadane świadectwo uprawnia do podjęcia studiów jedynie na wybranych kierunkach studiów (art. 93 ust. 4),
- 4) zmiana trybu postępowania z wydawania zaświadczeń o uznaniu równorzędności świadectwa ze świadectwem polskim lub postanowień o odmowie uznania w trybie kpa na podejmowanie decyzji w trybie kpa (art. 93 ust. 3),
- 5) potwierdzenie wykształcenia uzyskanego za granicą oraz prawa do kontynuowania nauki w Polsce w przypadkach, gdy przedłożenie zalegalizowanych oryginałów lub duplikatów świadectw ukończenia szkoły za granicą napotyka na trudne do usunięcia przeszkody (art. 93a),

- 6) dopuszczenie przedłożenia dokumentów, z których pośrednio lub bezpośrednio wynika posiadanie wykształcenia uzyskanego za granicą – w przypadkach, gdy przedłożenie zalegalizowanych oryginałów lub duplikatów świadectw ukończenia szkoły napotyka na trudne do usunięcia przeszkody (art. 93h pkt 2). Regulacja ta odnosi się także do osób (obywateli polskich lub cudzoziemców), które oczekują przez wiele miesięcy na wydanie końcowego świadectwa lub dyplomu ukończenia szkoły, posiadając przy tym uwierzytelnioną dokumentację przebiegu kształcenia, w tym dokument tymczasowy oraz inne dokumenty, potwierdzające ich uprawnienia do kontynuacji nauki, w tym do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w państwie uzyskania wykształcenia,
- 7) wprowadzenie rozmowy sprawdzającej, jako możliwego elementu postępowania w celu uznania świadectwa wydanego za granicą w przypadku jeśli świadectwo lub dokument nie daje podstawy do uznania (art. 93d ust. 1),
- 8) wprowadzenie rozmowy sprawdzającej, jako obligatoryjnego elementu postępowania w celu potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą w odniesieniu do cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na terytorium RP oraz osób (w tym obywateli polskich), które wróciły do Polski z państw objętych zamieszkami wojennymi lub klęską żywiołową, z wyłączeniem przypadków, gdy na podstawie przedłożonych dokumentów możliwe jest ustalenie w sposób pośredni lub bezpośredni faktu uzyskania za granicą wykształcenia oraz uprawnień do kontynuowania nauki (art. 93d ust. 2),
- 9) doprecyzowanie katalogu elementów, stanowiących przedmiot analiz i porównań dotyczących przebiegu kształcenia za granicą i w Polsce, przeprowadzanych przez kuratora oświaty w toku postępowania. Zrezygnowano z porównania zajęć wiodących, wprowadzając jako nowe elementy porównania – treści kształcenia, standardy wymagań i oceniania oraz zakładane efekty uczenia się, a także prawo do kontynuowania nauki na określonym poziomie w państwie wydania świadectwa (art. 93c ust. 1).

W projekcie rozporządzenia uwzględniono powyższe zmiany poprzez doprecyzowanie wykazu dokumentów, które osoby ubiegające się o uznanie powinny złożyć wraz z wnioskiem (§ 2). Wprowadzono możliwość przedłożenia w celu uznania oprócz świadectwa i duplikatu także dokumentu tymczasowego, potwierdzającego ukończenia szkoły lub danego etapu kształcenia za granicą oraz prawo do kontynuacji nauki. Dokument tymczasowy należy do kategorii innych dokumentów, o których mowa w art. 93 ust. 3. Wprowadzenie takiej możliwości oznacza, że o uznanie świadectw będą mogli ubiegać się obywatele polscy lub cudzoziemcy, oczekujący na wydanie zagranicznego świadectwa lub dyplomu ukończenia

szkoły średniej lub świadectwa maturalnego, które posiadają dokument tymczasowy oraz inne dokumenty, potwierdzające ich uprawnienia do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w państwie uzyskania wykształcenia. Sytuacje tego typu mają obecnie miejsce m.in. w Hiszpanii oraz w państwach afrykańskich, gdzie czas oczekiwania na wydanie dyplomu końcowego wynosi wiele miesięcy, co z kolei uniemożliwia aplikowanie w uczelniach w Polsce bezpośrednio po zdaniu egzaminu maturalnego za granicą.

Wprowadzono oddzielny przepis określający rodzaje dokumentów składanych w celu potwierdzenia wykształcenia, z których pośrednio lub bezpośrednio wynika posiadanie wykształcenia uzyskanego za granicą (§ 3).

Odstąpiono od wymogu przedkładania dokumentów zalegalizowanych przez władze państwa wydania w odniesieniu do cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na terytorium RP (§ 5).

Dotychczasowy wymóg potwierdzania autentyczności dokumentów wydanych za granicą przez konsula RP urzędującego w państwie, w którego systemie edukacji lub na którego terytorium działała szkoła wydająca świadectwo, okazał się trudny do zrealizowania dla wnioskodawców przebywających w Polsce, co sygnalizowali zarówno sami zainteresowani, jak również kuratorzy oświaty. Z tego względu w nowym rozporządzeniu wprowadzono możliwość przedłożenia alternatywnych dowodów autentyczności świadectwa. Oprócz potwierdzenia przez Konsula RP, właściwego dla danego państwa, dopuszczono także składanie dokumentów potwierdzonych przez władze oświatowe państwa wydania świadectwa lub przez akredytowaną w Polsce lub innym państwie UE, EOG lub OECD placówkę dyplomatyczną lub placówkę konsularną państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo (§ 5).

Ze względu na sygnalizowane trudności w przedłożeniu tłumaczeń dokumentów języków rzadkich, spowodowane brakiem tłumaczy przysięgłych z danego języka wpisanych na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministerstwo Sprawiedliwości, poszerzono katalog podmiotów mogących dokonać przekładu dokumentów na język polski o osoby zarejestrowane jako tłumacze przysięgli w państwie EU, EOG lub OECD oraz o placówkę konsularną lub dyplomatyczną w RP państwa, na którego terytorium lub w którego systemie edukacji wydano świadectwo (§ 4).

Wprowadzono regulacje umożliwiające przeprowadzenie postępowania w sprawie uznania świadectwa lub potwierdzenia wykształcenia na określonym poziomie (§ 6). Pominięto przy tym kwestie dotyczące elementów porównania przebiegu kształcenia za granicą przez kuratora oświaty, gdyż zostały one doprecyzowane w ustawie (art. 93c ust. 1).

Określono skład i zadania komisji, która przeprowadza rozmowę sprawdzającą poziom wykształcenia (§ 7 ust. 1, 2 i 3).

Wprowadzono zapis umożliwiający przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia wnioskodawców nieznających języka polskiego, poprzez włączenie osoby władającej danym językiem obcym do udziału w rozmowie lub do składu komisji (§ 7 ust. 7).

Uregulowano kwestię wysokości oraz trybu wnoszenia i zwrotu opłat za rozmowę sprawdzającą (§ 8). Przepisy stanowiące podstawę pobierania opłat oraz zwalniania z opłat zostały zaprojektowane w samej ustawie.

Doprecyzowano wysokość wynagrodzenia członków komisji w wysokości 200 zł na osobę (§ 9 ust. 1). Założono, że czas pracy jednego członka komisji wyniesie ok. 3 godzin.

Kalkulując wysokość wynagrodzenia, przyjęto za 1 godzinę pracy wartość 2,1% minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego, posiadającego wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym za godzinę pracy, tj. 64,06 zł.

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego. Problematyka uznawania świadectw szkolnych nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i trybu postępowania w celu uznania świadectw wydanych za granicą.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Dudek, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dorota Lewandowska, tel. (22) 34 74 552</p>	<p>Data sporządzenia 07-10-2014 r.</p> <p>Źródło: inne</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą. Wydanie nowego rozporządzenia jest konieczne ze względu na projektowane zmiany art. 93 oraz art. 93a–93f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 93f, rozporządzenie doprecyzowuje:

- rodzaje dokumentów przedkładanych wraz z wnioskiem o uznanie świadectwa wydanego (lub o potwierdzenie wykształcenia uzyskanego) za granicą lub uprawnień do kontynuacji nauki oraz wymagania dot. formy przedkładanych dokumentów, uwzględniając możliwość przedłożenia dokumentów tymczasowych,
- sposób uwierzytelnienia świadectw,
- warunki, jakie powinny spełniać tłumaczenia przedkładanych dokumentów na język polski,
- warunki i tryb przeprowadzania rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia oraz zakres przedmiotów, które mogą być objęte rozmową,
- sposób określania wysokości wynagrodzenia członków komisji,
- sposób ustalania wysokości opłaty za rozmowę, tryb jej wnoszenia i zwrotu oraz przypadki, w których następuje zwrot opłaty.

Dotychczasowe zasady i tryb uznawania świadectw wydanych za granicą zmieniono zapisami art. 93 ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia ze względu na konieczność:

- aktualizacji ze względu na zmianę przepisów dot. egzaminów eksternistycznych,
- uwzględnienia postanowień umów bilateralnych w zakresie uznawania wykształcenia oraz Konwencji Lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997,
- uwzględnienia aktualnego stanu prawnego w zakresie uznawania wykształcenia w obszarze szkolnictwa wyższego (tj. zmian wprowadzonych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym w 2011 r.),
- uelastycznienia oraz wprowadzenia zmian służących ułatwieniom dla osób ubiegających się o uznanie świadectwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowana zmiana doprecyzowuje i uelastycznia dotychczasowe zasady postępowania administracyjnego kuratora oświaty jako organu właściwego w sprawach dotyczących uznawania świadectw szkolnych, wydanych w zagranicznych systemach edukacji.

Główne zmiany to:

- doprecyzowanie wykazu dokumentów, które osoby ubiegające się o uznanie powinny złożyć wraz z wnioskiem,
- odstąpienie od wymogu przedkładania dokumentów zalegalizowanych przez władze państwa wydania w odniesieniu do cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą na terytorium RP,
- poszerzenie katalogu podmiotów, które mogą potwierdzać autentyczność przedkładanych dokumentów,
- poszerzenie katalogu podmiotów mogących dokonać przekładu dokumentów na język polski,
- określenie składu i zadań komisji, która przeprowadza rozmowę sprawdzającą poziom wykształcenia,
- wprowadzenie zapisu umożliwiającego przeprowadzenie rozmowy sprawdzającej poziom wykształcenia wnioskodawców nieznających języka polskiego, poprzez włączenie osoby władającej danym językiem obcym do udziału w rozmowie lub do składu komisji,
- uregulowanie kwestii wysokości oraz trybu wnoszenia i zwrotu opłat za rozmowę sprawdzającą.

Nowe regulacje umożliwią kuratorom oświaty przeprowadzenie postępowania w sprawie uznania świadectwa lub potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą, także w przypadku osób, które ze względu na trudne do pokonania

przeszkody, nie mogą przedłożyć kompletnej i uwierzytelnionej dokumentacji. Dotyczy to w szczególności uchodźców oraz osób pod ochroną na terytorium RP.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kwestie uznawalności świadectw wydanych za granicą znajdują się w gestii poszczególnych państw. Wszystkie państwa członkowskie UE, państwa Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacja Szwajcarska, są stronami Konwencji Lizbońskiej, tj. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim z roku 1997, ratyfikowanej przez Polskę w 2004 r. Łącznie do Konwencji przystąpiło 57 państw. Spośród państw OECD stronami Konwencji nie są jedynie Chile, Meksyk, Japonia i Korea Południowa.

Każde państwo będące stroną Konwencji posiada krajowy ośrodek informacji w sprawach uznawalności wykształcenia ENIC¹⁾, w państwach UE są to ośrodki ENIC-NARIC²⁾. W państwach o wieloletnim doświadczeniu z imigrantami (np. Królestwo Niderlandów, Szwecja, Wielka Brytania) ośrodek taki pełni rolę opiniodawczą w kwestii uznania danego świadectwa w celu umożliwienia posiadaczowi kontynuowania nauki na konkretnym poziomie kształcenia. Opinie te są respektowane przez uczelnie oraz inne instytucje w danym państwie. Procedury prowadzące do uznania danego świadectwa są dostosowane do postanowień Konwencji Lizbońskiej, czyli są co do zasady przejrzyste, spójne oraz sprawiedliwe, a także nie dyskryminują ze względu na np. kraj pochodzenia czy narodowość.

Regułą jest uznawanie prawa posiadaczy polskiego świadectwa dojrzałości do podejmowania studiów w innym państwie UE lub EOG bez dodatkowych, przewlekłych procedur (np. w Niemczech, Wielkiej Brytanii czy Niderlandach). Dodatkowo kandydat musi spełnić wymagania stawiane przez poszczególne uczelnie, w zależności od wybranego kierunku studiów, tj. znajomość języka lub inne, analogiczne do tych, jakie muszą spełnić inni kandydaci na studia, będący obywatelami danego państwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kuratoria oświaty	16	SIO	Zmiana uregulowań dotyczących uznawania świadectw wydanych za granicą.
Uczelnie	444	GUS	Uczelnie będą mogły akceptować świadectwa wydane za granicą w państwach UE, EOG i OECD bez konieczności składania przez zainteresowanych zaświadczeń wydanych przez KO. W przypadku świadectw maturalnych wydanych w innych państwach, niż UE, EOG i OECD, uelastycznienie procedur umożliwi KO podjęcie decyzji o uznaniu świadectw tymczasowych, jak również świadectw uprawniających do podjęcia studiów wyższych jedynie na wybranych kierunkach w państwie wydania. W konsekwencji,

¹⁾ ENIC – European Network of Information Centres on recognition – Europejska Sieć Ośrodków Informacji nt. uznawalności wykształcenia przy Radzie Europy/UNESCO.

²⁾ NARIC – National Academic Recognition Information Centres – Narodowe Ośrodki Informacji nt. uznawania dla celów akademickich w Unii Europejskiej.

			posiadacze tego typu świadectw będą mogli ubiegać się o przyjęcie na studia wyższe w uczelniach polskich.
Osoby posiadające świadectwa wydane za granicą.	Trudno oszacować liczbę wnioskodawców w kolejnych latach; w 2013 r. w KO rozpatrzono 1869 wnioski o uznanie świadectw wydanych za granicą, w tym 744 wydane w państwach UE, EOG lub OECD.	KO, stan na 31 grudnia 2013 r.	Kuratorzy oświaty uzyskują możliwość załatwienia spraw w zakresie uznania świadectw lub wykształcenia uzyskanego za granicą w przypadkach, w których dotychczas przeprowadzenie postępowania było utrudnione lub niemożliwe.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przedstawione propozycje zmian zostały opracowane w wyniku zgłoszenia przez kuratorów oświaty, na prośbę MEN, problemów z uznawaniem świadectw zagranicznych. Ponadto postulowane zmiany uwzględniają wyniki wstępnych konsultacji MEN z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwem Zdrowia oraz Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych. Pod uwagę wzięto również kwestie podnoszone przez uczelnie przyjmujące na studia kandydatów z zagranicznymi świadectwami maturalnymi oraz przez osoby ubiegające się o uznanie świadectw zagranicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Wejście w życie przepisów projektu rozporządzenia może spowodować skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości maksymalnie 12 800 zł rocznie (kwota łączna dla wszystkich wojewodów), które będą ponoszone w ramach środków planowanych w budżetach wojewodów (część 85), bez dodatkowego zwiększania wydatków z tego tytułu.
Dodatkowe informacje,	Wprowadzenie rozmów sprawdzających, które przeprowadzałby kurator oświaty, miałyby charakter samofinansujący – koszty ponosiłyby osoby wnioskujące o uznanie świadectwa. W 2013 r. kuratorzy

	domowe						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak danych.					
Niemierzalne		Wpływ na przedsiębiorczość i konkurencyjność gospodarki Wejście w życie rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, poprzez spowodowanie skrócenia i uproszczenia procedur uznawania świadectw zagranicznych, co w konsekwencji powinno przyspieszyć kontynuowanie nauki lub podjęcie pracy zgodnie z uzyskanym wykształceniem. Uproszczenie procedur może spowodować wzrost mobilności edukacyjnej absolwentów szkół średnich z państw o konkurencyjnych gospodarkach i rozwiniętej przedsiębiorczości.					
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

zmniejszenie liczby postępowań przeprowadzonych przez kuratorów oświaty w sprawach uznawania świadectw zagranicznych jest spodziewane ze względu na wprowadzenie uznawania z mocy prawa świadectw wydanych w państwach UE, EOG i OECD, które dają prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w tych państwach. Świadectwa te stanowiły w 2013 r. 43% wszystkich świadectw maturalnych, uznanych przez kuratorów oświaty za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości.

Skrócenie czasu na załatwienie sprawy uznania świadectwa wydanego za granicą będzie wynikało ze zmiany trybu postępowania na decyzję w trybie kpa. Będzie to wyraźne zwłaszcza w procedurach odwoławczych, w których skróceniu do dwóch ulegnie liczba etapów postępowania: minister edukacji narodowej, odpowiadając na odwołanie od decyzji kuratora oświaty o odmowie uznania świadectwa, wyda decyzję zamykającą sprawę. Dotychczas minister uchylał postanowienie kuratora oświaty poprzez wydanie postanowienia, przy czym, w przypadku uchylecia postanowienia, sprawa wracała do kuratora oświaty do ponownego rozpatrzenia.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, poprzez spowodowanie skrócenia i uproszczenia procedur uznawania świadectw zagranicznych, co w konsekwencji powinno przyspieszyć podjęcie pracy w Polsce zgodnie z uzyskanym wykształceniem.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☒ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wzrost mobilności edukacyjnej może spowodować zwiększenie liczby osób podejmujących pracę w Polsce.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zmiana powinna wejść w życie jednocześnie z nowym rozporządzeniem w sprawie uznawania świadectw wydanych za granicą.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja efektów projektu będzie przeprowadzana corocznie, w lutym. Pierwsza ewaluacja nastąpi po upływie co najmniej roku od obowiązywania nowych zmian. Mierniki zastosowane do ewaluacji projektu: 1) liczba skarg dotyczących postępowania mającego na celu uznanie świadectwa zagranicznego lub potwierdzenie wykształcenia uzyskanego za granicą, 2) liczba odwołań od decyzji w sprawie uznania świadectw zagranicznych lub potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą, 3) liczba wydanych decyzji w sprawie uznania świadectw zagranicznych lub potwierdzenia wykształcenia uzyskanego za granicą.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		